Seinäjoki

Talousarvio 2022
Taloussuunnitelma 2023–2025

Hyväksytty valtuuston kokouksessa 15.11.2021

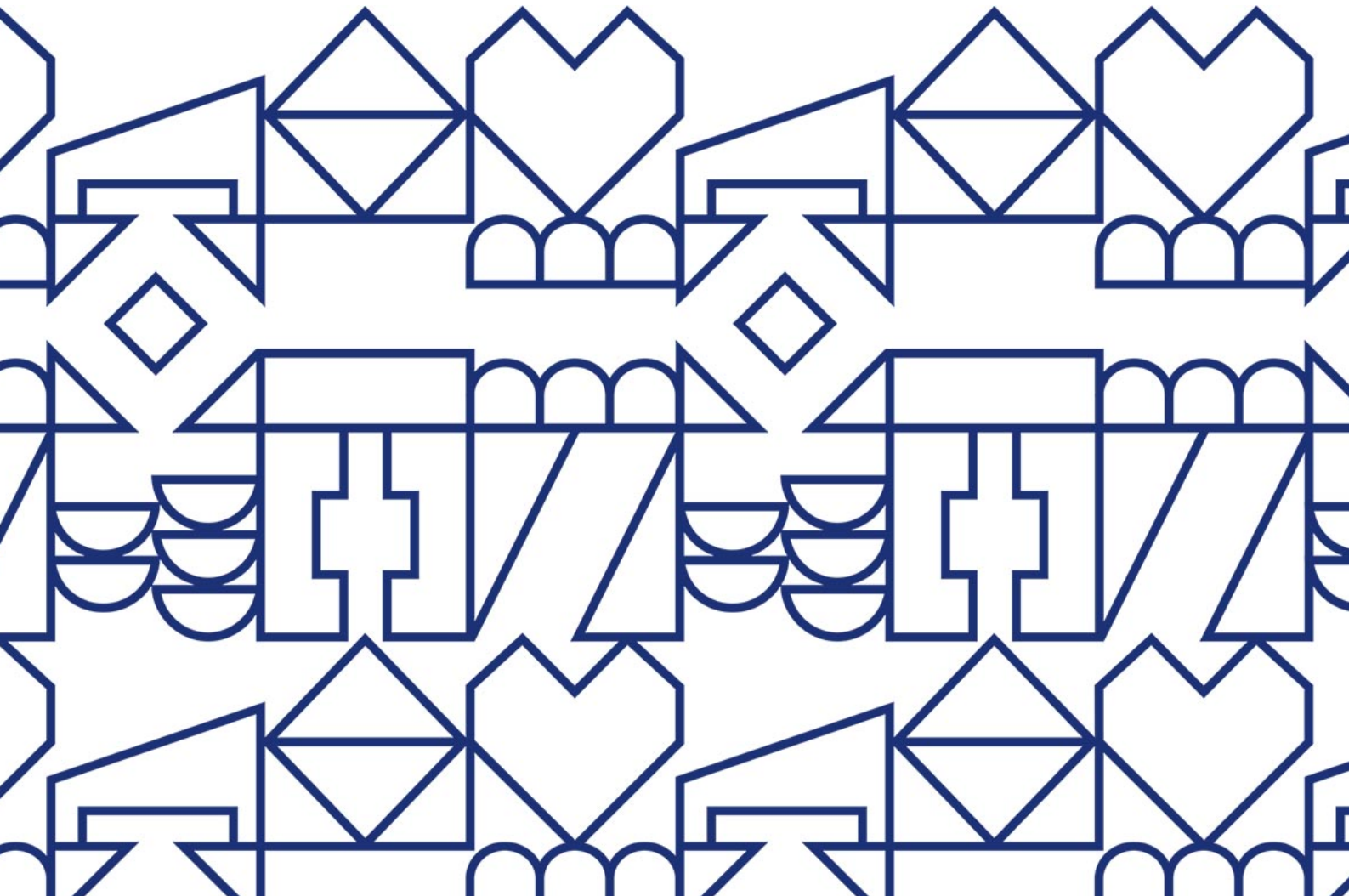

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

1. Kaupunginjohtajan katsaus 1

2. Talousarvion valmistelun lähtökohdat 2
   2.1 Yleinen talouskehitys 2
   2.2 Kunnallistalouden kehitys 4
   2.3 Valtion talousarvioesityksen vaikutukset kuntatalouteen 8
   2.4 Hyvinvointialueuudistus 1.1.2023 lukien 9
   2.5 Talousarvion laadinnan lähtökohdat 11

3. Talousarviorakenne 15

4. Seinäjoen kaupunkistrategia 2018 – 2025 17

5. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa 20

6. Talousarvioehdotuksen valmistelu 22

7. Taloussuunnitelma 22

8. Liikelaitos 22

9. Talousarvio 22

   9.1 Tuloslaskelmaosa 23
   9.2 Investointiosa 34
   9.3 Rahoitusosa 40

10. Talouden tasapainottaminen 44

    10.1 Lähtökohdat talouden tasapainottamiselle 44
    10.2 Talouden kolme skenaariota ja tasapainottamisohjelma 45

11. Taloussuunnitelma vuosille 2022 – 2024 49

12. Etelä-Pohjanmaan Pelastuslaitos 50

13. Liikelaitoksen vaikutus kaupungin tilikauden tulokseen 51

14. Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto 52

    Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

    Hallintokunnat 54

    Liikelaitos 102

    Tytäryhteisöt 107

Tulosalueet ja kustannuspaikat 123

Investoinnit 182

Taloussuunnitelma vuosille 2022 – 2024 187

Liitteet

    Seinäjoen kaupungin suunnitelman mukaiset poistoajat 211

    Talousarviolainojen ottamista koskeva delegointi 213

    Talousarvion sitovuustasomäärittely 214

TALOUSARVIO 2022

1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Seinäjoen kaupunki on uudistuva kasvukaupunki, joka haluaa hoitaa palvelunsa hyvin ja investoida tulevaan. Tämän mahdollistamiseksi kaupungin talous on pidettävä hyvässä kunnossa. Hyvin hoidettuun talouteen ja kehitykseen kuuluu muutos ja uudistuminen. Palveluissa on panostettava vaikuttavuuteen ja investoimalla rohkeasti, mutta viisaasti varmistetaan menestyminen myös tulevina vuosina.

Kaupungin asukasluvun kasvu on jatkunut myönteisenä vuonna 2021. Työllisyyden luvut ovat valtakunnallista kärkeä ja työttömyys verrattain matalalla tasolla. Kilpailu osaavasta työvoimasta on maakuntien kesken käynnissä ja toimillamme meidän on varmistettava asukasluvun nettovoitto sekä maan sisäisessä muutossa että maahanmuutossa.

Talousarviossa 2022 onnistuminen on tärkeää. Vaikuttava ja kustannustehokas palvelukokonaisuus mahdollistaa positiivisen tuloksen ja sitä kautta antaa entistä paremmat näkymät tulevaisuuden haasteiden kohtaamiseen. Koko organisaation yhteen hiileen puhaltaminen ja vastuullinen yksituumainen toiminta ovat menestymisen kulmakiviä. Toimintaympäristömme on historiansa suurimman muutoksen edessä sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen siirtyessä vuoden 2023 alussa hyvinvointialueelle. Muutoksen valmistelu on käynnissä ja kuormittaa työmäärällään myös Seinäjoen kaupunkia talousarviovuonna 2022.

Kiitän talousarvion 2022 laadintaan osallistuneita ja erityisesti henkilöstöämme. Seinäjoen kaupungin luottamushenkilöt ovat tuoneet tärkeän panoksensa ja linjauksensa talousarvion 2022 valmisteluun. Talousarviovuoden hyvä onnistuminen ja erityisesti tulevien vuosien talouden kestävyys vaativat hyvää ja kehittävää johtamisotetta sekä valmiutta tehdä palvelualueilla rakenteellisia muutoksia.

Lähtökohtamme uudelle vuodelle 2022 ovat hyvät. Haluamme olla jatkossakin yrittäjämäinen, pito- ja vetovoimaltaan houkutteleva moderni kaupunki, jossa on tilaa onnistumisille. Yhdessä uudistumme ja kukoistamme jatkossakin.

Jaakko Kiiskilä
Kaupunginjohtaja

2. TALOUSARVION VALMISTELUN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Yleinen talouskehitys

Talouden näkymät ovat maailman, Euroopan ja Suomen taloudessa kasvussa. Tämä näkyy myös maailman aukeamisena yhä enemmän kohti normaalimpia aikoja. Talouden toipuminen koronapandemiasta on ollut nopeaa vuoden 2021 keväästä alkaen. Kasvupyrähdys liittyy patoutuneen kysynnän purkautumiseen tilanteessa, jossa rokottaminen etenee ripeästi, liiketoiminnalle asetettuja rajoituksia puretaan ja kotitalouksien ja yritysten luottamus tulevaisuuteen on vahva. Vuoden 2020 taantumasta on siirrytty asteittain voimakkaamman kasvun uralle.

Maailmantalouden ennakoidaan kasvavan 5,7 % vuonna 2021 ja 4,5 % vuonna 2022, arvioidaan Talousjärjestö OECD:n uusimmassa talousennusteessa 21.9.2021.

Valtiovarainministeriö (VM) arvioi tuoreessa talouskatsauksessaan 27.9.2021, että talouden elpyminen jatkuu syksyllä 2021 varsinkin niillä toimialoilla, joita koronarajoitukset vielä tällä hetkellä koskevat. Sen seurauksena talouskasvu pysyy vahvana myös loppuvuonna ja jatkuu vuonna 2022. Julkisen talouden epätasapaino pienenee tänä ja ensi vuonna, kun talous kasvaa ripeästi ja epidemian aiheuttamat menotarpeet vähenevät. Julkinen talous jää suhdanteen tasaannuttua kuitenkin edelleen alijäämäiseksi.

VM:n ennusteissa on kuitenkin myös epävarmuustekijöitä. Julkisen talouden merkittävimmät riskit linkittyvät edelleen yleiseen talouskehitykseen. Myös koronaviruspandemian mahdolliset uudet virusmuunnokset voivat hidastaa talouden toipumista ja heikentää julkista taloutta hidastuneen talouskasvun ja epidemiaan liittyvien menojen mahdollisen uuden kasvun myötä, vaikkakin rokoteohjelma edistyy koko ajan.

Rahamarkkinoita on elvytetty historiallisen voimakkaasti valtioiden ja keskuspankkien toimesta Yhdysvalloissa ja Euroalueella. Se on merkinnyt samalla voimakasta julkisen velan kasvua Suomellekin. EU on hyväksynyt historiallisen hätärahoituksen, yli 750 miljardia euroa, tästä Suomen osuus on 6,6 miljardia euroa. Tämän lisäksi Euroopan Keskuspankki on elvyttänyt 1350 miljardilla. Suomen valtio on ottanut lisävelkaa vuosina 2020-2021 lähes 30 miljardia. Euroopan unionin ja Suomen elvytystoimet ovat tärkeät viennin turvaamiseksi, mutta se lisää kestävyysvajetta entisestään. Julkisella sektorilla on isoja tasapainotuspaineita lähivuosina ja kuluvana vuosikymmenenä.

Julkisten menojen lisääntyminen tukee talouskasvua ja valtion talousarvioesitys 2022 on laadittu elvyttäväksi. Valtion talousarvio on -6,9 miljardia euroa alijäämäinen.

Bruttokansantuote (BKT) on saavuttanut Suomessa koronaa edeltävän tason ensi kertaa elokuussa 2021. Suomen talous ja työllisyysaste kasvavat todennäköisesti ensi vuonna ja lähivuosina, mutta talouden kasvu uhkaa jäädä tilapäiseksi väestön ikääntyessä ja rakenteellisten haasteiden vuoksi. Pidemmällä aikavälillä on oleellista tukea työllisyyttä, investointeja, tuottavuutta, kilpailukykyä ja vakaata julkista taloudenpitoa rakennepolitiikan keinoin.

Suomessa **bruttokansantuotteen** ennustetaan kehittyvän ajanjaksolla 2021-2025 seuraavasti (Lähde: VM 27.9.2021):

2021	3,3 %
2022	2,9 %
2023	1,4 %
2024	1,1 %
2025	1,0 %

Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen on kääntynyt 2020-luvulla uudelleen merkittävään kasvuun. Julkinen talous pysyy ennusteiden mukaan selvästi alijäämäisenä ja velkasuhde jatkaa voimasta kasvuaan. Hallituksen tavoitteena on vakauttaa julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen vuosikymmenen loppuun mennessä. Hallitus on linjannut toimista, joilla julkisen talouden kestävyyttä vahvistetaan. Hallitus pyrkii vahvistamaan työllisyyttä, talouskasvun edellytyksiä, kilpailukykyä ja hillitä rakenteellisin uudistuksin julkisten menojen kasvua.

Pitkän aikavälin julkisen talouden kestävyysvaje on 8 miljardia euroa. Jos valmisteltavat rakenteelliset uudistukset ja kasvua vauhdittavat uudistukset eivät riitä vahvistamaan julkista taloutta tavoitellusti, hallitus on sitoutunut turvautumaan julkisiin tuloihin ja menoihin nopeasti vaikuttaviin toimiin.

Alhaiset korot luovat otolliset olot kotitalouksille kuluttaa ja yrityksille investoida. Suomen taloudellinen toimintaympäristö kokonaisuudessaan tarjoaa yhä edellytykset kasvun jatkumiselle maailmantalouden kasvaessa koronakriisin varjossa.

Inflaatiokehityksen ennustetaan Suomessa pysyvän oheisessa taulukossa (kuluttajahinnat) esitetyn mukaisesti varsin maltillisena vuoteen 2025 asti:

2020	0,3 %
2021	1,8 %
2022	1,6 %
2023	1,7 %
2024	1,8 %
2025	1,9 %

Vaikka näkymät ovat yhä ekonomistien arvioiden mukaan sangen vakaat inflaation suhteen Euroopassa ja Suomessa, on toisaalta talouden kasvaessa näkynyt huolestuttaviakin merkkejä talouden kuumentumisesta, on myös pulaa teollisuuden tarvitsemista raaka-aineista ja energian kustannuksissa on nähty merkittävä nousua syksyllä 2021. Ensi vaikutelmia kuluttajahintojen kovasta nousustakin on nähty mm. Yhdysvalloissa, jossa elokuussa 2021 inflaatio oli jo 5,4 %, Euroalueellakin vastaava lukema oli 3,0 %. Hyvänä tasona yleisen talouden kehityksen kannalta pidetään noin 2 %:n inflaatiota.

Ansiotason nousuksi Suomessa arvioidaan valtiovarainministeriössä noin 2,3-3,0 %:in vuosittaista kasvuvauhtia vuosina 2022-2025. Vuonna 2021 ansiotason arvellaan nousevan edellisvuodesta 1,9 %.

Talouskasvu lisää työllisten määrän kasvua. Työllisyysasteen arvellaan nousevan 72,4 %:sta 74,5 %:iin vuoteen 2025 mennessä, osin kasvun, osin työllisyystoimiin panostamalla, mutta myös työikäisen väestön vähentyessä. Yhteiskunnan eriytymisestä puolestaan kertoo se, että koronan pahimman vaiheen jälkeisellä

nousukaudella pitkäaikaistyöttömyys on yhä kasvanut ja toisaalta on osaajista pulaa.

Työllisyysasteen ennustetaan kehittyvän 2021-2025 seuraavasti:

2021	72,4 %
2022	73,6 %
2023	74,1 %
2024	74,3 %
2025	74,5 %

Tilastokeskuksen lukujen (vertailukelpoinen muiden Euroopan maiden työttömyyslukujen kanssa) mukaisen työttömyysasteen ennustetaan laskevan 7,8 %:sta 6,8 %:iin vuonna 2022 ja vuoteen 2025 mennessä 6,2 %:iin.

Tilastokeskuksen seuraaman **työttömyysaste**en ennustetaan kehittyvän ajanjaksolla 2021–2025 seuraavasti:

2021	7,8 %
2022	6,8 %
2023	6,4 %
2024	6,3 %
2025	6,2 %

Rahoitusmarkkinoilla keskuspankkien ja valtioiden voimakkaat elvytystoimet ja talouden vain maltillisen kasvun näkymät näkyvät myös alhaisena korkotasona. Sekä lyhyet että pitkät markkinakorot ovat historiallisen alhaisella tasolla, ja niiden nousun näkymä on lykkääntynyt pidemmälle tulevaisuuteen.

Yksityisissä investoinneissa on näkyvissä merkittävää toipumista maailmantalouden parempien kasvunäkymien ja kotimaisten hankkeiden johdosta. EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä (RRF) saatava rahoitus vauhdittaa yksityisiä investointeja vuosina 2021–2023. Mm. vihreää kasvua tuetaan.

Talouden kokonaiskuvassa vaikuttaa tulevaisuudessa se, että julkisessa taloudessa vallitsee edelleen rakenteellinen menojen ja tulojen välinen epätasapaino. Merkittävä sopeuttamistarve on edessä julkisessa taloudessa, hyvinkin pian akuutin koronavaiheen jälkeen. Velkaantumisen vähentäminen samalla on keskeistä. Sote-uudistuksen onnistumisella ja työllisyysasteen tasolla on merkitystä. Suomella oli jo ennen koronakriisiä tuntuva julkisen talouden kestävyysvaje, joka johtuu mm. väestön ikääntymisestä.

Pääministeri Marinin hallitusohjelmasta ja talouspoliittisista toimenpiteitä kerrotaan tarkemmin kappaleessa 2.3.

2.2 Kunnallistalouden kehitys

Kuntatalouden historian vaikeimmat vuodet ovat edessä. Se täytyy kunnissa ennakoida uudistumalla ja sopeuttamalla. Kunnat ovat vaikeassa tilanteessa: toisaalta koronaviruspandemian terveyttä edistävät suojaustoimenpiteet ovat yhä läsnä ja toisaalta on merkittävä taloudellinen haaste voitettavana, jotta pidemmälläkin tähtäimellä kuntatalous on kestävällä pohjalla.

Vuosi 2022 näyttää Suomen kuntataloudessa vaikealta, kun menot kasvavat tuloja nopeammin. Koronavirustilanteesta aiheutuvien talousvaikutusten arvioidaan vähitellen poistuvan, mutta myös valtion tukitoimet, kuten yhteisöveron korotettu jako-osuus ja valtionosuuslisäykset, loppuvat. Koronatilanteesta aiheutuu terveydenhuollossa lisäkustannuksia. Helpotusta kuntien taloustilanteeseen tuo se, että valtio on luvannut korvata 100 %:sti koronasta aiheutuvat välittömät kustannukset, kattaen mm. testaus-, jäljitys- ja hoitojonojen purkamisesta aiheutuvat kulut vuosina 2021-2024.

Kuntatalouden suurin ongelma on ollut jo pitkään tulo- ja menokehityksen rakenteellinen epäsuhta. Sote-uudistuksen myötä kuntien menopaineet helpottuvat, kun väestön ikääntymisestä aiheutuvat menot siirtyvät kunnilta hyvinvointialueille. Toisaalta väestön ikärakenteen muutos ja keskipitkän aikavälin ennustettu hidas talouskasvu näkyvät jatkossakin myös kunnissa. Kun myös tuloista noin puolet siirtyy hyvinvointialueille, mutta velat jäävät kuntiin, se merkitsee kunnissa suhteellisen velkaantuneisuuden kasvua.

Kuvio: Paikallishallinnon tulojen ja menojen erotus, aikasarja 2000-2025.

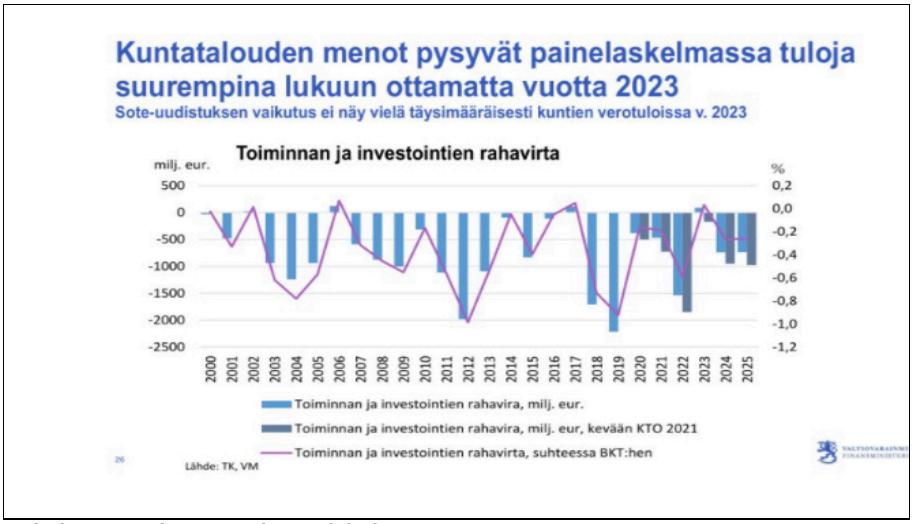

Lähde: VM, kuntatalousohjelma 27.9.2021.

Heikkenevä toiminnan ja investointien rahavirta näkyy luonnollisesti myös kuntien lainakannan kehityksessä. Vuoteen 2024 mennessä kuntien lainakanta asukasta kohden laskettuna arvioidaan kasvavan yhteensä noin 60 %, kun vertailuvuotena on 2019. Veroprosenttiin suhteutettuna heikkenevä toiminnan ja investointien rahavirta näkyy laskennallisen veronkorotuspaineen kasvuna kaikissa kuntakokoryhmissä.

Seinäjoen kaupungin talous on heikentynyt 2010-luvun loppupuolella kaupungin hyvästä kasvusta huolimatta, minkä vuoksi taloudellista kehitystä on ryhdytty suuntaamaan 2020-luvulla kestävämmälle pohjalle. Yleisesti kaupungin taloudessa on rakenteellisten muutosten uudistamisen tarve, jotta talous on tasapainossa.

Tasapainottamistarve kestävälle tulostasolle on noin 5-6 Meur. Taloudellisen tehokkuuden lisääminen edellyttää hyvää johtamista ja uudistusten läpiviemistä. Tietohallintopalveluilla on tärkeä rooli edistää muuttuvassa toimintaympäristössä kaupungin palveluiden uudistamista. Kaupungissa valmistellaan parhaillaan strategista digiohjelmaa vuosille 2022-2025. Se tulee hyväksyttäväksi valtuustoon viimeistään alkuvuodesta 2022.

Todetaan, että kaupunginhallitus on päättänyt 9.8.2021 talouden tervehdyttämistoimista yht. 6,0 milj. eurolla loppuvuonna 2021; tästä on 5,3 milj. euroa löydetty toimia toimintakatteen vahvistamiseksi, ja ne viedään käytäntöön. Lisäksi kaupunginhallitus on päättänyt 23.8.2021 harkinnanvaraisen 1,5 milj. euron valtionosuuskorotuksen hakemisesta tasapainottamistyön tueksi. Hakemus on jätetty valtioneuvostolle 25.8.2021.

Tilinpäätösennuste 2021 on noin -7,5 milj. euroa ilman em. tasapainottamistoimia ja niiden kanssa -1,5 milj. euroa. Eritoten sosiaali- ja terveyskulut ovat olleet kuluvana vuonna merkittävässä kasvussa, koronankin seurauksena. Tulosennusteessa on huomioitu sairaanhoitopiirin ylijäämäennuste sekä mahdolliset loppuvuonna haettavat koronavustukset. Ko. arvioon liittyy epävarmuutta yhä koronan vuoksi. Ilman korona-avustuksia ja omia toimia talouden tasapainottamiseksi emokaupungin tilikauden tulos olisi yli -10 milj. euroa alijäämäinen. Koronan kustannuksia lisäävät vaikutukset ovat noin 6 milj. euroa vuodelle 2021. Myös pitkäaikaistyöttömyys on hyvistä työllisyyslukemista ja talouden yleisestä kasvusta huolimatta yhä isona haasteena, minkä vuoksi työmarkkinatuen kuntaosuus ei ole pienentynyt ennakoidusti.

Kaupungin toimintatapoja on myös uudistettu: mm. etätyökäytänteissä on tehty koronan aikana suuri digiloikka, samoin ikäihmisten palveluihin ja epidemiaa ennaltaehkäiseviin toimiin on kiinnitetty erityistä huomiota. Muutoinkin poikkeusolot, jotka alkoivat keväällä 2020, ovat vaikuttaneet merkittävästi myös kuntien palveluihin, tuloihin ja kuntalaisten ja yritysten arkeen. Tulojen menetykset ja lisäkustannukset ovat olleet 2020-2021 suuremmat kuin syntyneet säästöt ja valtion tuet.

Kaupungin vuoden 2020 vahvistetun tilinpäätöksen keskeiset luvut ovat seuraavat:

Seinäjoki (kaupunki ja liikelaitos)	TP-2020	Kaupunkikonserni	TP-2020
Asukasluku	64 154	Asukasluku	64 154
Verotulot, 1 000 €	266 583	Verotulot, 1 000 €	266 583
Vuosikate, 1 000 €	38 104	Vuosikate, 1 000 €	85 634
Nettoinvestoinnit, 1 000 €	34 718	Nettoinvestoinnit, 1 000 €	80 989
Poistot, 1 000 €	24 934	Poistot, 1 000 €	60 884
Vuosikate poistoista, %	153	Vuosikate poistoista, %	141
Valtionosuudet, 1 000 €	127 063	Valtionosuudet, 1 000 €	127 063
Lainamäärä	332 644	Lainamäärä	623 414
Lainat €/ asukas	5 185	Lainat €/ asukas	9 717
Lainanhoitokate (laskennallinen)	0,95	Lainanhoitokate (laskennallinen)	1,15
Tase 31.12., 1 000 €	634 642	Tase 31.12., 1 000 €	1 162 513
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 000 €	26,7	Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 000 €	115,7
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	417	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 803

Kaupungin suhteellisen korkea velkatilanne rajaa myös vieraan pääoman käyttömahdollisuuksia investointien rahoituskeinona. Kasvavan kaupungin investointitaso on yhä korkea suhteessa tulopohjaan, tuleva suurinvestointi aseman alueen kehittämiseksi moderniksi 2030-luvun ratapihaksi palveluineen lisää velkamäärää. Investoinneille haetaan myös valtionavustuksia ja mahdollisuuksien mukaan myös Eu:n elpymisrahoitusta. Investointitasoon vaikutetaan kaupunkistrategian (talouden tasapaino) tavoitteiden mukaisesti niitä jaksottamalla talousarviovuonna ja talousarvion suunnitelmavuosina.

Talousarvion suunnitelmakaudella tervehdyttämistoimia sekä käyttötaloudessa että velkaantumisen hillitsemiseksi ja vähentämiseksi jatketaan. Historiallisen matalalla oleva korkotaso on edelleen auttanut pitämään korkorasituksen kurissa. Koko lainasalkusta on suojattu noin 54 %.

Seinäjoen kaupungin taseessa on ylijäämiä (31.12.2020) 26,7 Meur, mutta ilman talouden sopeuttamista aiempien vuosien ylijäämät saattavat muuttua negatiiviseksi jo muutamassa vuodessa. Koko kaupunkikonsernissa tilanne on parempi, kumulatiivista ylijäämää on 115,7 Meur.

Seinäjoen kaupungin asukasluku on kehittynyt myönteisesti 2010-luvulla ja on ollut keskimäärin noin 1 %:n vuodessa, myös rakentaminen on ollut vilkasta. Myönteinen kehitys on jatkunut myös 2020-luvulle siirryttäessä, ja kasvunäkymät tuoreimpien Tilastokeskuksen ennusteissa on, että se jatkuu edelleen vahvana, jopa vuoteen 2040 asti.

Asukaslukukehitys 1-8 2021 on edelleen kasvussa, mikä on hyvä signaali kaupungin kehittymiselle. Elokuun lopussa Seinäjoen asukasluku on tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 64.600 (kasvua vuoden alusta +470), kun se 31.12.2020 on ollut 64.130. Syksyllä on ollut perinteisesti vahvemman kasvun kuukausia, mikä merkitsee sitä, että odotettavissa oleva kasvu voi olla kuluvana vuonna yli 1 %:n. Seinäjoen kaupunki on kasvanut joka ikisenä vuotena jo vuodesta 1960.

Kuvio. Asukasluvun kehitys vuoden 2018 tammikuusta elokuuhun 2021.

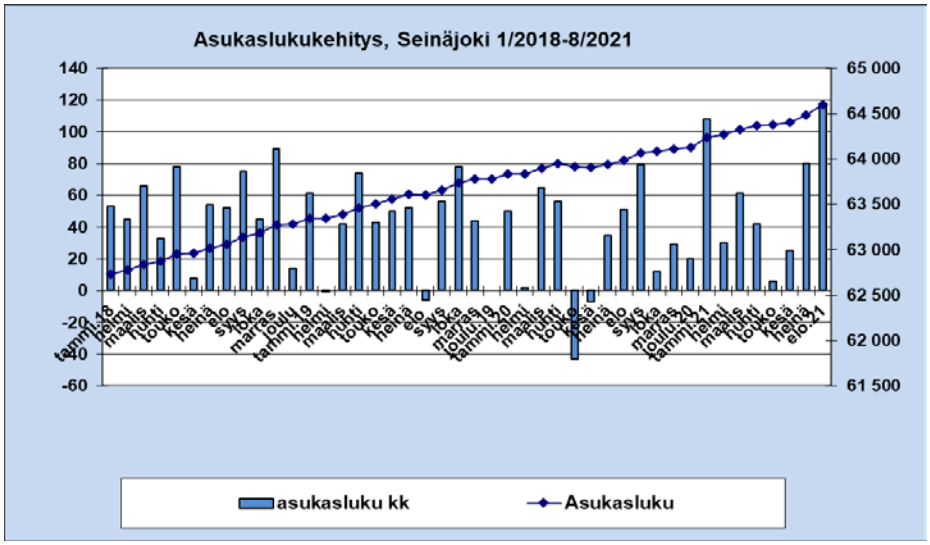

Tulevien vuosien asukasluvun kasvuksi ennakoidaan noin 0,75–1,0 %/ vuosi. Seinäjoen elinvoimaisuus näkyy. Kaupunki on monella tavalla ollut julkisuudessa myönteisesti esillä myös vuonna 2021: yrittäjät valitsivat jälleen Seinäjoen kaupungin yritysmyönteisimmäksi kaupungiksi yli 50.000 asukkaan kaupunkien sarjassa. Erinomainen kehitys elinkeinoelämässä on jatkunut, tämä näkyy mm. vilkkaana rakentamisena, yli 100 %:n työpaikkaomavaraisuutena ja hyvässä työllisyyskehityksessä.

Työvoimahallinnon ilmoittamien lukujen mukaan työttömyysaste on kehittynyt Seinäjoella ja Etelä-Pohjanmaalla muuta maata suotuisammin. Etelä-Pohjanmaan työttömyysaste oli Pohjanmaan kanssa maan alhaisin. Elokuun 2021 tilanteen mukainen työttömyysaste oli Seinäjoella 7,0 %, Etelä-Pohjanmaalla 6,4 % ja koko maassa 10,7 %.

Pitkäaikaistyöttömyys on silti yhä kasvusuunnassa. Tällä on negatiivista vaikutusta työmarkkinatuen kuntaosuuksien kasvuun. Seinäjoki-Ilmajoki ovat mukana työllisyyden kuntakokeilussa, jossa toteutetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa uusia keinoja osaamisen ja hyvän kohtaannon edistämiseen sekä toisaalta pitkäaikais

työttömyyden vähentämiseksi. Kaupungin toimivaltuudet parantuivat työllisyydenhoidossa, kun valtion ja kunnan resursseja yhdistettiin. Yhteistyön myötä tavoitellaan myös merkittäviä säästöjä julkisiin työvoimakustannuksiin ja uutta vaikuttavaa ja kustannustehokasta työllisyydenhoidon mallia Suomeen. Vuodesta 2024 alkaen kunnat hoitavat työllisyydenhoidon.

Kuvio. Työmarkkinatuen kuntaosuuskehitys 1/2015-8/2021 Seinäjoen kaupunki (punaisella vuosi 2021):

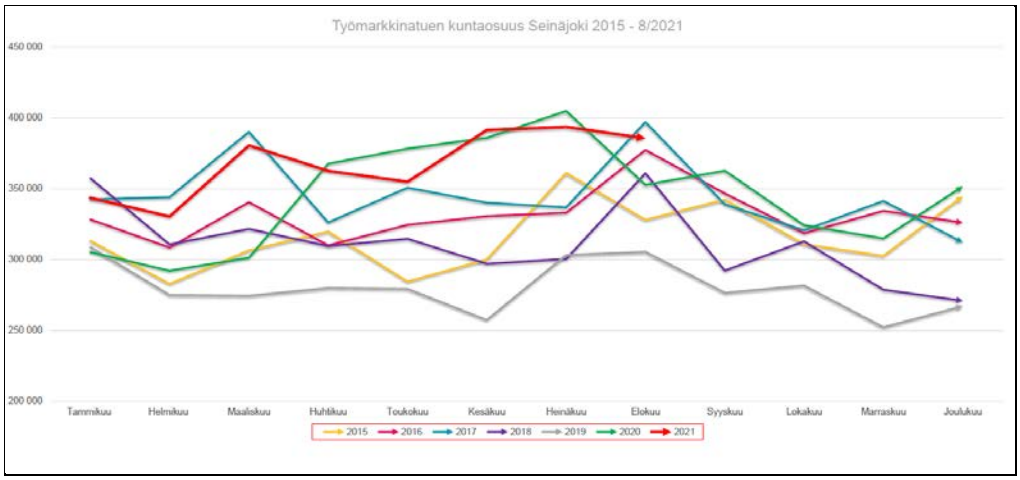

Vuoden 2022 talousarvio on laadittu siten, että vuosikate kattaa poistot 100 %:sti ja että tilikauden tulos on positiivinen 4,6 milj. euroa. Nettoinvestoinnit (kaupunki ja liikelaitos) ovat ilman liikelaitosta (Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos) 34,6 Meur, ja liikelaitos huomioituna 35,6 Meur. Verot pidetään vuosina 2022 ja 2023 ennallaan. Kaupungin velkakehitys jatkuu maltillisena hieman alle 5 milj. euron lisäyksenä vuonna 2022.

Käytännössä vuoden 2022 talousarvio on jatkumoa vuosille 2020 ja 2021 ja kääntää talouden kurssia hieman kestävämpään suuntaan. Osa tuloksesta selittyy kuitenkin kertaluonteisilla myynneillä. Toimintakatekasvu on vuoden 2020 talousarvioon nähden on yhä 3 %:n tasolla. Avainasemassa ovat pidemmän tähtäimen rakenteellisissa uudistukset ja niiden vieminen käytäntöön. Vuoden 2022 talousarvion keskeisenä tavoitteena on uudistuminen ja taloudellisen tehokkuuden lisääminen. Työ jatkuu vuosina 2023-2025.

Kaupungin strateginen tavoite on toimintakatekasvussa enintään 2 % vuodessa. Vuosikatteessa tavoitteena on vähintään 30 milj. euroa ja kun nettoinvestoinnit ovat samaa tasoa, silloin myös velkaantuminen vähenee. Tämä tarkoittaisi kasvukaupungille velkaantumisen kääntymistä positiiviseen suuntaan ja noin +10 milj. euron vuotuisia tilikauden tuloksia. Terve talous mahdollistaa peruspalvelut sekä kaupungin kasvun jatkumisen.

2.3 Valtion talousarvioesityksen vaikutukset kuntatalouteen

Valtion talousarvioesitys on valmis 27.9.2021. Vuoden 2022 talousarvioesityksen määrärahat ovat 64,8 mrd. euroa. Valtion budjettitalouden alijäämäksi ennakoidaan -6,9 mrd. euroa ja valtionvelaksi 146 mrd. euroa.

Vuoden 2022 talousarviota valmistellaan kasvukaudella, mutta toisaalta koronasta johtuvan epävarmuuden keskellä. Talouskasvu ja koronavirustilanteen vuoksi pää-

tettyjen tukitoimien voimakas vähentyminen vahvistavat julkista taloutta vielä vuonna 2022. Julkinen talous jää kuitenkin ripeän suhdannepyrähdyksen jälkeen yhä alijäämäiseksi, mikä tarkoittaa sopeutustoimia myöhemmin 2020-luvulla.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen talouspolitiikan päämääränä on hyvinvoinnin lisääminen. Tällä tarkoitetaan ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää talouskasvua, korkeaa työllisyyttä ja kestävää julkista taloutta. Hallituksen tavoitteena on nostaa työllisyysaste 75 %:iin vuosikymmenen puolivälissä sekä taittaa tuolloin julkisen talouden velkasuhteen kasvu. Hallituksen päätöksillä tavoitellaan, että eriarvoisuus vähenee, tuloerot pienenevät ja Suomi kulkee kohti hiilineutraaliutta vuoteen 2035 mennessä. Hallitus vähentää ilmastopäästöjä ja tukee talouden kehittymistä uudistamalla energiaverotusta ja tukemalla teollisuuden sähköistymistä. EU:n elpymisrahoituksen avulla luotavan Suomen kestävän kasvun ohjelman tavoitteena on ohjata useamman vuoden aikana 0,9–1,2 mrd euroa suoraan vihreän siirtymän tukemiseen.

Hallitus on esittänyt koronavirustilanteen välittömiin kustannuksiin, koronasta aiheutuvan testaus- ja jäljityskuluihin sekä hoito- ja palveluvelan purkuun. Kuntataloutta tuetaan tästä yhteensä noin 1,4 miljardin euron tukipaketilla. Hallitus on lisäksi sitoutunut purkamaan hoito- ja palveluvelkaa noin 450 milj. euron kokonaisuudella vuosina 2021–2023.

Finanssipolitiikka oli koronavuonna 2020 voimakkaasti elvyttävää. Hallitus päätti silloin laajoista toimista, joilla turvattiin työpaikkoja ja ihmisten toimeentuloa sekä helpotettiin yritysten taloustilannetta koronavirustilanteesta aiheutuvissa vaikeuksissa. Myös kunnat saivat merkittävästi kertaluonteista koronatukea koronan talousvaikutusten kattamiseksi.

Vuodesta 2022 on tulossa kunnille yleisestikin hyvin haastava, koska kuntien menot kasvavat tällä hetkellä tuloja nopeammin. Verotulojen ennakoidusta kertymisessä on edelleen riskiä koronan vuoksi.

2.4 Hyvinvointialueuudistus 1.1.2023 lukien

Hyvinvointialueiden kansallinen valmistelu jatkuu 2021 ja 2022. Uudet hyvinvointialueet aloittavat 1.1.2023. Hallitus johtaa valmistelua. Sote-uudistus vaikuttaa merkittävässä määrin kuntien tehtäviin ja talouteen. Uudistus koskee myös pelastuslaitoksia.

Seinäjoen kaupungille sote-uudistus tarkoittaa käytännössä erittäin isoa muutosta kuntien tehtäviin ja rahoitukseen vuodesta 2023 lukien. Vuonna 2023 henkilöstömäärä tulee vähenemään kokonaisuutena sosiaali- ja terveydenhuoltohenkilöstön ja pelastuslaitoksen siirtyessä hyvinvointialueeseen. Lisäksi tukipalveluita tuottavasta henkilöstöstä siirtyy merkittävä osa hyvinvointialueelle. Kokonaisresurssista määritellään laskennallisesti sosiaali- ja terveydenhuollolle sekä pelastuslaitokselle palveluita tuottava osa. Yhteensä siirtyviä henkilöitä on noin 1200-1300 henkilöä sekä sopimuspalokuntalaisia (sivutoimisia) noin 850 henkilöä.

Lähes puolet kaupungin puolen miljardin budjetista siirtyy tulevalle hyvinvointialueelle. Myös omaisuutta siirtyy hyvinvointialueelle, mm. sairaanhoitopiirin kiinteistöt sekä kaupungin sote-irtaimisto kokonaan. Kaupungin omistamia sosiaali- ja terveyspalvelujen tiloja tuleva maakunta vuokraa 3+1 vuosimallilla, minkä jälkeen asiat ratkaistaan erikseen.

Verotusoikeus kunnilla vähenee tämän hetkisen tiedon perusteella laskennallisesti noin 13,26 %-yksikköä, mikä kaventaa merkittävästi tulopohjaa liittyen kuntiin jää

vien palvelujen ja investointienkin rahoitukseen kunnissa uudistuksen jälkeen. Myös kaupungin liikelaitoksena toimiva Etelä-Pohjanmaan Pelastuslaitos on siirtymässä maakunnalle.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen vuotuinen tasapainottamistarve on lähes 2 % tämän hetkisten laskelmien myötä. Se tarkoittaa sitä, että palvelutarpeisiin nähden noin puolet rahoitustarpeen vuotuisesta kasvusta kyetään kattamaan. Tämä tarkoittaisi sopeuttamistarvetta joko palvelutasoa heikentämällä tai rakenteellisia uudistuksia tehden tulevalle maakunnalle. Etelä-Pohjanmaan vuosien 2015-2019 sote- ja erikoissairaanhoidon keskimääräinen vuotuinen kulukasvu on ollut +3,8 %/vuosi. (Lähde: Talen Vectian selvitys maaliskuu 2021).

Vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätösten sote-menot määrittävät valtion siirtolaskelmissa tulevan valtionosuustason kunnille siirtymäajaksi seitsemäksi vuodeksi 2023-2029. Tämä tarkoittaa sitä, että mikäli palvelut on tätä ennen tuotettu kunnassa ja sairaanhoitopiirissä tehokkaasti, on silloin vuoden 2023 jälkeinen valtionosuuskin suurempi kunnalle. Kääntäen sama tarkoittaa sitä, että kalliilla hoidetut sote-palvelut ennen vuotta 2023 vaikuttavat kunnan valtionosuusrahoitukseen sitä merkittävästi pienentävinä seitsemän vuoden ajan alkaen vuodesta 2023.

Sairaanhoitopiirin alijäämät on omistajakuntien kuitattava maksetuiksi vuoden 2022 loppuun mennessä. Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirillä ei ole tällä hetkellä alijäämiä.

Valtakunnallisella sote-uudistuksella pyritään vastaamaan mm. väestörakenteen muutoksen tuomaan julkisen talouden kestävyysvajeeseen muodostamalla laajemmat järjestämisvastuulliset toimijat alueen palvelutarpeen muutokseen vaikuttavasti ja kustannustehokkaasti.

Valmistelutoimielin on aloittanut toimintansa 1.7.2021. Kaupunki on nimennyt VATE:en edustajansa. Lisäksi kaupunki on nimennyt VATE:n asettamiin valmisteluja-ostoihin ja niiden alajaostoihin edustajansa.

Hyvinvointialueiden valmistelu vaikuttaa myös kuntiin merkittävässä määrin siirtymäaikana tilapäisesti lisääntyvän työmäärän myötä. Alueelliset vaalit pidetään alkuvuodesta 2022 ja hyvinvointialueiden luottamushenkilötoimielimet aloittavat toimintansa 1.3.2022.

Kuvio. Sote-uudistuksen aikataulu hyvinvointialueiden aloitukseen.

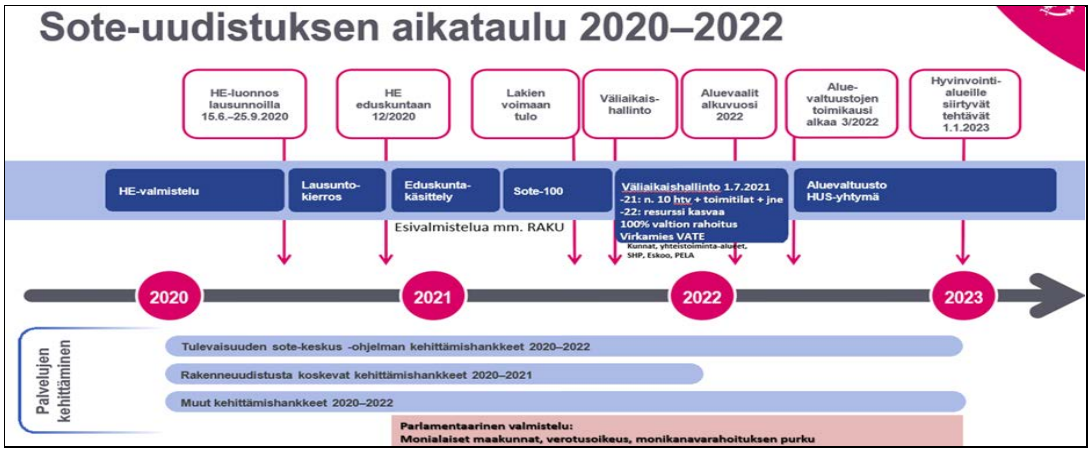

2.5 Talousarvion laadinnan lähtökohdat

Kaupunginhallitus on antanut ohjeet talousarviolaadinnalle 31.5.2021 ja täydentänyt ohjeita 13.9.2021. Talousarvion valmistelijoiden tulee ottaa huomioon kaupunginhallituksen linjaukset talousarvion valmistelussa ja pysyä annetussa kehyksessä ja yhteisessä tavoitteessa saavuttaa vähintään 3,1 Meur:n ylijäämäinen tulos. Ensi vuoden talousarvion valmistelussa on lähdetty siitä, että veroprosentteja ei nosteta vuosina 2022 ja 2023.

Yleinen taloustilanne kuntakentällä on haastava, niin myös Seinäjoen kaupungissa. Ensi vuoden talousarviokehys on tiukka, ja onnistumisessa tarvitaan kaikkia toimialoja ja toimia hyvän tasapainoisen talousarvion toteuttamiseksi. Kun kaupungin talous saadaan pysyvämmin vakautettua takaisin vahvemmalle pohjalle, Seinäjoen kaupunki pysyy menestyjien tiellä.

Kaupungin kasvu auttaa tavoitteeseen pääsemiseksi, muttei tarpeeksi. Seinäjoki kuuluu yhä kasvupotentiaaliltaan parhaaseen viidennekseen maan kaikkien kuntien vertailussa. Väkiluku kasvaa, kaupungin elinvoima on vahva, palvelut ovat toimivat ja kaupunki kehittyy. Myös työpaikkoja on hyvin tarjolla. Tältä osin kaupungin strategia toteutuu erinomaisesti.

Sen sijaan kaupungin talous ei ole tällä hetkellä tasapainossa, kun menot kasvavat yhä liikaa suhteessa tuloihin. Vielä on taseessa ylijäämiä, mutta ilman käännettä tilanne muuttuu vaikeaksi. Vuoden 2022 talousarviolaadinnalla on tulevan kannalta iso merkitys, eikä ole varaa uuteen alijäämäiseen tulokseen. Vuodesta 2021 odotetaan korkeintaan nollatulosta, joka oli talousarviotavoitteena, mutta todennäköisesti tulos on jäämässä negatiiviseksi.

Kaupungin lainamäärä oli 31.13.2020 asukasta kohti laskettuna 5 185 euroa. Vuotta aikaisemmin asukasta kohti laskettu lainamäärä oli 5 199 euroa. Lainamäärä ylittää selvästi kuntien keskiarvon. Konsernin lainamäärä oli 9 717 euroa asukasta kohti.

Edellä todettu kehitys on asettanut haasteita kaupungin taloudelle. Tasapainotus työ on aloitettu 2019 ja jatkuu myös vuosina 2020-2021 ja talousarviovuonna 2022. Vuoden 2022 keskeinen teema on uudistuminen. Pidemmällä tähtäimellä rakenteelliset uudistukset osana tervehdyttämistoimia jatkuvat myös talousarvion suunnitelmakaudella 2023-2025.

Kaupungin taloudessa keskeisin tavoite on vuosikatetason nostaminen nettoinvestointien tasoa ylemmäksi ja toisaalta sen tähden myös nettoinvestointien määrän alentaminen. Kaupunkistrategian mukaan vuosikatetavoite ja nettoinvestointien määrä on asetettu enintään 30 Meur:n tasoon. Tavoitteen saavuttaminen kaupungin nykyisessä kasvuvauhdissa ja nykyisellä tulopohjalla on haasteellista, muttei mahdotonta. Kehityksen kääntämiseksi tarvitaan ensin vuoden 2022 talousarviossa esitetty ylijäämäinen tulos 4,6 Meur sekä talousarvion suunnitelmakaudella 2023-2025 noin +10 Meur:n tilikauden ylijäämätuloksia, jolloin käyttötalous vahvistuu ja velkaantumiskehityskin saadaan loppumaan.

Jaksottamalla tasapainotustyö useammalle vuodelle voidaan tehdä se kestävällä tavalla. Jotta tasapainotustyössä onnistutaan, emokaupungin lisäksi myös erikoissairaanhoidon kustannuskehitys on saatava yhteistuumin sairaanhoitopiirin kanssa samaan aikaan nykyisestä merkittävästi maltillisemmaksi.

Henkilöstösuunnitelmaa hyödyntäen haetaan optimitaso koko kaupungin henkilöstömäärän kehittymiselle. Henkilötyövuosien kehitystä seurataan. Eläköitymisen ennuste vuosina 2022-2025 (lähde: Kevan tilastot) yhteenlaskettuna määränä on 446. Tämä sisältää myös hyvinvointialueelle siirtyvät eläköitymiset.

Merkityksellistä on huolehtia myös riittävästä vakituisesta henkilöstöstä, riittävästä henkilöstömäärästä ja henkilöstön hyvinvoinnista, jotta sitouttaminen kaupunkiorganisaatioon myös tulevaisuutta ajatellen on mahdollista. Vakituisen henkilöstömäärän lisääntyminen suhteessa määräaikaiseen resurssiin antaa työyhteisöille vakautta, eikä resurssia valu hukkaan jatkuvaan vaihtuvan henkilöstön perehdyttämisen prosesseihin.

Kaupungin yleinen kehitys on jatkunut edelleen myönteisenä. Asukasluku jatkaa noin 0,75–1 %:n vuotuista kasvuaan, ja toimiva peruspalvelujen tuottamisjärjestelmä ja merkittävät panostukset kaupungin kehittämiseen ja koulutukseen ovat luoneet uutta pohjaa kaupungin ja kaupunkiseudun kasvulle ja kehitykselle. Kaupungin rooli yhtenä suomalaisena kasvu- ja maakuntakeskuksena on edelleen vahvistunut. Kasvukaupungissa investoinnitkin ovat merkittäviä. Ilman tärkeimpiä investointeja on vaikea rakentaa kaupungin tulevaisuutta ja ylläpitää kasvua ja vetovoimaa. Investointejakin tullaan tarkastelemaan kriittisesti.

Vuodelle 2022 on Suomessa ennustettu kasvua, mutta siihen sisältyy paljon epävarmuustekijöitä, mm. yleinen talouskehitys, kasvava inflaatio ja koronaepidemian jatkuminen.

Talousarviovalmistelun keskeisiä lähtökohtia:

Kun talousarvioehdotuksen valmistelutyö käynnistettiin, kehystä ja talousarvion lähtökohtia valmisteltaessa on talousarvion laadintaohjeissa lähdetty sitä, että kaupungin talous pidetään tasapainoisena.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet valmistellaan uudistetulla rakenteella. Tavoitteena on selkeyttää tavoitteiden asettamista ja esittämistä kaupungin strategia

huomioiden. Tavoitteiden toteutumisen mittaamiseen (mittareihin) tulee kiinnittää aikaisempaa enemmän huomiota.

Nykyistä kustannustehokkaampi toimintakatetaso sekä vahvempi, vuosikate luovat pohjaa investointien rahoittamiselle ja velkaantumisen hallinnalle. Toimintakatekasvu enintään 3,0 % vuonna 2022 ja enintään 2,0 % vuosina 2023-2025. Asukaskohtainen toimintakate laskee vain pitämällä kiinni tulojen ja menojen hyvästä tasapainosta.

Talousarvioon esitettävien investointiprojektien ja investointien kokonaismäärän tulee perustua valtuuston hyväksymään taloussuunnitelmaan ja valtuuston hyväksymään kehykseen.

Käyttötalouden tervehdyttämiseksi katse kasvun ja kustannustietoisuuden lisäksi nykyistä enemmän uudistamiseen:
- Toiminnoissa tavoitteena on rakenteelliset uudistukset, myös sopeutustoimia tarvitaan yhä korkeahkon toimintakatteen vahvistamiseksi.
- Tukemaan myös vaikuttavuuden rinnalla hyvää talouskehitystä.

Palveluissa huomiota halutaan kiinnitettävän tulosyksiköiden tavoiteasetantaan ja siihen, että palvelut tuotetaan tehokkaasti mutta myös vaikuttavasti. Erityistä huomiota tulee kiinnittää strategiaan, kun palveluja priorisoidaan. Toiminta ja palvelutuotanto tulee sopeuttaa käytettävissä oleviin resursseihin.

Tulopohjan vahvistaminen
- Lisätulot (mm. ei-strategista omaisuutta myymälällä, muut tulot)
- Ulkoinen rahoitusmahdollisuus: EU:n elvytysrahat ovat noin 2,7 mrd. euroa koko Suomeen lähivuosien aikana: miten niistä apua kasvun vauhdittamiseen. Tärkeätä on saada valtion erillisavustusta Seinäjoen asemanalueen kehittämiseen.

Lisäksi:
- Investointiohjelman tarkistus vuosina 2023-2025. Nettoinvestointitasossa tavoitteena on 28-35 milj. euroa.
- Palveluissa hyödynnettävä mm. digitalisaatiota. Digiohjelman täytäntöönpano on yksi keinoista. Tietohallintopalveluiden ydintehtävänä on varmistaa, että kaupungin teknologisia ratkaisuja käytetään tehokkaasti ja niistä saadaan kustannus- ja vaikuttavuushyötyjä.
- Hankinnoilla edistetään vuoden 2020-luvulla hankintojen strategista toimenpideohjelmaa. Keskeistä on talouden lisäksi hyvä vaikuttavuus ja että hankinnoilla edistetään myös kaupunkistrategian tavoitteita.
- Osallistavaa budjetointia jatketaan myös vuonna 2022 elinvoimapalveluissa. Kokemukset ovat olleet siitä hyviä. Pilotointijakson 2021-2022 jälkeen arvioidaan sen käytettävyys tulevina vuosina.
- Lisäksi myös kestävään kehityksen edistämiseen panostetaan talousarviovuonna ja suunnitelmavuosina sekä emokaupungissa että kaupunkikonsernissa. Kaupunki on sitoutunut hiilineutraalisuuden edistämiseen.
- Ydinkeskustan vetovoimaisuuden lisääminen ja siinä yhteiskehittäminen on keskeinen tavoite. Visio ja suunnitelma ydinkeskustan kehittämiseksi uusitaan talousarviovuonna ja laitetaan vaiheistaen täytäntöön.
- Asemanalueen kehittämiseen kohdistetaan erityistä huomiota talousarviovuonna ja koko 2020-luvun.

Nyt esitetyt talousarvion laadintaohjeet ja raami 2.0 koskevat myös Etelä-Pohjanmaan Pelastuslaitosta. Liikelaitoksesta ei voi aiheutua kaupungin taloudelle suurempaa rasitetta kuin mitä peruskaupungin toiminta aiheuttaa.

Tuloveroprosentti ja kiinteistövero

Vuoden 2022 talousarvion ja taloussuunnitelmavuoden 2023 valmistelussa lähdetään siitä, että tuloveroprosentti on nykyinen 21,0 %. Myöskään kiinteistöveroja ei olla nostamassa. Vuoden 2022 jälkeen tuloveroprosenttia voidaan tarkistaa ensi kerran vuodelle 2024. Syynä on sote-uudistus 1.1.2023.

Valtionosuudet

Valtionosuudet sisältävät peruspalvelujen valtionosuudet, opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet, kotikuntakorvaukset ja myös kuntien verotulotasauksen. Valtionosuudet tulee ottaa huomioon palvelujen määrää ja laatua mietittäessä. Valtionosuudet ovat kunnan toiseksi tärkein tulonlähde.

Kassahallinta

Kaupungin rahoitusasema tulee olemaan edelleen kireä. Kassanhallintapolitiikassa pyritään kaupungin vakavaraisuusaseman ja kassatilanteen vakaana pitämiseen,

myös lisätuloja kassanhallinnassa etsitään maltillisella osakesijoittamisella. Hyödynnetään joustavien rahoitusinstrumenttien, mm. kuntatodistusten käyttöä kassatilanteen turvaamisessa.

Maksutulot

Maksutulojen osalta kaupungin liikkumavara on suhteellisen pieni. Tulosalueiden on käytävä budjettia laatiessaan käydä tarkkaan läpi omat myynti- ja maksutulonsa ja tehdä niihin kaikki mahdolliset tarkistukset tulojen lisäämiseksi. Myös uusien tuottojen selvittäminen on aina tarpeen.

Lainanotto

Kaupunki velkakehitys on talouden näkökulmasta keskeinen huolenaihe. Velkaantuminen jatkuu, tosin maltillisempana kuin ennen vuotta 2020. Velkaantumisen kasvun hallinta ja mahdollinen väheneminen liittyy käyttötalouden lisäksi myös päätettävään investointitasoon. Rahoitustilannetta helpottaa alhainen korkotaso. Lainasalkusta on suojattuna vähintään 50 %.

Investoinnit

Talousarvioon esitettävien investointiprojektien ja investointien kokonaismäärän tulee perustua valtuuston hyväksymään taloussuunnitelmaan ja valtuuston hyväksymään kehykseen. Investointien kohdalla joudutaan kaupungin taloudellinen tilanne ottamaan huomioon ja harkitsemaan investointikohteita taustalla talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelman tasapainotukseen liittyvät kysymykset ja kaupungin velkakehitys.

Talonrakennusinvestoinneissa käytetään vaikuttavuuden arviointia (mm. tulot, vaikutus käyttötaloudelle, hyötyvaikutukset, kiireellisyys) euromäärän rinnalla. Tätä on pilotoitu ensi kertaa vuosina 2020-2021 ja siitä on saatu positiiviset kokemukset. Hyvää käytäntöä jatketaan pysyvänä. Myös tietohallintoinvestointeihin laitehankintoja lukuun ottamatta otettu käyttöön vaikuttavuusarviointi.

3. TALOUSARVIORAKENNE

Kuntalain 110 §:ssä on säädökset talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelusta.

Talousarvio ja -suunnitelma

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Kuntalain 111 §:ssä säädetään veroperusteista seuraavaa:

Veroja koskevat päätökset

Viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

Veroperusteet tulee ilmoittaa Verohallinnolle 17.11.2021 mennessä.

Huom. Vuoden 2022 tuloveroaste pysyy muuttumattomina myös vuonna 2023. Tämä liittyy hyvinvointialueiden perustamiseen 2023 ja tehtäviin siirtolaskelmiin.

Taloussuunnittelu- ja kirjanpitojärjestelmän tavoitteena on:

- korostaa valtuuston päätösvaltaa toiminnan ja talouden suunnittelussa
- kytkeä talousarvio pitkän aikavälin taloussuunnitteluun
- osoittaa keinot kokonaistalouden tasapainottamiseksi
- sitoa toiminta ja talous yhteen
- antaa oikea kuva kunnan taloudesta

- osoittaa kunnan taloudellinen tuloksen muodostuminen sekä rahoitustarpeen kattamiskeinot ja
- parantaa vertailtavuutta muihin talousyksikköihin

Talousarviolla ja taloussuunnitelmalla on kunnassa kolme päätehtävää. Ensiksi niissä asetetaan palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevat tavoitteet. Toiseksi talousarvioon ja -suunnitelmaan budjetoidaan menoja ja tuloja koskevat arviot eri tehtäville ja hankkeille. Talousarviovuoden osalta arviot ovat sitovia määrärahoja ja tuloarvioita. Kolmanneksi talousarviossa ja -suunnitelmassa osoitetaan miten varsinainen toiminta ja investoinnit rahoitetaan.

Talousarvion ja -suunnitelman rakenne palvelee mainittuja kolmea tehtävää, palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevien tavoitteiden asettamista sekä niiden edellyttämien menojen ja tulojen budjetointia käyttötalous- ja investointiosassa.

Toiminnan ja investointien pääomarahoitus ja siihen liittyvät korvaukset osoitetaan tuloslaskelmaosassa ja rahoitusosassa.

Talouden tasapainon tärkein arviointikriteeri on **vuosikate**. Vuosikate ilmoittaa rahoitusylijäämän sen jälkeen, kun käyttötalouden nettomenot ja rahoituksen nettomenot on rahoitettu. Vuosikate on se tulorahoituksen määrä, joka on käytettävissä investointeihin. Talous on tasapainossa, jos vuosikatteella voidaan rahoittaa investointien nettomenot.

Kuntaliitto on luonut seuraavat kriteerit tulorahoituksen riittävyyden eli vuosikatteen tason arvioinnille:

1. **Vahva talous**
   Vuosikate riittää investointien nettomenon ja lainojen lyhennysten rahoittamiseen.

2. **Tasapainossa oleva talous**
   Vuosikate riittää lainojen lyhennysten ja suunnitelman mukaisten poistojen eli korvausinvestointien rahoittamiseen.

3. **Hyväksyttävän alarajalla oleva talous**
   Vuosikate on yhtä suuri kuin suunnitelman mukaiset poistot eli vuosikate riittää korvausinvestointien mutta ei kokonaan lainojen lyhennysten rahoittamiseen

4. **Heikkenevä talous**
   Vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos poistojen jälkeen negatiivinen. Tällöin vuosikatteella ei pystytä rahoittamaan suunnitelman mukaisia poistoja kokonaan eikä lainojen lyhennyksiä ollenkaan.

5. **Kriisitalous**
   Vuosikate on negatiivinen, jolloin käyttö- ja rahoitusmenojen rahoittamiseen joudutaan ottamaan vierasta pääomaa.

4. SEINÄJOEN KAUPUNKISTRATEGIA 2018 - 2025

Kaupunginvaltuusto on 12.2.2018 hyväksynyt Seinäjoen kaupunkistrategian vuosille 2018–2025.

Taulukko. Seinäjoen kaupunkistrategian tavoitteet.

Yrittäjyys	Kaupunkiympäristö	Palvelut	Elämäni Seinäjoki	Hyvän johtamisen Seinäjoki
Paras sijainti	Ydinkeskusta	Sujuvat palvelut	Meidän kylä ja kaupunginosa	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö
Vahvat yritystoimialat	Uudistuva kaupunkiympäristö	Kokonaisvaltainen hyvinvointi	Yhteinen kaupunki	Hyvän johtamisen kaupunki
Yritystoimintaa ymmärtävä kaupunki	Elämää kaupungissa ja maalla	Investoinnit kulttuuriin ja hyvinvointiin	Kaikkien Seinäjoki	**Talous; talouden tasapaino**
Yhteistyöverkosto yritysten tukena	Kestäviä liikkumisen ratkaisuja	Yhteistyöllä paremmat palvelut		
	Kestävän kehityksen kaupunki	Vahvistuva korkeakoulu-kaupunki		
		Ammatillista koulutusta työ-elämän tarpeisiin		

Strategian mukaan kaupungin visio on:

Seinäjoki on tekemisen ja onnistumisen kaupunki

Kaupungin arvot ovat:

Tahto, rohkeus ja vastuullisuus

Strategiset valinnat ovat:

Yrittäjyys
- *paras sijainti*
- *pohjoismainen ruokakaupunki ja tapahtumien suurkaupunki*
- *yritystoimintaa ymmärtävä kaupunki*
- *yhteistyöverkosto yritysten tukena*

Kaupunkiympäristö
- *ydinkeskustan kehittäminen*
- *uudistuva kaupunkiympäristö*
- *elinvoimaisuus*
- *kestävän liikkumisen mallien tukeminen*
- *kestävä kehitys huomioidaan*

Palvelut
- sujuvat palvelut
- kokonaisvaltainen hyvinvointi
- kulttuuri ja hyvinvointi huomioidaan
- yhteistyöllä
- ammatillinen koulutus työelämän tarpeisiin
- korkea-asteen koulutusta ja tutkimusta vahvistetaan

Elämäni Seinäjoki
- *me-indentiteeetin vahvistaminen kylillä ja kaupunginosissa*
- *yhteinen kaupunki, kaupunki on turvallinen, yhteisöllinen, suvaitsevainen ja asukkaat mukana*

- *kuntalaisten osallistaminen, avoimuus, digitalisaation ja uusien toimintatapojen sekä kokeilukulttuurin edistäminen*
- *Seinäjoki on kulttuurin, tapahtumien, liikunnan, kaupan ja yrittäjyyden kaupunki*

Hyvän johtamisen Seinäjoki

- *uudistuva, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö*
- *hyvän johtamisen kaupunki*

Hyväksytty kaupunkistrategia ohjaa toimialojen budjetointiprosessia ja tavoiteasetantaa sekä palveluissa että investoinneissa.

Tavoitteissa läpileikkaavana teemana halutaan korostettavan asiakaslähtöisyyttä ja vaikuttavuutta, ja että asetetut tavoitteet ovat mitattavia ja johdettu kaupunkistrategiasta. Uusia tapoja toimia palveluissa halutaan edistettävän kaikilla toimialoilla systemaattisesti. Myös ympärillä oleva globaali muutos, mm. kestävän kehityksen vaade ja kehittynyt teknologia haastavat kaupunkia uudistumaan. Tavoitteena on, että vuoden 2022 talousarviossa kaikilla palvelualueilla tämä näkyy mahdollisimman vahvasti tavoiteasetannassa ja konkreettisissa toimissa, kun talousarviota toteutetaan.

Kestävä kehitys on yksi keskeinen strateginen painopistealue. Seinäjoen kaupunki on liittynyt HINKU (kohti hiilineutraalia kuntaa) –verkostoon joulukuussa 2019 kaupunginvaltuuston päätöksellä. Verkostossa olevat kunnat tavoittelevat hiilineutraaliustavoitteita vuoteen 2030 mennessä. Käytännössä Seinäjoen olisi vähennettävä 80 % vuoden 2007 hiilidioksidi (CO_2) -tasosta vuoteen 2030 mennessä. Päästöjen jakaumassa suurimmat sektorit meillä ovat kaukolämpö, tieliikenne ja maatalous. Seinäjoen kaupunki kuuluu myös kuntien energiatehokkuussopimukseen (KETS), ja sen nykyinen sopimuskausi on voimassa 2017-2025. Sopimuksessa energiankulutusta on sitouduttu vähentämään lähtötilanteen noin 80.000 MWh 7,5 % eli noin 6.000 MWh vuoteen 2025.

Kaupungilla on poikkihallinnollinen kestävän kehityksen työryhmä, jonka aloitteesta Seinäjoen kaupunki siirtyi muun muassa käyttämään nk. vihreää sähköä vuodesta 2018. Työryhmä pyrkii myös ohjaamaan henkilöstön toimintaa siten, että kestävää kehitystä edistetään eri sektoreilla.

Vuodelle 2022 on valmistumassa ekoviisas Seinäjoki -ohjelma, jonka lähtökohta on Hinku-tavoitteiden mukaisesti laatia CO_2 päästöjen hillintätoimiin vaadittava suunnitelma, joka osoittaa millä toimenpiteillä ja investoinneilla kasvihuonekaasupäästöjä pyritään vähentämään koko kunnan alueella.

Käynnissä on myös mm. ”Tarkenoo iliman palttoota ja rasoja” –hanke, johon on saatu avustusta ympäristöministeriöltä. Siinä Seinäjoen kaupunki parantaa omistamiensa kiinteistöjen energiatehokkuutta huonelämpötilojen pudottamisella 2-3 asteella käyttöajan ulkopuolella. Huonelämpötilat palautuvat aina käyttöajan alkuun mennessä takaisin normaaliksi, joten kiinteistöjen käyttäjät eivät itse tule huomaamaan eroa aikaisempaan. Hankkeen muutosten arvioidaan vähentävän Seinäjoen vuosittaista energiankäyttöä pysyvästi noin 2200 MWh ja vuosittaisia CO_2-päästöjä noin 700 tonnia. Tämä vähennys vastaa suuruusluokaltaan noin 250 omakotikiinteistön lämmityksestä aiheutuvia vuosittaisia CO_2-päästöjä.

Lisäksi isoja päästövähennyksiin vaikuttavia investointeja tehdään mm. öljylämmityksestä luopumisella, mihin on myös saatu ARA:n avustusta. Tukea haettiin seitsemälle kohteelle. Suurin kohde, joka sai tukea, on Niemistön koulun alue, johon

kuuluu koulun lisäksi myös päiväkoti. Lämmitysjärjestelmän muutosta odottavien kiinteistöjen yhteenlasketut CO_2-päästöt ovat 253 tonnia vuodessa ennen lämmitysjärjestelmän muutosta. Öljynkulutus kiinteistöissä on lähes 100 000 litraa vuodessa, joten öljylämmityksen vaihtaminen uusiutuvaan energiaan on iso askel kohti hiilineutraalia Seinäjokea. Hankkeen toteutusaika on vuoden 2023 syyskuun loppuun mennessä.

Tärkeä merkityksensä on myös muilla toimilla. Perusopetuksen kestävän kehityksen ohjelmaa on noudatettu jo vuosia. Käytännössä kaikki Seinäjoen koulut ovat saavuttaneet ohjelman keskimmäisen tason, jossa toteutuu mittariston 10 kriteeriä. Toistakymmentä koulua on jo ylimmälläkin tasolla.
Seinäjoen kaupungilla on kotisivuillaan ”kestävä kehitys” –internet-osio.
Seinäjoki kannustaa myös kaupunkilaisiaan samanlaisiin tekoihin, mitä kaupunki pyrkii itsekin tekemään.

Kaupungin talouden tavoitteet on kirjattu seuraavasti:

Kaupungin tavoitteena on talouden tasapaino, joka saavutetaan tulopohjaa vahvistamalla, toimintamenojen kasvua hallitsemalla, palvelujen tuottavuutta parantamalla ja investointitaso tulorahoituksen mukaiseksi mitoittamalla.

Talouden tasapainon kehitystä seurataan seuraavilla mittareilla:

- ***Vuosikate nettoinvestointien tasolle, vuosikatteen ollessa vähintään 30 miljoonaa euroa.***
- ***Lainamäärän kasvun pysäyttäminen ja kaupungin lainamäärän jääminen alle 4 000 euroa/asukas ja kaupunkikonsernin osalta alle 8 000 euroa/asukas.***
- ***Veroasteen, toimintakatteen ja palvelujen tuottamiskustannusten vertailu verrokkikaupunkeihin ja suhteellisen aseman parantaminen vertailussa.***
- ***Kaupungin taseen hallinta ja erityisesti kaupungin omistamien tilojen käyttöaste.***

Kaupunkistrategia päivitetään ja uudistetaan vuonna 2022.

5. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA KAUPUNKIKONSERNISSA

Riskienhallinnan tarkoituksena on tunnistaa organisaatioon vaikuttavia potentiaalisia tapahtumia ja pitää riskit riskinottohalukkuuden rajoissa, jotta voidaan olla kohtuullisen varmoja organisaation tavoitteiden toteutumisesta. Seinäjoen kaupungissa riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Alla olevassa kuvassa on esitetty Seinäjoen kaupungin riskiavaruus, johon on kerätty kaupungin olennaisia toimintoja ja asiakokonaisuuksia sekä toimintaympäristön tuomia vaikutuksia. Riskiavaruus toimii tukena riskien ja mahdollisuuksien tunnistamisessa.

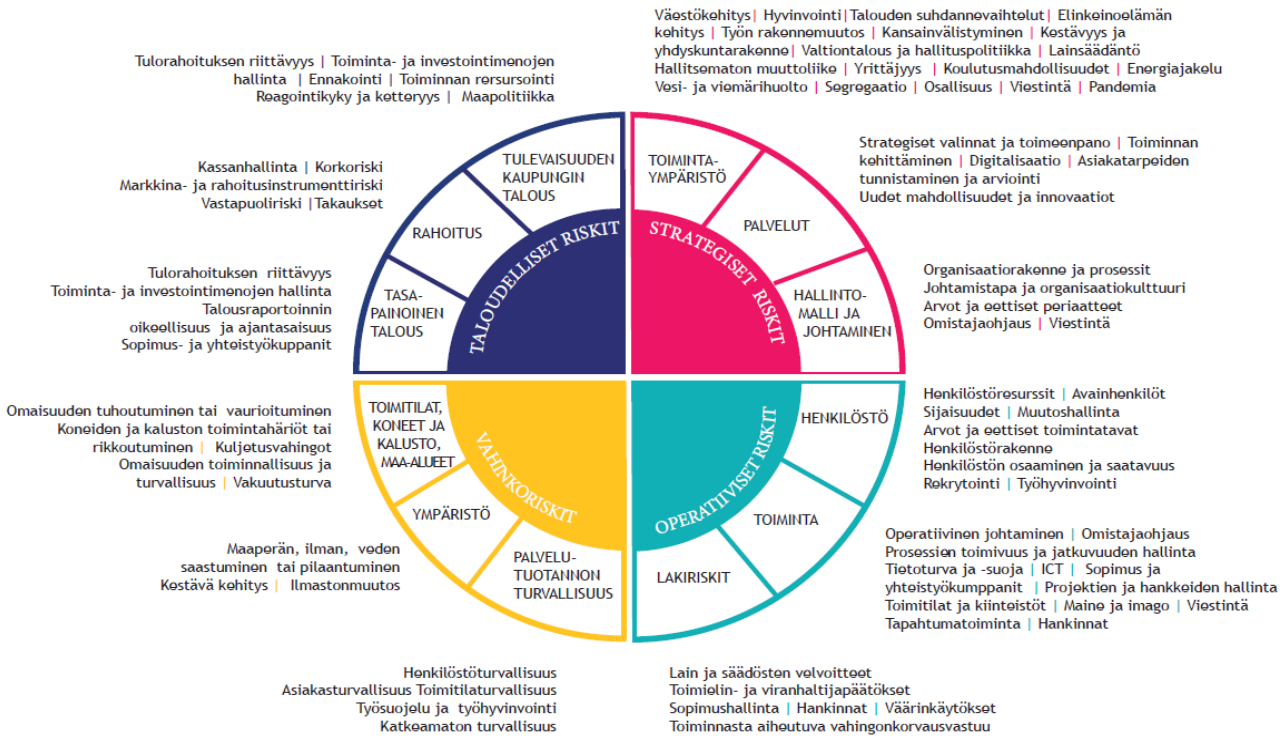

Kaupunginhallitus vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kaupungin toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskejä arvioidaan. Tavoitteita asetettaessa tulee varmistaa, että riskit otetaan asianmukaisesti huomioon. Toimialat varmistavat osaltaan, että riskienhallinta sisällytetään kaikkiin toimintoihin ja nimeävät riskienhallintaprosessista toimialallaan vastaavat ja riskienhallintaan valtuutetut tahot. Riskejä hallitaan Seinäjoen kaupungin jokaisella tulosalueella ja jokaisella on vastuu riskienhallinnasta. Riskienhallinta on osa Seinäjoen kaupungin hallintotapaa, johtajuutta, strategiaa, tavoitteita ja toimintoja eikä niistä erillinen.

Talousarvioprosessissa toimialat laativat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman, jossa kuvataan toimialan toimintaympäristö, riskienhallintaprosessin vastuut ja käytännön toteutus sekä määritellään riskienhallintatoimenpiteet. Riskien ja mahdollisuuksien arvioinnin yhteydessä tunnistetaan tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioidaan niiden vaikutuksia ja laaditaan toimenpiteitä riskien hallitsemiseksi. Merkittävimmät riskit ja hallintatoimenpiteet raportoidaan hallintosäännössä määritellyille lautakunnille ja edelleen kaupunginhallitukselle. Alla arvioidut merkittävimmät tulosaluetason riskit.

Strategiset riskit

Seinäjoen kaupungin strategisten valintojen toteuttamista uhkaa kaupungin taloustilanne. Seinäjoen kaupungin merkittävä riski on, että käyttötalous ei ole tasapainossa eli vuosikate ei kata vuosipoistoja, mikä johtaisi sopeuttamistoimiin, palveluiden tuottamisen heikentämiseen sekä investointien karsimiseen. Palveluiden tuottamisen osalta merkittäviin riskeihin on nostettu mm. varhaiskasvatus (varhaiskasvatusoikeus täysimääräisenä, esiopetuksen laajentaminen ja henkilöstön koulutustason muutokset), lukion opetuspaikkojen riittävyys (aloituspaikkoja on vähemmän kuin hakijoita ja tiedossa on, että ikäluokat tulevat vain kasvamaan) sekä toimintojen järjestäminen ja palveluiden tuottaminen pandemiatilanteessa. Strategisia riskejä hallitaan johtamisella, tavoiteasetannalla, rakenteellisilla uudistuksilla ja seurannalla, joiden tavoitteena on saavuttaa vahvempi toimintakate.

Strategian taloudellisiin mittareihin sisältyy lainamäärän kasvun pysäyttäminen. Merkittäviin riskeihin lukeutuu velkamäärän korkea taso, joka voi johtaa kriisikuntakriteerin täyttymiseen tai omavaraisuusasteen merkittävään alenemiseen. Riskiä hallitaan investointien suunnittelulla, jaksottamisella ja rahoituksella sekä toimenpiteillä käyttötalouden saattamiseksi kestävälle tasolle. Tavoiteltavia toimia ovat uudistuminen toiminnassa toimintakatteen vahvistamiseksi ja mm. digitalisaation hyödyntäminen taloudellisen tehokkuuden ja prosessisujuvuuden lisäämiseksi.

Operatiiviset riskit

Merkittävimpiin operatiivisiin riskeihin on nostettu lyhytaikaisten pätevien sijaisten saatavuus. Hallintakeinona on mm. sijaisrekisterin hyödyntäminen niissä yksiköissä missä se on mahdollista. Liikuntapaikkojen kunnossapidossa käytössä olevat vanhenevat koneet ja laitteet saattavat pahimmillaan aiheuttaa vaaraa alueella liikkuville henkilöille.

Vahinkoriskit

Kaupungin vahinkoriskeihin on varauduttu vakuutuksin sekä vahinkorahaston avulla. Seinäjoen kaupungin vahinkoriskejä ei ole määritelty merkittäviksi.

Taloudelliset riskit

Merkittäviin taloudellisiin riskeihin on määritelty tulosaluetasolla resurssien riittämättömyys, säästötoimenpiteet ja ulkopuolisen rahoituksen saaminen, jotta pystytään vastaamaan asetettuihin tavoitteisiin. Talouden hallintaan liittyviä keinoja ovat muun muassa uusien tulojen etsiminen, rakenteellisten muutosten suunnittelu ja toimeenpano, palvelujen karsiminen, kehittävä johtamisote ja valmius uudistua. Tavoitteena on palveluiden tuottaminen tehokkaasti, mutta myös vaikuttavasti.

6. TALOUSARVIOEHDOTUKSEN VALMISTELU

Talousarvion valmistelu on toteutettu siten, että työ käynnistettiin kevätkaudella 2022 kehysvalmistelulla.

Kehystä ja budjettikokonaisuutta on käsitelty kaupunginhallituksen talousseminaarissa toukokuussa, jossa oli mukana myös valtuuston puheenjohtajisto ja lautakuntien puheenjohtajat. Talousarviokehys esiteltiin valtuustolle kesäkuussa.

Tämän jälkeen budjetin valmistelutyö on tehty kaupunginjohtajan ja rahoitusjohtajan johdolla virkamiesvalmisteluna, jonka jälkeen lautakunnat ja johtokunnat ovat käsitelleet elo- ja syyskuussa omat talousarvioehdotuksensa. Talousarviokehyksestä ja kokonaisuudesta on pidetty vielä omat talousseminaarit syyskuussa sekä kaupunginhallitukselle että valtuustolle. Talousarviokehystä tarkistettiin kaupunginhallituksen päätöksellä 13.9.2021.

Talousarvioehdotus on valmisteltu yhdeksi kokonaisuudeksi ja se esitetään kaupunginjohtajan ehdotuksena kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Esitetyissä talousarvioluvuissa on talousarviokirjan alkuosassa kaupungin toiminta, käyttötalous, investoinnit ja rahoitus sekä peruskaupungin että liikelaitoksen osalta huomioituna.

Kaupunginjohtajan talousarvioehdotus julkistetaan lokakuussa 21.10.2021 ja sen pohjalta kaupunginhallitus käsittelee talousarvioehdotuksen kahdessa marraskuun alun kokouksessaan (käyttötalous ja investoinnit sekä verot ja taloussuunnitelmavuodet).

Valtuuston talousarviokäsittely on 15.11.2021. Veroperusteet vuodelle 2022 päätetään samassa valtuuston kokouksessa. Päätettyä veroperustetta saa muuttaa tuloverojen osalta tämän jälkeen seuraava kerran vuodelle 2024.

7. TALOUSSUUNNITELMA

Kaupungin taloussuunnitelman suunnittelujänne ulottuu vuoteen 2025 ja se valmistellaan erikseen ja liitetään osaksi tätä talousarviokirjaa.

8. LIIKELAITOS

Seinäjoen kaupungilla on vuoden 2017 alusta lukien ollut yksi liikelaitos, Etelä-Pohjanmaan Pelastuslaitos. Liikelaitoksen budjetti on osa tätä talousarviokokonaisuutta.

9. TALOUSARVIO

Talousarviossa on esitetty oheisena selvitykset tuloslaskelmaosasta, investointiosasta ja rahoitusosasta.

Sen jälkeen talousarviokirjassa on selvitys liikelaitoksen budjetista.

Talousarviokirjassa on jäljempänä lisäksi seuraavat kokonaisuudet:

- Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä niitä vastaavat määrärahat tulosaluetasolla, joka on myös valtuustoon nähden sitova määrärahataso.

- Keskeisimpien tytäryhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

- Yksityiskohtaiset talousarviomäärärahat kustannuspaikkatasolla seuraaville toimialoille:
  Konsernipalvelut
  Sosiaali- ja terveystoimiala
  Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala
  Kaupunkiympäristön toimiala
  Elinvoiman ja kilpailukyvyn toimiala

- Investoinnit

9.1 Tuloslaskelmaosa

Oheisena on esitetty tuloslaskelmaosa, jossa on esitetty kaupunki ja liikelaitos erikseen ja koko kaupungin tuloslaskelmaosa.

TULOSLASKELMAOSA (1000 euroa)			
Eliminoimaton	TA- 2022	TA- 2022	TAE- 2022
Kaupunki ja liikelaitos	Kaupunki	Pela	Yhteensä
Toimintatuotot			
Myyntituotot	35 468	19 879	55 347
Maksutuotot	21 343	500	21 843
Tuet ja avustukset	7 027	60	7 087
Muut toimintatuotot	46 686	130	46 816
Toimintatuotot yhteensä	**110 524**	**20 569**	**131 093**
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-205 082	-12 548	-217 629
Palvelujen ostot	-200 489	-1 410	-201 899
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 621	-1 055	-25 676
Avustukset	-26 180	0	-26 180
Muut toimintakulut	-41 739	-4 583	-46 322
Toimintakulut yhteensä	**-498 111**	**-19 596**	**-517 706**
TOIMINTAKATE	**-387 587**	**973**	**-386 613**
Verotulot			
Kunnan tulovero	242 500		242 500
Kiinteistövero	27 100		27 100
Osuus yhteisöveron tuotosta	16 600		16 600
Valtionosuudet	120 100		120 100
Rahoitustulot ja -menot			
Korkotuotot	4 800	40	4 840
Muut rahoitustuotot	4 782		4 782
Korkokulut	-1 340		-1 340
Muut rahoituskulut	-355	-9	-364
VUOSIKATE	**26 601**	**1 005**	**27 606**
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-22 200	-810	-23 010
Arvonalentumiset			
Satunnaiset tulot ja menot			
Satunnaiset tulot			
Satunnaiset menot			
TILIKAUDEN TULOS	**4 401**	**195**	**4 596**
Varausten vähennys			
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)			
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**4 401**	**195**	**4 596**

Taulukko: Tuloslaskelmaosan vertailu TA2022 edellisiin vuosiin:

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSA (KAUPUNKI+LIIKELAITOS), 1 000€						
Eliminoimaton		TP-2020	TA-2021 muutettu	TAE-2022	Muutos-%	Muutos-€
TOIMINTATUOTOT						
	Myyntituotot	51 075	56 110	55 347	-1,4	-763
	Maksutuotot	17 584	20 584	21 843	6,1	1 259
	Tuet ja avustukset	6 036	6 080	7 087	16,6	1 007
	Muut toimintatuotot	40 709	39 599	46 816	18,2	7 217
	Toimintatuotot yht.	**115 404**	**122 373**	**131 093**	**7,1**	**8 720**
TOIMINTAKULUT						
	Palkat ja palkkiot	-156 600	-166 028	-176 305	6,2	-10 277
	Henkilöstösivukulut	-36 085	-38 840	-41 324	6,4	-2 484
	Palvelujen ostot	-193 617	-195 044	-201 899	3,5	-6 855
	Aineet, tarvikkeet ja tavara	-23 258	-25 024	-25 676	2,6	-652
	Avustukset	-27 320	-27 124	-26 180	-3,5	944
	Muut toimintakulut	-42 903	-45 697	-46 322	1,4	-625
	Toimintakulut yht.	**-479 783**	**-497 757**	**-517 706**	**4,0**	**-19 949**
TOIMINTAKATE		**-364 379**	**-375 384**	**-386 613**	**3,0**	**-11 229**
Verotulot						
	Kunnan tulovero	226 354	228 000	242 500	6,4	14 500
	Kiinteistövero	23 795	27 545	27 100	-1,6	-445
	Osuus yhteisöveron tuotosta	16 434	17 306	16 600	-4,1	-706
Valtionosuudet		127 063	117 020	120 100	2,6	3 080
Rahoitustuotot ja -kulut						
	Korkotuotot	5 376	5 177	4 840	-6,5	-337
	Muut rahoitustuotot	5 404	4 862	4 782	-1,6	-80
	Korkokulut	-1 596	-1 844	-1 340	-27,3	504
	Muut rahoituskulut	-348	-314	-364	15,9	-50
VUOSIKATE		**38 104**	**22 368**	**27 606**	**23,4**	**5 238**
POISTOT		-24 934	-22 571	-23 010	1,9	-439
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT						
	Satunnaiset tuotot					
	Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS		**13 170**	**-203**	**4 596**	**22**	**4 799**

Tuloslaskelmaosasta lasketut keskeiset tunnusluvut ovat oheiset:

Tunnusluvut	
Toimintatulot/Toimintamenot, %	25,32
Toimintakate €/asukas	5 912
Vuosikate/Poistot, %	119,97
Vuosikate €/asukas	422
Asukasmäärä 31.12.2022	65 400

Edellä olevasta tuloslaskelmaosasta ei ole tehty kaupungin ja liikelaitoksen välisiä eliminointeja. Eliminoinnit esitetään liikelaitoksen talousarvioita koskevan selvityksen lopussa.

Tuloslaskelmaosa osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Toimintatulot

Toimintatulojen määrä (eliminoimaton) vuoden 2022 talousarvioehdotuksessa on noin 131,1 Meur, ja kasvua vuoden 2021 muutettuun talousarvioon on 7,1 %. Vuoden 2022 talousarvioehdotus sisältää kertaluonteisia myyntituottoja 7,0 Meur: ensi vuonna kevennetään tasetta myymällä mm. kiinteistöjä ja yhtiöitä, jotka eivät ole strategisesti niin tärkeitä ja jotka myymällä voidaan vahvistaa myös vuoden 2022 toimintakatetta. Mm. Kiinteistö Oy Seinäjoen Y-talon osakkeet ollaan myymässä. Tästä kaupunki omistaa 49 %.

Toimintamenot

Toimintamenojen määrä on vuoden 2022 talousarvioehdotuksessa on noin 517,7 Meur, ja kasvua vuoden 2021 muutettuun talousarvioon on 4,0 %. Isoimmat lisäykset prosentuaalisestikin ovat sosiaali- ja terveyspalveluihin ja sivistys- ja hyvinvointipalveluihin. Erikoissairaanhoitoon on varattu 101,4 Meur. Lisäksi pitkäaikaistyöttömyyden jatkunut kasvu merkitsee sitä, että työmarkkinatuen kuntaosuudet ovat ensi vuonnakin korkealla tasolla.

Tavoitteena on koko kaupungin tasoisesti puolittaa käyttötalousmenojen kasvu viimeistään vuonna 2023 ja saavuttaa enintään 2 %:n kasvutaso, mutta se edellyttää toimintatapojen nykyistä rohkeampaa uudistamista ja rakenteellisiakin muutoksia.

Toimintamenot palvelukeskuksittain ovat oheisena.
Sosiaali- ja terveystoimiala ja sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala yhdessä muodostavat 79,0 % kaupungin kaikista toimintamenoista.

Taulukko ja kuvio. Toimintakulut TA2022 palvelukeskuksittain, mukana Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos.

Toimintakulut TAE2022, mukana sisäiset	1 000 €	%
Konsernipalvelut (sis. keskitetyt ict-palvelut)	22 399	4,3 %
Sosiaali- ja terveystoimiala (sis. erikoissairaanhoidon)	256 646	49,6 %
Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala	153 387	29,6 %
Kaupunkiympäristön toimiala	55 470	10,7 %
Elinvoiman ja kilpailukyvyn toimiala	10 210	2,0 %
Etelä-Pohjanmaan Pelastuslaitos	19 596	3,8 %
Yhteensä	**517 708**	**100,0 %**

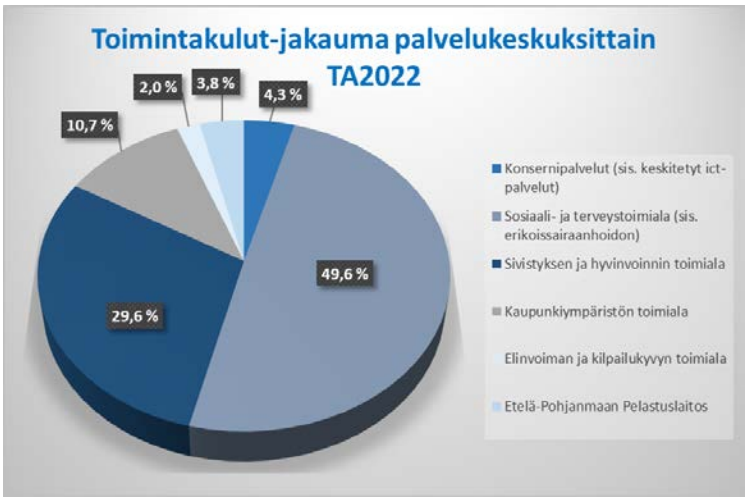

Taulukko ja kuvio: Toimintamenot jakautuminen eri tiliryhmille, TA2022.

Toimintakulut TAe2022	1 000 €	%
Henkilöstökulut	217 629	42,0 %
Palvelujen ostot	201 900	39,0 %
Aineet ja tarvikkeet	25 676	5,0 %
Avustukset	26 180	5,1 %
Muut toimintakulut	46 322	8,9 %
Yhteensä	**517 707**	**100,0 %**

Henkilöstökulut ja palvelujen ostot muodostavat noin 81,9 % kaupungin toimintamenoista. Ei ole merkittävää muutosta jakautumassa edelliseen vuoteen verrattuna.

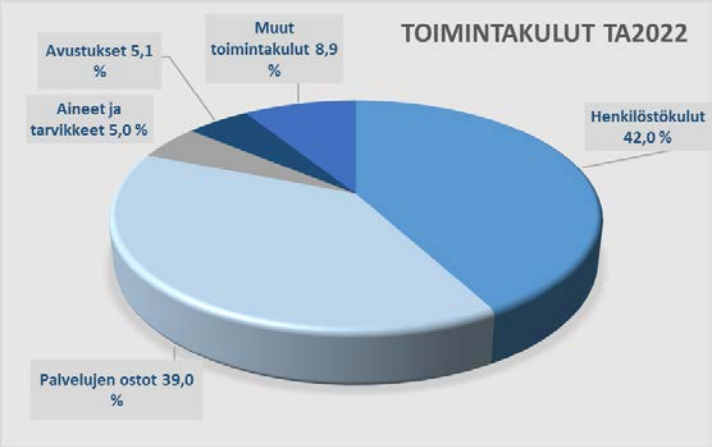

Henkilöstösuunnitelma talousarviovuodelle 2022

Kaupungin henkilöstömäärä oli 31.12.2020 yhteensä 4389 ilman työllistettyjä (v. 2019: 4373 henkilöä). Tästä vakinaisia oli 76,3 % eli 3348 henkilöä (v. 2019: 3269 vakituista, 74,8 % koko henkilöstöstä ja v.2018: 3212 vakituista, 74,4 % koko henkilöstöstä).

Henkilötyövuosina (htv) kaupungin koko henkilöstömäärä talousarvioehdotuksessa 2022 (vakinaiset, määräaikaiset, tuntityöntekijät, ilman työllistettyjä) on 3931,50. (vrt. TA2021: 3 793,38 htv).

Kunnallisten työ- ja virkaehtosopimusten sopimuskausi päättyy 28.2.2022. Uudesta ratkaisusta ja palkkavaikutuksista ei vielä ole varmaa tietoa. Talousarviossa on varattuna sopimuskorotuksiin arviona 2,2 % ta 2021 palkkasummaan.
Henkilöstömenot (vakinaiset ja määräaikaiset) kasvavat vuoden 2022 talousarvioehdotuksessa ja kasvua vuoden 2021 talousarvioon on +6,2 %. Tämä kasvu aiheutuu mm. seuraavista:

- varaudutaan työ- ja virkaehtosopimusten mukaisiin sopimuskorotuksiin arviona 2,2 % (nykyinen sopimuskausi päättyy 28.2.2022, eikä uusien sopimusten korotuksista vielä tietoa käytettävissä)
- talousarvion sisältämä henkilöstösuunnitelma
- kaupungin kasvun myötä myös kasvanut palvelutarve ja muutokset laeissa ja asetuksissa (mm. vanhuspalvelulaki, varhaiskasvatuslaki, opetusvelvollisuuden muutos).

Tärkeää ja merkityksellistä on huolehtia riittävästä vakituisesta henkilöstöstä, riittävästä kokonaishenkilöstömäärästä ja henkilöstön hyvinvoinnista, jotta sitouttaminen kaupunkiorganisaatioon myös tulevaisuutta ajatellen on mahdollista.

Toimintaympäristön muutos, mm. väestörakenteen muutokset (ikääntyminen) Suomessa, digitalisaatiokehitys sekä kestävä kehitys kasvavana maailmanlaajuisena ilmiönä, haastaa kaupungin palvelut ja asiakastyön.
Toimintaympäristön muutos on huomioitava ja kiinnitettävä kaupunkistrategian mukaisesti erityistä huomiota osaavan työvoiman saatavuuteen ja osaamisen päivittämiseen samalla, kun panostetaan hyvään johtamiseen ja työhyvinvoinnin edistämiseen.

Vakituisen henkilöstömäärän lisääntyminen suhteessa määräaikaiseen henkilöstöön antaa työyhteisöille vakautta ja vapauttaa resurssia tehokkaaseen työhön jatkuvaan vaihtuvan henkilöstön perehdyttämisen prosessien sijaan. Tarkoituksenmukaista on pitää tavoitteena Seinäjoen kaupungin vakituisen henkilöstömäärän osuuden nostamista yli 80 %:iin kokonaishenkilöstömäärästä vuoteen 2024 mennessä.

Vuoden 2022 henkilöstösuunnitelmassa on vakituisia virkoja/ toimia seuraavasti:

Uudet virat/ toimet	51 kpl	kustannusvaikutus on 2 295 400 euroa
Vakinaistamiset	9 kpl	kustannusvaikutus -
Rakennemuutokset	46 kpl	kustannusvaikutus on 100 950 euroa
- perustetaan 18		
- lakkautetaan 17,5		
- varahenkilöstö/ sijaispooli 25		
- muut 3		
Yhteensä uusia vakansseja	106	kustannusvaikutus vuonna 2022 on 2 396 350 euroa.

Toimintakate

Toimintakate muodostuu käyttötalouden eli palvelutuotannon toimintatulojen ja -menojen erotuksesta. Toimintakate kertoo siis sen, kuinka paljon verorahoituksella (verotulot ja valtionosuudet) ja rahoitustuottojen ylijäämällä tulee kattaa kaupungin palvelutuotannosta.

Vuoden 2022 toimintakate on 386,6 Meur, jossa lisäystä vuoden 2021 muutettuun talousarvioon on +3,0 %, euroina 11,2 Meur.

Vuoden 2022 talousarvio on taloutta tasapainottava, vaikkakin vuotuinen menojen kasvu suhteessa toimintatuottoihin on yhä korkeahkolla tasolla. Vuosina 2023-2025 tavoitellaan kestävää, enintään 2,0 %:n vuotuista toimintakatekasvua.

Taulukko. Vuosien 2016 – 2020 tilinpäätösten mukainen toimintakate oli asukasta kohti Seinäjoella ja sen verrokkikaupungeissa.

Seinäjoen verrokkikaupungit							
Toimintakate €/as	TP-2016	TP-2017	TP-2018	TP-2019	TP-2020	Muutos-% 2020 vrt. 2019	Asukasluku 31.12.2020
Seinäjoki	5 099	5 100	5 309	5 692	5 682	-0,2 %	64 130
Hämeenlinna	5 235	5 166	5 277	5 470	5 695	4,1 %	67 913
Joensuu	4 981	4 784	4 909	5 037	5 142	2,1 %	76 985
Jyväskylä	4 550	4 478	4 607	4 822	5 011	3,9 %	143 485
Kouvola	5 848	5 857	6 166	6 366	6 401	0,6 %	81 216
Kuopio	5 080	5 068	5 223	5 533	5 737	3,7 %	120 210
Lahti	5 094	4 958	5 185	5 435	5 567	2,4 %	120 039
Pori	4 935	4 837	5 238	5 474	5 628	2,8 %	83 693
Rovaniemi	5 409	5 411	5 668	5 899	5 883	-0,3 %	63 556
Vaasa	5 584	5 345	5 435	5 504	5 760	4,7 %	67 569
Keskiarvo	5 191	5 100	5 302	5 523	5 650	2,3 %	

Seinäjoen 9 vertailukaupungin toimintakatteiden keskiarvo oli vuoden 2020 tilinpäätöstietojen mukaan 5 650 euroa/asukas, kun Seinäjoen toimintakate oli 5 682 euroa/asukas, mikä on sangen hyvä taso ko. vertailussa. Seinäjokea merkittävästi korkeampi toimintakate oli Kouvolassa ja Rovaniemellä ja Seinäjokea merkittävästi parempi toimintakate oli Jyväskylässä ja Joensuussa. Seinäjoki on kohentanut vuonna 2020 asemiaan verrokkikaupunkien toimintakatevertailussa.

Vuoden 2022 talousarvioehdotuksessa Seinäjoen ennakoitu toimintakate/asukas on 5 912 euroa/asukas, lisäystä vuoden 2020 tilinpäätöstilanteeseen on 230 euroa/asukasta. Strateginen tavoite on olla verrokkivertailussa parhaassa kolmanneksessa. Tämä merkitsee sitä, että toimintakatteen vuotuisesta lisäyksestä tulisi saada pysyvästi vähintään 5-6 Meur pois nykytilanteeseen nähden.

Verotulot

Vuodesta 2022 odotetaan talousennusteiden mukaan kasvun vuotta. Koronapandemian pitkittyminen rokoteohjelman edistymisestä huolimatta tuo kuitenkin epävarmuutta. Verokertymien odotetaan paranevan vuoden 2022 verotuksessa verrattuna vuoteen 2021.

Valtionosuuskokonaisuudesta kuntien verokompensaatioiden osuus erotetaan omalle momentille ja on osa valtionosuutta.

Kunnallisveron, yhteisöveron ja kiinteistöveron aikasarjat ja arviot vuodelle 2022 on esitetty seuraavissa taulukoissa. Arviot kunnallisverotuotosta perustuvat kunnan omiin arvioihin, tilitysten tämän hetkiseen tilanteeseen ja Kuntaliiton arvioihin.

Kunnallisverot

Kunnallisverot ovat 21,0 %. Niihin ei esitetä muutoksia vuonna 2022.

Vuoden 2022 kunnallisveroa päätettäessä hyvä on huomioida, että valtakunnallisen hyvinvointialue-uudistukseen liittyvin siirtolaskelmien vuoksi kunnat eivät voi tarkistaa vuonna 2023 kunnallisveroprosenttia.

Taulukko: Kunnallisveron kehitys 2012-2021 ja arvio vuodelle 2022, Seinäjoen kaupunki.

KUNNALLISVERO	Verokertymä 1 000 €	Muutos-%	
2012	177 820	5,2	veroprosentin korotus
2013	189 663	6,7	
2014	203 926	7,5	veroprosentin korotus, 1,25 %-yksikköä, uusi veroprosentti 21,00 %.
2015	206 513	1,3	
2016	208 038	0,7	
2017	207 970	0	
2018	208 304	1,7	
2019	216 332	3,9	Tulorekisterin valtakunnalliset haasteet ja verokorttiuudistus vaikuttavat jaksotukseen ja osa vuoden 2019 kunnallisverotuloista siirtyi vuoteen 2020 ja osa ennakoista verokorttiuudistuksen myötä vuoteen 2021. Tilanne korjaantuu vuoden 2021 verotuksessa.
2020	226 354	4,6	Koronavuosi vei merkittävästi verotuloja. Osa vuoden 2019 verotuloista tilittyi vasta vuonna 2020 (verohallinnon tekniset haasteet v. 2019). Loppuvuonna yleinen talouskehitys kääntyi paremmaksi.
TP-2021enn.	230 000	1,6	Veroprosentti SJK 21,00%, maan keskiarvo 20,02 %
TA-2022	**242 500**	5,4	Yleinen talouden elpyminen näkyy myös verotuloissa. Veroprosentti nykyinen 21,00 %, efektiivinen kunnallisveroaste 14,97 %.

Kuvio: Kunnallisverokertymä vuosina 2012-2021 ja arvio vuodelle 2022, Seinäjoen kaupunki.

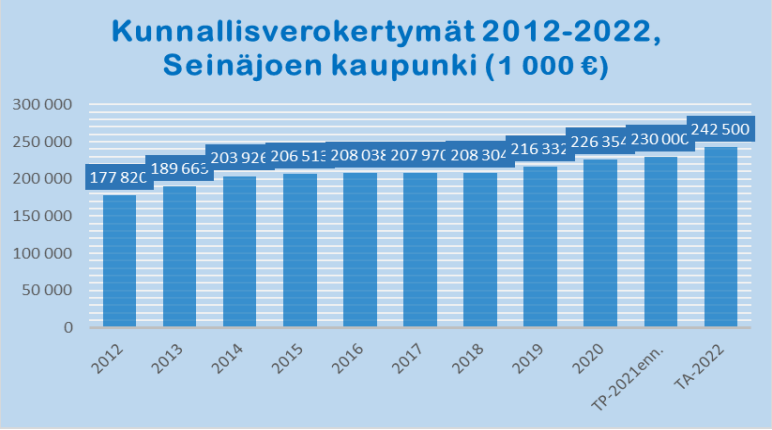

Kunnallisverot kertyvät ennusteiden mukaan myös vuonna 2022 hyvin, ja ne mukailevat yleistä talouskasvua. Kunnallisverotuotoksi arvioidaan 242,5 Meur.

Vuonna 2023 ei voida tehdä veromuutoksia kunnallisveroihin johtuen hyvinvointialueuudistuksesta ja niihin liittyvistä siirtolaskelmista.

Yhteisöverot

Yhteisöverotuotoksi vuonna 2022 arvioidaan 16,6 Meur.

Taulukko: Yhteisöveron tuotto vuosina 2012-2022, Seinäjoen kaupunki.

Yhteisöveron tuotto vuosina 2012-2021 ja arvio vuodelle 2022				
Vuodet	Kuntaryhmän jako-osuus	Seinäjoen jako-osuus	Tilitetty vero 1000 €	Muutos-%
2012	0,2834	0,009745843	11 959	-30,4
2013	0,2949	0,009225144	12 041	0,7
2014	0,3556	0,009712798	14 106	17,4
2015	0,3687	0,009221401	15 251	8,1
2016	0,3092	0,008456182	13 028	-14,6
2017	0,3034	0,0083437	15 560	19,4
2018	0,3135	0,0077766	14 537	-6,6
2019	0,3130	0,0079059	14 991	3,1
2020	0,4213	0,0084157	14 350	-1,8
TP-2021enn.	0,4434	0,0085280	19 894	38,6
TA-2022	0,4434	0,0085280	16 600	-16,6

Yhteisöverotulot ovat kehittyneet vuosina 2012–2021 seuraavasti. Kuluva vuosi on toteutumassa tilapäisen yhteisöveron kuntataosuuden 10 %-yksikön korotuksen (1.6.2021-31.122022) vuoksi merkittävästi parempana kuin koronavuonna 2020 tai ensi vuonna.

Kuvio: Yhteisöveron tuotto vuosittain 2012-2021 ja arvio vuodelle 2022.

Kiinteistöverot

Kiinteistöveroprosentteihin ei esitetä korotuksia vuodelle 2022.

Taulukko: Kiinteistöveroprosentit 2022.

Kiinteistöverot 2022	Veroprosentit
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,45
Vakituiset asuinrakennukset	0,60
Muut asuinrakennukset	1,65
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00
Rakentamattomat rakennuspaikat	6,00
Voimalaitosrakennukset	3,10

Taulukko: Kiinteistöverokehitys 2012-2021 ja arvio vuodelle 2022, Seinäjoen kaupunki

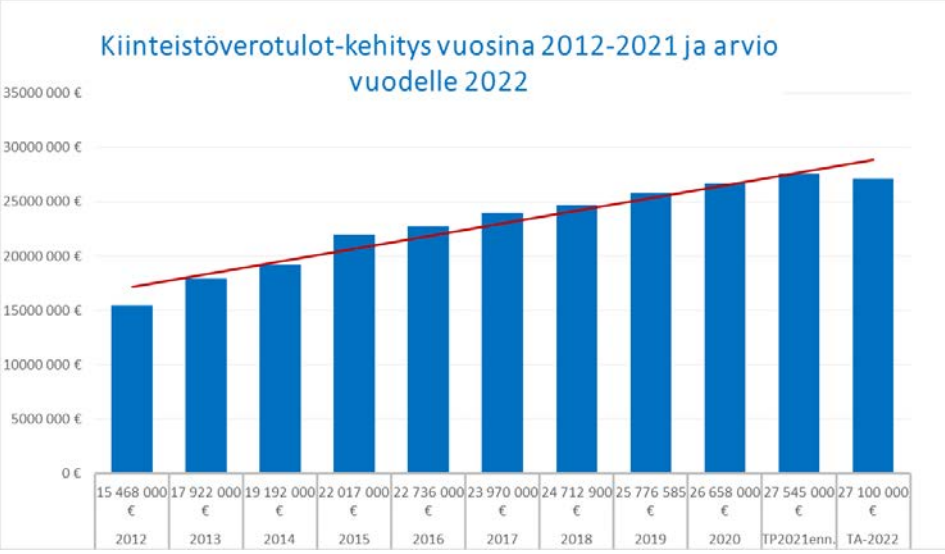

Kiinteistöverokertymän määräksi vuodelle 2022 arvioidaan 27,1 Meur. Vuoden 2021 kiinteistöverotuotoissa on mukana osin myös vuodelle 2020 kuuluneita kiinteistöveroja, joita verohallinnon valtakunnallisten ongelmien vuoksi ei saatu tilitettyä vuodelle 2020. Sen tähden kaupungin kasvusta huolimatta vuoden 2022 kiinteistöverotuotto jää vuotta 2021 pienemmäksi.

Kiinteistöverokehitys on ollut tasaisessa nousussa viimeisen kymmenen vuoden aikana. Kiinteistöjen lukumäärä on yli 30 000 kpl. Rakentamisen Seinäjoella odotetaan olevan vilkasta myös vuonna 2022.

Taulukko. Kiinteisveron veropohja.

Kiinteistövero 2022 1000€	2022 verotusarvot
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1 151 826
Vakituiset asuinrakennukset	1 569 137
Muut asuinrakennukset	15 352
Yleishyödylliset yhteisöt	8 270
Rakentamattomat rakennuspaikat	3 075
Voimalaitosrakennukset	4 459
Yhteensä	2 752 119

Arviolta noin 60 % vuotuisesta kiinteistöverotuotosta tulee yleisen kiinteistöveron piiriin kuuluvasta maapohjasta ja rakennuksista. Noin 35 % kiinteistöverotuotosta tulee vakituisista asuinrakennuksista. Arviot perustuvat kunnan omiin arvioihin vuotuisesta kehityksestä sekä Kuntaliiton arvioihin.

Taulukko: Kuntien vuoden 2021 veroprosentit, 21 suurinta kaupunkia vertailussa.

Kuntien vuoden 2021 veroprosentit					Tuloveroprosentin...								
Lähde: Verohallinto, Kuntaliitto					Ilmoittaneita:	309							
18.11.2020					Nostajia:	39							
					Laskijoita:	4							
Kunta	Asukasluku	Tuloveroprosentti			Yleinen kiinteistö-veroprosentti			Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti			Muun kuin vak. asunnon kiinteistöveroprosentti		
		2020	2021	Muutos %-yks.	2020	2021	Muutos %-yks.	2020	2021	Muutos %-yks.	2020	2021	Muutos %-yks.
	31.12.20												
Helsinki	656920	18,00	18,00		0,93	0,93		0,41	0,41		0,93	0,93	
Espoo	292796	18,00	18,00		0,93	1,00	0,07	0,41	0,41		0,93	1,00	0,07
Tampere	241009	20,25	20,25		1,25	1,25		0,65	0,65		1,10	1,10	
Vantaa	237231	19,00	19,00		1,00	1,28	0,28	0,41	0,41		1,00	1,25	0,25
Oulu	207327	20,00	20,50	0,50	1,15	1,15		0,50	0,50		0,93	0,93	
Turku	194391	19,50	19,50		1,00	1,15	0,15	0,41	0,45	0,04	0,93	1,10	0,17
Jyväskylä	143420	20,00	20,00		1,30	1,30		0,55	0,55		1,55	1,55	
Kuopio	120210	20,75	20,75		1,30	1,30		0,52	0,62	0,10	1,35	1,35	
Lahti	119984	20,75	20,75		1,35	1,35		0,60	0,60		1,35	1,35	
Pori	83684	20,25	21,00	0,75	0,93	0,93		0,50	0,50		1,10	1,10	
Kouvola	81187	21,25	21,25		1,45	1,45		0,65	0,65		1,35	1,35	
Joensuu	76935	20,50	20,50		1,10	1,10		0,45	0,45		1,00	1,00	
Lappeenranta	72662	21,00	21,00		1,43	1,43		0,55	0,55		1,15	1,15	
Hämeenlinna	67848	21,00	21,00		1,35	1,35		0,60	0,60		1,40	1,40	
Vaasa	67551	21,00	21,00		1,25	1,25		0,55	0,55		1,10	1,10	
Seinäjoki	**64130**	**21,00**	**21,00**		**1,45**	**1,45**		**0,60**	**0,60**		**1,65**	**1,65**	
Rovaniemi	63528	21,50	21,50		1,55	1,55		0,60	0,60		1,20	1,20	
Mikkeli	52583	22,00	22,00		1,37	1,37		0,62	0,62		1,50	1,50	
Kotka	51668	21,50	21,50		1,35	1,35		0,55	0,55		1,15	1,15	
Salo	51562	20,75	20,75		0,93	0,93		0,55	0,55		1,30	1,30	
Porvoo	50619	19,75	19,75		1,30	1,30		0,50	0,50		1,30	1,30	

Seinäjoki on useimmissa vertailuissa viiden kärjessä 21 suurimman kaupungin joukossa.

Vuonna 2021 kunnallisveron keskiarvo koko maassa on 20,02 %. Moni Suomen kunta taloushaasteidensa vuoksi joutui korottamaan veroja vuonna 2020 ja edelleen vuonna 2021.

Valtionosuudet 2022

Valtion talousarvioesitys vuodelle 2022 on julkistettu 27.9.2021.

Kunnan valtionosuus koostuu seuraavista:

1) kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta
2) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta
3) verotulomenetysten korvaukset

Vuoden 2022 valtionosuusarviot sisältävät +2,5 % indeksitarkistuksen ja ennakkolaskelmat kustannustenjaon muutoksista lakisääteisten tehtävämuutosten johdosta. Uudet tehtävät valtio on ilmoittanut rahoittavansa 100 %:sti. Mm. toisen asteen oppivelvollisuus on astunut voimaan 1.8.2021 ja se vaatii kunnilta lisäpanostuksia ja siten myös lisämenoja.

Kuvio. Peruspalvelujen valtionosuudet. Sote-uudistus huomioituna vuodesta 2023 lukien. Lähde: Kuntaliitto.

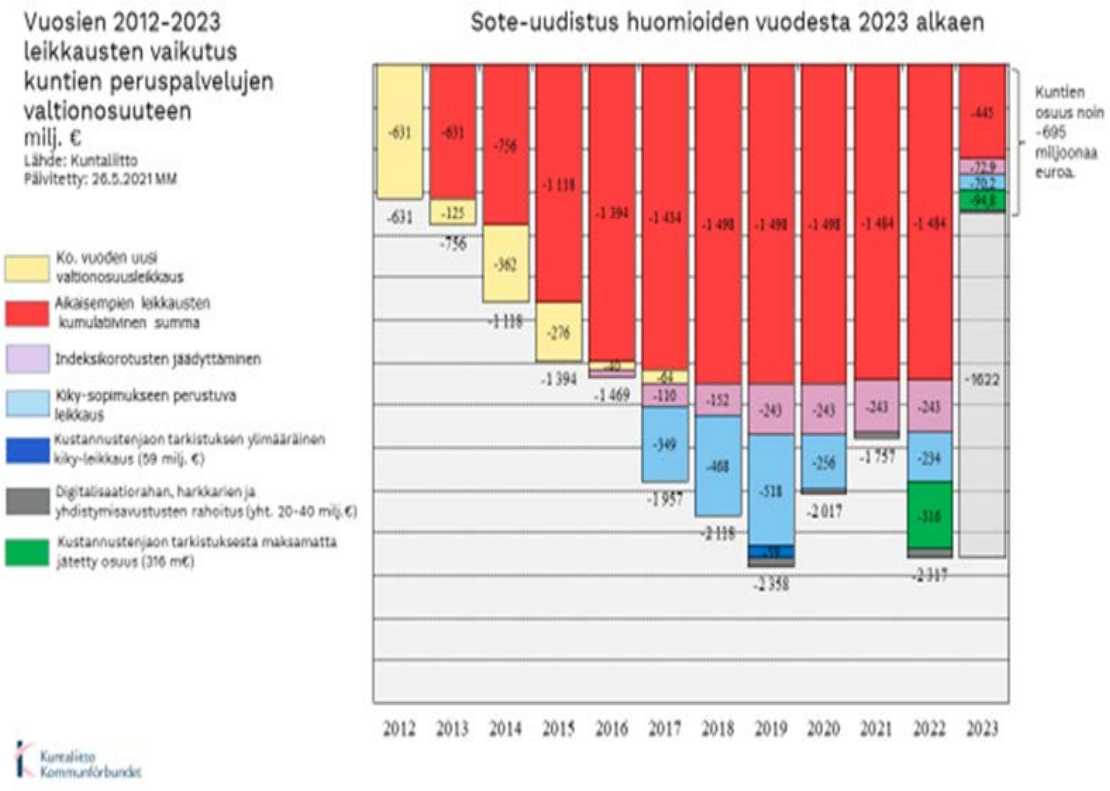

Kuntien nykyisen taloustilanteen haasteellisuuteen vaikuttaa se, että valtionosuuksia on leikattu merkittävästi koko 2010-luvun osana maamme julkisen talouden tasapainottamista. Valtion vuoden 2022 talousarvioesitykseen sisältyy myös merkittäviä valtionosuusleikkauksia. Kustannustenjakotarkastelusta luovutaan, minkä lisäksi kiky-palautusta kunnille ei toteuteta. Näiden yhteisvaikutus on kuntien tulopohjaa heikentävä noin 800 Meur. Tällä on noin -7 Meur:n vaikutus Seinäjoen valtionosuuksiin vuonna 2022.

Rahoitustulot ja -menot

Rahoitustulojen ja -menojen osalta voidaan todeta seuraavaa:

- Korkotuloja arvioidaan saatavan 4,8 Meur. Korkotulot saadaan muutamilta tytäryhtiöiltä muun muassa Seinäjoen Energialta.
- Seinäjoen Energia Oy:ltä saatava osinko on talousarviossa 3,0 Meur. Tämän osingon lopullinen määrä päätetään yhtiön tuloksen selvittyä vuoden 2021 lopulla ja osingon määrä tulee perustumaan tähän tulokseen. Asiasta tehdään erillinen päätös yhtiön yhtiökokouksessa.
- Muita osinkotuloja arvioidaan saatavan SeiLab Oy:ltä, Lakea Oy:ltä sekä kaupungin sijoitusosakkeista.
- Korkomenojen määräksi arvioidaan noin 1,3 Meur. Korkomenojen määrään vaikuttaa oleellisesti korkokehitys ja rahoituslaitosten korkomarginaalit antolainauksessa ja suojauksissa.

- Tämän hetkisen talousanalyytikoiden näkemyksen mukaan pitkien ja lyhyiden korkojen taso pysyy pitkään nykyisellä erittäin matalalla tasolla. Kaupunki pystyy hyödyntämään lainasalkkunsa rakenteessa tätä matalaa korkotasoa. Myös kuntatodistusten korko on negatiivinen ja rahoitusta saa hyvin rahalaitoksilta, mikä mahdollistaa kassan kulujen pitämisen pienenä. Kaupungin koko lainasalkusta on suojattuna noin 54 %.
- Yleinen taloudellinen tilanne ennakoi kasvun jatkuvan maailmassa, Euroopassa ja Suomessa vuonna 2022, mutta epävarmuutta on yhä koronapandemian jatkumisen vuoksi ja myös kasvaneen inflaatiopaineen vuoksi. Käytännössä koronan merkittävä pitkittyminen tai voimakas inflaatiomuutos voisi tarkoittaa nopeitakin muutoksia myös rahoitukseen liittyen.

Vuosikate

Kun toimintakatteeseen lisätään verotulot ja valtionosuudet sekä otetaan huomioon rahoitustulot ja -menot, saadaan tuloslaskelman vuosikate. Vuosikate osoittaa sen, kuinka paljon palvelujen tuottamisen jälkeen kaupungin tulorahoituksesta jää investointien kattamiseen. Vuosikate on vuoden 2022 talousarviossa noin 27,6 Meur, mikä tekee 422 euroa/asukas. Suunnitelman mukaiset poistot ovat noin 23,0 Meur. Vuosikate kattaa suunnitelman mukaiset poistot, prosentti on 120,0 %.

Vuosikate kehittyi vuosina 2016 ja 2017 hyvin niitä edeltäneiden vaikeiden vuosien jälkeen käyden vuonna 2017 jo lähellä kaupunkistrategista tavoitetta 30 Meur. Vuoden 2018 tilinpäätöksessä vuosikate oli enää noin 14,5 Meur. Vuonna 2019 vuosikate oli jo negatiivinen -249 000 €, mikä kertoi käyttötalouden isoista haasteista. tulosparannus oli merkittävä vuonna 2020, silloin vuosikate oli 38,1 Meur. Vuoden 2021 vuosikate on tilinpäätösennusteessa 21,0 Meur.

Tilikauden tulos

Talousarvion mukainen tilikauden tulos muodostuu siten, että vuosikatteesta vähennetään suunnitelman mukaiset poistot ja mahdolliset satunnaiset erät. Talousarvion osoittama tilikauden tulos on ylijäämäinen eli noin +4,6 milj. euroa, millä käytännössä saavutetaan talousarviovalmistelussa tavoitteeksi asetettu tulostavoite.

Tilikauden ylijäämä/alijäämä

Tilikauden ylijäämä on talousarviossa noin +4,6 Meur.

9.2 Investointiosa

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja valtuusto hyväksyy siinä määrärahat ja tuloarviot hankkeelle tai hankeryhmille.

Taulukko: Yhteenveto talousarvion investointiosasta (Investoinnit, kaupunki ja liikelaitokset).

INVESTOINTIOSA		TAE- 2022	TAE- 2022	TAE- 2022
Kaupunki ja liikelaitokset		Kaupunki	Pela	Yhteensä
Menot 1 000 €				
	Pitkävaikutteiset menot	940	168	1 108
	Maa- ja vesialueet	900		900
	Rakennukset	10 980		10 980
	Kadunrakentaminen	10 780		10 780
	Puistorakentaminen	460		460
	Liikuntapaikkarakentaminen	1 325		1 325
	Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	232		232
	Hulevesiviemärit	1 691		1 691
	Koneet ja kalusto	4 896	855	5 751
	Arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	4 027		4 027
MENOT YHTEENSÄ		36 231	1 023	37 254
Tulot 1 000 €				
	Maa- ja vesialueet	1 000		1 000
	Rakennukset	570		570
	Liikuntapaikkarakentaminen			0
	Kadunrakentaminen			0
	Hulevesiviemärit			0
	Veden jakelu			0
	Viemäriverkko ja pumppaamo			0
	Koneet ja kalusto		18	18
	Arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	100		100
TULOT YHTEENSÄ		1 670	18	1 688
NETTOMENOT		34 561	1 005	35 566

Taulukko: Investointiosa ja vertailu edellisiin vuosiin.

INVESTOINTIOSA		TP-2020	TA-2021	TAE- 2022	TAE- 2022
Kaupunki ja liikelaitos					muutos, %
Menot 1 000 €					
	Pitkävaikutteiset menot	191	845	1 108	31,1
	Maa- ja vesialueet	3 013	900	900	0,0
	Rakennukset	12 996	12 222	10 980	-10,2
	Kadunrakentaminen	8 145	8 379	10 780	28,7
	Puistorakentaminen	450	460	460	0,0
	Liikuntapaikkarakentaminen	517	839	1 325	57,9
	Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	86	249	232	-6,8
	Hulevesiviemärit	1 006	1 248	1 691	35,5
	Koneet ja kalusto	3 823	5 103	5 751	12,7
	Arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	4 456	3 234	4 027	24,5
MENOT YHTEENSÄ		**34 683**	**33 479**	**37 254**	**11,3**
Tulot 1 000 €					
	Maa- ja vesialueet	6 821	1 000	1 000	0,0
	Rakennukset	736	790	570	-27,8
	Liikuntapaikkarakentaminen	60			
	Kadunrakentaminen				
	Hulevesiviemärit		15		100,0
	Koneet ja kalusto	75	14	18	28,6
	Arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	1 080	100	100	0,0
TULOT YHTEENSÄ		**8 772**	**1 919**	**1 688**	**-12,0**
NETTOMENOT		**25 911**	**31 560**	**35 566**	**12,7**

Kaupunki investoi merkittävästi. Vuoden 2022 talousarviossa investointien kokonaismäärä on 37,3 Meur. Tästä Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen investointeja koneisiin ja kalusteisiin on 1,0 Meur, loput ovat kaupungin investointeja. Tuloja on yhteensä 1,7 Meur.

Nettoinvestointien määrä (kaupunki ja liikelaitos) vuoden 2022 talousarviossa on ilman myyntivoittoja **35,6 Meur**.

Merkittävimmät investoinnit määrärahojen osalta näistä vuonna 2021 ovat:

- maa-alueiden hankintamäärärahoihin, noin 1,0 Meur
- talonrakennuskohteisiin, noin 11,0 Meur
- kadunrakentamiseen, noin 10,8 Meur
- hulevesiviemäröinteihin, noin 1,7 Meur
- koneisiin ja kalusteisiin (kaupunki ja pelastuslaitos), noin 5,8 Meur.

Taulukko: Yhteenveto talonrakennusinvestoinneista vuonna 2022, sisältäen koko hankkeen ajan kustannusarviot.

Talonrakennusinvestoinnit 1 000 €	Kustannus- arvio	TA-2022
Toripaviljonki	900	900
Mestarintie 1, muutokset	700	300
Nurmotalon peruskorjaus	2 150	300
Kärjen koulun peruskorjaus	6 350	100
Joupin päiväkodin peruskorjaus	2 100	900
Varaus korjauskohteet		300
Seinäjoen yhteiskoulun peruskorjaus	7 925	3 500
Tiklaksen/Jaakkolantie muutokset museotoime	2 100	1 400
Lintuviidan palvelutalon peruskorjaus ja laajenr	10 700	1 800
Kertunlaakson koulu	6 100	100
Törnävän kartano	280	130
Kansalaistori	900	100
Alakylän koulun laajennus	1 600	100
Jouppilanvuoren tekonurmikentän huoltoraken	500	500
Marttilan koulu	500	200
Tanelinrannan koulu	800	300
Törnävän museoalueen rakennukset	110	50
MENOT YHTEENSÄ	43 715	10 980

Vuoden 2022 talonrakennuksen investointimääräraha on yhteensä 10,98 miljoonaa euroa.

Talonrakennuksen investointiohjelman suurimpia kohteita vuoden 2022 talousarvioesityksessä ovat:
- Yhteiskoulun salisiiven muutosrakentaminen luokkatiloiksi (3,5 Meur),
- Kasperin palvelutalon/Lintuviidan päiväkodin laajennus ja peruskorjaus (1,8 Meur)
- Kansalaisopiston käytössä olleen entisen Tiklaksen tehdasrakennuksen muutos museopalvelujen keskusrakennukseksi (1,4 Meur),
- Joupin päiväkodin peruskorjaus (0,9 Meur) sekä
- Toripaviljonki (0,9 Meur).

Talonrakennushankkeista on tehty vaikutusten arviot.

Vuoden 2022 suurin talonrakennusinvestointi on:
- Yhteiskoulun salisiiven muutosrakentaminen luokkatiloiksi (3 500 000 euroa)

Liikuntasalin muuttaessa tammikuussa 2022 valmistuvaan Syke-liikuntahalliin nykyinen liikuntasalialue peruskorjataan luokkatiloiksi. Samassa yhteydessä tehdään tarvittavia rakenteellisia ja toiminnallisia parannuksia eri puolilla rakennusta. Teknisen työn rakennuksen yhteyteen valmistuu uusi tekstiilityön luokka aputiloineen

Keskeiset vaikutukset:
Puretun Honkavaara-rakennuksen tilojen korvaajaksi saadaan uudet tai peruskorjatut luokkatilat. Rakennuksen kuntotutkimuksissa esiin tulleita vika- ja riskipaikkoja saadaan korjattua. Rakennuksen energiatehokkuus paranee ja kaupungin rakennuskannan korjausvelka pienenee.

Muita merkittäviä rakennushankkeita vuonna 2022 ovat mm.:

- Kansalaisopiston käytössä olleen entisen Tiklaksen tehdasrakennuksen muutos museopalvelujen keskusrakennukseksi, (1 400 000 euroa)

Keskeiset vaikutukset:
Seinäjoen kaupunginmuseon näyttely- ja toimintaedellytykset parantuvat. Museon toiminnan osittainen siirtyminen Törnävän alueelta keskustaan luo uusia mahdollisuuksia näyttely- ja tapahtumatoimintaan ja tuo siten oman lisänsä kaupungin matkailuvetovoimaan. Sijainti Itikanmäen läheisyydessä luo myös yhteistyömahdollisuuksia kulttuurikeskus Kalevan Navetan kanssa.

- Jouppilanvuoren tekonurmikentän huoltorakennus, (500 000 euroa)

Jouppilanvuoren tekonurmikentälle on vuoden 2021 syksyllä toteutettu katettu katsomorakennelma. Kentän kehityssuunnitelman mukaisesti toteutetaan huoltorakennus palvelemaan kentän käyttäjiä ja liikuntatoimea.

Keskeiset vaikutukset:
Jouppilanvuoren tekonurmikentän palvelukokonaisuus paranee. Alueen ympärivuotiselle käytölle tulee paremmat edellytykset.

Muita pienempiä, mutta merkittäviä rakennushankkeita vuonna 2022 ovat mm.:

- Tanelinrannan koulu, peruskorjaus, (300 000 euroa)

Vuoden 2021 keväällä aloitettu luokkatilojen alapohjasaneeraus ja tiiveyskorjaukset saatetaan loppuun.

Keskeiset vaikutukset:
Alapohjien riskilliset ja osin vikaantuneet pintamateriaalit saadaan poistettua ja koululuokkien sisäilmaolosuhde paranee. Rakennuksen tiiveys paranee, mikä parantaa energiatehokkuutta ja sisäilmaolosuhteen hallittavuutta. Kaupungin rakennuskannan korjausvelka pienenee.

- Törnävän kartano, (130 000 euroa)

Törnävän kartanon kehittämiseksi perustettu työryhmän on teettänyt kartanolle kuntoarvioita, joiden pohjalta on laadittu kunnostustöiden suunnitelma. Vuodelle 2022 on suunniteltu uusittavaksi rakennuksen keittiö sekä jatkettavaksi vuonna 2021 aloitettuja ikkuna- ja puuosakorjauksia. Kartanon kunnostusrahoitusta on taloussuunnitelmassa esitetty jatkettavaksi 30 000 euron vuosittaisella määrärahavarauksella.

Keskeiset vaikutukset:
Historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävän miljöön ja rakennuksen arvo säilyy ja käytettävyys paranee.

Kadunrakentamisen/ yhdyskuntatekniikan investointien kokonaisbudjetti on noin 10,8 Meur. Ko. investointien merkittävimpiä kohteita vuodelle 2022:

- *Uutta kunnallistekniikkaa ja asuntotonttituotantoa*
  - Asfaltointi (uudiskohteet) noin 900 000 euroa

  - Pajuluoman asuntoalue noin 700 000 euroa
    - omakotitontteja 52
    - paritalotontteja 4
    - rivitalotontteja 11
  - Kärjen asuntoalue noin 290 000 euroa
    - omakotitontteja 17
    - rivitalotontteja 5
  - Kouran asuntoalue noin 210 000 euroa
    - omakotitontteja 25

- *Saneerauskohteet (yht. 13 kohdetta) noin 1,6 Meur*
- *Kevyen liikenteen väylät (yht. 4 väylää) noin 420 000 euroa*
- *Siltakohteet:*
  - *Björkenheimintien uusi silta 800 000 euroa*
  - Myllysaaren silta 350 000 euroa

- *Muita merkittäviä hankkeita:*
  - *Aseman seutu 2,1 Meur*
  - *Kauppakadun muuttaminen kaksisuuntaiseksi 500 000 euroa*
  - *Atrian eritasoliittymän kaupungin osuus hankkeesta 200 000 euroa*
  - *Yksityisteiden parantaminen 300 000 euroa*
  - Yleisten teiden kevyen liikenteen väylien kehityskohteet (suunnitteluraha) 150 000 euroa
  - Kaupungin kevyen liikenteen väylien kuntokartoitus ja kehittäminen 100 000 euroa
  - Kansalaistori (viheralueet) 100 000 euroa

Lisäksi, mm.:
- hulevesi-investoinnit, noin 1,7 Meur
- tietohallinnon ohjelmistot, noin 900 000 euroa
- kirjastoauto, 500 000 euroa
- puistot, 460 000 euroa
- Oma SP stadionnurmen hankinta, 350 000 euroa
- Pesäpallostadionin nurmen uusiminen ja peruskunnostus, 300 000 euroa
- Jääurheilukeskukseen jäänhoitokone, 140 000 euroa
- Sahannevan ulkoilureitistön aloitus, 100 000 euroa

- lähiliikuntapaikat, 100 000 euroa
- tenniskentät Hyllykallio, 45 000 euroa

Talousarvion sisältämistä investointikohteista on jäljempänä tässä talousarviokirjassa yksityiskohtainen erittely.

Todetaan, että Törnävän koulun korjaus- tai korvaamishanke valmistellaan vuosien 2021 ja 2022 aikana toteutettavaksi koulurakentamisen ja asumisen kokonaiskonseptiksi kiinteistöleasing- tai vuokramallilla. Valmistelussa osallistetaan käyttäjiä ja kuntalaisia. Koulun valmistumisen tavoiteaikataulu: valmistuu vuoden 2023 aikana.

9.3 Rahoitusosa

Rahoitusosa on keskeinen osa kaupungin talousarviota ja tilinpäätöstä. Sen avulla kootaan tulorahoitus, investoinnit ja muut pääomamenot sekä pääomarahoitus yhteen laskelmaan.

Talousarvioon on kuntalain mukaan otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitettava, miten määrärahojen rahoitustarve katetaan. Toiminnan rahoitus esitetään talousarvion rahoitusosassa, joka tulee olla talousarviossa tuloslaskelma- ja investointiosan lisäksi. Rahoitusosa on kaupungin kokonaistaloutta kuvaava laskelma.

Vuoden 2022 talousarviota koskeva rahoitusosa on oheisena:

Taulukko: Rahoitusosa, Seinäjoen kaupunki ja liikelaitos.

RAHOITUSOSA	TA- 2022	TA- 2022	TA- 2022
Kaupunki ja liikelaitos	**Kaupunki**	**Pela**	**Yhteensä**
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	26 601	1 005	27 606
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauserät	-13 360	-100	-13 460
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-36 231	-1 022	-37 253
Rahoitusosuudet investointimenoihin	570	18	588
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutusvoitot	14 460	100	14 560
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-7 960**	**0**	**-7 960**
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys			
Antolainasaamisten vähennys	3 311		3 311
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	76 688		76 688
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-72 038		-72 038
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Rahoituksen rahavirta	**7 960**	**0**	**7 960**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**0**	**0**	**0**
Nettolainanotto	**4 650**	**0**	**4 650**

Rahoitusosan eri osien osalta voidaan todeta seuraavaa:

Tulorahoitus

Tulorahoituksen osatekijät esitetään yksityiskohtaisesti tuloslaskelmaosassa. Rahoitusosaan otetaan vain vuosikate sekä satunnaiset erät, jotka tuloslaskelmassa esitetään vuosikatteen jälkeen.

Investoinnit

Käyttöomaisuusinvestoinneilla tarkoitetaan rahoitusosassa käyttöomaisuuteen ja muihin pitkäaikaisiin sijoituksiin käytettyjä varoja tilikauden aikana lukuun ottamatta pitkäaikaisia saamisia, jotka esitetään omana ryhmänään. Investointimenot

ja niihin saadut rahoitusosuudet esitetään rahoitusosassa bruttomääräisinä investointiosan mukaisesti.

Vuosikate ja nettoinvestoinnit

Taulukko: Vuosikate ja nettoinvestoinnit ilman käyttöomaisuuden myyntituottoja – kehitys vuosina 2012-2022, Seinäjoen kaupunki ja liikelaitos.

Vuosi	Vuosikate	Nettoinvestoinnit, ilman käyttöomaisuuden myyntiä	Vuosikate -% Nettoinvestoinneista
2011	11 301 000,00	21 606 000,00	52,30
2012	- 725 000,00	32 109 000,00	
2013	708 000,00	29 635 000,00	2,40
2014	11 216 000,00	28 873 000,00	38,80
2015	11 841 000,00	43 725 000,00	27,10
2016	26 696 000,00	33 498 000,00	79,70
2017	29 176 000,00	49 126 000,00	59,40
2018	14 474 530,28	40 900 000,00	35,39
2019	- 249 000,00	45 101 000,00	
2020	38 103 598,00	35 801 561,00	106,43
Tpenn.2021	21 071 000,00	31 559 100,00	66,77
TA2022	27 606 000,00	35 566 000,00	77,62

Kuvio: Vuosikate, nettoinvestoinnit ja poistot vuosina 2012-2022, Seinäjoen kaupunki ja liikelaitos.

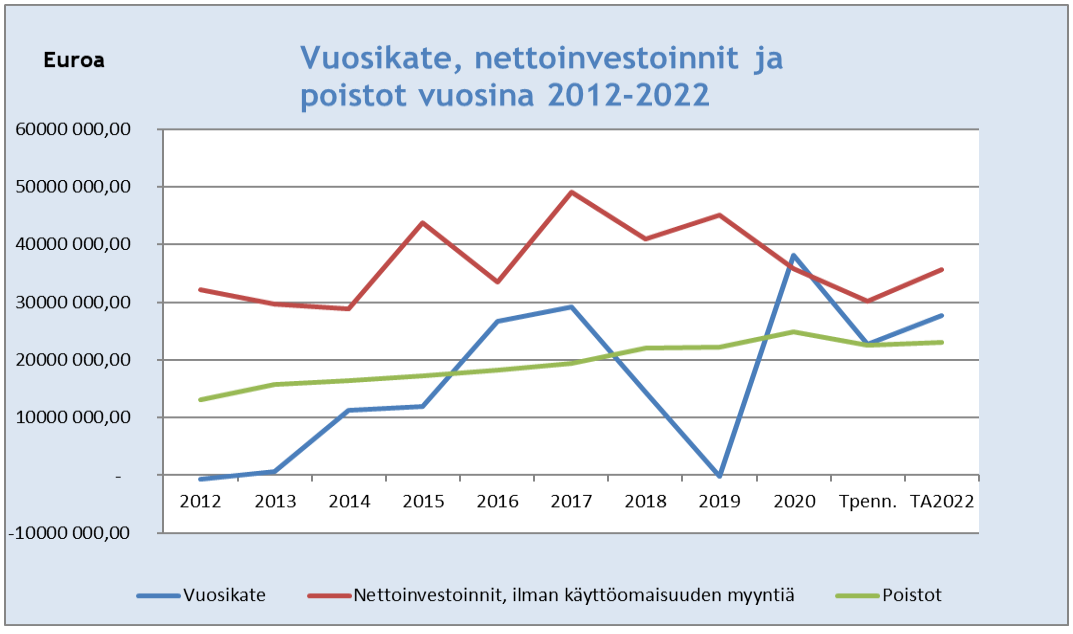

Edellä olevasta tarkastelusta nähdään vuosikatteen ja nettoinvestointien välinen vertailu, nettoinvestointien taso jää vielä vuosikatetta korkeammaksi. Vuonna 2022

tämä epätasapaino kuitenkin supistuu eli suunta on oikea. Lisää tasapainottamistoimia kuitenkin tarvitaan myös taloussuunnitelmavuosina. Vuosikate kattaa ensi vuoden budjetissa poistot 120 %:sti, ja nettoinvestoinneista 77,6 %, kun tavoite molemmissa on 100 %.

Pitkäaikaisten lainojen lisäys vuonna 2022 on 76,7 Meur ja lainojen lyhennysten määrä 72,0 Meur.

Kaupungin kokonaisvelkamäärä kasvaa ensi vuonna ainoastaan 0,2 Meur, mutta on 7,4 Meur korkeampi vuoden 2020 tilinpäätökseen nähden. Lainamäärä/asukas laskee ensi vuonna 37 euroa/asukas, mutta on kuitenkin 14 euroa/asukas korkeammalla tasolla vuonna 2022 verrattuna tilinpäätökseen 2020.

Taulukko: Seinäjoen kaupungin lainakannan kehitys vuosina 2012-2022.

Kaupungin lainakannan kehitys			
Vuosi	**milj. €**	**Muutos (milj. €)**	**€/asukas**
2012	158,3	31,0	2 658
2013	181,1	22,8	3 000
2014	191,6	10,5	3 146
2015	225,4	33,7	3 662
2016	236,8	11,5	3 817
2017	266,5	29,7	4 251
2018	293,3	26,8	4 635
2019	331,7	38,4	5 200
2020	332,6	0,9	5 185
2021	339,8	7,2	5 236
TA2022	340,0	0,2	5 199

Kuvio. Kokonaislainamäärän kehitys vuosina 2012-2022, Seinäjoen kaupunki.

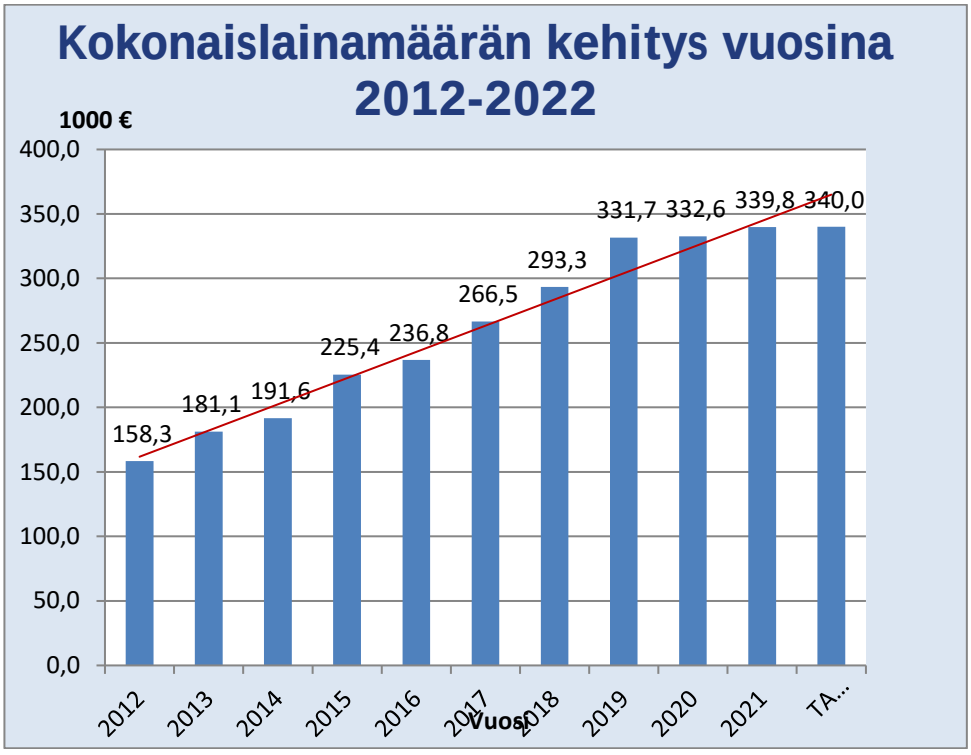

Kuvio: Lainamäärän kehitys asukasta kohti vuosina 2012–2022, Seinäjoen kaupunki.

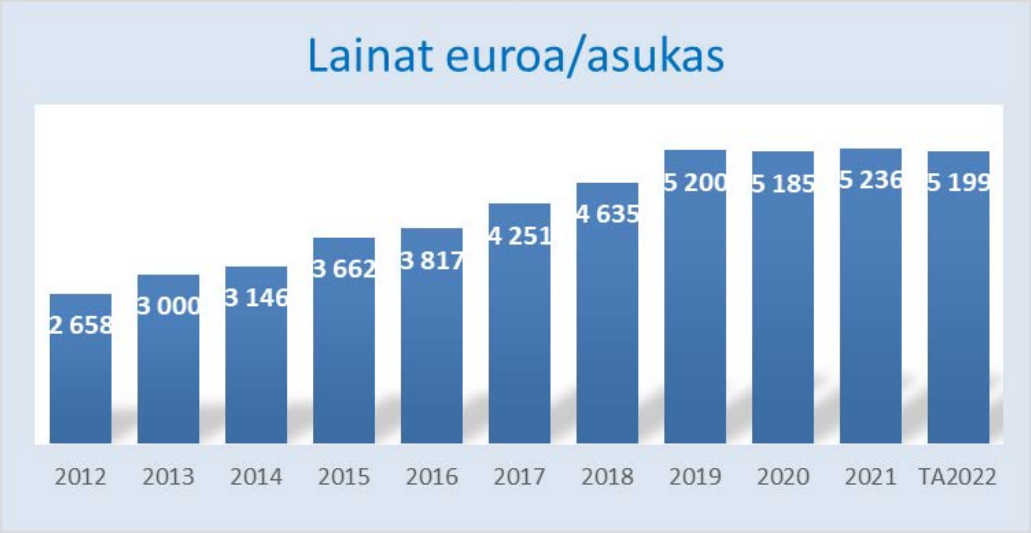

Talousarvioehdotuksen mukaan kaupungin kokonaislainamäärä on vuoden 2022 lopussa 340,0 Meur ja asukasta kohti 5 199 euroa/asukas.

Lainamäärän kasvuun tulee edelleen kiinnittää huomiota. Mikäli korkotaso lähtisi nousuun, vieraan pääoman aiheuttama rasitus nousee oleellisesti. Rahoitusmarkkinoilla keskuspankkien ja valtioiden voimakkaat elvytystoimet ja talouden vain maltillisen kasvun näkymät näkyvät myös alhaisena korkotasona.

Lyhyet markkinakorot ovat vuonna 2021 negatiivisia, keskimäärin ollaan lähellä -0,5 %:n tasoa (Euribor, 3kk). Myös pitkät korot (valtion obligaatiot) ovat tällä hetkellä matalalla tasolla: 10 vuoden korot vuonna 2021 ovat -0,1 % ja ovat samalla tasolla myös vuonna 2022, ennakoi Valtiovarainministeriö.

Korkomenoihin on talousarviossa vuodelle 2022 varattu määrärahoja noin 1,3 Meur. Oletuksena on, että sekä lyhyet että pitkäaikaiset korot pysyvät matalalla tasolla, mitä tämän hetkiset ennusteet myös tukevat. Rahamarkkinoilla on näkynyt vuonna 2022 kuitenkin myös merkittävää epävarmuutta johtuen inflaation kasvusta ja koronapandemiasta. Korkoriskiltä suojautuminen on tärkeä osa kaupungin rahoitustointa.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä esitetään, että kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä kassalainojen enimmäismääräksi 150 000 000 euroon. Päätöksenteko asiassa on delegoitu konsernipalvelujen toimintasäännössä rahoitusjohtajalle.

10. TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

10.1 Lähtökohdat talouden tasapainottamiselle

Seinäjoen kaupunki on kasvanut ja kasvaa edelleen noin 1 %:n vuosittain, mikä antaa hyvät lähtökohdat siihen, että kaupunki voi olla menestyjien joukossa myös jatkossa, mutta se edellyttää muutosta nykyiseen talouskehitykseen. Tähän kaupunki voi itse omilla toimillaan vaikuttaa.

Lähtötilanne talouden tasapainottamiselle on ainoastaan kohtuullinen. Kaupungin taseessa on ylijäämää 31.12.2020 yhteensä 26,7 Meur. Kaupunkikonsernin taseessa vastaavana ajankohtana tilanne on merkittävästi parempi, ylijäämää yhteensä 115,7 Meur. Kaupunki on tällä hetkellä ja ennusteiden mukaan yksi voimakkaimmin kasvavia kaupunkeja Suomessa. Kaupunki on investoinut viime vuosina (2017 - 2021) voimakkaasti noin 34-49 miljoonan euron vuositasolla, minkä odotetaan tuovan vastinetta panostukselle myös lisääntyvinä tuloina ja vaikuttavuuden lisääntymisenä.

Ongelma myös hyvinä vuosina on ollut tyypillinen kasvukaupungille, joka investoi voimakkaasti: investointien taso on selvästi kaupungin vuosikatetta korkeampi. Tämä on merkinnyt velkaantumiskehityksessä negatiivista suuntaa tultaessa 2020-luvulle sekä emokaupungissa että kaupunkikonsernissa. Rahoitustilanne toistaiseksi kestää, koska kaupungille tulee myös tulovirtaa. Tällä hetkellä matalat markkinakorot estävät korkomenojen kasvun mutta tilanne ei kuitenkaan ole aina pysyvä. Siksi reilut 50 % lainasalkusta on suojattu.

Seinäjoen kaupungin talous on siis jo heikkenemässä, osin heikentynytkin, ja sen tähden kurssia on käännettävä ajoissa. Käytännössä työ on alkanut vuonna 2020 ja siitä on jatkettava määrätietoisesti talouden tervehdyttämistoimia talousarviovuonna 2022 ja suunnitelmavuosina 2023-2025.

Seinäjoki on kasvukaupunki, mutta sen toimintakatteen ja vuosikatteen kehitys on huolestuttava ja kaupungin talous on käyttötalouden osalta saatava kaupunkistrategian mukaisesti kestävämmälle pohjalle. Vuoden 2019 tilanne oli poikkeuksellisen heikko talouden näkökulmasta, vuosikate oli heikko -249 000 euroa ja tuloskin –22,4 Meur. Sitä edeltävä vuosikin oli tilinpäätöksessä alijäämäinen. Vuodesta 2020 alkaen talouskehitykseen on kiinnitetty erityistä huomiota ja tehty sopeuttamistoimia. Käytännössä tämä tarkoittaa, että oma käyttömenokehitys ja sairaanhoitopiiriin menokehitys saadaan omin tervehdyttämistoimin vastaamaan nykyistä paremmin kaupungin tulopohjaa. Vuoden 2020 tulos oli Meur ylijäämäinen. Vuodella 2021 tavoitellaan vähintään 0-tulosta.

Talouden tasapainottamistoimia jatketaan vuosina 2021-2025 tavoitteena talouden tervehdyttäminen ja kaupungin kasvun tukeminen. Talousarviovuonna 2022 tulee valmistella myös rakenteellisia uudistuksia samanaikaisesti, kun turvataan positiivinen tulos. Näin vuosista 2022-2025 voi tulla selvästi parempia talouden näkökulmasta.

Vuoden 2022 talousarvio on laadittu siten, että vuosikate 27,7 Meur kattaa poistot tilikauden tulos on positiivinen +4,6 Meur euroa, ja että nettoinvestoinnit ovat 35,6 Meur. Vuoden 2022 nettoinvestoinnit sisältävät myös vuodelta 2021 siirtyvät, tiedossa olevat investoinnit. **Käytännössä tämä kääntää talouden kurssia hieman kestävämpään suuntaan, vuonna 2023 tavoitteena on talouden vahvistaminen siten että velkaantuminenkin vähenee myös määrällisesti.** Kaupungin velkakehitys jatkuu kasvavana myös vuonna 2022, mutta taittuu hienoisesti jo vuonna

2023. Vuosi 2022 on kunnille haastava talouden tasapainon näkökulmasta rakenteellisen kestävyysvajeen vuoksi kuntien menojen kasvaessa tuloja nopeampaa mm. ikääntymisen myötä. Talouden toteutumiseen epävarmuutta tuo osaltaan koronan mahdolliset uudet aallot sekä siirtymävuosi uusiin hyvinvointialueisiin sote-palveluissa ja pelastuslaitoksen osalta. On tärkeää toisaalta turvata vuoden 2023 uudessa kuntarakenteessa kuntalaisten tarvitsemat kuntapalvelut ja infra ja toisaalta hyvä siirtyä hyvinvointialueiden rakentumisessa.

Tarvitaan edelleen hyvää tavoiteasetantaa, määrätietoista rakenteellista uudistamista, digitalisaationkin yhä suurempaa hyödyntämistä systemaattisesti sekä vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta palveluissa, osin myös palvelutason laskemista väliaikaisesti sekä hyvää johtamista. Sama taloudellisuusvaatimus on myös sairaanhoitopiirin kustannuskehitykselle. Lisäksi tarvitaan emokaupungin tulopohjan vahvistumista ja investointien tason laskemista tulopohjan mahdollistamalle tasolle.

Taloudellisen kehityksen kääntämiseksi kaupunkistrategiankin mukaisesti kestävälle tasolle tarvitaan noin +10 milj. euron tilikauden tuloksia talousarvion suunnitelmakaudella, mikä tarkoittaa toteutuessaan myös velkaantumisen kääntymistä positiiviseen suuntaan. Samalla varmistetaan, että kuntalaisille palvelut kyetään tuottamaan strategian mukaisesti mahdollisimman taloudellisesti, mutta laadukkaina ja vaikuttavina, sekä investoimaankin. Jotta tämä on mahdollista, toimintakate (tuotot-menot ilman veroja ja valtionosuuksia) saa kasvaa enintään 2 % vuodessa, jotta saavutetaan nykyisen toimintakatetason 5800 euroa/asukas sijasta verrokkikaupunkien keskimääräinen taso, mikä on reilut 200 euroa/asukas alempi. Vuosikatteen tulee samanaikaisesti olla yli 30 Meur/vuosi ja nettoinvestoinnit enintään samaa tasoa. Tehtävä on haastava, muttei mahdoton.

10.2. Talouden kolme skenaariota ja tasapainottamisohjelma

Vuoden 2021 talousarvion hyväksymisen yhteydessä esiteltiin kolme skenaariota Seinäjoen kaupungin talouden kehityksestä. Ne ovat yhä voimassa ja valittu paras skenaario on Seinäjoen tie kestävämpään talouteen.

Skenaario vuosille 2021-2025, nykyinen kehitys taloudessa jatkuu. *Samalla kaupungin talous heikkenee ja velkamäärä kasvaa.*

Kuvaus: Toimintakate pysyy noin 5750 euroa/ asukas tasolla ja vuotuisesti toimintakate kasvaa noin 3-4 %. Investoinnit ovat noin 30-35 Meur tasolla. Edellytyksenä on, ettei taantuma pitkity.
Tämä skenaario johtaa enintään 0-tuloksiin, todennäköisemmin ilman veronkorotuksia -10 milj. euron vuotuisiin tuloksiin. Velkaantuminen jatkuu ja rahoitusriskit kasvavat.

Näköpiirissä on toimintakatteen kasvu jo kohtuunopeasti kohti 5900-6000 euroa/asukas, kun valtakunnallinen keskiarvo on noin 5500 euron tasolla.
Ajaudutaan väistämättä veronkorotuksiin, jottei jouduta kriisikunnaksi.
Asukasluvun kasvu jatkuu 0,5-1,0 % -tasolla.

Skenaario -1 vuosille 2021-2025, nykytila heikkenee merkittävästi. *Seurauksena kaupungin talouden kriisiytyminen.*

Kuvaus:
Toimintakate heikkenee noin 6000 euroa/ asukas tasolle ja vuotuisesti toimintakate kasvaa noin 5-6 %. Tulot eivät riitä menojen kattamiseen. Nettoinvestoinnit ovat

noin 30-40 Meur tasolla, käytännössä syntyy painetta investointitason merkittävään alentamiseen käyttötalouden heiketessä. Yleinen talouskehitys ei kasvakaan, vaan taantuma pitkittyy.
Tämä skenaario johtaa todennäköisimmin ilman veronkorotuksia -10-20 miljoonan euron vuotuisiin alijäämätuloksiin. Velkaantuminen jatkuu yhä voimakkaampana. Näköpiirissä on toimintakatteen merkittävä negatiivinen kasvu yli 6000 euroa/asukas tasolle, kun valtakunnallinen keskiarvo on noin 5500 euroa/ asukas tasolla. Alijäämää tämä tarkoittaa jo vuonna 2022 yli - 10 Meur, eikä sitä kyetä kattamaan seuraavinakaan vuosina.
Ajaudutaan väistämättä isoihin veronkorotuksiin, jottei jouduta kriisikunnaksi. Myös muita hätäratkaisuja sopeuttamiseksi joudutaan tekemään. Esimerkiksi kaupungin arvokkaimmastakin omaisuudesta eli Energialaitoksesta osa saatetaan joutua myymään ilman, että se on todellisuudessa oma valinta.

Kasvu jatkuu, mutta maltillisemmalla 0,25 -0,5 %-tasolla. Kaupungin kiinnostavuus todennäköisesti kuitenkin vähenee koko ajan, kun ollaan talouskriisissä ja joudutaan tekemään vuosittain isoja säästöjä palveluissa ja samalla nostamaan veroja, kun ei pystytä rakenteellisiin uudistuksiin.

Kuvio. Kolmen eri skenaarion kehityskulut 2019-2025:

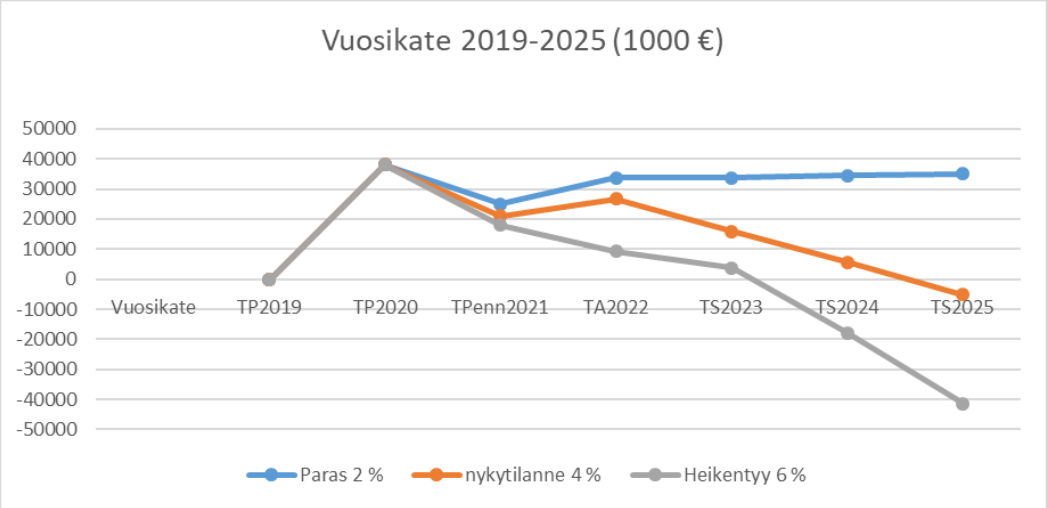

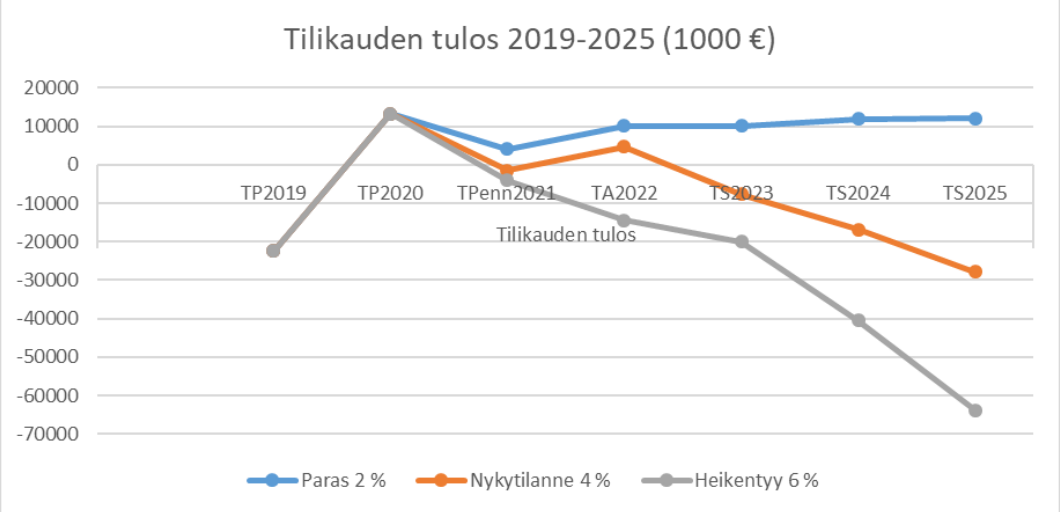

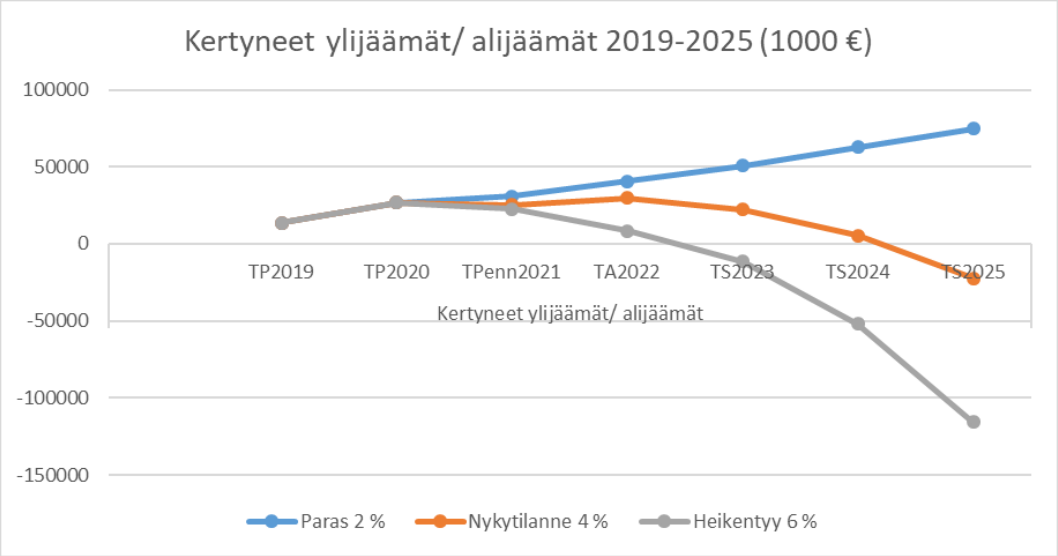

Osana vuoden 2021 talousarviota hyväksyttiin talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2021- 2024. Hyväksytään, että ko. linjalla jatketaan myös vuosina 2022-2025 seuraavasti:

Paras skenaario vuosille 2021-2025, nykytilanne paranee ja talous saadaan tasapainoon. *Uudistumalla kaupunki kehittyy.*

Tavoitetaso, joka sisältää myös toimenpiteitä hyväksytään seuraavasti:

- Vuotuinen +10 milj. euron tulos, parempikin, jos tulot kehittyvät hyvinä. Tämä pidentää mahdollisuuksia lykätä veronkorotuksia. Myös velkaantuminen kääntyy laskuun ja on enintään 5000 €/asukas jo taloussuunnitelmavuosien loppupuolella. Emokaupungin kumulatiivinen ylijäämä vahvistuu vuoden 2025 loppuun mennessä vähintään 30–40 miljoonaan euroon.

- Toimintakate paranee yhteistuumin merkittävästi uudistamalla nykyisestä noin 5750 euron tasosta vuoden 2023 loppuun mennessä enintään 5600 euroa/asukas -tasolle ja sen jälkeen taloussuunnitelmavuosina 2024-2025 hyvälle 5500 euroa/asukas -tasolle, joka on tämän hetkinen valtakunnallinen keskiarvo.

- Seinäjoen verrokkikaupunkeihin nähden tavoite on olla parhaassa kolmannessa toimintakatevertailussa euroa/asukas.

- Vuotuisesti toimintakate kasvaa vuonna 2022 enintään noin 3,0 % ja taloussuunnitelmavuosina 2023-2025 enintään 2,0 %/vuosi, minkä tulee riittää kestävään kasvuun ja palvelujen järjestämiseen. Tulopuolta tarkastellaan menojen rinnalla.

- Toiminta, tavoitteet ja seuranta perustuvat voimassa olevaan kaupunkistrategiaan 2018-25, strategia uudistetaan vuonna 2022: terveen ja tasapainoisen talouden vaatimus on myös uudessa strategiassa keskeinen kulmakivi kaupungin menestymiselle. Tavoitteet viedään osaksi konkretiaa myös talousarviotavoitteina. Vaikuttavuus, kustannustietoisuus ja uudistuminen ovat arkipäivää ja tasapainottamistoimet on viety toiminnan tasolle. Palvelutasosta ja -määrästä on mahdollista tinkiä väliaikaisesti talouden tasapainottamiseksi.

- Kaupunki henkii 2020-luvulla edelläkävijyyttä, yrittäjämäisyyttä, rohkeutta uudistua sekä tarkastelee systemaattisesti palvelurakenteita etsien parasta toimintatapaa. Digitalisaatiota hyödynnetään palveluissa ja palveluprosesseissa sekä tiedolla johtamisessa. Henkilöstö on mukana uudistamassa, hyvä johtaminen ja osaaminen näkyvät kaikessa tekemisessä. Henkilöstösuunnitelmaa 2021-2025 hyödyntäen haetaan optimitaso koko kaupungin henkilöstömäärän kehittymiselle siten, että kokonaishenkilöstömäärä henkilötyövuosina voi myös vähentyä vuoden 2021 tasosta vuosina 2022-2025.

- Nettoinvestoinnit ovat noin 30-35 miljoonan euron tasolla, kunnes on mahdollisuuksia jälleen panostaa enemmänkin. Mm. asemanseutu kehittyy ja siihen saadaan mukaan myös muuta ulkoista rahoitusta, samoin kuin muihinkin investointeihin. Edunvalvonnan merkitys korostuu. Erikseen laaditaan vuoden 2021-22 aikana investointisuunnitelma vuoteen 2025 asti vaikuttavuusarvioineen osana tasapainotustoimia.

Taulukko. Parhaan skenaarion tuloslaskelma vuosille 2022-2025.

						TALOUSARVIO 2022		Suunnitelmavuodet 2023-2025		
TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSA (KAUPUNKI+LIIKELAITOS), 1 000 €										
Eliminoimaton		TP-2019	TP-2020	TA2021, muut.	TP2021 enn.	TA-2022	vrt. Ta2021	TS-2023	TS-2024	TS-2025
TOIMINTATUOTOT										
	Myyntituotot	51 576	51 075	56 110	56 110	55 347		35 229	36 285	37 374
	Maksutuotot	19 393	17 584	20 584	20 584	21 843		14 673	15 113	15 567
	Tuet ja avustukset	4 374	6 036	6 080	6 080	7 087		4 000	4 000	4 500
	Muut toimintatuotot	37 053	40 709	39 599	38 699	46 816		27 028	27 568	28 120
	Toimintatuotot yht.	**112 396**	**115 404**	**122 373**	**121 473**	**131 093**	**7,1 %**	**80 929**	**82 967**	**85 560**
TOIMINTAKULUT										
	Palkat ja palkkiot	-154 969	-156 600	-166 028	-166 028	-176 305		-105 522	-108 160	-110 864
	Henkilöstösivukulut	-35 922	-36 085	-38 840	-40 340	-41 324		-25 151	-25 403	-25 657
	Palvelujen ostot	-195 300	-193 617	-195 044	-197 044	-201 899		-55 808	-56 924	-58 063
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 989	-23 258	-25 024	-25 024	-25 676		-12 660	-12 913	-13 171
	Avustukset	-25 735	-27 320	-27 125	-27 925	-26 180		-14 150	-14 433	-14 722
	Muut toimintakulut	-40 034	-42 903	-45 697	-46 344	-46 322		-22 875	-23 333	-23 799
	Toimintakulut yht.	**-475 949**	**-479 783**	**-497 757**	**-502 705**	**-517 706**	**4,0 %**	**-236 167**	**-241 166**	**-246 276**
TOIMINTAKATE		**-363 553**	**-364 379**	**-375 384**	**-381 232**	**-386 613**	**3,0 %**	**-155 237**	**-158 199**	**-160 716**
Verotulot										
	Kunnan tulovero	216 332	226 354	228 000	230 000	**242 500**	*	101 000	103 021	105 041
	Kiinteistövero	25 777	23 795	27 545	27 545	**27 100**		27 300	28 000	29 000
	Osuus yhteisöveron tuotosta	14 991	16 434	17 306	19 506	**16 600**		12 000	12 000	12 500
Valtionosuudet		97 793	127 063	117 020	117 020	**120 100**		40 000	40 000	40 000
Rahoitustuotot ja -kulut										
	Korkotuotot	5 547	5 376	5 177	5 177	4840		5555	5555	5666
	Muut rahoitustuotot	4 804	5 404	4 862	4 862	4782		4800	4800	4300
	Korkokulut	-1 613	-1 596	-1 844	-1 493	-1340		-1650	-1650	-1781
	Muut rahoituskulut	-327	-348	-314	-314	-364		-100	-100	-321
VUOSIKATE		**-249**	**38 104**	**22 368**	**21 071**	**27 606**		**33 668**	**33 427**	**35 366**
POISTOT		-22 197	-24 934	-22 571	-22 571	-23 010		-23 500	-23 400	-24 000
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT										
	Satunnaiset tuotot									
	Satunnaiset kulut									
TILIKAUDEN TULOS		**-22 446**	**13 170**	**-203**	**-1 500**	**4 596**		**10 168**	**10 027**	**11 966**

Talouden tasapainottamista tukee, että kaupungin kasvu jatkuu hyvänä 0,75-1,0 %:n tasolla ja imago pysyy vahvana ja mahdollisesti vahvistuu. Kasvu tuo lisätuloja ja synergiaetuja palvelujen järjestämiseen. Kaupungilla on palvelut kunnossa, on varaa investoida ja enemmän mahdollisuuksia pärjätä tulevaisuudessa. Kaupungin kiinnostavuus myös vahvistuu, oli sitten kyseessä yritykset tai ihmiset. Ja kaupunkistrategiassa edellytetty tasapainoinen talous saadaan kestävälle perustalle.

Strategian tavoite tasapainoisesta taloudesta viedään käytäntöön erikseen määriteltyinä konkreettisina toimina kaikilla toimialoilla ja siten osaltaan vahvistetaan kasvukaupungin mahdollisuuksia sekä panostaa laadukkaisiin ja vaikuttaviin palveluihin että toisaalta vaikuttavaan investoimiseen. Tarkastellaan myös kaupungin organisaatiota, miten se vastaa tulevaisuuden kehitysnäkymiin ja miten toiminta on vaikuttavaa ja kustannustehokasta sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Yhteinen missio on pitää Seinäjoen kaupunki menestyjien joukossa ja kiinnostavana kaupunkina myös tulevaisuudessa.

11. TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2023 – 2025

Taloussuunnitelma vuosille 2023 – 2025 on valmisteltu erikseen ja liitetty tähän asiakirjaan.

12. ETELÄ-POHJANMAAN PELASTUSLAITOS

Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos on aloittanut Seinäjoen kaupungin liikelaitoksena toimintansa 1.1.2004. Pelastuslaitoksen johtokunta on valmistellut pelastuslaitokselle oman talousarvioehdotuksensa. Se on liitetty tähän talousarviokirjaan ja käsitellään osana Seinäjoen kaupungin talousarviota.

ETELÄ-POHJANMAAN PELASTUSLAITOS-LIIKELA			
TULOSLASKELMAOSA, 1000 €	TP 2020	TA 2021	TA 2022
LIIKEVAIHTO	18 011	19 954	20 400
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	74	80	170
MATERIAALIT JA PALVELUT	-2 207	-2 536	-2 465
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-959	-1 075	-1 055
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-959	-1 075	-1 055
PALVELUJEN OSTOT	-1 248	-1 461	-1 410
HENKILÖSTÖKULUT	-10 889	-12 110	-12 548
PALKAT JA PALKKIOT	-8 983	-9 969	-10 301
HENKILÖSIVUKULUT	-1 906	-2 141	-2 247
ELÄKEKULUT	-1 615	-1 770	-1 857
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-291	-371	-390
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-805	-871	-810
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTO	-805	-871	-810
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-3 997	-4 400	-4 583
LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ) YHT.	187	118	164
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	19	31	31
KORKOTUOTOT KUNNALTA	28	40	40
MUUT RAHOITUSTUOTOT	0	0	0
KORVAUS PERUSPÄÄOMASTA	-9	-9	-9
MUUT RAHOITUSKULUT	0	0	0
YLIJÄÄMÄ(ALIJÄ)ENN.SATUNN.ERIÄ YHT.	206	149	195
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	**206**	**149**	**195**

Liikelaitoksen liikevaihto on 20,4 milj. €, joka muodostuu pääosin kuntien maksamista osuuksista. Liikelaitos kattaa tällä tulorahoituksellaan investointimenonsa niin, että liikelaitoksen rahoitusosa on tasapainossa.

13. LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TILIKAUDEN TULOKSEEN

Oheisena on taulukko, jossa on eliminoitu liikelaitoksen vaikutus kaupungin talouteen.

LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TILIKAUDEN TULOKSEEN 1 000 €					
TA 2022	KAUPUNKI	LIIKELAITOS	ELIMINOINNIT KAUPUNKI	ELIMINOINNIT LIIKELAITOS	KAUPUNKI JA LIIKELAITOS YHTEENSÄ
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT	35 468	19 879	-255	-6 594	48 499
MAKSUTUOTOT	21 343	500			21 843
TUET JA AVUSTUKSET	7 027	60			7 087
MUUT TOIMINTATUOTOT	46 686	130	-502		46 315
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	110 524	20 570	-757	-6 594	123 744
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-205 082	-12 548			-217 629
PALVELUJEN OSTOT	-200 489	-1 410	6 594	255	-195 051
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-24 621	-1 055			-25 676
AVUSTUKSET	-26 180	0			-26 180
MUUT TOIMINTAKULUT	-41 739	-4 583		502	-45 821
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-498 111	-19 596	6 594	757	-510 356
TOIMINTAKATE	**-387 587**	**974**	**5 837**	**-5 837**	**-386 613**
VEROTULOT	286 200	0			286 200
VALTIONOSUUDET	120 100	0			120 100
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
KORKOTUOTOT	4 800	40		-40	4 800
MUUT RAHOITUSTUOTOT	4 782	0	-9		4 773
KORKOKULUT	-1 340	0	40		-1 300
MUUT RAHOITUSKULUT	-355	-9		9	-355
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	7 887	31	31	-31	7 918
VUOSIKATE	**26 601**	**1 005**	**5 868**	**-5 868**	**27 606**
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-22 200	-810			-23 010
TILIKAUDEN TULOS	**4 401**	**195**	**5 868**	**-5 868**	**4 596**

Eliminointien määrä sekä menoista että tuloista on yhteensä 5,9 milj. €. Eliminointi ei vaikuta toimintakatteeseen, vuosikatteeseen eikä tilikauden tulokseen.

14. MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO

Oheisena on taulukko, jossa on esitetty määrärahat ja tuloarviot valtuustoon nähden sitovalla tasolla ilman liikelaitosta:

Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto, kaupunki ilman liikelaitosta.

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat
Sitovuustaso bruttomääräraha/ -tuloarvio

TA-2022 KÄYTTÖTALOUSOSA	MÄÄRÄRAHAT euroa	TULOARVIOT euroa
100 Vaalit	170 000	90 000
120 Tarkastustoimi	185 600	200
130 Yleishallinto	7 691 600	8 349 700
140 Hallintopalvelut	1 858 900	619 400
150 Henkilöstöpalvelut	2 815 100	112 500
160 Talouspalvelut	9 677 900	1 566 000
200 Soten hallinto	2 261 700	239 500
210 Sosiaalityö	52 073 700	6 220 200
260 Ikäihmisten palvelut	45 787 200	9 205 700
300 Terveydenhuolto	153 143 000	10 697 400
370 Ympäristöterveydenhuolto	3 379 900	2 309 800
400 Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan hallinto	1 242 500	681 900
410 Perusopetus	56 811 800	1 293 900
420 Erityispalvelut	6 945 900	1 373 700
430 Varhaiskasvatus	52 067 800	5 425 500
480 Lukiokoulutus	10 359 900	380 100
490 Kansalaisopisto	3 599 000	938 200
500 Ammatillinen koulutus	394 000	0
510 Kirjastopalvelut	5 042 000	627 800
530 Kulttuuripalvelut	5 362 800	619 800
550 Museopalvelut	1 338 100	35 700
570 Liikuntapalvelut	7 634 300	1 490 400
590 Nuorisopalvelut	2 588 500	450 100
600 Kaupunkiympäristön toimialan hallinto	1 297 800	222 700
610 Toimitilat	28 642 600	42 703 000
620 Kiinteistö- ja paikkatietopalvelut	1 978 400	9 311 100
630 Yhdyskuntatekniikka	14 432 500	3 596 600
650 Kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus	1 089 400	51 900
660 Rakennusvalvonta	956 200	872 500
670 Ympäristönsuojelu	441 600	90 800
680 Pelastustoimi	6 631 200	
700 Elinvoima ja kilpailukyky	10 209 600	947 800

TULOSLASKELMAOSA		
Verotulot		286 200 000
Valtionosuudet		120 100 000
Korkotulot		4 800 200
Muut rahoitustulot		4 782 200
Korkomenot	1 340 000	
Muut rahoitusmenot	355 000	
INVESTOINTIOSA		
Muut pitkävaikutteiset menot	940 400	
Maa-ja vesialueet	900 000	1 000 000
Rakennukset	10 980 000	570 000
Kadunrakentaminen	10 780 300	
Puistorakentaminen	460 000	
Liikuntapaikkarakentaminen	1 325 000	
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	232 000	
Hulevesiviemärit	1 690 900	
Koneet ja kalusto	4 895 800	
Arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	4 026 500	100 000
RAHOITUSOSA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys		3 310 600
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		76 687 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	72 038 000	
Vaikutus maksuvalmiuteen		
TALOUSARVION LOPPUSUMMA	**608 074 400**	**608 074 400**

YHTEENSÄ			
	KÄYTTÖTALOUSOSA	**498 110 500**	**110 523 900**
	TULOSLASKELMAOSA	**1 695 000**	**415 882 400**
	INVESTOINTIOSA	**36 230 900**	**1 670 000**
	RAHOITUSOSA	**72 038 000**	**79 998 100**
	TALOUSARVION LOPPUSUMMA	**608 074 400**	**608 074 400**
	POISTOT	**22 200 000**	

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

HALLINTOKUNNAT

KÄYTTÖTALOUSOSA

Palvelukeskus KONSERNIPALVELUT

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Kasvu-% 2021/2022
Toimintatulot	4 633 031	3 831 700	10 737 800	10 737 800	180,2
Toimintamenot	21 943 194	21 848 400	22 399 100	22 399 100	2,5
Netto (Toimintakate)	-17 310 163	-18 016 700	-11 661 300	-11 661 300	-35,3

Tulosalue 100 Vaalit

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Kasvu-% 2021/2022
Toimintatulot	0	0	90 000	90 000	
Toimintamenot	0	169 100	170 000	170 000	0,5
Netto (Toimintakate)	0	-169 100	-80 000	-80 000	-52,7

Toiminta-ajatus

Vaalit hoidetaan vaalilainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Strateginen valinta		**Strateginen tavoite**	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Vuoden 2022 Aluevaalien toteuttaminen vaalilain säädösten edellyttämällä tavalla.		Tietojärjestelmäriskit	

Tulosalue 120 Tarkastustoimi

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	304	200	200	200	0,0
Toimintamenot	133 588	148 400	185 600	185 600	25,1
Netto (Toimintakate)	-133 284	-148 200	-185 400	-185 400	25,1

Toiminta-ajatus

Tarkastuslautakunnan toiminta perustuu kuntalakiin ja Seinäjoen kaupungin hallintosääntöön. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Seinäjoen kaupungin ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Tarkastuslautakunta huolehtii tarkastuksen yhteen sovittamisesta. Tarkastuslautakunta antaa vuosittain suorittamastaan arvioinnista arviointikertomuksen. Tarkastuspäällikkö valmistelee ja esittelee asiat tarkastuslautakunnalle, suorittaa sisäistä tarkastusta sekä suorittaa muut kaupunginjohtajan määräämät erityistehtävät.

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen Seinäjoki	**Strateginen tavoite**	Hyvän johtamisen kaupunki	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Arviointikertomuksen vaikuttavuus. Arviointikertomuksessa esitetyt havainnot johtavat toimenpiteisiin vuoden sisällä arviointikertomuksen valtuustokäsittelystä.		Arviointikertomuksessa esitetyt havainnot eivät johda toimenpiteisiin.		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Vaikuttavuusaste (%)		91 %	70 – 100 %	◯

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen Seinäjoki	**Strateginen tavoite**	Hyvän johtamisen kaupunki	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Sisäisen tarkastuksen vaikuttavuus. Sisäisen tarkastuksen raportoinnissa esitetyt merkittävät havainnot johtavat toimenpiteisiin vuoden sisällä raportoinnista.		Sisäisen tarkastuksen raportoimat havainnot eivät johda toimenpiteisiin. Sisäinen tarkastus ei sisällä riittäviä resursseja tarkastustoimenpiteiden suorittamiseen.		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Vaikuttavuusaste (%)		-	70 – 100 %	◯

Tulosalue 130 Yleishallinto

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	2 099 301	1 687 700	8 349 700	8 349 700	394,7
Toimintamenot	10 059 990	7 688 900	7 691 600	7 691 600	0,0
Netto (Toimintakate)	-7 960 689	-6 001 200	658 100	658 100	-111,0

Toiminta-ajatus

Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää päätösvaltaa kuntalain edellyttämällä tavalla. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenpidosta ja muista kuntalain edellyttämistä tehtävistä.

Strateginen valinta		**Strateginen tavoite**			
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Velkaantumisen ja toimintakatteen kasvun taittaminen. Talous on kestävällä tasolla.		Velkaantumiskehitys jatkuu kiihtyvänä, ellei vuosikate kata vähintään poistoja ja merkittävää osaa investoinneista. Käyttötaloudessa tuottavuuskehitys heikkenee, mikäli palvelut tuotetaan liian kalliina suhteessa tuloihin.			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Toimintakate		363.553.000€ (TP2019), vuotuinen toimintakate-kasvu on ollut yli 4%/vuosi	Enintään 2,0%:n vuotuinen toimintakatek asvu vuodesta 2019 eteenpäin		◯
Velkamäärä euroa/asukas		5 185 (TP2020)	5 200		◯

Tulosalue 140 Hallintopalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	558 557	614 800	619 400	619 400	0,7
Toimintamenot	1 358 512	1 403 500	1 858 900	1 858 900	32,4
Netto (Toimintakate)	-799 955	-788 700	-1 239 500	-1 239 500	57,2

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tehtävänä on valtuuston ja kaupunginhallituksen asioiden valmistelu sekä päätösten laillisuusvalvonta ja täytäntöönpano. Tulosalue tarjoaa kaupunkikonsernille yleishallinnon ja lakiasiain palveluja sekä toimistopalveluja. Lisäksi tulosalue huolehtii omistajapolitiikan- ja ohjauksen tehtävistä.

Maaseutupalvelujen tehtävänä on maaseudun elinvoimaisuuden säilyttäminen ja kehittäminen hoitamalla sille laissa säädetyt maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät. Seinäjoen yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Seinäjoen lisäksi Lapua, Ilmajoki, Isokyrö ja Kuortane.

Viljelijätukihallinnossa toimitaan EU:n ohjelmakausien mukaisessa toimintaympäristössä. Seinäjoen kaupungin maaseutupalvelut käsittelee ja maksaa maataloustukia EU:n ja valtion varoista noin 74 milj. euroa vuodessa.

Strateginen valinta	hallintopalvelut	**Strateginen tavoite**			
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Päätösvalmistelun tavoitteena ovat laadukkaat palvelut ja asianhallinnan korkea taso. Omistajaohjauksen toteuttaminen kaupungin kokonaisetu huomioiden. Monistus-, postitus ja puhelinpalveluiden toteuttaminen määräaikoja noudattaen. Maaseutupalveluiden tuottaminen lainsäädännön mukaisesti.		Resurssien riittävyys. Riittävän osaamistason ylläpitäminen.			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Ohjeistusten ajantasaisuudesta huolehtiminen					○
Määräaikojen määrittely ja seuranta					○

Strateginen valinta	Sisäisen toiminnan kehittäminen	**Strateginen tavoite**	Osaava henkilöstö		
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Viljelijöiden tukihakemusten käsittely annetuissa aikatauluissa.		Hakemuksen käsittelemättömyys estää tuen maksun			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
QlikView-raportit			100 %		○
Tukisovelluksen tiedotustaulu			100 %		○

Strateginen valinta	Sisäisen toiminnan kehittäminen	**Strateginen tavoite**	Osaava henkilöstö		
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Tukimaksujen valmistelu niin, että maksut lähtevät liikkeelle.		Tuki ei mene annetun aikataulun mukaan viljelijälle.			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
QlikView-raportit			100 %		○
Tukisovelluksen tiedotustaulu			100 %		○

Tulosalue 150 Henkilöstöpalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	218 103	112 100	112 500	112 500	0,4
Toimintamenot	2 634 833	4 093 500	2 815 100	2 815 100	-31,2
Netto (Toimintakate)	-2 416 730	-3 981 400	-2 702 600	-2 702 600	-32,1

Toiminta-ajatus

Henkilöstöpalvelut-tulosalueen tehtävänä on henkilöstöjaoston asioiden valmistelu ja päätösten toimeenpano. Tulosalue tarjoaa kaupunkikonsernille keskitettyjä palveluja henkilöstöhallinnon palvelujen muodossa. Lisäksi tulosalue huolehtii kaupungin ja tulosalueiden sisäisten hankkeiden kehittämisestä ja koordinoinnista.

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen Seinäjoki	**Strateginen tavoite**	Hyvän johtamisen kaupunki	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Henkilöstöjaoston päätösten oikeellisuus		Valmisteluajan riittämättömyys		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Oikaisuvaatimusten vähäinen määrä			0-2 oikaisuvaatimusta	○

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen Seinäjoki	**Strateginen tavoite**	Hyvän johtamisen kaupunki	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
´Kunta-alan sopimusten oikeanlainen tulkinta, paikallisen sopimisen kehittäminen		Osaamisvaje		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Yksimieliset neuvottelutulokset, ei asioita keskusneuvotteluihin			0 keskusneuvotteluа	○

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen Seinäjoki	**Strateginen tavoite**	Hyvän johtamisen kaupunki	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Palkanmaksu on ajantasaista		aikatauluista kiinnipitäminen prosessin alusta loppuun		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Takautuvien palkkaerien määrä			enintään 5 kpl/kk	○

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen Seinäjoki	**Strateginen tavoite**	Hyvän johtamisen kaupunki	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Asioiden käsittelyajat		henkilöstöresurssin riittämättömyys		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
henkilöstöjohtajan ja henkilöstöjaoston päätökset			henkilöstöjohtajan päätökset 1-3 päivässä, henkilöstöjaoston päätökset 1-4 viikossa	○

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Sairauspoissaolojen hallinta, varhainen ja tehostettu tuki ja mukautettu työ hillitsevät sairauslomien kasvua, työhyvinvoinnin, työssä jatkamisen ja jaksamisen edistäminen		Henkilöstön kuormittuneisuus, henkilöstöresurssin riittämättömyys	

Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
sairauspoissaolot		sairauspoissaolopäivät/työntekijä alle kuntien keskiarvon		○
työkyvyttömyyseläkkeiden osuus pysyvistä eläkkeistä		alle 5 %		○

Tulosalue 160 Talouspalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	1 756 766	1 416 900	1 566 000	1 566 000	10,5
Toimintamenot	7 756 271	8 345 000	9 677 900	9 677 900	16,0
Netto (Toimintakate)	-5 999 505	-6 928 100	-8 111 900	-8 111 900	17,1

Toiminta-ajatus

Talouspalvelujen taloushallinto tuottaa kaupungin taloushallintopalvelut. Palvelua tuotetaan myös tytäryhtiöille ja kuntayhtymille. Päävastuina ovat yleisen talouskehityksen seuraaminen, talousarvion ja taloussuunnitelman valmisteluprosessi, tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen valmistelu, kaupungin rahoitus ja talouteen liittyvä riskien hallinta, osallistuminen omistajapolitiikkaan sekä kaupunkikonsernin kokonaistalous ja talousohjaus.

Talouspalvelujen tietohallinto hoitaa kaupungin tietohallinnon ja tietotekniikan kehittämis- ja järjestämistehtävät sekä niihin liittyvät palvelu- ja laatutason määrityksen. Tietohallinto edistää digitalisaatiota ja sen hyödyntämistä, valmistelee siihen liittyviä strategisia suunnitelmia sekä huolehtii lakisääteisistä viranomaistehtävistään voimassa olevan talousarvion puitteissa.

Talouspalvelujen materiaalihallinnon tehtävänä on korkeatasoisten, kustannustehokkaiden ja suunniteltujen hankinta- ja varastopalvelujen tuottaminen kaupunkikonsernille, sidosryhmille sekä muille asiakkaille. Hankinnoissa huomioidaan tuotteiden ja palveluiden koko elinkaari ja sen aikaiset vaikutukset vastuullisesti. Materiaalihallinto toteuttaa osaltaan myös kaupungin varautumisvelvoitetta ja tuottaa varastopalveluja.

Strateginen valinta	Tasapainoinen talous ja tuloksellisuus	Strateginen tavoite	Vahva talous mahdollistaa kaupungin kehittymisen
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Kaupungin käyttötalous on tasapainossa. (koko kaupungin tavoite)		Kaupungin talous ei ole tasapainossa, ja sen myötä mm. kaupungin kehittyminen ja palvelut tulevaisuudessa vaarantuvat. Mikäli kumulatiiviset	

Lainasalkun rahoitus on kilpailukykyistä ja riittävästi suojattu. (koko kaupungin tavoite) Edistetään taloussuunnittelun ja -raportoinnin vaikuttavuutta ja siten tuloksellisuutta.	ylijäämät muuttuvat negatiivisten tulosten myötä alijäämiksi, talous kriisiytyy. Kaupungin velkaantuminen lisääntyy ja siten rahoituksellinenkin riski kasvaa.			
Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Vuosikate kattaa poistot ja tilikauden tulos	Positiivinen vuosikate ja tulos (TP2020)	Vuosikate kattaa poistot, tulos positiivinen		○
Lainasalkun korkotaso ja lainojen suojausaste	Toteutunut	Lainasalkun korkotaso marginaalin kanssa on keskimäärin enintään 1%. Lainoista on suojattu väh. 50%.		○
Toteutumaraportti vaikuttavuutta edistävistä toimenpiteistä	Toteutettu ensi kerran 2020, jatkuva kehittäminen	Toiminnan tavoitteissa ja raportoinnissa vaikuttavuutta on lisätty.		○

Strateginen valinta	Kestävän kehityksen kaupunki	**Strateginen tavoite**	Edistetään hankinnoilla kestävää kehitystä ja sosiaalista kestävyyttä	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Hankinnat toteutetaan suunnitelmallisesti ja vastuullisesti ammattitaidolla		Hankintojen suunnitelmallisuuden kehittämiselle ja sopimusaikaiselle seurannalle ei ole aikaa tai resurssia		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Työllistämisehtoja sisältävien hankintojen lukumäärä		…	väh.2 uutta hankintamenettelyä	○
Ympäristökriteerejä sisältävien hankintojen lukumäärä		…	Väh. 10 % kaikista hankinnoista	○
Otetaan käyttöön sähköinen sopimusten hallinnointi työkalu		…	Toteutunut	○

Strateginen valinta	Hyvät palvelut ja tasapainoinen talous	**Strateginen tavoite**	Edistetään kilpailukykyisiä palveluita ja hyviä kumppanuuksia	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Kaupunki on haluttu sopimuskumppani ja kaupungin hankinnat kiinnostavat yrityksiä.		Kiinnostus kaupungin hankintoihin vähenee		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Tarjousten määrä / tarjouspyyntö kansallisen kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa		4,3	4,5	○
Kaupunki julkaisee hankintakalenterin ja päivittää sitä puolivuosittain		…	Toteutunut	○
Hankinnoissa ennakkoon toteutettujen markkinavuoropuhelujen lukumäärä		…	3	○
Tyytyväisyys hankintapalveluihin prosessien tehostamisessa ja käytettävyydessä (kyselyt)		…	Vähintään hyvää	○

Strateginen valinta	Palvelut ja Hyvän johtamisen Seinäjoki	**Strateginen tavoite**		Sujuvat palvelut ja Hyvän johtamisen kaupunki	
Tyytyväisyys hankintapalveluihin prosessien tehostamisessa ja käytettävyydessä (kyselyt) Omalle henkilöstölle säännöllisesti kyselyt työhyvinvoinnista ja esimiestyön riittävästä tuesta (On osa talouspalvelujen pilotointia henkilöstön osallistamisesta.)		… Hyvällä tasolla	Vähintään hyvää. Fiilismittari-kyselyssä tavoitearvo molemmissa väh. 70/100.		○ ○

Strateginen valinta	Palvelut ja Hyvän johtamisen Seinäjoki	**Strateginen tavoite**		Sujuvat palvelut ja Hyvän johtamisen kaupunki	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Digitalisaation hyödyntäminen hallinnossa, johtamisessa ja palveluissa. Digitalisaatiota tukevan palvelualustan kehittäminen, digitalisaatio palveluprosesseissa ja vaikuttavuus		Kaupunki ei hyödynnä riittävästi digitalisaation mahdollisuuksia uudistumisessa.			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Sähköisten kokouskäytäntöjen hyödyntäminen. Sähköisen arkistoinnin piirissä olevien järjestelmien lukumäärä. Palvelualustan kautta toteutetut yhteydet		…	Käyttö on systemaattista Uusia järjestelmiä otettu käyttöön (lkm) Yhteyksien suhteellinen määrä (%) kasvaa edellisestä vuodesta		○
Uusia digitaalisaatiota hyödyntäviä palveluja on otettu käyttöön (lkm). Tuetaan digitalisaation keinoin myös tiedolla johtamista		…	Uusia palveluja on otettu käyttöön. Tiedolla johtaminen paranee.		○
Tyytyväisyys tietojärjestelmiin prosessien tehostamisessa ja käytettävyydessä (kyselyt)		…	Vähintään hyvää		○

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen Seinäjoki	**Strateginen tavoite**		Hyvän johtamisen kaupunki	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Tilannekuva digitaalisesta turvallisuudesta		Tietoturvariskin toteutuminen ja siitä seuraavat vahingot			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Arvio toimenpiteiden valmiusasteesta tilannekuvan muodostamisessa		…	Vähintään 80%		○
Tiedonhallintalain mukaisen valmistelun lop-puunsaattaminen määräajassa tietohallinnon osalta		…	Valmistuu määräajassa		○

Palvelukeskus SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMIALA

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Kasvu-% 2021/2022
Toimintatulot	27 376 307	28 208 800	28 672 600	28 672 600	1,6
Toimintamenot	245 986 281	246 516 500	256 645 500	256 645 500	4,1
Netto (Toimintakate)	-218 609 974	-218 307 700	-227 972 900	-227 972 900	4,4

Tulosalue 200 Soten hallinto

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	224 223	237 600	239 500	239 500	0,8
Toimintamenot	1 702 056	1 838 600	2 261 700	2 261 700	23,0
Netto (Toimintakate)	-1 477 833	-1 601 000	-2 022 200	-2 022 200	26,3

Toiminta-ajatus

Hallinnon tulosalue muodostuu hallinto- ja talouspalveluista, lakipalveluista ja rikos- ja riita-asioiden sovittelutoiminnasta.

Hallinnon toimintatavat, tehtävien organisointi ja resurssit tukevat taloudellisesti ja tehokkaasti toimialan tulosalueita ja niiden tehtäviä sekä kaupungin asukkaita.

Toimialatason strategiset tavoitteet vuodelle 2022

- Ehkäisevät palvelut vahvistuvat ja korjaavien palvelujen tarve vähenee positiivista kustannuskehitystä tukien
- Hoidon ja palvelun saatavuus ja jatkuvuus vastaavat väestön palvelutarvetta
- Lasten, nuorten ja perheiden palvelut muodostavat perhelähtöisen kokonaisuuden
- Palvelut mahdollistavat kotona asumisen
- Johtaminen on strategista ja perustuu tietoon
- Riittävä ja osaava henkilöstö turvaa toimialan perustehtävän toteutumisen ja toiminnan jatkuvan kehittämisen
- Toimialan sujuva siirtyminen hyvinvointialueelle varmistetaan

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Palvelutuotannon järjestäminen
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Hallintopalvelut Hallintopalveluiden organisaatiorakenteen tavoitteena on tehostaa tehtävien hoitamista, sijaisjärjestelyjä, resurssien käyttöä sekä varautuminen tulevia muutoksia (mm.eläköityminen, järjestelmien käyttöönotot) varten.			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Kehityskeskustelut: tehtävien tasapuolinen jakaantuminen		90	100		○

Strateginen valinta		Strateginen tavoite	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Hallintopalvelut Toimialan ja sen tulosyksiköiden toimintaa tukevien toimistopalvelujen (yleis-, henkilöstöhallinto- ja taloushallinto) tuottaminen taloudellisesti ja tehokkaasti.		Tietojärjestelmät, poissaolot, työvoiman saatavuus	
Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Talousarvio/henkilöstökulut: Henkilöstöresurssin optimointi kustannustehokkaasti huomioiden eläköityminen, tehtäväsiirrot, järjestelmien käyttöönotot ym. muutokset.	96	100		○

Strateginen valinta		Strateginen tavoite	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Sovittelutoiminta Sovittelualoitteiden tason vakiinnuttaminen valtakunnalliseen keskitasoon.			
Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Sovittelualoitteiden lukumäärä				○

Strateginen valinta		Strateginen tavoite	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Lakipalvelut Lakipalveluiden tavoitteena on viranhaltijoiden palveleminen heidän asiakastapauksissaan, ja avustaminen eri viranomaisille laadittavissa valituksissa ja lausumissa, lainsäädännön tulkinnat sekä oikeuskäsittelyihin osallistuminen. Sovittelutoiminta Sovittelutoimisto tuottaa rikos- ja riita-asioiden sovittelupalveluita koko Etelä-Pohjanmaan alueelle. Tavoitemäärä ensi vuodelle on noin 450 aloitetta. Tavoitteena sovitteluprosessin kulun ja laadun varmistaminen yhdessä poliisin kanssa.			

Sovittelijoiden osaamistason jatkuva ylläpitäminen koulutusten ja ohjauskeskustelujen kanssa.				
Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Säännölliset palaverit				◯
Lähisuhde sovittelijoiden määrä	9	14		◯
THL:n vuositilastot, asiakastyytyväisyyskysely				◯

Strateginen valinta		**Strateginen tavoite**	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Perheoikeudelliset palvelut Huoltajuus- ja elatussopimusten vahvistaminen, käräjäoikeuksien pyynnöstä olosuhdeselvitysten laatiminen, isyyden tunnustamisen vastaanottaminen lapsen syntymän jälkeen, asiakkaiden ohjaus ja neuvonta.			
Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Elatussopimusten vahvistaminen	717	710	◯

Tulosalue 210 Sosiaalityö

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	5 600 236	6 741 500	6 220 200	6 220 200	-7,7
Toimintamenot	54 608 194	51 368 800	52 073 700	52 073 700	1,4
Netto (Toimintakate)	-49 007 958	-44 627 300	-45 853 500	-45 853 500	2,7

Toiminta-ajatus

Tuottaa sosiaalityön tulosalueen palveluilla kuntalaisille hyvinvointia ja vahvistaa toimintakykyä, arjen hallintaa ja osallisuutta oikea-aikaiseen ja riittävään palvelutarpeen arviointiin perustuen.

Strateginen valinta		**Strateginen tavoite**	Hyvinvoiva kuntalainen	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Tuottaa sosiaalityön tulosalueen palveluilla kuntalaisille hyvinvointia ja vahvistaa toimintakykyä, arjen hallintaa ja osallisuutta oikea-aikaiseen ja riittävään palvelutarpeen arviointiin perustuen.		Palvelujen tarpeet kasvavat ennakoitua nopeammin.		
Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
THL määräaikaseuranta 2x/vuosi	ei olla määräajassa	määräaikojen pitävyys		◯
Asiakaspalaute ja asiakaskokemus	ei kerätä systemaattisesti	valitaan pilotit		◯
Palvelutarpeen arviointi määrämuotoisesti	-	seuranta käyttöön		◯

Strateginen valinta		Strateginen tavoite			Vahva, osaava oma palvelutuotanto
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Vahvistetaan kaupungin peruspalvelujen käyttöä ja yhteistyötä sekä oman palvelutuotannon osaamista ja käyttöä. Ollaan mukana hyte-alueen palvelujen yhdenmukaistamisessa.		Oman tuotannon lisäksi joudutaan ostamaan palveluja enemmän palvelutarpeiden vuoksi. Henkilöstön saatavuusongelma.			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Ostopalvelujen/oman toiminnan seuranta palveluittain, vrt. muutos 21 - 22					○

Strateginen valinta		Strateginen tavoite			Osaksi maakunnallista hyte-aluetta
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Henkilöstön osaamisen hyödyntäminen ja osallistaminen hyte-alueen valmistelussa		Työmäärä ei anna riittävästi tähän mahdollisuutta			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Osallisuus eri työryhmissä					○

Tulosalue 260 Ikäihmisten palvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	8 412 591	9 354 400	9 205 700	9 205 700	-1,6
Toimintamenot	42 491 622	43 394 100	45 787 200	45 787 200	5,5
Netto (Toimintakate)	-34 079 031	-34 039 700	-36 581 500	-36 581 500	7,5

Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on, että ikääntynyt väestö ja heidän läheisensä saavat ohjeistusta ja neuvontaa hyvän elämän ja itsenäisen toimintakyvyn säilyttämiseksi. Tarvittaessa asiakkaiden palvelutarpeet arvioidaan ja sen pohjalta jokainen saa yksilöllisen palvelu-, hoito- ja kuntoutussuunnitelman. Suunniteltujen palvelujen toteutumista seurataan ja arvioidaan. Suunnitelmiin tehdään tarvittaessa muutoksia.

Palvelujen tuottamisen keskeisenä periaatteena on palauttaa asiakkaan toimintakyky tai ylläpitää sitä mahdollisimman pitkään tukien asiakkaan omia voimavaroja.

Tavoitteena on tukea ikäihmisten mahdollisimman itsenäistä asumista ja hyvinvointia kunkin oman kodin arjessa asumismuodosta riippumatta.

Strateginen valinta	Tietojohtamisen vahvistaminen	Strateginen tavoite			Oikea-aikaiset ja kustannus-tehokkaat palvelut
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Asiakasohjausyksikön toiminnanohjausjärjestelmä on käytössä		Jalkauttamisen haasteet			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Iyhytaikaishoidon käyttöaste		87% (v.2020, korona)	99%		○

Strateginen valinta	Asiakasohjauksen ja kotiin annettavien palvelujen vahvistaminen	**Strateginen tavoite**	Asiakasohjauksen ja kotihoidon palvelujen turvaaminen ja laajentaminen
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Riittävät resurssit ja osaaminen		Henkilöstön saatavuus vaikeutuu Asiakasmäärän nopea kasvu Riittävän ja ajanmukaisen teknologian puuttuminen	

Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Etähoidon yhteydenottojen määrä	6046 (v.2020)	14 000		◯
Kotihoidon henkilöstömäärä	195	212		◯
Asiakasohjauksen henkilöstömäärä	17	22		◯

Strateginen valinta	Laadukkaiden palvelujen tarjoaminen asumispalveluissa	**Strateginen tavoite**	Henkilöstön osaamisen ja resurssien oikea kohdentaminen
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Rai- järjestelmän hyödyntäminen resurssoinnissa sekä asiakkaiden hoitoisuuden mittaamisessa		Rai- järjestelmän käyttöönoton viivästyminen	

Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Rai- koulutetun henkilöstön määrä	0	239		◯
Omavalvonnan kehittäminen ja tarkastuskäyntien määrät	12	12		◯

Strateginen valinta	Laadukkaiden palvelujen turvaaminen asumispalveluissa	**Strateginen tavoite**	Henkilöstöresurs-sien ja sijaisten saatavuuden turvaaminen
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	

Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Varahenkilöstön määrä	2	13		◯
Asumispalveluiden lain edellyttämä henkilöstömäärä (ei sis. varahenkilöitä)	250	269		◯

Tulosalue 300 Terveydenhuolto

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	10 904 158	9 547 300	10 697 400	10 697 400	12,0
Toimintamenot	144 370 663	146 693 600	153 143 000	153 143 000	4,4
Netto (Toimintakate)	-133 466 505	-137 146 300	-142 445 600	-142 445 600	3,9

Toiminta-ajatus

Järjestää terveydenhuollon palvelut Seinäjoen kaupungin ja Isonkyrön kunnan asukkaille lakien ja asetusten mukaisesti (terveydenhuoltolaki, mielenterveyslaki, tartuntalaki, laki rajat ylittävästä terveydenhuollosta, laki potilaan asemasta ja oikeuksista, asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta, sekä lasten ja nuorten

ehkäisevästä suun terveydenhuollosta jne.).
Toiminta käsittää avoterveyden, kaupunginsairaalan palvelut, suun terveydenhuollon ja kuntoutuspalvelut.

Strateginen valinta		**Strateginen tavoite**			
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
AVOHOITO Lääkärien henkilötyövuosien täyttöaste 100 %. Lääkärien kiireettömälle vastaanotolle pääsee 2-4 viikossa. Hoitajien vastaanotolle pääsee kolmessa vuorokaudessa. Asetuksen mukaiset määräaikaistarkastukset toteutuvat neuvoloissa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa. Sähköisten palvelujen käyttö lisääntyy.		Lääkärien saatavuus sekä tartuntatautitilanne Henkilökunnan saatavuus sekä tartuntatautitilanne Henkilökunnan saatavuus sekä tartuntatautitilanne			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Seinäjoki: Lääkärikäynnit avoterveydenhuolto		54 464	55 000		○
Hoitajakäynnit		45 755	45 000		○
Terveydenhoitajakäynnit neuvoloissa		27 214	30 100		○
Terveydenhoitajakäynnit koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa		16 059	18 000		○
Käynnit erityistyöntekijöillä		10 966	9 000		○
Isokyrö: Lääkärikäynnit		3 473	3 400		○
Hoitajakäynnit		3 728	3 200		○
Terveydenhoitajakäynnit neuvoloissa		2 233	3 100		○
Terveydenhoitajakäynnit koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa		1 425	2 300		○
Kotisairaanhoitajakäynnit		3 313	3 800		○
Käynnit erityistyöntekijöillä		3	200		○

Strateginen valinta		**Strateginen tavoite**			
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
KAUPUNGINSAIRAALA Hoidon oikea porrastus suhteessa erikoissairaanhoitoon, avohoitoon ja ikäihmistenpalveluihin toteutuu. Kaikki sairaalahoitoa tarvitsevat potilaat pääsevät viivytyksettä kaupunginsairaalaan hoitoon tarkoituksenmukaiselle osastolle. Sairaalassa ei ole klinikkavalmiita (kaupunginsairaalan hoitoa tarvitsemattomia) potilaita.		Jos osastoilla paljon potilaita, jotka odottavat jatkohoitopaikkaa, tk sairaalatasoista hoitoa tarvitsevia potilaita ohjautuu hoidettavaksi erikoissairaanhoitoon, eivätkä tk sairaalahoitoa tarvitsevat potilaat pääse osastoille: syntyy lisää turhia kustannuksia eikä hoidon porrastus toteudu. Potilaiden kotihoito ei järjesty, kun potilas ei tarvitse enää sairaalahoitoa. Potilaiden kotiutumisen esteenä kotihoitopalvelujen järjestyminen => Viive osastolta jatkohoitoon siirtymisessä. Henkilökunnan saatavuus sekä tartuntatautitilanne			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Osastot			hoitopäivät ja keskim. hoitoaika		○

Kuntoutusosasto (Y1)	12 485	12 000 10 vrk		◯
Akuuttiosasto (Y2)	13 964	13 000 5vrk		◯
TK-osasto A4	10 229	9 200 8 vrk		◯
Myllypuisto: Psykogeriatrinen osasto (M3)	8 360	8 200 14vrk		◯
Sairaalan hoitopäivät yhteensä	45 038	42 400		◯
Kotisairaala käynnit	4 820	5 200		◯

Strateginen valinta		**Strateginen tavoite**		
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
SUUN TERVEYDENHUOLTO Tervehampaisten 1-6-vuotiaiden osuus ikäluokastaan on vähintään 95 %. Tervehampaisten 7-14-vuotiaiden osuus ikäluokastaan on vähintään 68 %. Asetuksen mukaiset määräaikaistarkastukset toteutuvat neuvoloissa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa. Hoidontarpeen arvioinnin mukainen kiireetön vastaanottoaika pystytään antamaan suoraan ajanvarauskirjalle alle 3 kk:n päähän.		Lasten määräaikaistarkastusten aikataulussa pysyminen aikuisten hoitopaineen takia. Henkilökunnan saatavuus sekä tartuntatautitilanne Toiminta pystytään hallitsemaan niin, ettei jonoihin tarvitse enää turvautua.		
Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Päivystyskäynnit virka-ajan ulkopuolella	5 913	5 260		◯
Käynnit Seinäjoen hammashoitoloissa - Alle 18-vuotiaat	22 463	22 000		◯
- Yli 18-vuotiaat	35 365	35 000		◯
Käynnit Isonkyrön hammashoitolassa - Alle 18-vuotiaat	2 201	2 100		◯
- Yli 18-vuotiaat	3 017	2 800		◯

Strateginen valinta		**Strateginen tavoite**		
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
KUNTOUTUS, (FYSIO- JA TOIMINTA-) TERAPIA JA APUVÄLINEET Asiakkaiden / potilaiden kuntoutus- ja terapiapalvelut toteutuvat kriteerien mukaisesti.		Henkilökunnan saatavuus sekä tartuntatautitilanne		
Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Seinäjoki: Yksilö-, ryhmä-, apuväline-, tt- ja kuntoutusohjaajien käynnit	14 000	13 350		◯
Isokyrö: Yksilö-, ryhmä-, apuvälinekäynnit	1 394	1 200		◯

Tulosalue 370 Ympäristöterveydenhuolto

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	2 235 099	2 328 000	2 309 800	2 309 800	-0,8
Toimintamenot	2 813 746	3 221 400	3 379 900	3 379 900	4,9
Netto (Toimintakate)	-578 647	-893 400	-1 070 100	-1 070 100	19,8

Toiminta-ajatus

Vuoden 2011 alusta on muodostettu nykyinen ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue. Yhteistoiminta-alueen palvelutaso perustuu valtakunnallisissa valvontaohjelmissa esitettyihin palvelutasomäärittelyihin tuottaen yleisen terveysvalvonnan, peruseläinlääkinnän ja ympärivuorokautisen kiireellisen eläinlääkäripäivystyksen. Yhteistoiminta-alueen nimi on Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuolto, jossa Seinäjoki toimii isäntäkuntana. Yhteistoiminta-alueen kuntien määrä on 12: Seinäjoki, Isokyrö, Lapua, Kauhava, Evijärvi, Lappajärvi, Vimpeli, Alajärvi, Kuortane, Soini, Alavusja Ähtäri. Koko alueen ympäristöterveydenhuollon henkilöstössä on 22 vakituista eläinlääkäriä, 13 terveystarkastajaa ja yksi johdon sihteeri

Eläinlääkäreistä 2 toimii kokopäivätoimisina hygieenikkoeläinlääkäreinä ja 1 osa-aikaisena hygieenikkoeläinlääkärinä 2-3 päivää viikossa sovittuina viikonpäivinä. Ympäristöterveydenhuollossa on lisäksi 1 valvontaeläinlääkäri.

Muut eläinlääkärit toimivat praktikkoeläinlääkäreinä, joista 1 praktikkoeläinlääkäri toimii puolipäivätoimisena ja on erikoistunut nautojen terveydenhuoltoon. Toisen puolen työajastaan hän on ProAgrian palveluksessa. Praktikkoeläinlääkärit suorittavat myös terveydenhuoltokäyntejä, maitotilojen hygieniatarkastuksia ja eläinsuojelutarkastuksia.

Terveystarkastajien tehtävät jaetaan siten, että puolet terveystarkastajista toimii elintarvikepuolella ja toinen puoli terveydensuojelutehtävissä. Tehtäviä ei ole jaettu kunnittain

Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuolto toimii Seinäjoen kaupungin sosiaali-ja terveyslautakunnan alaisena. Lautakunnan alainen ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintajaosto kokoontuu arviolta 2-3 kertaa vuodessa.

Vuonna 2022 eläinlääkäripäivystys hoidetaan siten, että viikonloppuisin samaan aikaan päivystää 3 eläinlääkäriä. Pieneläinpäivystyksestä Seinäjoen, Lapuan ja Isokyrön (1-alue) osalta hoitaa ulkopuolinen taho Evidencia os. Ravitie 8 B, 60120 Seinäjoki. sekä arki-iltoina että viikonloppuisin. 2-alueen (Kauhava, Lappajärvi, Evijärvi, Alajärvi) ja 3-alueen (Kuortane, Alavus, Soini, Ähtäri) eläinlääkäripäivystykseen kuuluvat myös pieneläinten päivystykset tuotantoeläinten ohella. Löytöeläinten päivystyksestä huolehtivat kaikkien alueiden virkaeläinlääkärit.

Ympäristöterveydenhuollon keskustoimipiste sijaitsee os. Ravitie 8 B, 60120 Seinäjoki.

Eläinlääkärien/terveystarkastajien toimipisteitä yhteistoiminta-alueella on kaikkiaan 14 kpl.

SOTE-valmisteluissa tullaan olemaan tiiviisti mukana.

Strateginen valinta	Elämäni maakunta	**Strateginen tavoite**	Yhteinen maakunta		
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Suunnitelmalliset tarkastukset		Resurssien puute			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Suunnitelman mukaisia maksullisia		7	10		◯
tarkastuksia 1200/vuosi					◯

Strateginen valinta	Elämäni maakunta	**Strateginen tavoite**	Yhteinen maakunta		
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Eläinlääkärikäynnit		Resurssien puute			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Eläinlääkärikäyntien määrä 18.000 kpl/		9	10		◯
vuosi					◯

Strateginen valinta	Elämäni maakunta	**Strateginen tavoite**	Yhteinen maakunta		
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Koulutuksien määrä		Korona-riski			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Keskimäärin 3 pv/henkilö/vuosi		5	10		◯

Strateginen valinta		**Strateginen tavoite**			
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Talousarvion raameissa pysyminen		Kuntien talous			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Ympäristöterveydenhuollon toimintatuotot		10	10		◯
Toimintamenot		9	10		◯
Toimintakate		9	10		◯

Palvelukeskus SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Kasvu-% 2021/2022
Toimintatulot	19 517 338	12 699 700	13 317 100	13 317 100	4,9
Toimintamenot	143 886 784	146 768 800	153 386 600	153 386 600	4,5
Netto (Toimintakate)	-124 369 446	-134 069 100	-140 069 500	-140 069 500	4,5

Tulosalue 400 Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan hallinto

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	10 300 259	513 300	681 900	681 900	32,8
Toimintamenot	11 579 713	1 154 200	1 242 500	1 242 500	7,7
Netto (Toimintakate)	-1 279 454	-640 900	-560 600	-560 600	-12,5

Toiminta-ajatus

Toimialan hallinnon tehtävänä on huolehtia sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan kokonaisuuden toiminnasta, ohjauksesta, talouden seurannasta ja eri tulosalueiden yhteisten asioiden hoitamisesta.

Hallinnon tulosalue sisältää myös opetuspalveluiden hankkeet, joilla tuetaan, laajennetaan ja kehitetään opetuspalveluiden palveluita ja toimintaa.

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Sujuvat palvelut	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Asioiden ottaminen käsittelyyn kolmen työpäivän kuluessa.		Henkilöstön äkilliset poissaolot ja ajoittain toistuva tehtävien kasautuminen		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Kuukausittainen seuranta.			3 työpäivän kuluessa	○

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Sujuvat palvelut	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Hyvä ja joustava asiakaspalvelu		Henkilöstön ennalta arvaamattomat poissaolot		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Asiakaspalautteen jatkuva kerääminen ja henkilöstökyselyihin sisällytettävät kysymykset asiasta			Hyväksi koettu palvelu ja kyselyissä vähintään taso 4.	○

Strateginen valinta	Hyvä johtaminen	Strateginen tavoite	Talouden tasapaino	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Tulosalueet saavuttavat tavoitteensa ja pysyvät talousavion raameissa.				
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Kuukausiseuranta ja sen käsittely toimialan johtoryhmässä			Tavoitteet saavutetaan	○

Tulosalue 410 Perusopetus

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	1 111 580	1 284 200	1 293 900	1 293 900	0,8
Toimintamenot	51 843 602	55 234 600	56 811 800	56 811 800	2,9
Netto (Toimintakate)	-50 732 022	-53 950 400	-55 517 900	-55 517 900	2,9

Toiminta-ajatus

Huolehtia kasvavien lasten ja nuorten perustietojen ja -taitojen opettamisesta ja henkisen kasvun mahdollisuudesta sekä siitä, että näillä nuorilla on mahdollisuus jatko-opintoihin. Lähtökohtana on laadukas ja turvallinen lähikoulu ja yhtenäinen perusopetus

Strateginen valinta	Elämäni Seinäjoki	Strateginen tavoite	Yhteinen kaupunki	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Lapsiystävällisen kaupungin toimintatapojen edistäminen		Ajan riittävyys, ei taloudellista riskiä		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Lapsiparlamenttitoiminnan käynnistäminen ja kehittäminen		Nykyarvo 0	Tavoitearvo 24, kaikki alakoulut ja yhtenäiskoulut	○
Lapsia ja nuoria kuullaan lisääntyvässä määrin heitä koskevissa asioissa.		Eri toimialoilla vähäistä	Kyselyt sekä muut menetelmät	○

Strateginen valinta	Palvelut	Strateginen tavoite	Kokonaisvaltainen hyvinvointi	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Koulun yhteisen hyvinvoinnin kehittäminen		Mahdolliset poikkeustilanteet voivat vaikuttaa kehittämisintoon.		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Hyvinvointiosaamisen ja pedagogisen osaamisen vahvistaminen, hyvinvointi- ja pedagogisiin koulutuksiin osallistuvien määrät		Koulutustieto kokonaisraportteina	ko. koulutuksiin osallistuminen kasvaa, näistä tietokoonti.	○

Lasten ja nuorten yksinäisyyden vähentäminen (osallistuminen kerhotoimintaan, kouluterveyskyselyn yksinäisyysmittarien seuranta, koulujen yhteisöllisyyden vahvistaminen)	Tietokoonti raporteista, toimenpiteiden suunnittelu vaihtelevaa	Tietojen perusteella toteutetaan aktiivisesti toimenpiteitä		○
joustavien käytänteiden kehittäminen, erityisesti joustava esi- ja alkuopetus	Toimintapojen kehittäminen aloitettu pilottikokeilujen kautta	Joustavat toimintatavat vähintään puolella kouluista ja päiväkodeista käytössä.		○

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Kokonaisvaltainen hyvinvointi	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Liikkuva koulu -toimintakulttuurin vahvistaminen		Yhteiskunnan poikkeustilanne voi vaikeuttaa toiminnan toteuttamista		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Kaikissa peruskouluissa koulupäivän liikunnallistaminen on osa arkipäivää.		Opetussuunnitelmat päivitetty 2021	Päivitetään kolmen vuoden välein (2024)	○
		Liikunnallista missuunnitelmat laadittu 2019	Päivitetään vuoden 2022 aikana	○

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Kokonaisvaltainen hyvinvointi	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Oppilaitosturvallisuuden vahvistaminen		Ulkopuolinen tai sisäinen uhka		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Turvallisuusosaaminen ja koulujen poistumisharjoitukset ovat osa arkipäivää.		Useimmilla kouluilla on sähköinen pelastussuunnitelma vs. perinteinen	Kaikilla kouluilla sähköinen pelastussuunnitelma	○
Arjen turvaamiskäytännöt ja kurinpitokäytännöt ovat yhtenäisiä.		Turvallisuustoimissa ja kurinpitokeinoissa kirjavuutta	Opetussuunnitelman mukaiset toimet kaikilla kouluilla käytössä.	○

Strateginen valinta	Talous	**Strateginen tavoite**	Talouden tasapaino	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Toiminnalliset menot pidetään talousarvion mukaisena		Yllättävät muutokset esim. oppilasmäärissä tai maahanmuuttajien määrän yllättävä lisääntyminen		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Budjetin toteutumaa seurataan säännöllisesti.		Perusopetus on yleensä pysynyt budjetin raameissa.	Pysytään budjetissa, vaikka oppilasmäärän lisääntyminen tuo rahoituspaineita.	○

Tulosalue 420 Erityispalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	1 098 862	1 126 100	1 373 700	1 373 700	22,0
Toimintamenot	5 948 270	6 316 700	6 945 900	6 945 900	10,0
Netto (Toimintakate)	-4 849 408	-5 190 600	-5 572 200	-5 572 200	7,4

Toiminta-ajatus

Tuottaa oppimisen ja opiskelun tuen palvelut laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Kokonaisvaltainen hyvinvointi	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Laadukas ja monipuolinen erityisopetus		Rahoitus, pätevän henkilöstön saaminen		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Osa-aikaisen erityisopetuksen tuntikehys 1-9		801 tuntia	1000 tuntia	◯
Luokkamuot. erityisopetuksen tuntikehys 1-9		1535 tuntia	1350 tuntia	◯

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Kokonaisvaltainen hyvinvointi	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Avustajapalvelut, oppilashuollon tukipalvelut		Rahoitus, pätevän henkilöstön saaminen		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Riittävät avustaja- ja tulkitsemispalvelut		6600 tuntia	6600 tuntia	◯
Oppilaan pääsy kuraattorille ja psykologille 7 päivän sisällä		Toteutuu kuraattorien osalta	Toteutuu myös jatkossa psykologityön osalta	◯

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Kokonaisvaltainen hyvinvointi	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Aamu- ja iltapäivätoiminnan ylläpitäminen		Ei lakisääteinen, rahoitus		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Kaikille 1. luokkalaisille IP-paikka		Toteutuu	Toteutuu myös jatkossa	◯
Erityislasten APIP- ja loma-ajan toiminnan tarve		Toteutuu	Toteutuu myös jatkossa	◯

Strateginen valinta	Kaupunkiympäristö	**Strateginen tavoite**	Kestäviä liikkumisen ratkaisuja	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Koulukuljetusten kehittäminen osana joukkoliikenteen palveluratkaisuja		Riittävä tarjonta tilausajoliikenteessä harvaan asutuilla alueilla		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Julkisen liikenteen osuus kaikista koulukuljetuksista		85 %	90%	◯

Tulosalue 430 Varhaiskasvatus

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	3 916 821	5 646 900	5 425 500	5 425 500	-3,9
Toimintamenot	44 786 211	49 502 100	52 067 800	52 067 800	5,2
Netto (Toimintakate)	-40 869 390	-43 855 200	-46 642 300	-46 642 300	6,4

Toiminta-ajatus

Toimintavuonna 2022 Seinäjoella vastataan edelleen lapsen subjektiivinen oikeuteen saada varhaiskasvatuspaikka ja hoidetaan esiopetus omana toimintana tai palvelusetelillä/korvauksena (esiopetus).

Kuntalaisten palvelutarpeet ovat kasvaneet säädöspohjaisesti ja kysynnän kasvun myötä.

Rakenteellisten paikkojen/hoitopaikkojen riittäminen lähipalveluperiaatteella ja kaupungin päätöksenteon velvoittamat toiminnalliset säästöpaineet ohjaavat myös varhaiskasvatuksen toimintaa.

Ammatillisen henkilöstön osuus varhaiskasvatuksen palvelutehtävän onnistumisessa on merkittävä. henkilöstön saatavuus ja pysyvyys ovat toiminnan perusta. Arviontitulokset tukevat tätä.

Rakennemuutoksen toteutuminen jatkuu vuonna 2022 edelleen ja pyritään pois pienistä ja huonoista tiloista, suurempiin, toimintaympäristöllisesti ja taloudellisesti järkevämpiin tiloihin ja keskittämään palvelua.

Strateginen valinta	Hyvinvoinnin varmistaminen	**Strateginen tavoite**	Ammattitaitoinen henkilöstö ja suunnitelmaperusteinen työkulttuuri henkilöstöllä

Talousarviotavoite	**Merkittävimmät riskit**
Varhaiskasvatuksessa johtajuus pohjautuu tiedolla johtamiseen ja tunnistetut kehittämistarpeet ohjaavat muutosjohtamista	- Ammatillinen työote ja perustehtävä jää epäselväksi. - Oman työn merkitys jää ymmärtämättä osana kunnan hyvinvointityötä - toimimattomat työkalut oman työn arviointiin

Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
- Oman toimintayksikön arvioinnin tulokset ohjaavat johtamista. - Pedagogisen johtamisen kehittäminen on aloitettu ja rakenteet sovittu jokaisessa yksikössä	Osaamisvaje selkeä ja johtamisen työkalut puuttuu	Toimintayksiköillä oman toiminnan arviointi työkalut käytössä oma työn tukena		○
- oman toiminnan lapsivaikutustenarvioiminen pitkällä aikajänteellä	lapsivaikutusten arviointia ei ole käytössä	Arviointityökalu pysyvästi toiminnassa käytössä ja koulutetut omat havainnoitsijat		○
Oman toiminnan vaikuttavuuden arvioiminen ja tietoisuuden lisääminen kunnan muilla toimialoilla	Nykytilan kartoitettu ja tarpeet tunnistettu	Tiedolla johtaminen reaaliaikaisen tiedon pohjalta tiedossa kunnan muilla toimialoilla		

Strateginen valinta	Tasavertaisuuden ja yhdenvertaisuuden varmistaminen	**Strateginen tavoite**	syrjäytymisen ennaltaehkäisy	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
* Kaupungin hyvinvointityön tukeminen * Lasten oppimispotentiaalin maksimointi		- Kuntouttavan ja ennaltaehkäisevien toiminnan rakenteet jäävät rakentamatta - henkilöstöllä ei ole osaamista tunnistaa syrjäytymisen riskin alla olevia lapsia		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Varhaiskasvatuksessa syrjäytymisuhan alla olevien lasten määrän seuranta				○
Henkilöstön ammatillisen osaamisen varmistaminen		varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden käsitteiden ja tavoitteiden hallintatyökaluna	Vasun tavoitteet tunnistettu koko henkilöstöllä. "Vasutesti" osana kehityskeskustelua	○
Koulutussuunnitelma tukee henkilöstön osaamisen vajeen täydentämistä		Osaamisvaje tunnistettu arvioinneissa	Yksiköissä tiimi ja yksikkökohtaiset osaamisen kartoitukset laadittu	○

Strateginen valinta	sisäiset toimintatavat kasvattajan roolissa	**Strateginen tavoite**	Toiminnallinen ja liikuntamyönteinen toimintakulttuuri	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Lasten toiminnallinen oppiminen ja liikunta lisääntyy varhaiskasvatuksessa		Kasvatushenkilöstö ei sitoudu lasten liikunnan lisäämiseen varhaiskasvatustyössä. Kasvatuksen rakenteet ja oppimisympäristöt eivät tue liikuntasuositusten toteutusta. Pihat ja lähiympäristöt eivät innosta lapsia liikkumaan, eikä lähiluontoa hyödynnetä liikuntapaikkoina. Liikkumattomia lapsia ei tunnisteta.		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Liikkumisen määrää ja laatua seurataan ja arvioidaan		Liikkumattomat lapset??%	2 tuntia /päivä	○
Ulkotoiminnan määrää seurataan		Lapsiryhmien ulkotoiminnan osuus päivässä		○
Aikuisten kannattelua fyysisen aktiivisuuden ja osallisuuden aikaa arvioidaan		Aikuisten osallisuus ulkotoiminnassa ??%		

Strateginen valinta	Rakennemuutos mahdollistaa taloudellisuuden	**Strateginen tavoite**	Kustannustehokkuus	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Toiminta on taloudellisesti tehokasta				
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Hoitopäivän hinta / lapsi				○

Tulosalue 480 Lukiokoulutus

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	152 965	282 200	380 100	380 100	34,7
Toimintamenot	9 181 460	9 213 300	10 359 900	10 359 900	12,4
Netto (Toimintakate)	-9 028 495	-8 931 100	-9 979 800	-9 979 800	11,7

Toiminta-ajatus

Seinäjoen lukiot tarjoavat opiskelijoilleen mahdollisuuden hankkia aineksia persoonallisuuden kasvuun, elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja sekä antavat valmiudet korkeakouluopintoihin ja elinikäiseen oppimiseen. Lukiot järjestävät yksilöllisiä opinto-ohjelmia yhteistyössä muiden oppilaitosten kanssa kansainvälisyys huomioiden.

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Kokonaisvaltainen hyvinvointi	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Ne kaupungin lukioihin pyrkivät, joiden keskiarvo on yli 7, voidaan ottaa lukion opiskelijoiksi.		Ikäluokkien kasvaessa opiskelupaikat eivät riitä.		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Tarkistetaan valintatiedoista.		Seinäjoen lukion keskiarvoraja oli 7,92. Muihin lukioihin pääsyssä ei ongelmia.	Jos keskiarvo yli 7, pääsee lukioon.	○

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Kokonaisvaltainen hyvinvointi	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Lukio-opinnot keskeyttävät ohjataan muihin oppilaitoksiin niin, että varsinaisia keskeyttämisiä ei tule.		Sopivaa koulutus- tai harjoittelupaikkaa ei kyetä tarjoamaan.		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Oppivelvollisuuden valvontajärjestelmä		5 – 10 keskeyttäjää vuodessa.	Ei koulutuksen ulkopuolelle jääviä.	○

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Kokonaisvaltainen hyvinvointi	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Ylioppilastutkinnon arvosanat vähintään valtakunnallisen keskiarvon tasolla.		Ohjauksen ja muiden tukitoimien riittävyys.		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Ylioppilastutkintolautakunnan tilastot		Suunnilleen keskitasolla, mutta ainekohtaista vaihtelua	Keskiarvon tasolle tai yli kaikissa aineissa.	○

Strateginen valinta	Talous	Strateginen tavoite	Talouden tasapaino		
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Yo-tutkinto suoritetaan kolmessa vuodessa.		Opetusjärjestelyt tai harrastukset johtavat opintojen jatkumiseen pidempään.			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Opiskelijatilastot		4. vuoden opiskelijoiden määrä kasvussa.	90 % suorittaa yo-tutkinnon 3 vuodessa.		○

Tulosalue 490 Kansalaisopisto

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	509 703	893 900	938 200	938 200	5,0
Toimintamenot	2 780 508	3 590 000	3 599 000	3 599 000	0,3
Netto (Toimintakate)	-2 270 805	-2 696 100	-2 660 800	-2 660 800	-1,3

Toiminta-ajatus

Seinäjoen kansalaisopisto on lakisääteistä valtionosuutta saava vapaan sivistystyön oppilaitos, jonka tehtävänä on järjestää ja kehittää yleis- ja ammattisivistävää aikuiskoulutusta, taiteen perusopetusta sekä koulutusta maksullisena palvelutoimintana paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuen. Kansalaisopisto vahvistaa kaupungin strategisten painopisteiden mukaista kehitystä mm. tarjoamalla mahdollisuuksia kuntalaisten omaehtoiseen elinikäiseen oppimiseen, terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen, monipuoliseen kulttuurin ja taiteen harrastamiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen. Kansalaisopisto on aloitteellinen ja aktiivinen toiminta-alueensa yhteistyöverkostoissa eri-ikäisten kuntalaisten osaamisen vahvistamisessa.

Kansalaisopisto on vahva työllistäjä eri alojen taiteilijoille ja asiantuntijoille. Kaupunkikeskustan "Kulttuuri-tähti" toimii kansalaisopiston tuntiopettajien kehittävänä verkostona, jonka työllistävästä mahdollisuudesta seinäjokelaiset pääsevät nauttimaan.

Seinäjoen kansalaisopiston koulutus perustuu koulutuksellisen tasa-arvon sekä sivistyksellisen ja alueellisen saavutettavuuden arvolähtökohtiin siten, että kaikille alueen ihmisille tarjotaan mahdollisuuksia omien potentiaalien kehittämiseen ja kynnys koulutukseen osallistumiseen on matala.

Strateginen valinta	Palvelut	Strateginen tavoite	Sujuvat palvelut	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Seinäjoen kansalaisopisto tukee kaupunkilaisten osallisuutta, aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä järjestämällä sivistyspalveluja sekä tapahtumia koko kaupungin alueella. Seinäjoen kansalaisopiston tavoitteena on järjestää eri aihealueiden opetusta monipuolisesti ja joustavasti asiakaspalautteen sekä paikallisen sivistystarpeen pohjalta		Epidemia aiheuttaa edelleen varovaisuutta lähiopetukseen osallistumiseen, mutta viime lukuvuoden onnistuminen herättää toiveikkuutta tulevaan. Alueellista tasa-arvoa haastaa osallistujien lukumäärä, joka rajoittaa tällä hetkellä sekä pienien ryhmien toteutumista ja toisaalta suurten ryhmien kokoontumisia. Nykyisellä kaupungin taloussuunnittelulla tavoitteiden saavuttaminen on mahdotonta.		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**

Kansalaisopiston kursseille osallistujien (netto-opiskelijat) määrä.	Netto-opiskelijat 7500/vuodessa.	Netto-opiskelijat 10 000/vuodessa.		○
Opetusta järjestetään 13 eri opetusalalla taiteen perusopetuksen, avoimen yliopiston, pätevöittävän koulutuksen sekä luentojen ja tapahtumien lisäksi. Uusien ja uudistuvien kurssien määrää seurataan.	13 opetusalaa	13 opetusalaa		○

Strateginen valinta	Kaupunkiympäristö	**Strateginen tavoite**	Elämää kaupungissa ja maalla	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Kansalaisopisto toteuttaa ohjauspalvelua kehittäen monipuolisia keinoja ohjauksen ja osallisuuden lisäämiseen.		Ohjauspalvelun ja kansalaisopotoiminnan sitoutuminen hankerahoitukseen. Osallisuuden ja tukipalveluiden lisääminen suhteessa käytettävissä oleviin varoihin.		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Osallisuuden lisäämiseen tähtäävät hankkeet, yksilö- ja ryhmäohjauksiin osallistuneiden henkilöiden määrä ja muu tavoittaminen (Chat).		Noin 50 henkilöä	Noin 100 henkilöä	○

Strateginen valinta	Elämäni Seinäjoki	**Strateginen tavoite**	Kaikkien Seinäjoki	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Kansalaisopisto huolehtii omalta osaltaan siitä, että kaupungin lapsilla ja nuorilla on mahdollisuuksia mielekkääseen harrastukseen.		Aktiivisen kansalaisuuden ja osallisuuden tukeminen. Osallistumisen ja ohjautumisen saavutettavuus sekä mahdollisuuksien tarjoaminen yleisesti ja keskitetysti.		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Alle 30-v. opiskelijoiden määrä kansalaisopistossa on noin kolmannes kaikista opiskelijoista.		Noin kolmannes kaikista	Noin kolmannes kaikista	○

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Yhteistyöllä paremmat palvelut	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Eri sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö hyvinvoinnin ja osallisuuden lisäämisessä on laadukasta, aktiivista ja monipuolista.		Valtakunnalliset ja alueelliset rajoitukset toiminnalle. Verkostoitumisen kannalta keskeisten yhteistyötahojen vetäytyminen.		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Kansalaisopistolla on lukuisa määrä aktiivisia sidosryhmiä ja verkostoja, joiden kanssa yhteistyö on säännöllistä.		Vaikuttava yhteistoiminta verkostoissa	Verkostojen ylläpitäminen, vahvistaminen ja monipuolistaminen.	○

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Investoinnit kulttuuriin ja hyvinvointiin
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Työttömien, senioreiden, maahanmuuttajien sekä harrastamattomien ja työttömien lasten ja nuorten mahdollisuuksia kursseille osallistumiseen tuetaan kurssimaksualennuksilla, harrastusseteleillä ja Kaiku-kortilla.		Taloudellisten resurssien ja hankerahoituksen väheneminen. Tukimuotojen vaikutus tulosalueen taloudellisten tavoitteiden toteutumiseen.	

Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Kehittämishankkeiden ja hankerahoituksen määrä. Etujen käytön kohdentumista ja määrää seurataan.	2-3 kehittämis-hanketta / lukuvuosi. Etuuksilla opiskelevien osuus suuri.	2 kehittämis-hanketta / lukuvuosi. Etuuksilla opiskelevien osuuden tasapainottam inen.		○

Tulosalue 500 Ammatillinen koulutus

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	0	0	0	0	
Toimintamenot	471 128	486 000	394 000	394 000	-18,9
Netto (Toimintakate)	-471 128	-486 000	-394 000	-394 000	-18,9

Toiminta-ajatus

Määräraha sisältää ko. oppilaitosten ennen Seinäjoen koulutuskuntayhtymälle siirtymistä Seinäjoen kaupungin ammatillisten oppilaitosten ylläpitäjänä ja Seinäjoen ammattioppilaitoksen kuntayhtymän jäsenkuntana siirtyneet eläkemenoperusteiset ja varhaiseläkemenoperusteiset maksut. Käytännössä kyseessä on näistä kuntayhtymälle aiheutuvien kustannusten maksaminen.

Tulosalue 510 Kirjastopalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	532 148	604 100	627 800	627 800	3,9
Toimintamenot	4 770 716	5 022 600	5 042 000	5 042 000	0,4
Netto (Toimintakate)	-4 238 568	-4 418 500	-4 414 200	-4 414 200	-0,1

Toiminta-ajatus

Seinäjoen kaupunginkirjasto tuottaa laadukkaasti ja kattavasti kirjastolain määrittelemät yleisen kirjaston palvelut ja kehittää toimintaansa aktiivisesti ja asiakaslähtöisesti.

Yleisen kirjaston tehtävänä on: 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta; 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan; 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. (Laki yleisistä kirjastoista 29.12.2016/1492)

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Sujuvat palvelut		
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Saavutettavat kirjastopalvelut		Pandemiatilanteen jatkuminen, Nurmon kirjaston uusien tilojen viivästyminen, kirjastoautojen rikkoutuminen			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Aukiolotunnit		16 000	18 000		◯
Asiakastyytyväisyys aukioloaikoihin (1-5)		…	4		◯
Lainaus/asukas		20,75	24		◯

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Sujuvat palvelut		
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Monipuolinen ja uudistuva kokoelma		Taloudellisten ja henkilöresurssien riittävyys			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Hankinnat/1000 asukas		409	400		◯
Kirjahankinnat/alle 15-vuotias asukas		1,11	1		◯
E-aineistokulut/asukas euroa		0,45	0,70		◯
Poistojen osuus kokoelmasta %		5,6	7		

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Kokonaisvaltainen hyvinvointi		
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Lukutaidon ja kirjallisuuden edistäminen		Henkilöstöresurssin riittävyys, pandemiatilanteen jatkuminen			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Lukemista ja kirjallisuutta edistävät koulutukset, osallistujamäärä		2 500	3 500		◯
Lukemista ja kirjallisuutta edistävät tapahtumat, osallistujamäärä		5 600	10 000		◯
Lukukampanjoiden määrä		5	5		◯

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Sujuvat palvelut		
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Digitaitojen edistäminen, tietopalvelu, ohjaus ja tuki tiedon hankintaan		Henkilöstöresurssin riittävyys, pandemiatilanteen jatkuminen, käytettävissä olevan tietotekniikan vanhentuneisuus			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Tiedonhaun opetus, digiteknologian käytön opetus sekä kirjaston käytön opetus, osallistujamäärä		1 300	3 000		◯

Strateginen valinta	Elämäni Seinäjoki	**Strateginen tavoite**	Kaikkien Seinäjoki		
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Tilat oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan. Yhteiskunnallisen ja kulttuurisen vuoropuhelun edistäminen.		Tilojen kunto ja siisteys, Nurmon kirjaston uusien tilojen viivästyminen, pandemiatilanteen jatkuminen			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Maailmankatsomuksellisiin ja yhteiskunnallisiin tapahtumiin, kulttuuritapahtumiin ja muihin tapahtumiin osallistujat		1 500	3 000		◯
Fyysiset käynnit/asukas		5,5	8,5		◯
Asiakastyytyväisyys kirjastotiloihin (1-5)		…	4		◯

Tulosalue 530 Kulttuuripalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	441 509	435 100	619 800	619 800	42,5
Toimintamenot	1 637 467	5 108 500	5 362 800	5 362 800	5,0
Netto (Toimintakate)	-1 195 958	-4 673 400	-4 743 000	-4 743 000	1,5

Toiminta-ajatus

Kulttuuripalvelut vaikuttaa arvaamattoman suuresti. Pidämme huolen siitä, että tarjoamme yllätyksellisiä kulttuurikokemuksia kaupunkilaisille kaikissa heidän elämänvaiheissaan. Luomme mahdollisuuksia toteuttaa monipuolisesti taidetta ja kulttuuria kaupungissamme. Tuomme esiin kulttuurin vahvuuden erilaisia, myös vaikeita, asioita käsiteltäessä. Tuemme moniäänisyyttä kaupungissamme.

Kulttuuripalveluiden tavoitteena on, että kulttuuri olisi automaattisesti ja kiinteästi osa kaikkien seinäjokisten hyvinvointipalveluita. Kulttuuripalvelut toimii vaikuttavasti niin kotikaupungissa, alueellisesti kuin valtakunnallisestikin.

Olemme peruskalliota, tuomme pysyvyyttä ja pitkäjänteisyyttä muuttuvaan maailmaan. Luomme tilaa kulttuurille ja happirikasta maaperää asukkaiden kasvulle – olemmehan avaruuden kulttuuripääkaupunki.

Arvojamme ovat: Mielen rohkeus, Yhdenvertaisuus, Yhteistyön voima, Merkityksellisyys.

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Kokonaisvaltainen hyvinvointi
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Asukkaiden hyvinvoinnin tukeminen kulttuurin keinoin moniammatillisessa yhteistyössä, koko elinkaaren ajalla. Lapsille, nuorille ja lapsiperheille tuotetaan laadukkaita monipuolisia taide- ja kulttuuripalveluja		Yhteistyökumppaneiden puute, resurssien vakiintuminen ja epätasainen jakaantumien.	

Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Kaikille avointen kulttuuritilaisuuksien määrä	30	110		○
Lastenkulttuurin tuotantoja ja sisältöjä toteuttavat ammattilaiset (hlömäärä)	40	50		○
Hyvinvointi- ja kulttuurisuunnitelman laatiminen	0	1		○
Eri taiteenalat huomioidaan sisältöjen tuotannoissa	10	12		
Kaupunkiorganisaation sisäisten kumppaneiden välinen yhteistyö	6	8		

Strateginen valinta	Kaupunkiympäristö ja Elämäni Seinäjoki	Strateginen tavoite	Ydinkeskusta ja yhteinen kaupunki
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Julkinen taide ja asukaslähtöinen kulttuuritoiminta luovat hyvää kaupunkiympäristöä		Päätöksenteon hitaus ja yhteistyön toimimattomuus	

Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Asemanseudun pilottikohteet etenevät toteutukseen	1	3		○
Eri alueille tehdyt taide- ja kulttuuritoimenpiteet, suorat ja välilliset	7	12		○
Kaupunkiorganisaation sisäisten kumppaneiden välinen yhteistyö	3	6		○

Strateginen valinta	Palvelut	Strateginen tavoite	Yhteistyöllä paremmat palvelut
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Kulttuuripalvelut on aktiivinen monialainen yhteistyön mestari, joka hakee ja toteuttaa hankkeita yli kuntarajojen, valtakunnallisesti sekä kansainvälisesti		Kumppaneiden sitoutuminen, ulkopuolisen rahoituksen epävarmuus	

Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Hankkeet ja projektit	4	4		○

Strateginen valinta	Yrittäjyys	Strateginen tavoite	Paras sijainti
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Kalevan Navetta houkuttelee tapahtumajärjestäjiä ja vierailijoita Seinäjoelle		Viestinnän ja markkinoinnin vaikeus	

Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Myytyjen tapahtumien määrä	50	300		○

Tulosalue 550 Museopalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	27 762	34 400	35 700	35 700	3,8
Toimintamenot	1 034 892	1 161 300	1 338 100	1 338 100	15,2
Netto (Toimintakate)	-1 007 130	-1 126 900	-1 302 400	-1 302 400	15,6

Toiminta-ajatus

Seinäjoen kaupungin museopalvelut tuottaa ja kehittää Seinäjoen museoiden palveluja. Seinäjoen museot toimii Seinäjoen kaupunginmuseona ja Etelä-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona, jonka tallennus- ja toiminta-alueeksi on määritelty koko Etelä-Pohjanmaan maakunta. Museon toimipisteitä ovat Etelä-Pohjanmaan museo, Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museo, Peräseinäjoen riihimuseo, Sairaalamuseo ja Museokeskus Tiklas.

Museon tavoitteena on edistää eteläpohjalaisen kulttuuriperinnön ja siihen liittyvän tiedon säilymistä, tutkimusta ja hyödyntämistä sekä saatavuutta ja käyttöä vuorovaikutuksessa yhteisöjensä kanssa. Museo ylläpitää ja vahvistaa ymmärrystä alueen kulttuurista,

historiasta ja ympäristöstä. Se tarjoaa tietoa ja elämyksiä eri medioin. Museotoimintaan liitettäviä avainsanoja ovat myös yhteisöllisyys, historiallinen jatkuvuus ja kulttuurinen moninaisuus.

Strateginen valinta	Museon tilat ja rakennukset	**Strateginen tavoite**		Tilojen asianmukaisuus, rakennusten säilyminen hyvässä ja arvojen mukaisessa kunnossa.	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Museolle saadaan uudet toimivat ja terveelliset työskentely-, asiakas- ja kokoelmatilat. Museorakennusten kunnosta huolehditaan säännöllisesti konservointisuunnitelman periaattein. Toimenpiteet dokumentoidaan.		Museokeskus Tiklaksen ja kokoelmakeskuksen remonttien aikataulujen muutokset. Historiallisten rakennusten ongelmat. Riittämättömät taloudelliset ja henkilöstöresurssit, noudatettavien konservointiperiaatteiden haasteet.			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Tiklaksen ja kokoelmakeskuksen muutos- ja kunnostustyöt					○
Kevät- ja syyshuoltotyöt		…	Tehty		○
Konservointi kiireellisyysjärjestyksessä		…	Tehty		○

Strateginen valinta	Kokoelmatyö ja tutkimus	**Strateginen tavoite**		Kokoelmatyön suunnitelmallisuus ja asiakaslähtöisyys, kokoelmien turvaaminen, tutkimustoiminnan vahvistaminen.	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Painopisteenä on uusi kokoelmakeskus valmistelutöineen. Kokoelmatyötä tehdään kokoelmaohjelman mukaisesti. Aineistot luetteloidaan, käsitellään ja säilytetään museaalisten periaatteiden mukaan. Nykydokumentointia ja muuta tutkimustoimintaa tehdään aktiivisesti ja suunnitelmallisesti. Edistetään kokoelmien aktiivista käyttöä.		Kokoelmakeskuksen valmisteluun liittyvät muutokset. Aineiston ja vaadittavien toimenpiteiden laajuus henkilöstö- ja tilaresursseihin nähden. Nykyisten kokoelmatilojen heikot olosuhteet ja niistä aiheutuvat uhat. Kokoelmatilojen muuttojen tuomat riskit.			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
WebMusketin luettelointi		250	400		○
TAKO-tallennus/Nykydokumentointi		4	4		○
Kokoelmien käyttö kpl perusnäyttelyt / tietopalvelu		…	8 000 / 250		○

Strateginen valinta	Yleisötyö ja tutkimus	**Strateginen tavoite**	Asiakaslähtöisyys, kokonaisvaltainen palvelumuotoilu.
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Painopisteenä on Museokeskus Tiklaksen suunnittelu ja toteutus. Yleisötyötä toteutetaan erilaisille kohderyhmille tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Erityistä huomiota kiinnitetään asiakaslähtöisyyteen ja saavutettavuuteen. Lisätään museon		Riittämättömät taloudelliset ja henkilöstöresurssit. Priorisoinnin ja työajan käytön hallinnan haasteet. Markkinointiin – tunnettuuden lisäämiseen - käytettävien resurssien vähäisyys.	

tunnettuutta ja vaikuttavuutta. Tehdään yhteistyötä moninaisesti.				
Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Kävijämäärä hlöä	3 000	9 000		○
Opastukset kpl	65	185		○
Näyttelyt kpl	1	2		○
Museo-opetus / Tapahtumat kpl	5 / 4	2 / 4		○

Strateginen valinta	Museotoiminnan edistäminen maakunnassa	**Strateginen tavoite**	Aktiiviset suhteet kaikkiin museoihin, kokonaisvaltaisuus, demokraattisuus.
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Paikallismuseoita ohjataan ja neuvotaan aktiivisesti, suunnitelmallisesti ja kentän tarpeisiin perustuen. Neuvonta kohdistuu kaikkiin museoihin ja museotoimintoihin. Lisätään ja tiivistetään museoiden välistä yhteistyötä. Painopisteenä on kokoelmaohjelmien sekä Museot ja museotaidot esiin –hankkeen toteutus.		Paikallistason toimijoiden väheneminen ja ikääntyminen, mahdolliset koronarajoitukset.	

Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Museoiden neuvonta kpl kontaktit / kohteet	… / 23	100 / 30		○
Museot ja museotaidot esiin kpl tapahtumat	…	10		○
Kokoelmaohjelmat kpl	…	5		○
Museorakennusten dokumentoinnit	…	3		○

Strateginen valinta	Kulttuuriympäristötehtävä	**Strateginen tavoite**	Museon asiantuntijaroolin vahvistaminen, rakennus- ja arkeologisen kulttuuriperinnön säilyminen.
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Vahvistetaan museon roolia alan asiantuntijana. Osallistutaan alan hankkeisiin. Edistetään rakennus- ja arkeologisen kulttuuriperinnön säilymistä ja arvostamista. Annetaan lausunnot ajallaan ja asiantuntevasti argumentoiden. Varmistetaan selvitysten riittävyys ja laatu. Edistetään kulttuuriympäristötiedon tallennusta ja käyttöä. Ohjataan korjausrakentamista rakennussuojeluarvojen mukaisesti.		Lausuntopyyntöjen ruuhkautuminen ja lausuntojen viivästyminen. Resurssien riittävyydestä johtuva priorisoinnin ja työajan käytön hallinnan haasteet.	

Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Kulttuuriympäristölausunnot	100	150		○
Tietopalvelu kpl ark / rak	…	50 / 150		○
Neuvontakäynnit kohteet kpl ark / rak	…	60 / 60		○
Muinaisjäännösrekisteriin ja KIOSKIin lisätyt ja täydennetyt kohteet kpl	…	400		○

Tulosalue 570 Liikuntapalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	933 731	1 460 500	1 490 400	1 490 400	2,0
Toimintamenot	7 643 011	7 543 700	7 634 300	7 634 300	1,2
Netto (Toimintakate)	-6 709 280	-6 083 200	-6 143 900	-6 143 900	1,0

Toiminta-ajatus

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä asukkaiden liikuntaan, kannustaa heitä liikkumaan ja omasta hyvinvoinnistaan huolehtimiseen. Liikuntapalvelut vastaavat hallinnassaan olevista tiloista ja liikuntapaikkojen hoidosta, kunnossapidosta ja olosuhteiden kehittämisestä. Liikuntapalveluita toteutetaan yhteistyössä liikuntaseurojen, järjestöjen ja kaupungin eri sidosryhmien kanssa.

Strateginen valinta	Elämäni Seinäjoki-liikuntatilojen-, ja paikkojen käyttö	**Strateginen tavoite**	Koko Seinäjoki liikkuu	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Käyttöasteen mukaan		Kustannusten nousu, käyttövuorojen peruminen ja mahdollinen käyttökielto		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Liikuntatilojen kävijämäärät		1 200 000	1 400 000	◯
Henkilöstömitoitus talousarvion mukaan		vakinaiset työntekijät	vakimaiset työntekijät pysyy	◯
Liikuntapaikkojen ja tilojen aukiolopäivät vuodessa		360/310	360/310	◯

Strateginen valinta	Palvelut/liikunta-aktiivisuus ja terveyttä edistävä liikunta	**Strateginen tavoite**	Yhteistyö, lapset sekä nuoret, toiminnallisuus	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Liikuntatapahtumien järjestäminen ja toteuttaminen yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa		Osallistumisaktiivisuus vähenee, Koronan tai muun epidemian vaikutus harrastamiseen		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Liikuntapalveluiden ohjattujen ryhmien osallistujamäärät		1000	1800	◯
Liikuntatapahtumien määrät (ottelut)		30 (3000)	50 (3200)	◯
Asukastyytyväisyysmittaukset kpl		-	1	◯

Strateginen valinta	Liikuntapaikkarakentaminen	**Strateginen tavoite**	Liikuntapaikat kaikille	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Käyttöasteen mukaan		Taloudelliset edellytykset		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Liikuntapaikkojen määrät ja tarpeet		Nykyinen taso	Nykyinen taso	◯
Ottelutapahtumat		3500	4000	◯
Lajien vaatimustaso, olosuhteet		Nykyinen taso	Nykyinen taso	◯

Tulosalue 590 Nuorisopalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	491 998	419 000	450 100	450 100	7,4
Toimintamenot	2 209 806	2 435 800	2 588 500	2 588 500	6,3
Netto (Toimintakate)	-1 717 808	-2 016 800	-2 138 400	-2 138 400	6,0

Toiminta-ajatus

Nuorisopalveluiden tavoitteena on luoda edellytyksiä tuloksekkaalle nuorisotoiminnalle. Nuorten kasvun tukeminen on kaiken toiminnan perusta. Nuorisotyötä ja nuorisopolitiikka toteutetaan yhteistyössä nuorten, järjestöjen ja viranomaisten kanssa.

Nuorisopalvelut on mukana nuorten elämässä monissa yhteyksissä; nuorisotiloilla, kouluilla, harrastuksissa ja tapahtumissa sekä sosiaalisessa mediassa. Meille nuorisopalveluissa on tärkeää nuorten ääni, aktiivisuus ja elinolot.

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Kokonaisvaltainen hyvinvointi
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Ylläpidetään laadukkaita palveluita, jotka tavoittavat eri ikäiset nuoret. Koulujen kanssa tehtävä yhteistyö on suunnitelmallista. Järjestetään haastavassa elämäntilanteessa oleville yli 15 -v. nuorille mahdollisuus palveluohjaukseen ja tukeen.		Palvelut tavoittavat huonosti kohderyhmän. Vähäiset työntekijäresurssit tarpeeseen verrattuna. Nuorelle ei ole soveltuvaa palvelua tai nuori ei sitoudu tarjottuihin palveluihin.	

Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Nuorisotilojen kävijämäärä	21000	25000		◯
Etsivän nuorisotyön asiakasmäärät	272	270		◯
Kouluyhteistyön arviointi	1	1		◯

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Yhteistyöllä paremmat palvelut
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Ohjaamotoiminta toimii laajasti nuorten palvelukeskuksena.		Palvelu ei tavoita kohderyhmää kattavasti.	

Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Yhteistyökumppanit	10	12		◯
Asiakaskontaktit, yksilökontaktit	430	450		◯

Strateginen valinta	Elämäni Seinäjoki	**Strateginen tavoite**	Meidän kylä ja kaupunginosa
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Nuorten harrastus ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksien parantaminen.		Muuttuviin tarpeisiin ei pystytä vastaamaan.	

Nuorisotilojen toiminta aktiivista eri kaupunginosissa. Harrastamisen Harkku-hanke etenee yhdessä muiden kumppanien kanssa.	Palveluiden keskittyminen ja katvealueet kasvavat. Harrastamattomien lasten tavoittaminen.			
Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Yhdistyksien ja harrastusryhmien toiminnan tukeminen, avustuksien saajat yhteensä	32	40		○
Nuorisotilojen ja muiden nuorten harrastustilojen määrä	11	12		○
Harkkutoimintaan osallistuvien lasten määrä	1100	1100		○

Palvelukeskus KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Kasvu-% 2021/2022
Toimintatulot	45 439 320	56 734 800	56 848 600	56 848 600	0,2
Toimintamenot	41 537 313	54 618 750	55 469 700	55 469 700	1,6
Netto (Toimintakate)	3 902 007	2 116 050	1 378 900	1 378 900	34,8

Tulosalue 600 Kaupunkiympäristön toimialan hallinto

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	172 861	153 100	222 700	222 700	45,5
Toimintamenot	1 378 488	1 319 700	1 297 800	1 297 800	-1,7
Netto (Toimintakate)	-1 205 627	-1 166 600	-1 075 100	-1 075 100	-7,8

Toiminta-ajatus

Kaupunkiympäristötoimiala luo ja turvaa kuntalaisille toimivan, terveellisen ja viihtyisän elinympäristön järjestämällä maankäyttö-, yhdyskuntatekniikka- ja toimitilapalvelut sekä rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävät valtuuston osoittamat resurssit huomioon ottaen. Toimitilojen tulosalueelle sijoitettu Ruoka- ja siivouspalvelut tuottaa sisäisiä ruoka- ja siivouspalveluita laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Hallinnon tulosalue tuottaa toimisto-, valmistelu- ja täytäntöönpanopalveluja tulosalueille sekä asiakkaille sisältäen toimialan yhteisen palvelupisteen hallinnoinnin kaupunkiympäristön toimialan toimintaa osaltaan koordinoiden ja kehittäen.

Vuoden 2021 aikana useimmin kysytyt, käyntiä vaativat palvelut tuotetaan joutuisasti ja laa-dukkaasti keskitetyn palvelupiste Alvarin kautta, joka palvelee sekä sisäisiä, että ulkoisia asiak-kaita.

Hallinnon tulosalueella Pysäköinninvalvonta toimii osana kaupunkiympäristön hallintoa tuottaen pysäköintiin liittyviä neuvonta- ja valvontatehtäviä. Hallinnon tulosalueelle sisältyvä Asuntotoimi huolehtii ARA:n kunnalle jättämistä viranomaistehtävistä.

Tulosalueen talousarvio sisältää myös kaupunkiympäristölautakunnan ja lupa-asiainlautakunnan talousarviot.

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen Seinäjoki	**Strateginen tavoite**	Talous; talouden tasapaino
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Tehokkaasti ja ammatillisesti tuotetut hallinnon palvelut Taloussuunnittelun ja –seurannan ra-portointi ja analysointi Talouden tasapaino		Viiveet mm. päätösvalmisteluun Laarissa, rondokierroissa ja verottajailmoituksissa voivat aiheuttaen sanktioita ja tuloviivästyk-siä. Säästöohjelmat eivät ole realistisesti toteutettavissa.	
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Trimble palautejärjestelmän kautta tulleet palautteet (lkm) keskimää-räinen vastausaika		23kpl/v, vastausaika 14 pv 4 h	75 kpl/v, vastausaika 2 pv		○
Talousarvion toteutuminen, käyttötalous		tulot 104% kulut 91%	99-100% 98-99%		○
Talousarvion toteutuminen, investoinnit		menot 95% tulot 220%	98-99% 100%		○

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Sujuvat palvelut
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Asiakastyytyväisyyden pitäminen korkealla tasolla, sisäiset asiakkaat. Asukkaiden ja yritysten tyytyväisyys kuntapalveluihin kasvaa. Sisäisen toiminnan kehittäminen.		Osaava henkilöstö ja sijaisuudet. Osallistava ja tasapuolinen johtaminen. Tehtäväkuvat, vastuut ja mukautumiset, esim. vuodenaiko-jen kiirehuippujen tunnistaminen ja rea-gointi.	
Tuottaa keskitettyjä toimistopalveluja, tarpeellisia valmisteluja ja selvityksiä. Asuntotoimen viranomaistehtävät tuotetaan hallinnon toimesta. Palvelupiste Alvarin toiminta		Palvelupisteen palvelu korona-aikana. Osaava henkilökunta, sijaisuusriskit.	
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Sisäinen asiakastyytyväisyys, kyselyt 20-21-22 (ast.1-6)		4,73	4,73		○
Palvelupiste Alvarin asiakastyytyväisyys - suosittelijat - oikean henkilön tavoitettavuus - asian hoidettiin odotetusti		 90 % 96 % 96 %	 95 % 96 % 96 %		○
Työtyytyväisyyskysely (ast.1-6)		…	ka. 4,5		○
Palvelupiste Alvarin asiakasmäärä		15 kpl/pv, josta säh-köisesti 5 kpl	20 kpl/pv, josta säh-köisesti 15		○

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Kestäviä liikkumisen ratkaisuja
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Pysäköinninvalvonta tuottaa viranomaisval-vontaa sekä neuvontaa pysäköinnin osalta		Pysäköinninvalvonnan resurssit Asiakkaiden häiriökäyttäytyminen	
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Oikaisuvaatimukset määrä/virhemaksujen lkm		239/4104 kpl/v	5 %/7000 kpl/v		○
Huomautukset		794 kpl	400		○
WPro- ilmoitusten lukumäärä		4 kpl	0 kpl		○

Tulosalue 610 Toimitilat

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	32 211 204	43 437 900	42 703 000	42 703 000	-1,7
Toimintamenot	17 882 540	28 553 350	28 642 600	28 642 600	0,3
Netto (Toimintakate)	14 328 664	14 884 550	14 060 400	14 060 400	-5,5

Toiminta-ajatus

Toimitilat suunnittelee, tuottaa, hallinnoi ja ylläpitää kaupungin palvelurakenteeseen tarvittavia tiloja sekä muuta kaupungin omistukseen kuuluvaa rakennuskantaa. Lisäksi tulosalue tuottaa kaupungin sisäiset ruoka- ja siivouspalvelut. Toiminnan keskeisiä painopisteitä ovat toimitilojen terveellisyys, turvallisuus, toimivuus ja tehokkuus sekä rakennusomaisuuden arvon säilyttävä korjausvelan hallinta. Ylläpito ja siivous pyritään tuottamaan kestävän kehityksen ja elinkaaritaloudellisuuden näkökulmista kaikissa olosuhteissa asiakaslähtöisesti, laadukkaasti, oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti. Ruokapalvelut tuottavat Seinäjoen kaupungin asukkaille ravitsemuksellisesti täysipainoisia aterioita. Palvelu tuotetaan taloudellisesti, tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti, ottaen huomioon kasvavan kaupungin palvelutuotannon turvaaminen.

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen Seinäjoki	**Strateginen tavoite**	Hyvän johtamisen Seinäjoki	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Kiinteistö/toimitilastrategian käyttöönotto		Henkilöresurssi- ja aikapula		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Laaditaan ja käyttöönotetaan vuosittain seurattavat tavoitteet ja mittarit		-	Seurantatavat ja lähtöarvot määritelty	○
Valmistellaan strategian ensimmäinen vuositoteumaraportti TP 2022 yhteyteen		-	Vuosiraportin malli laadittu	○

Strateginen valinta	Kaupunkiympäristö	**Strateginen tavoite**	Kestävän kehityksen kaupunki	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Rakennuskannan energiatehokkuus paranee ja hiilijalanjälki pienenee		Rahoitus- ja henkilöresurssipula		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Rakennusten lämpötilakorjattu lämmönkulutus pienenee		29,7 kWh/m³	3 % alle nykyarvon	○
Rakennusten sähkönkulutus pienenee		16 kWh/m³	3 % alle nykyarvon	○
Öljylämmityskohteita korvataan muulla lämmitysmuodolla		Öljylämmitys 8 kiinteistössä	Toteutetaan 2 hanketta	○

Strateginen valinta	Talous	Strateginen tavoite	Talouden tasapaino	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Rakennuskannan korjausvelka ei kasva.		Korjausrakentamisen rahoitus ei riitä kattamaan rakennusten kuluman aiheuttamaa korjausvelan kasvua.		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Korjausvelka miljoonaa euroa		Tarkistus kesken	< nykyarvo	○
Rakennuskohtaisten pitkän tähtäimen suunnitelmien (PTS) laadintaa jatketaan		0 kohdetta (31.12.2020)	Laaditaan 30 kohdetta	○

Strateginen valinta	Talous	Strateginen tavoite	Talouden tasapaino	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Yksikkökustannusten kasvu kiinteistönhoidossa ja siivous- ja ruokapalveluissa alittaa yleisen kustannustason nousun. Rakennuttamisen asiantuntijapalvelut tuotetaan kilpailukykyisesti suhteessa ostopalveluun.		Palvelutason säilyttäminen tavoitetasolla kiristyvässä taloudessa.		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Siivouspalvelun kustannus €/m2/kk		1,71	Kasvu < 1,4%	○
Kiinteistönhoidon kustannus €/m2/kk		0,46	Kasvu < 1,4%	○
Koululounaan hinta (Laskentatapa muuttunut => TP 2020 luku ei ole vertailukelpoinen)		-	Kasvu < 1,7%	
Rakennuttamispalvelun kustannus % projektien kokonaiskustannuksista			< 3%	○

Strateginen valinta	Elämäni Seinäjoki	Strateginen tavoite	Yhteinen kaupunki	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Kaupungin rakennuskannan sisäilmaolosuhde paranee.		Rahoitus- ja henkilöstöriski rakennuskannan ylläpidossa ja ennakoivassa kunnossapidossa.		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Sisäilmatyöryhmässä käsittelyssä olevien kohteiden määrä vähenee (keskiarvo / v)		22,5 kpl (2020)	< nykyarvo	○
Sisäilmasyistä väistötiloissa oleva henkilömäärä (ml. koulujen oppilaat) vähenee		n. 200 (31.12.2020)	< nykyarvo	○
Sisäilmakohteiden tutkimusten ja korjausten läpimenoajat toteutuvat prosessikaavion mukaisesti.			1 + 1 + 2 vk ilmoituksesta toimenpiteisiin	○

Strateginen valinta	Elämäni Seinäjoki	Strateginen tavoite	Yhteinen kaupunki	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Koulu- ja päiväkotilounaat lounaat tuotetaan *Sydänmerkki*- kriteerien mukaisesti				
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Toiminnalle on myönnetty Sydänmerkki		Merkki on saatu	Merkki säilytetään	○

Tulosalue 620 Kiinteistö- ja paikkatietopalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	9 317 602	8 566 800	9 311 100	9 311 100	8,7
Toimintamenot	2 291 057	1 970 000	1 978 400	1 978 400	0,4
Netto (Toimintakate)	7 026 545	6 596 800	7 332 700	7 332 700	11,2

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tarkoituksena on luoda edellytykset toimivan, terveellisen ja viihtyisän elinympäristön muodostumiselle ja turvata riittävä ja monipuolinen tonttivaranto maanhankinnan painopistealueilla. Tulosalue tuottaa ja ylläpitää ajantasaista paikkatietoaineistoa ja hoitaa osaltaan viiveettömän kiinteistönmuodostuksen yrityksille ja asukkaille tonttien myynnin ja rakentamisen tarpeisiin.

Strateginen valinta	Kaupunkiympäristö Hyvän johtamisen Seinäjoki	**Strateginen tavoite**	Kaupungin maapolitiikka on johdonmukaista, tasapuolista ja avointa. Päätöksillään kaupunki ratkaisee yhdyskuntarakenteen kehittymisen suunnan, laadun ja kustannukset. Maapolitiikan toteuttamista ohjaa maapoliittinen ohjelma. Tasapainoinen talous palvelujen tuottavuutta parantamalla (oikea-aikainen maanhankinta vs. hinta)

Talousarviotavoite	**Merkittävimmät riskit**
Raakamaan hankinta yhdyskuntarakentamisen tarpeisiin. Johdonmukainen ja tasapuolinen sopimuspolitiikka.	Kaupunki epäonnistuu maapolitiikassa ja raakamaan hinta nousee merkittävästi. Huonon sopimuspolitiikan vuoksi kaupunki menettää merkittävästi tuloja.

Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Hankitaan raakamaata väh. 40 ha/v	131 ha	40 ha		○
Maankäyttösopimukset (MRL 91 a§) solmitaan aina, kun asemakaavasta aiheutuu maanomistajalle merkittävää hyötyä	100% / 6 kpl	100%		○

Strateginen valinta	Yrittäjyys	**Strateginen tavoite**		Kaupunki tarjoaa erilaiseen yritystoimintaan profiloituneita yritysalueita kaupungin eri osissa	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Tonttien myynti/vuokraus elinkeino- ja liike-elämän tarpeisiin		Tonttitarjonta ja yritystoiminnan tarpeet eivät kohtaa			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Myydään/vuokrataan vähintään 15 KL+T+TY-tonttia		9	15		○

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**		Digitalisaatiota hyödynnetään ajasta ja paikasta riippumattomien palveluiden kehittämiseksi	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Otetaan käyttöön uusia sähköisiä palveluja ja työvälineitä					
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
KVP - kiinteistövaihdantapalvelun kautta allekirjoitetaan 80 % pientalotonttien kauppakirjoista ja - vuokrasopimuksista		…	80%		○
Trimble Locus Cloud on käytössä kaikissa yksiköissä, joissa Trimble Webmap-sovellusta on käytetty. Trimble Locus Cloudin muokkaussovellukset Kartankäsittely, Maankäyttö ja Rakennusvalvonta on määritetty käyttöä varten. Koulutus ja käyttöönotto voidaan aloittaa.			Kyllä Kyllä		○

Strateginen valinta	Elämäni Seinäjoki	**Strateginen tavoite**		Riittävä, kohtuuhintainen sekä monipuolinen tonttitarjonta	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Tonttien myynti ja vuokraus asumiseen		Tonttitarjonta ja asiakkaiden tarpeet eivät kohtaa			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
AO-erillispientalotontit /lkm		85	85		○
AK/AR - asuinkerrostalo- ja rivitalotontit / lkm		9	10		○

Strateginen valinta	Hyvän johtamisen Seinäjoki	**Strateginen tavoite**		Kaupunki tukee henkilöstön hyvinvointia	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Hyvinvoiva henkilöstö		Tuloksellisuus kärsii mikäli henkilöstö ei voi hyvin. Työmäärä suhteessa henkilöstöresursseihin alkaa olla kriittinen.			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Suunnitellut rekrytoinnit hoidetaan ajallaan ja onnistuneesti.			Kyllä		○

Tulosalue 630 Yhdyskuntatekniikka

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	2 983 671	3 561 100	3 596 600	3 596 600	1,0
Toimintamenot	12 133 328	14 089 000	14 432 500	14 432 500	2,4
Netto (Toimintakate)	-9 149 657	-10 527 900	-10 835 900	-10 835 900	2,9

Toiminta-ajatus

Yhdyskuntatekniikan tulosalue tuottaa eri tulosyksiköille asetetut tehtävät nykyaikaisia toimintatapoja käyttäen taloudellisesti ja ympäristöystävällisesti yhteistyössä kaupungin muun organisaation sekä vuorovaikutuksessa kaupunkilaisten kanssa.

Strateginen valinta	Kaupunkiympäristö	**Strateginen tavoite**	Kestäviä liikkumisen ratkaisuja		
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Turvallisen, laadukkaan ja viihtyisän kaupunkiympäristön luominen ja ylläpito vallitsevien normien, standardien ja laatuluokitusten mukaisesti. Kehittää paikallisliikennettä ja edistää kevyen liikenteen käyttöä.		Pandemia (korona) Virusinfektiot Voimakas taantuma/lama Valtion avustusten väheneminen Uusiutuvien polttoaineiden hintataso Taloustilanne			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Kevyen liikenteen väylien kuntokartoitus		0 kpl	1 kpl		○
Runkolukittavien pyörätelineiden lisääminen		20 kpl	30 kpl		○
Uusiutuvien polttoaineiden käytön lisääminen omassa kalustossa		0 % kaikista liikennepoltto aineista	5 % kaikista liikennepoltto aineista		○

Strateginen valinta	Palvelut	**Strateginen tavoite**	Sujuvat palvelut		
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Yhdyskuntatekniikan palvelujen tuottaminen asiakaspalvelulähtöisesti. Kehittää asiakaspalvelua käyttäjäystävällisempään suuntaan. Mahdollistaa kuntalaisten osallistuminen tulevien investointihankkeiden valmisteluun. Luoda uusia toimintatapoja viestintään.		Haastavat asiakkaat Henkilöstöresurssit Työntekijöiden asennoituminen			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Asiakastyytyväisyyskysely		-	1kpl/v		○
Palautepalvelun keskimääräinen vastausaika			2 työpäivää		○
Sähköinen lupajärjestelmä			1 kpl		○

Strateginen valinta	Kaupunkiympäristö	Strateginen tavoite	Uudistuva kaupunkiympäristö

Talousarviotavoite	Merkittävimmät riskit
Suunnittelun, rakentamisen, kunnossapidon, kone- ja kuljetuskeskuksen sekä puistotoimen tehtävien toteutus budjetin määrärahojen puitteissa kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla. Mahdollistaa turvallinen ja terveellinen työympäristö. Kehittyä ja mukautua digitalisaation sekä toimintaympäristön muutoksissa. Organisaation uudistaminen kustannustehokkaampaan toimintatapaan.	Sään ääri-ilmiöt Poikkeusolot Määrärahat Henkilöstön sopeutuminen muutoksiin Henkilöstön välinpitämätön suhtautuminen työturvallisuusriskeihin

Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Opastuksen lisääminen	-	-		○
WPro-työtapaturmailmoitusten lukumäärä	8 kpl			○

Tulosalue 650 Kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	98 604	52 100	51 900	51 900	-0,4
Toimintamenot	779 502	949 000	1 089 400	1 089 400	14,8
Netto (Toimintakate)	-680 898	-896 900	-1 037 500	-1 037 500	15,7

Toiminta-ajatus

Ohjata kaupungin kehitystä kaupunkistrategian ja kestävän kehityksen mukaisesti. Mahdollistaa työpaikkojen ja väestön kasvun edellytykset. Tuottaa korkealuokkaista ja elävää kaupunkikuvaa, joka aktivoi kaupunkilaisia.

Strateginen valinta	Tonttivaranto	Strateginen tavoite	

Talousarviotavoite	Merkittävimmät riskit
Kaavoilla ja muilla toimenpiteillä osoitetaan riittävästi tontteja rakentajien ja kaupungin omaan käyttöön	Kaavoituksen henkilöresurssien parannuttua henkilöresurssien puutteen riski on pienentynyt merkittävästi. Resurssit tulee kuitenkin kohdentaa tehokkaasti

Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Hankkeet eivät viivästy kaavoituksen henkilöstöresurssien vuoksi ja kaupunki kasvaa tasaisesti ja tarkoituksenmukaisesti				○

Strateginen valinta	Kaupunkiympäristön laatu ja elävyys	Strateginen tavoite	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Toimiva ja esteettisesti tasokas ympäristö joka on rakenteeltaan selkeä ja helposti hahmotettava. Erityishuomio on kaupunkikeskustan elävyyden kehittämisessä. Erityisryhmien asumisen kehittämisellä (esimerkiksi vanheneva väestö) pyritään pitkän tähtäimen kokonaistaloudellisuuteen.		Lyhytnäköiset ratkaisut, pikavoitot, johtavat pitkällä aikavälillä yhteiskunnan kulujen kasvamiseen. Toimijoita ei saada sitoutumaan yhteiskunnan kannalta parhaisiin ratkaisuihin	
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Kokonaistaloudelliset arvioinnit pitkäntähtäimen edullisista ratkaisuista. Elinympäristön laatu heijastuu tyytyväisinä asukkaina ja yrittäjinä. Asukasmäärä kasvaa ja kaupalliset palvelut kehittyvät				○

Strateginen valinta	Kaupungin kehittäminen kestävällä tavalla	Strateginen tavoite	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Taloudellinen ja ekologinen sekä tehokas kaupunkirakenne joka pohjaa olevien resurssien hyödyntämiseen. Liikenteellisesti hyödynnetään kaupungin hyvää maantieteellistä asemaa ja kehitetään omaa infrastruktuuria		Muiden toimijoiden ja mm. valtion saaminen mukaan ja sitouttaminen kaupungin kehityshankkeisiin	
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Kilpailukykyinen kaupunki houkuttaa uusia asukkaita ja yrittäjiä sekä vierailijoita. Kehittämiskustannukset ovat kohtuulliset hyötyyn nähden. Kehityshankkeiden rahoitus saadaan toimivien ja edullisten ratkaisujen avulla				○

Tulosalue 660 Rakennusvalvonta

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	579 045	872 700	872 500	872 500	0,0
Toimintamenot	844 112	931 200	956 200	956 200	2,7
Netto (Toimintakate)	-265 067	-58 500	-83 700	-83 700	43,1

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvonta suorittaa rakentamisen valvonta-, neuvonta- ja ohjaustyötä sekä huolehtii lupamenettelyn ja työmaa-aikaisen valvonnan avulla, että kulloinkin voimassa olevia lakeja ja määräyksiä noudatetaan.

Strateginen valinta	Palvelut	Strateginen tavoite	Sujuvat palvelut		
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Resurssit ovat nykyisellään, nykyta-solla, riittävät. Sähköisen asioinnin täysimääräinen käyttöönotto.		Resurssien riittävyys. Henkilöstön ikääntymi-nen ja siitä johtuvat sairaslomat sekä eläköi-tyminen.			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Keskimääräinen lupahakemusten käsittelyaika		24 vrk	28 vrk		◯
Rakennusvalvonnan henkilömäärä		12.2 kpl	12.2 kpl		◯
Sähköinen asiointi		75 %	95 %		◯

Tulosalue 670 Ympäristönsuojelu

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	76 333	91 100	90 800	90 800	-0,3
Toimintamenot	311 787	407 800	441 600	441 600	8,3
Netto (Toimintakate)	-235 454	-316 700	-350 800	-350 800	10,8

Toiminta-ajatus

Ympäristönsuojelu hoitaa kunnalle laissa erikseen määrättyjä ympäristönsuojelutehtäviä. Tehtävänä on toimia ympäristönsuojelun edistäjänä ja kehittäjänä sekä toimia mm. ympäristönsuojelulain, jätelain, maastoliikennelain, vesilain ja maa-aineslain lupa- ja valvontaviranomaisena siltä osin, kun tehtävät on kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle laissa määritelty. Ympäristönsuojeluviranomaisena toimii lupa-asiainlautakunta.

Strateginen valinta	Palvelut	Strateginen tavoite	Sujuvat palvelut		
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Käsitellään vireille tulevat luvat ja ilmoitukset viivytyksettä ja laadukkaasti.		Käsittelyaika pitenee käsittelijästä riippumattomista syistä, kuten nyt kuulutusten pidentynyt aika 30 + 7 päivää lainsäädännön muutoksesta johtuen. Laadun ylläpitämisen riskinä on liian vähäiset henkilöstön koulutusmahdollisuudet.			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Lupien ja ilmoitusten käsittelyaika		4,5 kk	3,5 kk		◯
Päätösten pysyvyys oikeusasteissa		...	päätökset ennallaan		◯
Ympäristöluvat ja -ilmoitukset vireille sähköisesti		...	50%		◯

Strateginen valinta	Elämäni Seinäjoki	Strateginen tavoite	Kaikkien Seinäjoki
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Noudattaa ja ylläpitää lautakunnan hyväksymää lupa- ja ilmoitusvelvollisten toimintojen valvontasuunnitelmaa sekä seurata kaupunkimme ilmanlaatua, jotta asukkaat voivat elää turvallisessa ja terveellisessä ympäristössä.		Henkilöstöresurssien riittävyys tarkastuksien tekemiseen. Valvontakäyntien esteenä voivat olla myös vallitsevat tautitilanteet, jotka estävät tai rajoittavat paikalla käyntejä. Ilmanlaadun heikentyessä toimialalla ei reagoida esim. katupölyn vähentämistoimenpitein kehotuksestamme huolimatta.	

Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteuma-arvo	
Lupa-, ilmoitus- ja rekisteröinti- sekä muun lainsäädännön valvontakäynnit vuodessa	50	80		○
Ilmanlaadunmittaustoiminta: Päiviä, jolloin ilman pölypitoisuudet ylittävät terveyden suojelemiseksi annetun raja-arvon 50 µg/m3	3	enintään 5		○

Strateginen valinta	Kaupunkiympäristö	Strateginen tavoite	Kestävän kehityksen kaupunki		
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Toimitaan ympäristönsuojelun edistäjänä ja kehittäjänä kaupungissamme sekä tuetaan kaupungin Hinku-työtä* asiantuntijuudellamme ja hanketyöllä.		Edistämis- ja kehittämistehtävät edellyttävät riittävää henkilöstöresurssointia, sillä ympäristönsuojelun eri lakien edellyttämät viranomaistehtävät vievät nykyresurssit.			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Seurataan Hinku-kriteerien täyttymistä		…	kriteerit täyttyvät		○
Kestävää kehitystä koskevien tiedotteiden tai juttujen määrä/vuosi		5	12		○
Kestävän kehityksen hanke tai hankkeessa mukanaolo edistämässä tavoitteita		1	1		○
*Hinku =kohti hiilineutraalia kuntaa, sitouduttu vähentämään CO2 päästöjä vuoden 2007 tasosta 80% vuoteen 2030.					○

Strateginen valinta	Talous	Strateginen tavoite	Talouden tasapaino		
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**			
Noudatetaan annettua talousarviota		Lupa- ja valvontatulot putoavat nykyisestä tai resurssien vähyyden vuoksi lupien käsittelyajat pitenevät			
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Pysyminen talousarviossa		talousarviossa on pysytty	pysytään talousarviossa		○

Palvelukeskus ELINVOIMAN JA KILPAILUKYVYN TOIMIALA

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP 2020	TA + MUUT. 2021	TAE 2022	TA 2022	Muutos-% 2021/2022
Toimintatulot	701 962	863 300	947 800	947 800	9,8
Toimintamenot	9 685 321	8 958 800	10 209 600	10 209 600	14,0
Netto (Toimintakate)	-8 983 359	-8 095 500	-9 261 800	-9 261 800	14,4

Toiminta-ajatus

Elinvoiman ja kilpailukyvyn toimiala ja tulosalue toteuttavat kaupunkistrategiaa edistämällä osaamista, kaupungin asukkaiden osallisuutta, työllisyyttä sekä terveyttä ja hyvinvointia. Toimiala vahvistaa elinvoimaa myös toteuttamalla avointa tiedottamista sekä tukemalla kaupungin eri alueiden aktiivista kehittämistyötä. Toimiala tukee kaupungin kilpailukykyä ja vetovoimaa edistämällä kaupungin strategista ja innovatiivista toimintaa, kaupungin edunvalvontaa, kaupunkimarkkinointia, tapahtumakaupunkina kehittymistä sekä kansainvälistymistä.

Strateginen valinta	Visio	**Strateginen tavoite**	Seinäjoki on tekemisen ja onnistumisen kaupunki	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Seinäjoki on Suomen elinvoimaisin 50 000 - 100 000 asukkaan kaupunki (vertailutekijöitä ovat vetovoimadynamiikka, yritys- ja tulodynamiikka, koulutus- ja hyvinvointi, työllisyys sekä muu elinvoimadynamiikka). Kansainvälistyminen nähdään keinona toteuttaa kaupungin strategiaa ja se toimii työkaluna elinvoimaisen ja kehittyvän kaupungin tekemisessä.		Seinäjoen tai Seinäjoen kaupunkiseudun kansallisen aseman heikentyminen kasvukeskuksena.		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Sijoittuminen 50 000-100 000 as. kuntien elinvoimavertailussa (MDI: aluekehityksen tilannekuva).		3.	1.	○
Nettomaahanmuutto, hlöä		87 (v. 2020)	200	○

Strateginen valinta	Yrittäjyys	**Strateginen tavoite**	Seinäjoen vahvat yritystoimialat - tapahtumien suurkaupunki	
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**		
Seinäjoella järjestettävillä tapahtumilla on hyvät edellytykset kasvaa ja kehittyä		Kaupunkisuunnittelussa ei huomioida tapahtuma-alustoja ja tapahtumainfraa, joka hankaloittaa tapahtumanjärjestämistä.		
Mittari/mittarit		**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**
Tapahtumien aluetaloudelliset vaikutukset (selvitetään Seinäjoen tapahtumatutkimuksessa 2022).		25 milj. € (2016)	30 milj. €	○

Strateginen valinta	Yrittäjyys	**Strateginen tavoite**	Yhteistyöverkosto yritysten tukena
Talousarviotavoite		**Merkittävimmät riskit**	
Työmarkkinatuen kuntaosuuden alentaminen sekä työllisyysasteen nostaminen kaupungin toteuttamalla aktiivisella työllisyyspolitiikalla vahvistamalla myös yrittäjien/työnantajien palveluja kuntakokeilussa.		Koronakriisin vaikutukset pitkäaikaistyöttömyyden ja työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvuun. Kohtaanto-ongelma avoimien työpaikojen ja työttömien välillä. Yleisen taloudellisen tilanteen heikkeneminen ja siitä johtuva työttömyyden lisääntyminen.	

Mittari/mittarit	**Nykyarvo**	**Tavoitearvo**	**Toteuma-arvo**	
Kaupungin maksama työmarkkinatuen kuntaosuus.	4,2 M€	3.3 M€		◯
Suurten kaupunkien (C21) työttömyysaste.	C21-kaupunkien toiseksi alhaisin työttömyys%.	C21-kaupunkien alhaisin työttömyys%.		◯
Virta yli 3 kk työttömyyteen.	37,7 %	37,0 %		◯

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

LIIKELAITOS

KÄYTTÖTALOUSOSA

LIIKELAITOS

Tulosalue Etelä-Pohjanmaan Pelastuslaitos -liikelaitos

Toiminta-ajatus

RESURSSIENHALLINTA
Henkilöstö- ja taloushallinto
Henkilöstöhallinto
1. Henkilöstöresurssien tehokas käyttö
2. Vakinaisen ja sivutoimisen henkilöstön terveydentila ja toimintakyky
3. Työsuojelun toimintaohjelma
4. Työhyvinvointi
Pelastuslaitoksen talous
1. Talousarvio ja talouden seuranta
2. Taloudellisten resurssien tehokas käyttö
Koulutus- ja turvallisuusviestintä
1. Koulutussuunnitelma
2. Turvallisuusviestintäsuunnitelma

RISKIENHALLINTA
Valvontatoiminta
1. Tarkastus- ja valvontatoiminta toteutetaan hyväksytyn valvontasuunnitelman mukaisesti.
2. Rakennusvalvonnan ja sosiaaliviranomaisten kanssa tehdään tiivistä viranomaisyhteistyötä. Elyn ja Mavin maatalouden rakentamisen asiantuntijoiden kanssa tehdään yhteistyötä
3. Tarkastushenkilöstöä perehdytetään valvontasuunnitelman mukaiseen toimintaan.
4. Tarkastushenkilöstön osaamisen kehittäminen toteutetaan koulutussuunnitelman mukaisesti.
5. Viranomaisten poikkihallinnollista yhteistyötä jatketaan.

PELASTUSTOIMINTA
Pelastustoiminta
1. Kaikkiin onnettomuustyyppeihin saadaan alueen riskiluokituksen mukaisessa tavoiteajassa tarvittavat kalusto-, miehistö- ja johtamisresurssit, huomioiden tuleva ERICA-hälytystietojärjestelmä.
2. Tehtäviin hälytetään lähimmät, tarkoituksenmukaisimmat yksiköt ja muodostelmat ERICA.
3. Osaamisen kehittämishankkeet (OKA 1/OKA 2 Pelastusopisto) parantavat ja kehittävät pelastustoiminnan laatua ja tehokkuutta.
Tekninen palvelutoiminta
1. Huoltotoiminta on suunnitelmallinen, tarpeellisilta osin keskitetty ja taloudellinen.
2. Ajoneuvokalusto ja pelastuskalusto ylläpidetään kustannustehokkaasti ja tarkoituksen mukaisilta osin kierrättämällä.
Varautuminen
1. Omatoimisen suojelun koulutus toteutetaan SPEK Pohjanmaan toimesta (yhteistoimintasopimus). Tavoitteena on, että talon, yrityksen ja laitoksen turvallisuusvastaava sekä väestönsuojan hoitajat on koulutettu.
2. Kuntien valmiussuunnitelmien päivitystä ja yhteensovittamista tuetaan.
3. Omatoimisen suojelun lohkojen johtohenkilöstön nimeäminen ja kouluttaminen.
4. Pelastuslaitoksen valmiussuunnitelman ylläpito.
5. Väestöhälytinsuunnitelman ylläpito.
6. Alueelliseen yhteistyöviranomaistyöryhmän työskentelyyn osallistuminen.

ENSIHOITO
Lääkinnällinen pelastustoiminta
1. Sopimukset
2. Hälytysmäärä
3. Ensivastehenkilöstö
4. Koulutustoiminta

Määrätavoitteet

Tavoitteet 2022	Mittari/arviointikriteeri
RESURSSIENHALLINTA Henkilöstö- ja taloushallinto 1. Henkilöstösuunnitelmassa huomioidaan luonnollisen poistuman yhteydessä virkojen ja toimien tarkoituksenmukainen nimike ja sijoituspaikka. 2. Työtapaturmien lukumäärä ei lisäänny. 3. Työstä poissaolot eivät lisäänny. Koulutus- ja turvallisuusviestintä 1. Jokainen saa työhön suuntautumisensa mukaista koulutusta. 2. Turvallisuusviestintä tavoittaa 20 % asukkaista. 3. Harjoitusalueella koulutetaan vuosittain 250 henkilöä.	RESURSSIENHALLINTA Henkilöstötilinpäätös Vakuutusyhtiön työtapaturmatilasto Poissaolotilasto neljännesvuosittain Koulutustilasto Turvallisuusviestintätilasto Koulutusraportti
RISKIENHALLINTA Erityiskohteet jaotellaan A1-A6 kohteiksi käyttötavan mukaan. Vuosittain päivitettävässä valvontasuunnitelmassa näiden kohteiden valvontaväliä muutetaan kohteen edellisessä valvontakäynnissä todetun turvallisuustason perusteella pidemmäksi tai lyhyemmäksi. Edellä olevaan perustuen vuoden vaihteessa on käytettävissä lista seuraavan vuoden tarkastuskohteista. Omavalvonta tapahtuu kohteissa 10 vuoden välein alueittain. Omavalvonta kohteet perustuvat VRK:n tietokantaan, jossa ei ole ajantasaista tietoa. Tämän johdosta osa omavalvonta kirjeistä palautuu ilman, että vastaanottajaa tavoitetaan. Lisäksi osa asutuista kohteista jää palauttamatta. Näihin kohteisiin pelastuslaitos tekee laskutettavan palotarkastuksen. Pelastuslain mukaan pelastuslaitoksen tulee antaa asiantuntija-apua mm. rakennusvalvontaviranomaiselle.	RISKIENHALLINTA Valvontasuunnitelma: Arvio erityiskohteiden (A1-A6) valvontamäärästä on 1 507 kpl. A1 A2 A3 A4 A5 A6 Omavalvonta: Arvio omavalvonta kohteiden lukumäärästä on 6 000/vuosi. Postin palauttamat omavalvontalomakkeet. Asuttujen kohteiden palauttamatta jääneet omavalvontalomakkeet. Arvio lausunnoista ja lausuntopyynnöistä on 1 000 kpl. Yhteensä valvontatehtäviä arvioidaan olevan yhteensä 9 700 kpl.
PELASTUSTOIMINTA Pelastustoiminta 1. Pelastuslaissa ja palvelutasopäätöksessä määrätyt pelastustoimen tehtävät. 2. Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikatavoite 50 prosentissa kiireellisistä pelastustehtävistä:	PELASTUSTOIMINTA Pronto-seuranta: kiireelliset ja kiireettömät tehtävät. Pronto-seuranta

- I-riskialue 6 min. - II-riskialue 10 min. - III-riskialue 20 min. Ensimmäisen yksikön pelastustoiminnan alkamisaikatavoite 50 prosentissa kiireellisissä pelastustehtävissä: - I-riskialue 11 min. - II-riskialue 14 min. - III-riskialue 22 min.	Pronto-seuranta
3. Savusukelluskelpoisten ja hälytyskelpoisten henkilöiden määrätavoitteena on 400 savusukelluskelpoista ja 400 hälytyskelpoista.	Populus henkilöstölomake
Tekninen palvelutoiminta 1. Huoltoyksikkö vastaa kaluston määräaikaishuollosta ja -tarkastuksesta huoltosuunnitelman mukaisesti.	Huoltokirjanpito
2. Ajoneuvokaluston ja pelastuskaluston kustannustehokas ikärakenne mahdollistaa laadukkaan pelastustoiminnan.	Kustannusseurantataulukko. - Ajoneuvoryhmien keski-ikä
Varautuminen 1. Suojelualueiden henkilöstöllä ja VAPEPA:n sopimuksella turvataan varautumisen henkilö- ja materiaaliresurssit	VAP- henkilöstömäärät
2. Kuntien valmiussuunnitelmien päivitys ja yhteensovittamisen tukeminen.	Tilaisuuksien lukumäärä
3. Järjestetään koulutusta suojelualueiden henkilöstölle, VAPEPA:n henkilöstölle, omalle henkilöstölle.	Varautumisen koulutusseuranta
ENSIHOITO 1. Ensivastetoiminnan sopimukset tehdään yhdessä SHP:n kanssa.	ENSIHOITO Sopimustilanne
2. Hälytysten määrä on oikeassa suhteessa asukaslukuun ja toimintaympäristöön. Hälytysmäärää ohjataan EPSHP:n hälytysohjeella.	Pronto/asemakohtainen hälytysmäärä
3. Ensivastetoiminnassa olevien perus- ja ylläpitokoulutus pidetään sovitulla tasolla	Koulutusmäärät

Laatutavoitteet

Tavoitteet 2022	Mittari/arviointikriteeri
RESURSSIENHALLINTA Henkilöstö- ja taloushallinto	RESURSSIENHALLINTA
1. Toimintaa tehostetaan kehittämällä toiminnan laatua ja mittareita, henkilöstön toimenkuvia ja yhteistyötä (henkilöstösuunnitelma).	Koulutussuunnitelma ja koulutusraportti
2. Terveystarkastukset ja toimintakykytarkastukset tehdään työterveyshuoltosopimuksen mukaan.	Työterveyshuollon toimintatilasto
3. Työsuojelun kehittäminen (läheltä piti tilanteiden raportointi ja riskienarviointi).	PERA: tapaturma- ja poikkeamaraportointi
4. Henkilöstön työuraa tuetaan.	Kehityskeskustelut ja koulutussuunnitelma sekä koulutusraportti
Koulutus- ja turvallisuusviestintä	
1. Kouluttautuminen tulee yksilön työuraa.	Koulutussuunnitelma sekä koulutusraportti
2. Turvallisuusviestinnällä ehkäistään onnettomuuksiin johtavien tilanteiden syntymistä.	Onnettomuustilasto (Pronto)

3. Harjoitusalue on laadukas ja kehittyvä koulutusympäristö.	Koulutusraportti
RISKIENHALINTA Valvontatoiminta 1. Valvontatoiminta toteutetaan riskienarvioinnin perusteella. 2. Valvontahenkilöstön osaamista kehitetään koulutuksella. 3. Nuohoustoiminnan toteutumista ja laatua valvotaan.	RISKIENHALLINTA Kohteiden valvontaväli: -pidentynyt -lyhentynyt Populus henkilöstölomake, koulutusseuranta Asiakaspalautteiden lukumäärä
PELASTUSTOIMINTA Pelastustoiminta 1. Vastesuunnittelulla optimoidaan tarvittavat resurssit sellaiseksi, että tehtävän suorittamisen kyky/laatusuhde on hyväksyttävä eri onnettomuustyyppeihin. 2. Kiireellisiin tehtäviin saadaan toimintakykyinen yksikkö miehistöineen. 3. Pelastustoiminnan toimintavalmiutta ja – aikaa kehitetään (toimintavalmiuden kehittämishanke).	PELASTUSTOIMINTA Pronto-seuranta Pronto-seuranta Pronto-seuranta
Tekninen palvelutoiminta 1. Keskitetyllä huoltotoiminnalla saavutetaan hyvä laatu- ja kustannustehokkuus sekä pelastustoiminnan jatkuvuuden hallintaa. 2. Laadun varmistamiseksi keskitetyn huollon palveluksessa olevalle henkilöstölle järjestetään jatko- ja täydennyskoulutusta. Varautuminen 1. Varautumisella turvataan jatkuvuuden hallinta paloasemille häiriötilanteissa.	Laatutavoitetta seurataan tukitoimintojen tuottoselvityksen ja huoltoraporttien kautta. Pätevyyden ylläpito/koulutusseuranta - varavoima - polttoainehuolto
ENSIHOITO 1. Ensivastesopimukset ovat toiminnallisesti ja taloudellisesti tasapainossa. 2. Ensivasteyksiköt hälytetään oikeisiin hälytystehtäviin (korkeariskisiin tilanteisiin). 3. Ensivastehenkilöstön tasotestaus ja täydennyskoulutus vastaavat sairaanhoitopiirin vaatimuksia.	ENSIHOITO Kirjanpidon toimintojen ja kohteiden kautta, jotka ovat laskutusperusteita Pronto seuranta/hälytysmäärät Koulutusseuranta

Taloudellisuustavoitteet

Tavoitteet 2022	Mittari/arviointikriteeri
RESURSSIENHALLINTA Henkilöstö- ja taloushallinto 1. Toimintoja tehostetaan henkilöstöresurssien yhteiskäytöllä ja henkilöstön liikkuvuudella. 2. Vakinaisen ja sivutoimisen henkilöstön terveydentila ja toimintakyky pysyy tehtävien vaatimalla tasolla mahdollisimman pitkään ja henkilöstön	RESURSSIENHALLINTA Sijaisuusmäärärahan seuranta Tuottoselvitys

ikääntymisestä aiheutuvat ongelmat ennakoidaan ja huomioidaan henkilöstösuunnitelmassa. 3. Työsuojelun avulla pyritään vähentämään työtapaturmia ja sairauspoissaoloja.	 Tapaturma- ja poissaolotilasto
Koulutus- ja turvallisuusviestintä 1. Koulutuksen hinta/osallistuja on mahdollisimman edullinen. 2. Toiminta harjoitusalueella on taloudellista ja tehokasta.	 Tuottoselvitys Tuottoselvitys
RISKIENHALLINTA Valvontatoiminta 1. Valvontatoiminnan tavoitteena on onnettomuusriskien ja onnettomuusuhkien hallinta. 2. Valvontatoiminnan vaikuttavuuteen kiinnitetään huomiota, tavoitteena on onnettomuuksien vähentäminen. 3. Valvontatoiminnalla pyritään vaikuttamaan onnettomuuksista yhteiskunnalle aiheutuviin kustannuksiin.	RISKIENHALLINTA Pronto-onnettomuustietokanta: Rakennuspalojen määrä: Palovahinkojen määrä: Onnettomuuksien lukumäärä Pronto-onnettomuustietokanta Rakennuspalojen määrä: Palovahinkojen määrä:
PELASTUSTOIMINTA Pelastustoiminta 1. Vastesuunnittelulla ja johtamistoiminnalla mitoitetaan tarvittavat resurssit sellaiseksi, että tehtävän suorittamisen hinta/laatusuhde on hyväksyttävä. 2. Pieniin tehtäviin käytetään työvuorossa tai päivystysvarallaolossa olevaa henkilöstöä. 3. Suunnitellulla valmiuden nostolla häiriötilanteissa hallitaan kustannuksia ja resursseja.	PELASTUSTOIMINTA Pronto-seuranta Pronto-seuranta Ruuhkatilanne-toimintamallin käyttö
Tekninen palvelutoiminta 1. Keskitetyllä huoltotoiminnalla saavutetaan kustannustehokkuutta. 2. Toimintakyvyn menettäneiden uudelleen sijoittamisella saavutetaan kustannustehokkuutta. Kalusto sijoitetaan käyttöasteperusteisesti. Kierrätyksellä varmistetaan kaluston mahdollisimman pitkä käyttöikä ja kustannustehokkuus.	 Tukitoimintojen tuottoselvityksen ja huoltoraporttien kautta. Tukitoimintojen tuottoarvion ja työterveyshuollon yhteistyön kautta. Kierrätys- sijoitussuunnitelmat
Varautuminen 1. Pelastuslaitoksen toimintamallilla tuetaan kuntien ja muiden viranomaisten toimintaa häiriö- ja poikkeusoloissa niin, että tilanne saadaan hoidettua mahdollisimman kustannustehokkaasti kaikkina vuorokauden aikoina.	 Varautumisen suunnitelmat
ENSIHOITO 1. Ensivastetoiminnan hälytystoiminnan kustannukset vastaavat syntyneitä kustannuksia. 2. Ensivastetoiminta on osa sairaalan ulkopuolista ensihoitojärjestelmää, jossa toiminnan kustannukset ovat läpinäkyviä.	ENSIHOITO Kirjanpidon toimintojen ja kohteiden kautta, jotka ovat laskutusperusteita. Kirjanpidon toimintojen ja kohteiden kautta, jotka ovat laskutusperusteita.

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

TYTÄRYHTEISÖT

Tytäryhteisö Etelä-Pohjanmaan Ravikatsomo Oy

Kaupungin omistusosuus % 54,40

Toimiala Toimitilojen rakennuttaminen, hallinta ja vuokraus.

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtö-taso/toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
		2020	2022	2022	
Tilojen käyttöaste on korkea	Käyttöaste, %	100	100		
Korjausvelan määrä on hallinnassa	Ylläpitokorjauksia suoritetaan vuosittain suunnitelmallisesti				
Riittävä maksuvalmius	Tilikauden vastikerahoituslaskelma on ylijäämäinen	-32 622	- 10 000		
Ravikeskuksen vetovoiman lisääminen	Vuosittain tapahtuva kehitystyö				

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	MUUTOS TA2021/2022
Liikevaihto	139 139	160 782	160 782	0,00
Liikevoitto/-tappio	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	-32 635,40	0,00	0,00	0,00
Ulkoiset lainat 31.12.	852 572	466 676	411 860	-54 816
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	95 000	130 000	130 000	0
Nettoinvestoinnit				
Merkittävimmät investoinnit:				

Tytäryhteisö Into Seinäjoki Oy

Kaupungin omistusosuus % 89,15

Toimiala Into Seinäjoki Oy:n missiona on toimia yritysten menestystä varten. Visionsa mukaisesti Into haluaa kehittää Suomen parasta liiketoimintaympäristöä ja olla yritysten arvostama kumppani. Inton toiminta-ajatuksena on yritystoiminnan ja sen edellytysten vahvistaminen. Toiminta-ajatustaan yhtiö toteuttaa palveluillaan alkaville, toimiville ja kaupunkiin sijoittuville yrityksille sekä kehittämällä kaupunkia yritysten toimintaympäristöä.

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtö-taso/toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
		2020	2022	2022	
Tavoitteet määritellään Into Seinäjoki Oy:n ja Seinäjoen kaupungin välisessä Tavoite- ja palvelusopimuksessa.	Mittarit ja arviointikriteerit määritellään Tavoite- ja palvelusopimuksessa.				○

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	MUUTOS TA2021/2022
Liikevaihto	8 710 000	9 200 000	9 000 000	-200 000
Liikevoitto/-tappio	445 000	200 000	200 000	0
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	460 000	155 000	150 000	-5 000
Ulkoiset lainat 31.12.	-	-	-	-
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	-	-	-	-
Nettoinvestoinnit	-	-	-	-
Merkittävimmät investoinnit:				

Tytäryhteisö Kiinteistö Oy Seinäjoen Animwest

Kaupungin omistusosuus % 100,0

Toimiala Toimitilojen rakennuttaminen, hallinta ja vuokraus.

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtö-taso/toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
		2020	2022	2022	
Tilojen käyttöaste on korkea	Käyttöaste, %	80	100		
Korjausvelan määrä on hallinnassa	Ylläpitokorjauksia suoritetaan vuosittain suunnitelmallisesti				
Riittävä maksuvalmius	Tilikauden vastikerahoituslaskelma on ylijäämäinen	+73 069	+90 000		
Vastiketason pysyminen tasaisena	Ylimääräisiä vastikkeita ei peritä tilikausilla				

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	MUUTOS TA2021/2022
Liikevaihto	463 909	467 407	478 322	+10 915
Liikevoitto/-tappio	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	-15,98	0,00	0,00	0,00
Ulkoiset lainat 31.12.	2 723 297	2 483 035	2 242 773	-240 262
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	200 000 *	200 000 *	200 000 *	0
Nettoinvestoinnit	120 000 **	125 000**	125 000**	
Merkittävimmät investoinnit:				
*Seinäjoen kaupunki on tehnyt yhtiöön pääomasijoituksen 2020, jolla vakautettiin yhtiön alkuvaiheessa tulleet tappiot. Sijoituksen palauttaminen sovittu 2026-2030 väliselle ajanjaksolle. ** Vuosittain rahastoitava pääomavastike				

Tytäryhteisö Kiinteistö Oy Seinäjoen Myllypuistokoti

Kaupungin omistusosuus % 100,0

Toimiala Toimitilojen rakennuttaminen, hallinta ja vuokraus.

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtö-taso/toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
		2020	2022	2022	
Tilojen käyttöaste on korkea	Käyttöaste, %	100	100		
Korjausvelan määrä on hallinnassa	Ylläpitokorjauksia suoritetaan vuosittain suunnitelmallisesti				
Riittävä maksuvalmius	Tilikausien vastikerahoituslaskelma on ylijäämäinen	-6 856	+ 15 000		
Vastiketason pysyminen tasaisena	Ylimääräisiä vastikkeita ei peritä tilikausilla				

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	MUUTOS TA2021/2022
Liikevaihto	970 097	972 882	973 668	786
Liikevoitto/-tappio	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	61,43	0,00	0,00	0,00
Ulkoiset lainat 31.12.	1 437 984	825 316	212 648	-612 668
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0,00	170 000*	170 000*	0
Nettoinvestoinnit	420 000 **	440 000**	450 000**	
Merkittävimmät investoinnit:				
*Yhtiöllä kassalaina kaupungilta korjaushankkeen rahoittamiseksi 24.9.2021-24.9.2022. ** Vuosittain rahastoitava pääomavastike				

Tytäryhteisö Kiinteistö Oy Seinäjoen Paloasema

Kaupungin omistusosuus % 100,0

Toimiala Toimitilojen rakennuttaminen, hallinta ja vuokraus.

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtö-taso/toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
		2020	2022	2022	
Tilojen käyttöaste on korkea	Käyttöaste, %	100	100		
Korjausvelan määrä on hallinnassa	Ylläpitokorjauksia suoritetaan vuosittain suunnitelmallisesti				
Riittävä maksuvalmius	Tilikauden vastikerahoituslaskelma on ylijäämäinen	+249 430	+260 000		
Vastiketason pysyminen tasaisena	Ylimääräisiä vastikkeita ei peritä tilikausilla				

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	MUUTOS TA2021/2022
Liikevaihto	1 035 723	1 035 723	1 035 402	-321
Liikevoitto/-tappio	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	30 511	0,00	0,00	0,00
Ulkoiset lainat 31.12.	6 489 230	5 867 308	5 200 385	-666 923
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0,00	0,00	0,00	0
Nettoinvestoinnit	330 000 *	330 000 *	330 000 *	
Merkittävimmät investoinnit:				
* Vuosittain rahastoitava pääomavastike				

Tytäryhteisö Kiinteistö Oy Seinäjoen Palvelutalot

Kaupungin omistusosuus % 95,5

Toimiala Toimitilojen rakennuttaminen, hallinta ja vuokraus.

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtö-taso/toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
		2020	2022	2022	
Tilojen käyttöaste on korkea	Käyttöaste, %	100	100		
Korjausvelan määrä on hallinnassa	Ylläpitokorjauksia suoritetaan vuosittain suunnitelmallisesti				
Riittävä maksuvalmius	Tilikauden vastikerahoituslaskelma on ylijäämäinen	1 234 293	1 300 000		
Vastiketason pysyminen tasaisena	Ylimääräisiä vastikkeita ei peritä tilikausilla				

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	MUUTOS TA2021/2022
Liikevaihto	3 309 754	3 401 735	3 512 448	110 713
Liikevoitto/-tappio	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	1 948,49	0,00	0,00	0,00
Ulkoiset lainat 31.12.	14 288 279	19 045 452	16 958 046	-2 087 406
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0,00	0,00	0,00	0
Nettoinvestoinnit	1 850 000 *	1 800 000 *	1 750 000 *	
Merkittävimmät investoinnit:				
* Vuosittain rahastoitava pääomavastike				

Tytäryhteisö Kiinteistö Oy Seinäjoen Ruokatalo

Kaupungin omistusosuus % 100,0

Toimiala Toimitilojen rakennuttaminen, hallinta ja vuokraus.

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtö-taso/toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
		2020	2022	2022	
Tilojen käyttöaste on korkea	Käyttöaste, %	100	100		
Korjausvelan määrä on hallinnassa	Ylläpitokorjauksia suoritetaan vuosittain suunnitelmallisesti				
Riittävä maksuvalmius	Tilikausien vastikerahoituslaskelma on ylijäämäinen	995 054	995 054		
Vastiketason pysyminen tasaisena	Ylimääräisiä vastikkeita ei peritä tilikausilla				

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	MUUTOS TA2021/2022
Liikevaihto	1 119 123	1 106 181	1 059 142	-47 039
Liikevoitto/-tappio	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	-263,57	0,00	0,00	0,00
Ulkoiset lainat 31.12.	8 448 276	7 772 414	7 096 552	-675 862
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0,00	0,00	0,00	0
Nettoinvestoinnit	330 000 *	330 000 *	330 000 *	
Merkittävimmät investoinnit:				
* Vuosittain rahastoitava pääomavastike				

Tytäryhteisö Lakeuden Vesi Oy

Kaupungin omistusosuus % 62,7 %

Toimiala Talousveden tuotanto ja jakelu

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtö-taso/toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
		2020	2022	2022	
Tyytyväinen asiakas, laatu	Talousveden laatuvaatimukset	100 %	100 %		◯
Häiriötön tuotanto ja jakelu	Ennakoimattomat katkokset	0 kpl	0 kpl		◯
Talous, tuotantomäärä	Toimitettu vesimäärä	6,19	> 6		◯
Talous, hävikki	Laskuttamaton vesimäärä	2%	< 2%		◯

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	MUUTOS TA2021/2022
Liikevaihto	2 378 196	2 250 000	2 400 000	+150 000
Liikevoitto/-tappio	75 895	121 000	150 000	+29 000
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	121 628	106 000	120 000	+16 000
Ulkoiset lainat 31.12.	3 750 000	3 250 000	2 750 000	-500 000
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	3 600 000	450 000	800 000	+350 000
Merkittävimmät investoinnit:				
Vesijohtoverkosto, riskienhallinta				

Tytäryhteisö SeiLab Oy

Kaupungin omistusosuus % 100,0

Toimiala Laboratoriopalvelut

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtö-taso/toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
		2020	2022	2022	
Näytteiden kokonaismäärä / Analyysien määrä	Näytteiden ja analyysien määrät	146 607 /1 045 656	140 000 / 1 000 000		◯
Finas-akkreditoinnin ylläpito	kyllä/ei	kyllä	kyllä		◯
Asiakastyytyväisyys	0-5				◯
Riittävän tuloksen saavuttaminen, että voidaan tehdä tarvittavia investointeja ilman ulkopuolista rahoitusta.	Käyttökate%	16	15		◯

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	MUUTOS TA2021/2022
Liikevaihto	3 854 053	3 518 000	3 887 000	+369 000
Liikevoitto/-tappio	429 913	78 580	74 600	-3 980
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	411 973	60 430	74 400	+13 970
Ulkoiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	189 746	100 000	70 000	-30 000
Merkittävimmät investoinnit:				
Laitehankintoja CHN-laitteisto, atk-ohjelmisto				

Tytäryhteisö Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy

Kaupungin omistusosuus % 65,55 %

Toimiala Koulutus

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtö-taso/toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
		2020	2022	2022	
OKM:n kanssa sovitut tutkintotavoitteet AMK-tukinnoissa ja YAMK-tutkinnoissa.	815 / AMK 130 / YAMK	775/AMK 107 /YAMK	815/AMK 130/YAMK		○
OKM:n kanssa sovittu tavoite TKI-toiminnan ulkopuolisesta rahoituksesta.	4 milj. euroa	3,987 milj. euroa	4 milj. euroa		○
Onnistunut organisaatiouudistus	Tavoitteen saavutus	...			○
Toimitaan OKM:n kanssa sovitun tulossopimuksen 2020-2024 mukaisesti.	Saavutetaan sovitut tavoitteet	...			○

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	MUUTOS TA2021/2022
Liikevaihto	32 430 679	32 768 600	31 386 000	
Liikevoitto/-tappio	1 769 255	1 100	100 000	
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	1 638 792	-501 200	10 000	
Ulkoiset lainat 31.12.	7 100 000	7 100 000	5 200 000	
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	
Nettoinvestoinnit	285 753			
Merkittävimmät investoinnit:	Tietohallinto ja oppimisympäristöt			

Tytäryhteisö Seinäjoen Energia

Kaupungin omistusosuus % 100%

Toimiala Sähkön, lämmön ja veden hankinta, jakelu sekä tuotanto

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtö-taso/toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
		2020	2022	2022	
Kannattavuus	Konsernin liikevoitto-%	17,85%	13%		◯
Kannattavuus	Sijoitetun pääoman tuotto -%	9%	7%		◯
Tyytyväiset asiakkaat	Energiayhtiöiden asiakastyytyväisyysindeksi hyvä/kiitettävä	-	ka 3,5		◯
Häiriötön jakelu	Sähkön siirron jakelukeskeytykset	13 min/asiakas	20 min/asiakas		◯
Kohtuulliset kuluttajahinnat	Kuluttajahinnat edullisimman neljänneksen joukossa	Kyllä	Kyllä		◯
Hiilineutraalisuuden saavuttaminen 2030 mennessä	Biolämpölaitoksen valmistuminen aikataulussa ja budjetissa pysyminen	rakenteilla	31.12.2022		◯

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	MUUTOS TA2021/2022
Liikevaihto	87 070 486	91 260 000	92 842 000	+1,6 M€
Liikevoitto/-tappio	15 542 153	4 825 000	6 217 000	+1,4 M€
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	11 233 336	556 000	2 379 000	
Ulkoiset lainat 31.12.	30 286 000	41 486 000	51 886 000	+10,4 M€
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	77 999 000	75 631 000	73 262 000	-2,3 M€
Nettoinvestoinnit	21 650 589	30 180 000	26 503 000	
Merkittävimmät investoinnit:	Biolämpölaitos KAPK6, 35 M€, valmistuu 12/22			

Tytäryhteisö Seinäjoen kaupunginteatteri Oy

Kaupungin omistusosuus % 100%

Toimiala Teatteri

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtö-taso/toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
		2020	2022	2022	
Katsojamäärän nostaminen	Katsojamäärätilasto	23 238	45 000		◯
Liikevaihdon nostaminen	Liikevaihto	845 596,60	1 113 797, 04		◯
Strategian laadinta	Kyllä/Ei	Ei	Kyllä		◯
Ensi-iltojen määrän kasvattaminen	Ensi-iltojen määrä	5	7		◯
Esitysmäärien kasvattaminen	Esitysmäärätilasto	92	195		◯
Henkilöstömäärän kasvattaminen	Henkilötyövuosilaskelma	58	60		◯

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	MUUTOS TA2021/2022
Liikevaihto	468 248	845 597	1 113 000	+267 403
Liikevoitto/-tappio	313 216	-334 834	-150 000	+184 834
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	311 203	-336 434	-150 000	+186 434
Ulkoiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	4 024	0	12 000	+12 000
Merkittävimmät investoinnit:				

Tytäryhteisö Seinäjoen Työterveys Oy

Kaupungin omistusosuus % 60,6%

Toimiala Työterveys

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtö-taso/toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
		2020	2022	2022	
Pääpaino ennaltaehkäisevässä työterveyshuollossa	KL1 osuus omasta toiminnasta	60%	60%		○
Toimintasuunnitelmien toteutuminen	Toimintasuunnitelmien seurantapalaverit	...	toteutuvat		○
Kohtuulliset vastaanoton jonotusajat	vastaanoton jonotusaika	alle 3vko	alle 3vkoa		○

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	MUUTOS TA2021/2022
Liikevaihto	4 188 903,96	4 303 000,00	4 606 000,00	303 00,00
Liikevoitto/-tappio	33 290,85	500,00	850	350
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	33 110,83	600	850	250
Ulkoiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	97000	0	0	0
Merkittävimmät investoinnit:	2020 ja 2021 toteutuneet: Potilastietojärjestelmä, tilaremontit. Vuodelle 2022 ei suunnitteilla investointeja.			

Tytäryhteisö Seinäjoki Areena Oy

Kaupungin omistusosuus % 92,4 % omistus ja 94,4% äänet

Toimiala Tilojen vuokraus ja hallinnointi.

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtö-taso/toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
		2020	2022	2022	
Isot tapahtumat	Määrä/kpl	16	45		○
Pienet kokoukset/tapahtum.	Määrä/kpl	109	220		○
Liikuntavuorot A-halli	Käyttötunnit	928	930		○
Liikuntavuorot B-halli	Käyttötunnit	3320	3 600		○
Käyttötalous	Käyttökate	-94 750	-30 000		○
Asiakastyytyväisyys	Tuleva palaute ja kyselyt	Hyvä	Hyvä		○

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	MUUTOS TA2021/2022
Liikevaihto	*869 460	*924 500	*900 000	-2,65%
Liikevoitto/-tappio	-94 900	-99 700	-30 000	70,0%
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	-94 750	-99 700	-30 000	70,0%
Ulkoiset lainat 31.12.	9 028 000	8 371 500	7 715 000	-7,8%
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	Ei	Ei	Ei	
Nettoinvestoinnit				
Merkittävimmät investoinnit:	Vuosi 2020 ei merkittäviä, vuosi 2021 kiinteistöautomaation uusiminen n. 45 000,- € ja v. 2022 tavoite valaistuksen uusiminen A-halli budjetti 150 000,- €			
*Vuosi 2020 sisältää kaupungin ylimääräiset vastikkeet COVID-19 liittyen. Vuodet 2021 ja 2022 ei sisällä vaan laskenta liiketoiminnan tulorahoitus normaalissa liiketoimintaympäristössä.				

Tytäryhteisö Seipark Oy

Kaupungin omistusosuus % 100%

Toimiala Maksullinen pysäköinti

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtö-taso/toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
		2020	2022	2022	
Liikevaihto yli 1,8 milj.€	€	1,69	1,80		◯
Liikevoitto yli 0 €	€	-130 t€	0 €		◯
Toimintajäämä ennen lainanlyh. yli 100 t€	€	+122 t€	+100 t€		◯
Aseman pysäköintilaitoksen toteutus käyntiin	Kyllä / ei	Ei	Kyllä		◯

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	MUUTOS TA2021/2022
Liikevaihto	1 685 799	1 807 000	1 820 000	
Liikevoitto/-tappio	-139 815,49	-85 500	0	
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	-249 809,85	-202 000	-120 000	
Ulkoiset lainat 31.12.	9 221 822	8 874 134	8 526 446	
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	
Nettoinvestoinnit	1 200 000	100 000	4 000 000	
Merkittävimmät investoinnit:	Aseman pysäköintilaitoksen toteutus			

Tytäryhteisö Sevas Kodit Oy

Kaupungin omistusosuus % 100,00

Toimiala Asuntojen rakennuttaminen, hallinta ja vuokraus

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Tavoite	Mittari	Lähtö-taso/toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
		2020	2022	2022	
asuntojen käyttöaste on korkea	Käyttöaste, taloudellisen ja toiminnallisen keskiarvo %	91,7	93,5		○
peruskorjaus	kohteen peruskorjaus kyllä/ei	ei	kyllä		○
uudisrakentaminen	uudiskohteen rakentamisen aloittaminen kyllä/ei	ei	kyllä		○
asukastyytyväisyyden nostaminen	asukastyytyväisyysmittaus, NPS-luku	6,77	7,2		○
kunnallisen senioriasumisen kehittäminen	tarvekartoitus markkinatutkimuksella kyllä/ei	ei	kyllä		○
kotisivujen uudistaminen	asiakaskäyttäytymiseen soveltuvat verkkosivut kyllä/ei	ei	kyllä		○
korjausvelan määrittäminen	PTS järjestelmän käyttöönotto kyllä/ei	ei	kyllä		

TALOUSARVIO

Tunnusluku (euroa)	TP 2020	TA 2021	TA 2022	MUUTOS TA2021/2022
Liikevaihto	20 365 733	21 222 099	21 500 000	277 901
Liikevoitto/-tappio	1 634 507	1 400 000	1 500 000	100 000
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	-2 834	0		
Ulkoiset lainat 31.12.	94 523 930	86 572 689	80 732 474	-5 840 215
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	6 091 333	5 928 855	5 784 024	-144 831
Nettoinvestoinnit	3 028 569	3 000 000	3 000 000	0
Merkittävimmät investoinnit:	Investoinnit muodostuvat lukuisista eri korjauksista noin 130:n kiinteistön massassa. Mahdollisista uudisrakennus- tai peruskorjaushankkeista ei ole vielä päätöksiä.			

TULOSALUEET JA KUSTANNUSPAIKAT

TOIMINTATULOT
TOIMINTAMENOT
TOIMINTAKATE

100 VAALIT 1010 VAALIT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	90	90
Toimintamenot	-169	-170	-170
Toimintakate (Netto)	**-169**	**-80**	**-80**

100 VAALIT YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	90	90
Toimintamenot	-169	-170	-170
Toimintakate (Netto)	**-169**	**-80**	**-80**

120 TARKASTUSTOIMI 1201 TARKASTUSTOIMI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-148	-186	-186
Toimintakate (Netto)	**-148**	**-185**	**-185**

120 TARKASTUSTOIMI YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-148	-186	-186
Toimintakate (Netto)	**-148**	**-185**	**-185**

130 YLEISHALLINTO 1301 KAUPUNGINVALTUUSTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-225	-230	-230
Toimintakate (Netto)	**-225**	**-230**	**-230**

130 YLEISHALLINTO 1302 KAUPUNGINHALLITUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	570	7 350	7 350
Toimintamenot	-4 981	-5 080	-5 080
Toimintakate (Netto)	**-4 411**	**2 270**	**2 270**

130 YLEISHALLINTO 1303 TOIMIKUNNAT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-41	-42	-42
Toimintakate (Netto)	**-41**	**-42**	**-42**

130 YLEISHALLINTO 1304 MUU YLEISHALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-1 156	-1 167	1 167
Toimintakate (Netto)	**-1 156**	**-1 167**	**-1 167**

130 YLEISHALLINTO 1306 E-P SOTE	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 117	999	999
Toimintamenot	-1 117	-1 011	-1 011
Toimintakate (Netto)	**0**	**-12**	**-12**

130 YLEISHALLINTO 1308 TÖRNÄVÄN KARTANO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-95	-90	-90
Toimintakate (Netto)	**-95**	**-90**	**-90**

130 YLEISHALLINTO 1309 VIERAANVARAISUUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-73	-73	-73
Toimintakate (Netto)	**-73**	**-73**	**-73**

130 YLEISHALLINTO YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 688	8 350	8 350
Toimintamenot	-7 689	-7 692	-7 692
Toimintakate (Netto)	**-6 001**	**658**	**658**

140 HALLINTOPALVELUT 1411 PÄÄTÖSVALMISTELU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	72	72	72
Toimintamenot	-576	-592	-592
Toimintakate (Netto)	**-504**	**-521**	**-521**

140 HALLINTOPALVELUT 1412 PUHELINPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	151	151	151
Toimintamenot	-177	-171	-171
Toimintakate (Netto)	**-26**	**-20**	**-20**

140 HALLINTOPALVELUT 1413 MONISTUSPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	40	45	45
Toimintamenot	-111	-149	-149
Toimintakate (Netto)	**-71**	**-104**	**-104**

140 HALLINTOPALVELUT 1481 MAASEUTUTOIMI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	352	352	352
Toimintamenot	-540	-947	-947
Toimintakate (Netto)	**-188**	**-595**	**-595**

140 HALLINTOPALVELUT YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	615	619	619
Toimintamenot	-1 404	-1 859	-1 859
Toimintakate (Netto)	**-789**	**-1 240**	**-1 240**

150 HENKILÖSTÖPALVELUT 1501 HENKILÖSTÖHALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	68	68	68
Toimintamenot	-3 151	-1 798	-1 798
Toimintakate (Netto)	**-3 083**	**-1 730**	**-1 730**

150 HENKILÖSTÖPALVELUT 1502 TYÖHYVINVOINTIPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	44	44	44
Toimintamenot	-942	-1 017	-1 017
Toimintakate (Netto)	**-898**	**-973**	**-973**

150 HENKILÖSTÖPALVELUT YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	112	113	113
Toimintamenot	-4 094	-2 815	-2 815
Toimintakate (Netto)	**-3 981**	**-2 703**	**-2 703**

160 TALOUSPALVELUT 1611 TALOUSHALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	622	304	304
Toimintamenot	-1 426	-1 396	-1 396
Toimintakate (Netto)	**-804**	**-1 093**	**-1 093**

160 TALOUSPALVELUT 1612 EPSHP TALOUSHALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	456	456
Toimintamenot	0	-442	-442
Toimintakate (Netto)	**0**	**14**	**14**

160 TALOUSPALVELUT 1651 TIETOHALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	423	432	432
Toimintamenot	-4 884	-5 433	-5 433
Toimintakate (Netto)	**-4 462**	**-5 001**	**-5 001**

160 TALOUSPALVELUT 1652 SOTE TIETOHALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-1 220	-1 507	-1 507
Toimintakate (Netto)	**-1 220**	**-1 507**	**-1 507**

160 TALOUSPALVELUT 1681 HANKINTATOIMI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	22	44	44
Toimintamenot	-426	-492	-492
Toimintakate (Netto)	**-404**	**-448**	**-448**

160 TALOUSPALVELUT 1682 VARASTOTOIMI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	350	331	331
Toimintamenot	-389	-407	-407
Toimintakate (Netto)	**-38**	**-77**	**-77**

160 TALOUSPALVELUT YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 417	1 566	1 566
Toimintamenot	-8 345	-9 678	-9 678
Toimintakate (Netto)	**-6 928**	**-8 112**	**-8 112**

200 SOTEN HALLINTO 2001 HALLINTOPALVELUT, SOTE	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	5	8	8
Toimintamenot	-1 517	-1 354	-1 354
Toimintakate (Netto)	**-1 512**	**-1 347**	**-1 347**

200 SOTEN HALLINTO 2052 LAKIPALVELUT, SOTE	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-91	-198	-198
Toimintakate (Netto)	**-90**	**-198**	**-198**

200 SOTEN HALLINTO 2053 SOVITTELUTOIMINTA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	233	232	232
Toimintamenot	-231	-232	-232
Toimintakate (Netto)	**1**	**0**	**0**

200 SOTEN HALLINTO 2054 PERHEOIKEUDELLISET PALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	0	-478	-478
Toimintakate (Netto)	**0**	**-478**	**-478**

200 SOTEN HALLINTO YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	238	240	240
Toimintamenot	-1 839	-2 262	-2 262
Toimintakate (Netto)	**-1 601**	**-2 022**	**-2 022**

210 SOSIAALITYÖ 2101 SOSIAALITYÖN HALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	225	187	187
Toimintamenot	-663	-853	-853
Toimintakate (Netto)	**-438**	**-667**	**-667**

210 SOSIAALITYÖ 2151 PERHEOIKEUDELLISET PALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-347	0	0
Toimintakate (Netto)	**-346**	**0**	**0**

210 SOSIAALITYÖ 2152 SOSIAALIPÄIVYSTYSKESKUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	530	586	586
Toimintamenot	-1 046	-1 168	-1 168
Toimintakate (Netto)	**-516**	**-582**	**-582**

210 SOSIAALITYÖ 2153 NUORISOASEMA STEISSI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	1	1
Toimintamenot	-109	-112	-112
Toimintakate (Netto)	**-107**	**-111**	**-111**

210 SOSIAALITYÖ 2154 PILARI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-51	-50	-50
Toimintakate (Netto)	**-51**	**-50**	**-50**

210 SOSIAALITYÖ 2201 TYÖVOIMAN PALVELUKESKUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	141	141	141
Toimintamenot	-550	-668	-668
Toimintakate (Netto)	**-409**	**-528**	**-528**

210 SOSIAALITYÖ 2202 MONIALAINEN TYP	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	55	54	54
Toimintamenot	-79	-77	-77
Toimintakate (Netto)	**-24**	**-23**	**-23**

210 SOSIAALITYÖ 2251 PAKOLAISHUOLTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	551	561	561
Toimintamenot	-279	-208	-208
Toimintakate (Netto)	**271**	**353**	**353**

210 SOSIAALITYÖ 2311 PÄIHDEPALVELUJEN HALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	5	5	5
Toimintamenot	-250	-383	-383
Toimintakate (Netto)	**-245**	**-377**	**-377**

210 SOSIAALITYÖ 2312 HOITO-JA PALVELUOHJAUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	23	23	23
Toimintamenot	-999	-1 143	-1 143
Toimintakate (Netto)	**-976**	**-1 120**	**-1 120**

210 SOSIAALITYÖ 2313 PÄIHDEKUNTOUTUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	65	65
Toimintamenot	-710	-540	-540
Toimintakate (Netto)	**-710**	**-475**	**-475**

210 SOSIAALITYÖ 2314 PÄIVÄTOIMINTAPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-94	-97	-97
Toimintakate (Netto)	**-94**	**-97**	**-97**

210 SOSIAALITYÖ 2315 TUKIPORRAS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	144	164	164
Toimintamenot	-377	-412	-412
Toimintakate (Netto)	**-233**	**-248**	**-248**

210 SOSIAALITYÖ 2316 HOIVA-JA KUNTOUTUSKOTIPUISTOLA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	236	168	168
Toimintamenot	-993	-1 082	-1 082
Toimintakate (Netto)	**-757**	**-914**	**-914**

210 SOSIAALITYÖ 2352 PAJURINNE	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	139	17	17
Toimintamenot	-613	-643	-643
Toimintakate (Netto)	**-474**	**-625**	**-625**

210 SOSIAALITYÖ 2353 TUPASVILLA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	4	4	4
Toimintamenot	-686	-757	-757
Toimintakate (Netto)	**-682**	**-753**	**-753**

210 SOSIAALITYÖ 2354 LASTEN SIJAISPERHEHOITO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	310	340	340
Toimintamenot	-2 366	-2 474	-2 474
Toimintakate (Netto)	**-2 056**	**-2 134**	**-2 134**

210 SOSIAALITYÖ 2355 LAPSIPERHEIDEN SOSIAALIPALVELU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	3	11	11
Toimintamenot	-1 569	-2 049	-2 049
Toimintakate (Netto)	**-1 566**	**-2 039**	**-2 039**

210 SOSIAALITYÖ 2356 LASTENSUOJELUN AVOHUOLTOPAL.	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	54	61	61
Toimintamenot	-2 993	-3 007	-3 007
Toimintakate (Netto)	**-2 939**	**-2 946**	**-2 946**

210 SOSIAALITYÖ 2357 LAST.SUOJ.LAITOS-JA PERHEKOTIH	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	974	973	973
Toimintamenot	-5 972	-6 133	-6 133
Toimintakate (Netto)	**-4 998**	**-5 160**	**-5 160**

210 SOSIAALITYÖ 2358 TÖRNÄVÄN PUISTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	712	86	86
Toimintamenot	-1 772	-1 872	-1 872
Toimintakate (Netto)	**-1 060**	**-1 786**	**-1 786**

210 SOSIAALITYÖ 2401 VAIKEAVAMMAISTEN ASUMISPALV.	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	273	180	180
Toimintamenot	-3 463	-3 046	-3 046
Toimintakate (Netto)	**-3 190**	**-2 866**	**-2 866**

210 SOSIAALITYÖ 2402 VAIKEAVAMMAISTEN SUBJ. OIK.	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	194	109	109
Toimintamenot	-4 087	-3 391	-3 391
Toimintakate (Netto)	**-3 893**	**-3 282**	**-3 282**

210 SOSIAALITYÖ 2403 VAMMAISTEN PALV.HARKINNANVAR.	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-51	-40	-40
Toimintakate (Netto)	**-51**	**-40**	**-40**

210 SOSIAALITYÖ 2404 VAMMAISTEN KULJETUSPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	19	19	19
Toimintamenot	-1 061	-1 019	-1 019
Toimintakate (Netto)	**-1 042**	**-1 000**	**-1 000**

210 SOSIAALITYÖ 2405 KEHITYSVAMM.AVO-JA LAITOSHOITO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	701	811	811
Toimintamenot	-4 158	-4 069	-4 069
Toimintakate (Netto)	**-3 457**	**-3 258**	**-3 258**

210 SOSIAALITYÖ 2406 KEHITYSVAMM.ASUMISPALV.OSTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	78	49	49
Toimintamenot	-1 988	-2 026	-2 026
Toimintakate (Netto)	**-1 910**	**-1 978**	**-1 978**

210 SOSIAALITYÖ 2407 YLISTARON TOIMINTAKESKUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	36	31	31
Toimintamenot	-167	-147	-147
Toimintakate (Netto)	**-131**	**-116**	**-116**

210 SOSIAALITYÖ 2408 SEINÄJOEN TOIMINTAKESKUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	100	87	87
Toimintamenot	-1 116	-1 058	-1 058
Toimintakate (Netto)	**-1 016**	**-971**	**-971**

210 SOSIAALITYÖ 2409 OMAISHOIDON TUKI, VAMMAISET	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	4	4	4
Toimintamenot	-1 268	-1 365	-1 365
Toimintakate (Netto)	**-1 264**	**-1 361**	**-1 361**

210 SOSIAALITYÖ 2411 LIISANTUPA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	51	85	85
Toimintamenot	-422	-442	-442
Toimintakate (Netto)	**-371**	**-357**	**-357**

210 SOSIAALITYÖ 2413 KYTÖSAVU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	223	261	261
Toimintamenot	-863	-841	-841
Toimintakate (Netto)	**-640**	**-580**	**-580**

210 SOSIAALITYÖ 2414 VAMMAISPALVELUN SOSIAALITYÖ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	3	3	3
Toimintamenot	-750	-902	-902
Toimintakate (Netto)	**-747**	**-899**	**-899**

210 SOSIAALITYÖ 2416 NEUROPSYKIATRISET PALV.,HARKIN	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	65	7	7
Toimintamenot	-453	-401	-401
Toimintakate (Netto)	**-388**	**-394**	**-394**

210 SOSIAALITYÖ 2417 MUUT HARKINNANVARAISET PALVELU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	8	2	2
Toimintamenot	-304	-304	-304
Toimintakate (Netto)	**-296**	**-302**	**-302**

210 SOSIAALITYÖ 2418 SENIORITOIMINTA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	5	5
Toimintamenot	-22	-52	-52
Toimintakate (Netto)	**-22**	**-48**	**-48**

210 SOSIAALITYÖ 2419 TUETTU TYÖLLISTÄMINEN	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	88	50	50
Toimintamenot	-380	-171	-171
Toimintakate (Netto)	**-292**	**-121**	**-121**

210 SOSIAALITYÖ 2420 TUETTU ASUMINEN	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	5	16	16
Toimintamenot	-206	-256	-256
Toimintakate (Netto)	**-201**	**-240**	**-240**

210 SOSIAALITYÖ 2422 LOUHENKADUN ASUMISYKSIKKÖ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	171	206	206
Toimintamenot	-860	-839	-839
Toimintakate (Netto)	**-688**	**-633**	**-633**

210 SOSIAALITYÖ 2423 RISUVIIDAN ASUMISPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	311	110	110
Toimintamenot	-839	-841	-841
Toimintakate (Netto)	**-528**	**-732**	**-732**

210 SOSIAALITYÖ 2424 KAARISILTA PV-TOIMINTA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	28	83	83
Toimintamenot	-987	-1 244	-1 244
Toimintakate (Netto)	**-959**	**-1 160**	**-1 160**

210 SOSIAALITYÖ 2425 LOUNASKAFFILA MURTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	42	42
Toimintamenot	0	-249	-249
Toimintakate (Netto)	**0**	**-207**	**-207**

210 SOSIAALITYÖ 2451 MIELENTERVEYSKUNTOUTUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	221	562	562
Toimintamenot	-3 668	-3 766	-3 766
Toimintakate (Netto)	**-3 447**	**-3 205**	**-3 205**

210 SOSIAALITYÖ 2481 AIKUISSOSIAALITYÖ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	4	3	3
Toimintamenot	-1 052	-1 120	-1 120
Toimintakate (Netto)	**-1 048**	**-1 117**	**-1 117**

210 SOSIAALITYÖ 2501 TOIMEENTULOTUKI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	3	0	0
Toimintamenot	-640	-708	-708
Toimintakate (Netto)	**-637**	**-708**	**-708**

210 SOSIAALITYÖ 2502 PAKOLAISTEN TOIMEENTULOTUKI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	50	50	50
Toimintamenot	-50	-50	-50
Toimintakate (Netto)	**0**	**0**	**0**

210 SOSIAALITYÖ YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	6 742	6 220	6 220
Toimintamenot	-51 369	-52 074	-52 074
Toimintakate (Netto)	**-44 627**	**-45 854**	**-45 854**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2601 IKÄIHMISTEN TULOSAL. HALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	1	1
Toimintamenot	-1 002	-919	-919
Toimintakate (Netto)	**-1 001**	**-918**	**-918**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2622 PÄIVÄKESKUKSET	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	100	100	100
Toimintamenot	-602	-638	-638
Toimintakate (Netto)	**-503**	**-538**	**-538**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2623 ASIAKASOHJAUSYKSIKKÖ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	3	3	3
Toimintamenot	-958	-1 324	-1 324
Toimintakate (Netto)	**-955**	**-1 320**	**-1 320**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2625 VETERAANIEN KOTIIN ANN.PALVELU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 200	1 200	1 200
Toimintamenot	-1 200	-1 200	-1 200
Toimintakate (Netto)	**0**	**0**	**0**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2641 OMAISHOIDON TUKI / IKÄIHMISET	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-1 952	-2 035	-2 035
Toimintakate (Netto)	**-1 952**	**-2 035**	**-2 035**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2642 IKÄIHMISTEN PERHEHOITO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	15	15	15
Toimintamenot	-132	-132	-132
Toimintakate (Netto)	**-117**	**-117**	**-117**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2667 ETÄ- JA TUKIPALVELUKESKUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	3	3
Toimintamenot	-832	-1 129	-1 129
Toimintakate (Netto)	**-832**	**-1 126**	**-1 126**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2668 KOTIKUNTOUTUSTIIMI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	30	31	31
Toimintamenot	-475	-839	-839
Toimintakate (Netto)	**-444**	**-808**	**-808**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2671 KOTIHOITO YHTEISET	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	34	10	10
Toimintamenot	-1 635	-2 051	-2 051
Toimintakate (Netto)	**-1 602**	**-2 041**	**-2 041**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2672 KOTIHOITO POHJOINEN	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	407	357	357
Toimintamenot	-1 807	-2 040	-2 040
Toimintakate (Netto)	**-1 399**	**-1 683**	**-1 683**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2673 KOTIHOITO ETELÄINEN	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	307	267	267
Toimintamenot	-1 803	-1 905	-1 905
Toimintakate (Netto)	**-1 496**	**-1 638**	**-1 638**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2674 KOTIHOITO ITÄINEN	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	458	413	413
Toimintamenot	-2 034	-2 273	-2 273
Toimintakate (Netto)	**-1 576**	**-1 860**	**-1 860**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2675 KOTIHOITO KAAKKOINEN	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	474	430	430
Toimintamenot	-2 012	-2 125	-2 125
Toimintakate (Netto)	**-1 538**	**-1 695**	**-1 695**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2692 HYLLYKALLIOKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	391	391	391
Toimintamenot	-374	-374	-374
Toimintakate (Netto)	**17**	**17**	**17**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2721 KOTIHOITOPALV.OSTOT/IKÄIHMISET	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-1 530	-1 849	-1 849
Toimintakate (Netto)	**-1 530**	**-1 849**	**-1 849**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2723 MUUT TUKIPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	562	606	606
Toimintamenot	-537	-613	-613
Toimintakate (Netto)	**26**	**-7**	**-7**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2724 SOTAINVALIDIEN TUKIPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	74	63	63
Toimintamenot	-74	-63	-63
Toimintakate (Netto)	**0**	**0**	**0**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2725 TURVAPUHELIMET	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	45	200	200
Toimintamenot	-100	-250	-250
Toimintakate (Netto)	**-55**	**-50**	**-50**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2761 KOIVUKAARI 1, ASUMISPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	166	166	166
Toimintamenot	-1 095	-1 278	-1 278
Toimintakate (Netto)	**-929**	**-1 112**	**-1 112**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2762 SIMUNAN PIENKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	108	107	107
Toimintamenot	-454	-318	-318
Toimintakate (Netto)	**-346**	**-211**	**-211**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2764 MYLLYPUISTOKOTI, ASUMISPALVELU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	410	412	412
Toimintamenot	-1 624	-1 679	-1 679
Toimintakate (Netto)	**-1 214**	**-1 267**	**-1 267**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2765 SELVITTELY-JA ARVIOINTIYKSIKKÖ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	285	285	285
Toimintamenot	-1 839	-1 969	-1 969
Toimintakate (Netto)	**-1 554**	**-1 683**	**-1 683**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2766 MYLLYRANTA, ASUMISPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	608	608	608
Toimintamenot	-2 087	-2 256	-2 256
Toimintakate (Netto)	**-1 479**	**-1 649**	**-1 649**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2767 APILAKOTI, ASUMISPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	251	254	254
Toimintamenot	-1 161	-1 287	-1 287
Toimintakate (Netto)	**-909**	**-1 033**	**-1 033**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2768 SIMUNANRANTA, LYHYTAIK.ASUMINE	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	439	439	439
Toimintamenot	-2 822	-3 045	-3 045
Toimintakate (Netto)	**-2 382**	**-2 606**	**-2 606**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2831 VÄSTINKARTANO, ASUMISPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 041	988	988
Toimintamenot	-3 429	-3 790	-3 790
Toimintakate (Netto)	**-2 387**	**-2 802**	**-2 802**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2832 YLISTUVAN PALVELUTALO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	141	111	111
Toimintamenot	-576	-624	-624
Toimintakate (Netto)	**-435**	**-513**	**-513**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2833 TEPON KARTANO, ASUMISPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	497	507	507
Toimintamenot	-1 514	-1 727	-1 727
Toimintakate (Netto)	**-1 017**	**-1 220**	**-1 220**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2834 ONNELA, ASUMISPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	334	359	359
Toimintamenot	-1 067	-1 279	-1 279
Toimintakate (Netto)	**-733**	**-920**	**-920**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT 2885 ASUMISPALV.OSTOT / IKÄIHMISET	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	925	880	880
Toimintamenot	-6 620	-4 779	-4 779
Toimintakate (Netto)	**-5 695**	**-3 899**	**-3 899**

260 IKÄIHMISTEN PALVELUT YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	9 304	9 206	9 206
Toimintamenot	-43 344	-45 787	-45 787
Toimintakate (Netto)	**-34 040**	**-36 582**	**-36 582**

300 TERVEYDENHUOLTO 3021 TERVEYDENHUOLLON HALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	83	1 284	1 284
Toimintamenot	-909	-1 020	-1 020
Toimintakate (Netto)	**-826**	**264**	**264**

300 TERVEYDENHUOLTO 3121 AVOHOIDON HALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	2	2	2
Toimintamenot	-725	-707	-707
Toimintakate (Netto)	**-723**	**-705**	**-705**

300 TERVEYDENHUOLTO 3123 VASTAANOTOT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 290	1 166	1 166
Toimintamenot	-14 405	-14 913	-14 913
Toimintakate (Netto)	**-13 115**	**-13 747**	**-13 747**

300 TERVEYDENHUOLTO 3124 ISONKYRÖN VASTAANOTTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 037	1 035	1 035
Toimintamenot	-1 016	-962	-962
Toimintakate (Netto)	**22**	**73**	**73**

300 TERVEYDENHUOLTO 3125 NEUVOLAT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	30	31	31
Toimintamenot	-2 554	-2 590	-2 590
Toimintakate (Netto)	**-2 524**	**-2 559**	**-2 559**

300 TERVEYDENHUOLTO 3126 ISONKYRÖN NEUVOLA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	283	280	280
Toimintamenot	-272	-259	-259
Toimintakate (Netto)	**10**	**21**	**21**

300 TERVEYDENHUOLTO 3127 ISONKYRÖN KOTISAIRAANHOITO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	330	361	361
Toimintamenot	-316	-341	-341
Toimintakate (Netto)	**15**	**21**	**21**

300 TERVEYDENHUOLTO 3128 KOULU-JA OPISKELUTERV.HUOLTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	24	24	24
Toimintamenot	-1 570	-1 585	-1 585
Toimintakate (Netto)	**-1 546**	**-1 561**	**-1 561**

300 TERVEYDENHUOLTO 3129 ISONKYRÖN KOULU-,OPISK.TERV.H.	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	69	104	104
Toimintamenot	-54	-58	-58
Toimintakate (Netto)	**15**	**46**	**46**

300 TERVEYDENHUOLTO 3130 ERITYISPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	9	8	8
Toimintamenot	-1 720	-1 795	-1 795
Toimintakate (Netto)	**-1 712**	**-1 787**	**-1 787**

300 TERVEYDENHUOLTO 3131 ISONKYRÖN ERITYISPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	111	86	86
Toimintamenot	-104	-76	-76
Toimintakate (Netto)	**7**	**10**	**10**

300 TERVEYDENHUOLTO 3132 KRIISITYÖ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-39	-39	-39
Toimintakate (Netto)	**-39**	**-39**	**-39**

300 TERVEYDENHUOLTO 3161 SEINÄJOEN HOITOTARVIKEJAKELU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	21	21	21
Toimintamenot	-2 831	-3 106	-3 106
Toimintakate (Netto)	**-2 810**	**-3 085**	**-3 085**

300 TERVEYDENHUOLTO 3162 ISONKYRÖN HOITOTARVIKEJAKELU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	240	255	255
Toimintamenot	-232	-251	-251
Toimintakate (Netto)	**8**	**4**	**4**

300 TERVEYDENHUOLTO 3211 KAUPUNGINSAIRAALAN HALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	0	0
Toimintamenot	-338	-615	-615
Toimintakate (Netto)	**-338**	**-615**	**-615**

300 TERVEYDENHUOLTO 3221 OSASTO Y1	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	620	616	616
Toimintamenot	-3 565	-3 558	-3 558
Toimintakate (Netto)	**-2 945**	**-2 943**	**-2 943**

300 TERVEYDENHUOLTO 3222 OSASTO Y2	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	938	933	933
Toimintamenot	-4 224	-4 103	-4 103
Toimintakate (Netto)	**-3 286**	**-3 171**	**-3 171**

300 TERVEYDENHUOLTO 3241 TK OSASTO A4	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	281	399	399
Toimintamenot	-2 396	-2 473	-2 473
Toimintakate (Netto)	**-2 116**	**-2 074**	**-2 074**

300 TERVEYDENHUOLTO 3261 OSASTO M3	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	294	281	281
Toimintamenot	-2 414	-2 290	-2 290
Toimintakate (Netto)	**-2 120**	**-2 009**	**-2 009**

300 TERVEYDENHUOLTO 3281 SEINÄJOEN KOTISAIRAALA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	68	62	62
Toimintamenot	-518	-538	-538
Toimintakate (Netto)	**-451**	**-476**	**-476**

300 TERVEYDENHUOLTO 3311 SUUN TERVEYDENHUOLLON HALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	11	15	15
Toimintamenot	-316	-361	-361
Toimintakate (Netto)	**-305**	**-346**	**-346**

300 TERVEYDENHUOLTO 3321 SEINÄJOEN HAMMASHOITOLAT	TA 2021	TAE 2022	TAE 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	2 235	2 062	2 062
Toimintamenot	-5 933	-6 355	-6 355
Toimintakate (Netto)	**-3 698**	**-4 293**	**-4 293**

300 TERVEYDENHUOLTO 3322 ISONKYRÖN HAMMASHOITOLAT	TA 2021	TAE 2022	TAE 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	527	557	557
Toimintamenot	-488	-502	-502
Toimintakate (Netto)	**39**	**55**	**55**

300 TERVEYDENHUOLTO 3341 HAMMASHOIDON PÄIVYSTYS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	626	600	600
Toimintamenot	-707	-701	-701
Toimintakate (Netto)	**-81**	**-101**	**-101**

300 TERVEYDENHUOLTO 3361 SEINÄJOEN OIKOMISHOITO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	2	2	2
Toimintamenot	-698	-684	-684
Toimintakate (Netto)	**-697**	**-683**	**-683**

300 TERVEYDENHUOLTO 3362 ISONKYRÖN OIKOMISHOITO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	16	16	16
Toimintamenot	-15	-15	-15
Toimintakate (Netto)	**0**	**0**	**0**

300 TERVEYDENHUOLTO 3391 SEINÄJOEN FYSIOTERAPIA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	61	53	53
Toimintamenot	-1 152	-1 130	-1 130
Toimintakate (Netto)	**-1 091**	**-1 077**	**-1 077**

300 TERVEYDENHUOLTO 3392 ISONKYRÖN FYSIOTERAPIA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	104	120	120
Toimintamenot	-103	-105	-105
Toimintakate (Netto)	**1**	**15**	**15**

300 TERVEYDENHUOLTO 3411 KUNTOUTUSOHJAUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	1	1
Toimintamenot	-203	-203	-203
Toimintakate (Netto)	**-202**	**-202**	**-202**

300 TERVEYDENHUOLTO 3421 SEINÄJOEN LÄÄKINNÄLLINEN KUNT.	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-318	-314	-314
Toimintakate (Netto)	**-318**	**-314**	**-314**

300 TERVEYDENHUOLTO 3422 ISONKYRÖN LÄÄKINNÄLLINEN KUNT.	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	34	47	47
Toimintamenot	-32	-40	-40
Toimintakate (Netto)	**2**	**7**	**7**

300 TERVEYDENHUOLTO 3443 VALTION VETERAANIRAHAT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	50	50
Toimintamenot	0	-50	-50
Toimintakate (Netto)	**0**	**0**	**0**

300 TERVEYDENHUOLTO 3601 ERIKOISSAIRAANHOITO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	202	228	228
Toimintamenot	-96 526	-101 402	-101 402
Toimintakate (Netto)	**-96 325**	**-101 174**	**-101 174**

300 TERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	9 547	10 697	10 697
Toimintamenot	-146 694	-153 143	-153 143
Toimintakate (Netto)	**-137 146**	**-142 446**	**-142 446**

370 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO 3701 YLEINEN TERVEYSVALVONTA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	670	689	689
Toimintamenot	-995	-1 006	-1 006
Toimintakate (Netto)	**-325**	**-317**	**-317**

370 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO 3702 ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 543	1 508	1 508
Toimintamenot	-2 021	-2 178	-2 178
Toimintakate (Netto)	**-479**	**-669**	**-669**

370 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO 3703 YMPÄRISTÖPALVELUJEN HALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	116	113	113
Toimintamenot	-206	-197	-197
Toimintakate (Netto)	**-90**	**-84**	**-84**

370 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	2 328	2 310	2 310
Toimintamenot	-3 221	-3 380	-3 380
Toimintakate (Netto)	**-893**	**-1 070**	**-1 070**

400 SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TO 4001 HALLINTO, SIVISTYS JA HYVINVOI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	2	2	2
Toimintamenot	-593	-577	-577
Toimintakate (Netto)	**-591**	**-575**	**-575**

400 SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TO 4002 KOULUTOIMEN HANKKEET	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	511	680	680
Toimintamenot	-562	-666	-666
Toimintakate (Netto)	**-50**	**14**	**14**

400 SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TO YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	513	682	682
Toimintamenot	-1 154	-1 243	-1 243
Toimintakate (Netto)	**-641**	**-561**	**-561**

410 PERUSOPETUS 4101 ALAKYLÄN KOULU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	14	13	13
Toimintamenot	-1 691	-1 844	-1 844
Toimintakate (Netto)	**-1 677**	**-1 830**	**-1 830**

410 PERUSOPETUS 4102 JOUPIN KOULU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	3	4	4
Toimintamenot	-899	-931	-931
Toimintakate (Netto)	**-896**	**-928**	**-928**

410 PERUSOPETUS 4103 KIVISTÖN KOULU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	5	5	5
Toimintamenot	-1 429	-1 604	-1 604
Toimintakate (Netto)	**-1 424**	**-1 599**	**-1 599**

410 PERUSOPETUS 4104 MARTTILAN KOULU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	14	12	12
Toimintamenot	-3 201	-3 215	-3 215
Toimintakate (Netto)	**-3 187**	**-3 203**	**-3 203**

410 PERUSOPETUS 4105 NIEMISTÖN KOULU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	4	4	4
Toimintamenot	-967	-969	-969
Toimintakate (Netto)	**-963**	**-965**	**-965**

410 PERUSOPETUS 4106 POHJAN KOULU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	6	6	6
Toimintamenot	-1 395	-1 434	-1 434
Toimintakate (Netto)	**-1 389**	**-1 428**	**-1 428**

410 PERUSOPETUS 4107 TOUKOLANPUISTON KOULU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	4	4	4
Toimintamenot	-847	-856	-856
Toimintakate (Netto)	**-842**	**-852**	**-852**

410 PERUSOPETUS 4108 LINTUVIIDAN KOULU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	10	9	9
Toimintamenot	-1 533	-1 581	-1 581
Toimintakate (Netto)	**-1 523**	**-1 572**	**-1 572**

410 PERUSOPETUS 4109 TÖRNÄVÄN KOULU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	6	6	6
Toimintamenot	-1 717	-1 691	-1 691
Toimintakate (Netto)	**-1 711**	**-1 684**	**-1 684**

410 PERUSOPETUS 4110 KÄRJEN KOULU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	8	8	8
Toimintamenot	-1 867	-1 875	-1 875
Toimintakate (Netto)	**-1 859**	**-1 867**	**-1 867**

410 PERUSOPETUS 4111 PAJULUOMAN KOULU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	5	5	5
Toimintamenot	-1 642	-1 702	-1 702
Toimintakate (Netto)	**-1 637**	**-1 697**	**-1 697**

410 PERUSOPETUS 4112 ALAVIITALAN KOULU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	4	4	4
Toimintamenot	-720	-758	-758
Toimintakate (Netto)	**-716**	**-755**	**-755**

410 PERUSOPETUS 4116 HYLLYKALLION KOULU	**TA 2021**	**TAE 2022**	**TA 2022**
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	15	13	13
Toimintamenot	-2 414	-2 427	-2 427
Toimintakate (Netto)	**-2 400**	**-2 414**	**-2 414**

410 PERUSOPETUS 4117 VALKIAVUOREN KOULU	**TA 2021**	**TAE 2022**	**TA 2022**
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	9	9	9
Toimintamenot	-2 464	-2 561	-2 561
Toimintakate (Netto)	**-2 455**	**-2 551**	**-2 551**

410 PERUSOPETUS 4118 KESKI-NURMON KOULU	**TA 2021**	**TAE 2022**	**TA 2022**
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	5	5	5
Toimintamenot	-1 173	-1 230	-1 230
Toimintakate (Netto)	**-1 168**	**-1 225**	**-1 225**

410 PERUSOPETUS 4119 KOURAN KOULU	**TA 2021**	**TAE 2022**	**TA 2022**
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	1	1
Toimintamenot	-449	-403	-403
Toimintakate (Netto)	**-448**	**-402**	**-402**

410 PERUSOPETUS 4120 TANELINRANNAN KOULU	**TA 2021**	**TAE 2022**	**TA 2022**
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	10	10	10
Toimintamenot	-2 188	-2 356	-2 356
Toimintakate (Netto)	**-2 178**	**-2 346**	**-2 346**

410 PERUSOPETUS 4121 ASEMAN KOULU	**TA 2021**	**TAE 2022**	**TA 2022**
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	1	1
Toimintamenot	-521	-518	-518
Toimintakate (Netto)	**-520**	**-517**	**-517**

410 PERUSOPETUS 4122 HALKOSAAREN KOULU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	2	2	2
Toimintamenot	-1 064	-1 066	-1 066
Toimintakate (Netto)	**-1 062**	**-1 063**	**-1 063**

410 PERUSOPETUS 4124 KIRJA-MATIN KOULU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	7	5	5
Toimintamenot	-1 420	-1 456	-1 456
Toimintakate (Netto)	**-1 413**	**-1 450**	**-1 450**

410 PERUSOPETUS 4126 TOPPARLAN KOULU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	2	2	2
Toimintamenot	-759	-691	-691
Toimintakate (Netto)	**-757**	**-689**	**-689**

410 PERUSOPETUS 4127 TOIVOLANRANNAN YHTENÄISKOULU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	13	11	11
Toimintamenot	-3 099	-3 296	-3 296
Toimintakate (Netto)	**-3 086**	**-3 286**	**-3 286**

410 PERUSOPETUS 4128 SEINÄJOEN LYSEO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	27	23	23
Toimintamenot	-4 252	-4 389	-4 389
Toimintakate (Netto)	**-4 225**	**-4 366**	**-4 366**

410 PERUSOPETUS 4129 SEINÄJOEN YHTEISKOULU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	14	13	13
Toimintamenot	-3 989	-4 088	-4 088
Toimintakate (Netto)	**-3 975**	**-4 076**	**-4 076**

410 PERUSOPETUS 4130 NURMON YLÄASTE	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	16	14	14
Toimintamenot	-4 570	-4 683	-4 683
Toimintakate (Netto)	**-4 554**	**-4 669**	**-4 669**

410 PERUSOPETUS 4131 YLISTARON YLÄKOULU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	8	6	6
Toimintamenot	-2 085	-2 135	-2 135
Toimintakate (Netto)	**-2 077**	**-2 129**	**-2 129**

410 PERUSOPETUS 4132 PERUSKOULUJEN YHTEISET MENOT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 052	1 082	1 082
Toimintamenot	-2 771	-2 627	-2 627
Toimintakate (Netto)	**-1 718**	**-1 545**	**-1 545**

410 PERUSOPETUS 4133 PRUUKIN YHTENÄISKOULU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	17	16	16
Toimintamenot	-3 404	-3 532	-3 532
Toimintakate (Netto)	**-3 387**	**-3 516**	**-3 516**

410 PERUSOPETUS 4134 KERTUNLAAKSON KOULU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	1	1
Toimintamenot	-704	-896	-896
Toimintakate (Netto)	**-703**	**-895**	**-895**

410 PERUSOPETUS YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 284	1 294	1 294
Toimintamenot	-55 235	-56 812	-56 812
Toimintakate (Netto)	**-53 950**	**-55 518**	**-55 518**

420 ERITYISPALVELUT 4201 RUUTIPUISTON KOULU	**TA 2021**	**TAE 2022**	**TA 2022**
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	157	157	157
Toimintamenot	-389	-589	-589
Toimintakate (Netto)	**-232**	**-433**	**-433**

420 ERITYISPALVELUT 4202 NIITTYVILLAN KOULU	**TA 2021**	**TAE 2022**	**TA 2022**
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	9	7	7
Toimintamenot	-904	-818	-818
Toimintakate (Netto)	**-895**	**-811**	**-811**

420 ERITYISPALVELUT 4203 OSA-AIKAINEN ERITYISOPETUS	**TA 2021**	**TAE 2022**	**TA 2022**
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-2 039	-2 003	-2 003
Toimintakate (Netto)	**-2 039**	**-2 003**	**-2 003**

420 ERITYISPALVELUT 4206 KOULUL.AAMU- JA ILTAPÄIV.TOIM.	**TA 2021**	**TAE 2022**	**TA 2022**
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	573	595	595
Toimintamenot	-1 677	-1 735	-1 735
Toimintakate (Netto)	**-1 105**	**-1 140**	**-1 140**

420 ERITYISPALVELUT 4208 S-LUOKAT	**TA 2021**	**TAE 2022**	**TA 2022**
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	370	588	588
Toimintamenot	-640	-829	-829
Toimintakate (Netto)	**-270**	**-240**	**-240**

420 ERITYISPALVELUT 4209 KURAATTORIT JA PSYKOLOGIT	**TA 2021**	**TAE 2022**	**TA 2022**
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	18	27	27
Toimintamenot	-668	-973	-973
Toimintakate (Netto)	**-650**	**-946**	**-946**

420 ERITYISPALVELUT YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 126	1 374	1 374
Toimintamenot	-6 317	-6 946	-6 946
Toimintakate (Netto)	**-5 191**	**-5 572**	**-5 572**

430 VARHAISKASVATUS 4301 VARHAISKASVATUKSEN HALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	294	294	294
Toimintamenot	-1 196	-1 142	-1 142
Toimintakate (Netto)	**-901**	**-848**	**-848**

430 VARHAISKASVATUS 4302 VARHAISKASVATUKSEN HANKKEET	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	564	150	150
Toimintamenot	-683	-169	-169
Toimintakate (Netto)	**-120**	**-19**	**-19**

430 VARHAISKASVATUS 4421 HUHTALAN PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	81	0	0
Toimintamenot	-781	-41	-41
Toimintakate (Netto)	**-700**	**-41**	**-41**

430 VARHAISKASVATUS 4422 HYLLYKALLION PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	166	185	185
Toimintamenot	-1 513	-1 599	-1 599
Toimintakate (Netto)	**-1 347**	**-1 413**	**-1 413**

430 VARHAISKASVATUS 4423 JOUPIN PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	158	177	177
Toimintamenot	-1 335	-1 336	-1 336
Toimintakate (Netto)	**-1 177**	**-1 159**	**-1 159**

430 VARHAISKASVATUS 4424 KATAJALAAKSON PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	130	150	150
Toimintamenot	-1 048	-1 078	-1 078
Toimintakate (Netto)	**-918**	**-928**	**-928**

430 VARHAISKASVATUS 4425 KULTAVUOREN PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	133	132	132
Toimintamenot	-1 264	-1 390	-1 390
Toimintakate (Netto)	**-1 131**	**-1 258**	**-1 258**

430 VARHAISKASVATUS 4426 TENAVAKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	204	224	224
Toimintamenot	-1 225	-1 249	-1 249
Toimintakate (Netto)	**-1 021**	**-1 025**	**-1 025**

430 VARHAISKASVATUS 4427 KAPERNAUMIN PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	149	149
Toimintamenot	0	-1 097	-1 097
Toimintakate (Netto)	**0**	**-948**	**-948**

430 VARHAISKASVATUS 4428 SIJAISPOOLI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	0	-387	-387
Toimintakate (Netto)	**0**	**-387**	**-387**

430 VARHAISKASVATUS 4462 MARTTILAN PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	79	99	99
Toimintamenot	-839	-865	-865
Toimintakate (Netto)	**-760**	**-767**	**-767**

430 VARHAISKASVATUS 4463 TIKKUVUOREN PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	259	260	260
Toimintamenot	-2 350	-2 474	-2 474
Toimintakate (Netto)	**-2 090**	**-2 214**	**-2 214**

430 VARHAISKASVATUS 4464 PÄIVÄKOTI SAIMA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	79	99	99
Toimintamenot	-887	-910	-910
Toimintakate (Netto)	**-808**	**-811**	**-811**

430 VARHAISKASVATUS 4466 NIEMISTÖN PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	76	132	132
Toimintamenot	-992	-1 144	-1 144
Toimintakate (Netto)	**-916**	**-1 012**	**-1 012**

430 VARHAISKASVATUS 4493 PAPPILANTIEN PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	85	106	106
Toimintamenot	-875	-1 044	-1 044
Toimintakate (Netto)	**-790**	**-938**	**-938**

430 VARHAISKASVATUS 4494 LINTUVIIDAN PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	129	149	149
Toimintamenot	-1 130	-1 116	-1 116
Toimintakate (Netto)	**-1 001**	**-967**	**-967**

430 VARHAISKASVATUS 4496 PAJULUOMAN PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	213	233	233
Toimintamenot	-1 375	-1 626	-1 626
Toimintakate (Netto)	**-1 162**	**-1 393**	**-1 393**

430 VARHAISKASVATUS 4544 ONNIMANNIN PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	44	64	64
Toimintamenot	-717	-914	-914
Toimintakate (Netto)	**-673**	**-850**	**-850**

430 VARHAISKASVATUS 4545 SIMUNAN PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	167	186	186
Toimintamenot	-1 419	-1 409	-1 409
Toimintakate (Netto)	**-1 252**	**-1 223**	**-1 223**

430 VARHAISKASVATUS 4546 PEUKALOPOTIN PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	85	105	105
Toimintamenot	-618	-601	-601
Toimintakate (Netto)	**-533**	**-497**	**-497**

430 VARHAISKASVATUS 4572 HONKAKYLÄN VAKAKESKUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	77	97	97
Toimintamenot	-559	-568	-568
Toimintakate (Netto)	**-482**	**-471**	**-471**

430 VARHAISKASVATUS 4573 TÄHTI PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	107	257	257
Toimintamenot	-742	-2 222	-2 222
Toimintakate (Netto)	**-635**	**-1 966**	**-1 966**

430 VARHAISKASVATUS 4581 KERTUNLAAKSON PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	266	266	266
Toimintamenot	-1 625	-1 982	-1 982
Toimintakate (Netto)	**-1 359**	**-1 716**	**-1 716**

430 VARHAISKASVATUS 4583 TANELINRANNAN PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	213	233	233
Toimintamenot	-1 793	-1 805	-1 805
Toimintakate (Netto)	**-1 580**	**-1 572**	**-1 572**

430 VARHAISKASVATUS 4585 VÄINÖLÄN PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	90	110	110
Toimintamenot	-860	-883	-883
Toimintakate (Netto)	**-770**	**-773**	**-773**

430 VARHAISKASVATUS 4586 TAIKA PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	274	274	274
Toimintamenot	-3 395	-3 304	-3 304
Toimintakate (Netto)	**-3 120**	**-3 031**	**-3 031**

430 VARHAISKASVATUS 4622 KOURAN RYHMÄPERHEPÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	16	16	16
Toimintamenot	-134	-157	-157
Toimintakate (Netto)	**-119**	**-141**	**-141**

430 VARHAISKASVATUS 4624 NALLELAN RYHMÄPERHEPÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	17	17	17
Toimintamenot	-151	-109	-109
Toimintakate (Netto)	**-134**	**-92**	**-92**

430 VARHAISKASVATUS 4641 KESKI-NURMON PÄIVÄKOTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	128	148	148
Toimintamenot	-837	-905	-905
Toimintakate (Netto)	**-709**	**-757**	**-757**

430 VARHAISKASVATUS 4642 KESKUSPUISTON PÄIVÄKOTI	**TA 2021**	**TAE 2022**	**TA 2022**
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	150	170	170
Toimintamenot	-1 299	-1 372	-1 372
Toimintakate (Netto)	**-1 149**	**-1 202**	**-1 202**

430 VARHAISKASVATUS 4644 PIKKUMETSÄN PÄIVÄKOTI	**TA 2021**	**TAE 2022**	**TA 2022**
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	124	144	144
Toimintamenot	-1 268	-1 358	-1 358
Toimintakate (Netto)	**-1 144**	**-1 214**	**-1 214**

430 VARHAISKASVATUS 4646 REKITIEN PÄIVÄKOTI	**TA 2021**	**TAE 2022**	**TA 2022**
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	34	54	54
Toimintamenot	-299	-326	-326
Toimintakate (Netto)	**-264**	**-271**	**-271**

430 VARHAISKASVATUS 4647 SATULINNAN PÄIVÄKOTI	**TA 2021**	**TAE 2022**	**TA 2022**
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	169	190	190
Toimintamenot	-1 409	-1 540	-1 540
Toimintakate (Netto)	**-1 240**	**-1 350**	**-1 350**

430 VARHAISKASVATUS 4661 HANHIKOSKEN RYHMÄPERHEPV.KOTI	**TA 2021**	**TAE 2022**	**TA 2022**
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	15	16	16
Toimintamenot	-136	-156	-156
Toimintakate (Netto)	**-121**	**-141**	**-141**

430 VARHAISKASVATUS 4701 PERHEPÄIVÄHOITO	**TA 2021**	**TAE 2022**	**TA 2022**
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	295	283	283
Toimintamenot	-2 971	-2 725	-2 725
Toimintakate (Netto)	**-2 677**	**-2 442**	**-2 442**

430 VARHAISKASVATUS 4711 LASTEN KOTIHOIDONTUKI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-3 330	-3 310	-3 310
Toimintakate (Netto)	**-3 330**	**-3 310**	**-3 310**

430 VARHAISKASVATUS 4712 LASTEN YKSITYISEN HOIDON TUKI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-140	-70	-70
Toimintakate (Netto)	**-140**	**-70**	**-70**

430 VARHAISKASVATUS 4713 MUUT PÄIVÄHOITOPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	1	1
Toimintamenot	-322	-322	-322
Toimintakate (Netto)	**-321**	**-321**	**-321**

430 VARHAISKASVATUS 4714 PALVELUSETELIT/PÄIVÄHOITO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-4 000	-4 300	-4 300
Toimintakate (Netto)	**-4 000**	**-4 300**	**-4 300**

430 VARHAISKASVATUS 4716 LAPSIPERHEIDEN KOTIPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-20	-20	-20
Toimintakate (Netto)	**-20**	**-20**	**-20**

430 VARHAISKASVATUS 4721 LEIKKIKENTTÄTOIMINTA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-119	-86	-86
Toimintakate (Netto)	**-119**	**-86**	**-86**

430 VARHAISKASVATUS 4723 RAVISKA, AVOIN LEIKKITOIMINTA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	1	1
Toimintamenot	-181	-194	-194
Toimintakate (Netto)	**-181**	**-193**	**-193**

430 VARHAISKASVATUS 4771 VARHAISERITYISKASVATUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	616	256	256
Toimintamenot	-2 599	-2 764	-2 764
Toimintakate (Netto)	**-1 984**	**-2 508**	**-2 508**

430 VARHAISKASVATUS YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	5 539	5 426	5 426
Toimintamenot	-48 434	-52 068	-52 068
Toimintakate (Netto)	**-42 895**	**-46 642**	**-46 642**

480 LUKIOKOULUTUS 4801 SEINÄJOEN LUKIO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	268	367	367
Toimintamenot	-6 162	-7 034	-7 034
Toimintakate (Netto)	**-5 894**	**-6 667**	**-6 667**

480 LUKIOKOULUTUS 4802 NURMON LUKIO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	11	11	11
Toimintamenot	-2 151	-2 426	-2 426
Toimintakate (Netto)	**-2 140**	**-2 415**	**-2 415**

480 LUKIOKOULUTUS 4803 YLISTARON LUKIO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	3	3	3
Toimintamenot	-821	-836	-836
Toimintakate (Netto)	**-818**	**-833**	**-833**

480 LUKIOKOULUTUS 4804 LUKIOIDEN YHTEISET MENOT Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Toimintamenot	-80	-65	-65
Toimintakate (Netto)	**-80**	**-65**	**-65**

480 LUKIOKOULUTUS YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	282	380	380
Toimintamenot	-9 213	-10 360	-10 360
Toimintakate (Netto)	**-8 931**	**-9 980**	**-9 980**

490 KANSALAISOPISTO 4901 KANSALAISOPISTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	894	938	938
Toimintamenot	-3 590	-3 599	-3 599
Toimintakate (Netto)	**-2 696**	**-2 661**	**-2 661**

490 KANSALAISOPISTO YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	894	938	938
Toimintamenot	-3 590	-3 599	-3 599
Toimintakate (Netto)	**-2 696**	**-2 661**	**-2 661**

500 AMMATILLINEN KOULUTUS 5001 SEINÄJOEN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-486	-394	-394
Toimintakate (Netto)	**-486**	**-394**	**-394**

500 AMMATILLINEN KOULUTUS YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-486	-394	-394
Toimintakate (Netto)	**-486**	**-394**	**-394**

510 KIRJASTOPALVELUT 5101 PÄÄKIRJASTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	59	59	59
Toimintamenot	-1 113	-1 100	-1 100
Toimintakate (Netto)	**-1 054**	**-1 041**	**-1 041**

510 KIRJASTOPALVELUT 5102 KIRJASTOAUTOPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	5	5	5
Toimintamenot	-59	-58	-58
Toimintakate (Netto)	**-55**	**-53**	**-53**

510 KIRJASTOPALVELUT 5103 LÄHIPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	8	8	8
Toimintamenot	-430	-397	-397
Toimintakate (Netto)	**-423**	**-389**	**-389**

510 KIRJASTOPALVELUT 5104 YHTEISET PALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	62	75	75
Toimintamenot	-3 040	-3 068	-3 068
Toimintakate (Netto)	**-2 978**	**-2 993**	**-2 993**

510 KIRJASTOPALVELUT 5109 KIRJASTON PROJEKTIT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	131	110	110
Toimintamenot	-50	-48	-48
Toimintakate (Netto)	**81**	**62**	**62**

510 KIRJASTOPALVELUT 5110 EEPOS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	140	171	171
Toimintamenot	-140	-171	-171
Toimintakate (Netto)	**0**	**0**	**0**

510 KIRJASTOPALVELUT 5111 VALTAKUNNALLINEN ERITYISTEHTÄV	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	200	200	200
Toimintamenot	-190	-200	-200
Toimintakate (Netto)	**10**	**0**	**0**

510 KIRJASTOPALVELUT YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	604	628	628
Toimintamenot	-5 023	-5 042	-5 042
Toimintakate (Netto)	**-4 419**	**-4 414**	**-4 414**

530 KULTTUURIPALVELUT 5301 KULTTUURIPALVELUIDEN HALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	115	165	165
Toimintamenot	-820	-942	-942
Toimintakate (Netto)	**-705**	**-777**	**-777**

530 KULTTUURIPALVELUT 5302 TAIDEHALLI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	42	63	63
Toimintamenot	-541	-548	-548
Toimintakate (Netto)	**-499**	**-485**	**-485**

530 KULTTUURIPALVELUT 5304 TÖRNÄVÄNSAARI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	1	1
Toimintamenot	-58	-51	-51
Toimintakate (Netto)	**-57**	**-50**	**-50**

530 KULTTUURIPALVELUT 5305 LOUHIMO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	277	392	392
Toimintamenot	-415	-548	-548
Toimintakate (Netto)	**-138**	**-156**	**-156**

530 KULTTUURIPALVELUT 5306 AVUSTUKSET	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-3 275	-3 275	-3 275
Toimintakate (Netto)	**-3 275**	**-3 275**	**-3 275**

530 KULTTUURIPALVELUT YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	435	620	620
Toimintamenot	-5 109	-5 363	-5 363
Toimintakate (Netto)	**-4 673**	**-4 743**	**-4 743**

550 MUSEOPALVELUT 5501 HALLINTO JA TUKIPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	5	5	5
Toimintamenot	-590	-731	-731
Toimintakate (Netto)	**-585**	**-726**	**-726**

550 MUSEOPALVELUT 5502 MUSEOKAUPPA JA KAHVIO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	6	6	6
Toimintamenot	-2	-7	-7
Toimintakate (Netto)	**4**	**-1**	**-1**

550 MUSEOPALVELUT 5503 YLEISÖTYÖ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	10	11	11
Toimintamenot	-232	-255	-255
Toimintakate (Netto)	**-222**	**-243**	**-243**

550 MUSEOPALVELUT 5504 KOKOELMAT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	9	9	9
Toimintamenot	-142	-193	-193
Toimintakate (Netto)	**-133**	**-184**	**-184**

550 MUSEOPALVELUT 5505 MAAKUNNALLINEN TOIMINTA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	4	4	4
Toimintamenot	-196	-152	-152
Toimintakate (Netto)	**-192**	**-148**	**-148**

550 MUSEOPALVELUT YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	34	36	36
Toimintamenot	-1 161	-1 338	-1 338
Toimintakate (Netto)	**-1 127**	**-1 302**	**-1 302**

570 LIIKUNTAPALVELUT 5701 LIIKUNTAPALVELUIDEN HALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	21	3	3
Toimintamenot	-878	-816	-816
Toimintakate (Netto)	**-857**	**-814**	**-814**

570 LIIKUNTAPALVELUT 5702 LIIKUNNANOHJAUSPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	74	72	72
Toimintamenot	-236	-265	-265
Toimintakate (Netto)	**-163**	**-193**	**-193**

570 LIIKUNTAPALVELUT 5703 UIMAHALLI-URHEILUTALO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	810	832	832
Toimintamenot	-2 398	-2 428	-2 428
Toimintakate (Netto)	**-1 588**	**-1 597**	**-1 597**

570 LIIKUNTAPALVELUT 5704 NURMOHALLI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	111	116	116
Toimintamenot	-506	-493	-493
Toimintakate (Netto)	**-395**	**-377**	**-377**

570 LIIKUNTAPALVELUT 5705 YLISTARON LIIKUNTA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	29	32	32
Toimintamenot	-169	-338	-338
Toimintakate (Netto)	**-141**	**-306**	**-306**

570 LIIKUNTAPALVELUT 5706 PERÄSEINÄJOEN LIIKUNTA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	46	51	51
Toimintamenot	-430	-561	-561
Toimintakate (Netto)	**-384**	**-511**	**-511**

570 LIIKUNTAPALVELUT 5707 REITIT JA HIIHTOLADUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	11	11
Toimintamenot	-259	-328	-328
Toimintakate (Netto)	**-258**	**-317**	**-317**

570 LIIKUNTAPALVELUT 5708 JÄÄURHEILUKESKUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	326	337	337
Toimintamenot	-1 182	-1 209	-1 209
Toimintakate (Netto)	**-856**	**-872**	**-872**

570 LIIKUNTAPALVELUT 5709 ULKOLIIKUNTA-ALUEET	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	33	38	38
Toimintamenot	-542	-831	-831
Toimintakate (Netto)	**-509**	**-793**	**-793**

570 LIIKUNTAPALVELUT 5715 OSAKEYHTIÖIDEN HALLIT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-202	-329	-329
Toimintakate (Netto)	**-202**	**-329**	**-329**

570 LIIKUNTAPALVELUT 5717 LIIKUNTA, HANKKEET	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	0	-37	-37
Toimintakate (Netto)	**0**	**-37**	**-37**

570 LIIKUNTAPALVELUT YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 449	1 490	1 490
Toimintamenot	-6 801	-7 634	-7 634
Toimintakate (Netto)	**-5 352**	**-6 144**	**-6 144**

590 NUORISOPALVELUT 5901 NUORISOTOIMEN HALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	7	7	7
Toimintamenot	-281	-287	-287
Toimintakate (Netto)	**-273**	**-280**	**-280**

590 NUORISOPALVELUT 5902 NUORISOTILAT JA-TOIMINTA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	208	87	87
Toimintamenot	-1 703	-1 636	-1 636
Toimintakate (Netto)	**-1 494**	**-1 550**	**-1 550**

590 NUORISOPALVELUT 5904 LEIRIKESKUKSET	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	32	35	35
Toimintamenot	-165	-163	-163
Toimintakate (Netto)	**-133**	**-128**	**-128**

590 NUORISOPALVELUT 5905 ETSIVÄ NUORISOTYÖ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	171	181	181
Toimintamenot	-274	-278	-278
Toimintakate (Netto)	**-103**	**-97**	**-97**

590 NUORISOPALVELUT 5906 NUORISOPALVELUIDEN HANKKEET	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	140	140
Toimintamenot	0	-225	-225
Toimintakate (Netto)	**0**	**-85**	**-85**

590 NUORISOPALVELUT YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	419	450	450
Toimintamenot	-2 422	-2 589	-2 589
Toimintakate (Netto)	**-2 003**	**-2 138**	**-2 138**

600 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN H 6001 KAUPUNKIYMPÄRISTÖLTK	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-39	-42	-42
Toimintakate (Netto)	**-39**	**-42**	**-42**

600 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN H 6011 HALLINTO, KAUPUNKIYMPÄRISTÖ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	2	2	2
Toimintamenot	-1 092	-1 042	-1 042
Toimintakate (Netto)	**-1 090**	**-1 040**	**-1 040**

600 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN H 6012 ASUNTOTOIMI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-56	-57	-57
Toimintakate (Netto)	**-56**	**-57**	**-57**

600 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN H 6013 PYSÄKÖINNINVALVONTA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	151	220	220
Toimintamenot	-85	-114	-114
Toimintakate (Netto)	**65**	**106**	**106**

600 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN H 6021 LUPA-ASIANLAUTAKUNTA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-48	-43	-43
Toimintakate (Netto)	**-48**	**-43**	**-43**

600 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN H YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	153	223	223
Toimintamenot	-1 320	-1 298	-1 298
Toimintakate (Netto)	**-1 167**	**-1 075**	**-1 075**

610 TOIMITILAT 6101 SUUNNITTELU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	1	1
Toimintamenot	-298	-323	-323
Toimintakate (Netto)	**-297**	**-322**	**-322**

610 TOIMITILAT 6102 RAKENNUTTAMINEN	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	51	21	21
Toimintamenot	-56	-26	-26
Toimintakate (Netto)	**-5**	**-5**	**-5**

610 TOIMITILAT 6103 ISÄNNÖINTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	28 659	27 943	27 943
Toimintamenot	-8 174	-7 949	-7 949
Toimintakate (Netto)	**20 485**	**19 994**	**19 994**

610 TOIMITILAT 6111 YLLÄPITOPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	32	33	33
Toimintamenot	-950	-1 353	-1 353
Toimintakate (Netto)	**-918**	**-1 321**	**-1 321**

610 TOIMITILAT 6112 TEKNINEN VALVONTA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	15	14	14
Toimintamenot	-492	-442	-442
Toimintakate (Netto)	**-477**	**-428**	**-428**

610 TOIMITILAT 6113 KIINTEISTÖNHOITO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	179	142	142
Toimintamenot	-2 112	-2 181	-2 181
Toimintakate (Netto)	**-1 933**	**-2 040**	**-2 040**

610 TOIMITILAT 6114 KUNNOSSAPITO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	65	4	4
Toimintamenot	-1 838	-1 935	-1 935
Toimintakate (Netto)	**-1 773**	**-1 931**	**-1 931**

610 TOIMITILAT 6121 SIIVOUSPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	4 423	4 641	4 641
Toimintamenot	-4 094	-4 301	-4 301
Toimintakate (Netto)	**329**	**341**	**341**

610 TOIMITILAT 6122 RUOKAPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	10 011	9 902	9 902
Toimintamenot	-9 531	-9 189	-9 189
Toimintakate (Netto)	**480**	**713**	**713**

610 TOIMITILAT 6123 HALLINTO RUOKA-SIIVOUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	3	3
Toimintamenot	-572	-943	-943
Toimintakate (Netto)	**-572**	**-941**	**-941**

610 TOIMITILAT YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	43 435	42 703	42 703
Toimintamenot	-28 116	-28 643	-28 643
Toimintakate (Netto)	**15 319**	**14 060**	**14 060**

620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIETOPALV 6201 KIINTEISTÖHALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	587	702	702
Toimintamenot	-380	-374	-374
Toimintakate (Netto)	**207**	**328**	**328**

620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIETOPALV 6202 MAA- JA METSÄTILAT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	6 000	6 600	6 600
Toimintamenot	-259	-243	-243
Toimintakate (Netto)	**5 741**	**6 357**	**6 357**

620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIETOPALV 6203 TONTTIEN MYYNTI JA VUOKRAUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 720	1 720	1 720
Toimintamenot	-51	-49	-49
Toimintakate (Netto)	**1 669**	**1 671**	**1 671**

620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIETOPALV 6204 MITTAUSPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	67	87	87
Toimintamenot	-524	-525	-525
Toimintakate (Netto)	**-457**	**-438**	**-438**

620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIETOPALV 6205 KIINTEISTÖINSINÖÖRIN PALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	161	171	171
Toimintamenot	-371	-385	-385
Toimintakate (Netto)	**-209**	**-214**	**-214**

620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIETOPALV 6206 PAIKKATIETOPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	31	31	31
Toimintamenot	-386	-402	-402
Toimintakate (Netto)	**-354**	**-371**	**-371**

620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIETOPALV YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	8 567	9 311	9 311
Toimintamenot	-1 970	-1 978	-1 978
Toimintakate (Netto)	**6 597**	**7 333**	**7 333**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6311 SUUNNITTELU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	47	48	48
Toimintamenot	-164	-166	-166
Toimintakate (Netto)	**-117**	**-119**	**-119**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6321 RAKENTAMINEN	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	5	5	5
Toimintamenot	-137	-166	-166
Toimintakate (Netto)	**-132**	**-161**	**-161**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6341 LASK. TYÖT, KUNNALLISTEKNIIKKA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	301	301	301
Toimintamenot	-278	-248	-248
Toimintakate (Netto)	**22**	**53**	**53**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6342 LASK. TYÖT, SEINÄJOEN VESI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	700	500	500
Toimintamenot	-380	-380	-380
Toimintakate (Netto)	**320**	**120**	**120**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6361 JÄTEHUOLTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-8	-8	-8
Toimintakate (Netto)	**-8**	**-8**	**-8**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6362 MAA-AINESTEN LÄJITYS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	71	101	101
Toimintamenot	-158	-61	-61
Toimintakate (Netto)	**-87**	**41**	**41**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6363 LELLUNNEVAN KAATOPAIKAN JÄLKIH	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-2	-39	-39
Toimintakate (Netto)	**-2**	**-39**	**-39**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6381 KADUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	23	53	53
Toimintamenot	-1 947	-2 107	-2 107
Toimintakate (Netto)	**-1 924**	**-2 054**	**-2 054**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6382 YKSITYISTEIDEN HOITO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-528	-536	-536
Toimintakate (Netto)	**-528**	**-536**	**-536**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6391 KUNNOSSAPIDON HALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	24	24	24
Toimintamenot	-407	-423	-423
Toimintakate (Netto)	**-383**	**-399**	**-399**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6392 HULEVESIVERKOSTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	800	800	800
Toimintamenot	-167	-181	-181
Toimintakate (Netto)	**633**	**620**	**620**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6393 PUHTAANAPITO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-86	-86	-86
Toimintakate (Netto)	**-85**	**-86**	**-86**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6394 KUNNOSTUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	25	20	20
Toimintamenot	-887	-940	-940
Toimintakate (Netto)	**-862**	**-920**	**-920**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6395 ULKOVALAISTUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-2 401	-2 401	-2 401
Toimintakate (Netto)	**-2 401**	**-2 401**	**-2 401**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6396 MUU TOIMINTA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	3	3	3
Toimintamenot	-245	-274	-274
Toimintakate (Netto)	**-242**	**-272**	**-272**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6397 LASK. TYÖT, KUNNOSSAPITO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	65	70	70
Toimintamenot	-61	-65	-65
Toimintakate (Netto)	**4**	**5**	**5**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6421 KONEKESKUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	550	620	620
Toimintamenot	-739	-761	-761
Toimintakate (Netto)	**-189**	**-141**	**-141**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6422 PIENKALUSTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	70	80	80
Toimintamenot	-105	-110	-110
Toimintakate (Netto)	**-35**	**-30**	**-30**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6423 KORJAUSPAJA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	87	87	87
Toimintamenot	-143	-144	-144
Toimintakate (Netto)	**-56**	**-56**	**-56**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6424 HUOLTOKORJAAMO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	115	117	117
Toimintamenot	-152	-155	-155
Toimintakate (Netto)	**-36**	**-38**	**-38**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6441 KULJETUSKESKUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	355	418	418
Toimintamenot	-815	-867	-867
Toimintakate (Netto)	**-460**	**-450**	**-450**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6442 PALVELULIIKENNE	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	60	70	70
Toimintamenot	-394	-394	-394
Toimintakate (Netto)	**-334**	**-324**	**-324**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6443 PAIKALLISLIIKENNE	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	250	270	270
Toimintamenot	-2 054	-2 047	-2 047
Toimintakate (Netto)	**-1 804**	**-1 777**	**-1 777**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6461 PUISTOTOIMEN HALLINTO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	3	2	2
Toimintamenot	-387	-395	-395
Toimintakate (Netto)	**-385**	**-392**	**-392**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6462 PUISTOJEN KUNN.-JA PUHT.PITO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	4	3	3
Toimintamenot	-1 137	-1 160	-1 160
Toimintakate (Netto)	**-1 133**	**-1 157**	**-1 157**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6463 RETKEILYALUEET JA UIMARANNAT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-86	-92	-92
Toimintakate (Netto)	**-86**	**-92**	**-92**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6464 LIIK.VÄYLIEN ISTUTUSTEN KUNN.P	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-219	-223	-223
Toimintakate (Netto)	**-219**	**-223**	**-223**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA 6465 LASK. TYÖT, PUISTOTOIMI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	3	4	4
Toimintamenot	-5	-7	-7
Toimintakate (Netto)	**-2**	**-3**	**-3**

630 YHDYSKUNTATEKNIIKKA YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	3 561	3 597	3 597
Toimintamenot	-14 089	-14 433	-14 433
Toimintakate (Netto)	**-10 528**	**-10 836**	**-10 836**

650 KAUPUNKISUUNNITTELU JA KAAVOIT 6501 KAUPUNKISUUNNITTELU JA KAAVOIT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	52	52	52
Toimintamenot	-949	-1 089	-1 089
Toimintakate (Netto)	**-897**	**-1 038**	**-1 038**

650 KAUPUNKISUUNNITTELU JA KAAVOIT YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	52	52	52
Toimintamenot	-949	-1 089	-1 089
Toimintakate (Netto)	**-897**	**-1 038**	**-1 038**

660 RAKENNUSVALVONTA 6601 RAKENNUSVALVONTA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	873	873	873
Toimintamenot	-931	-956	-956
Toimintakate (Netto)	**-59**	**-84**	**-84**

660 RAKENNUSVALVONTA YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	873	873	873
Toimintamenot	-931	-956	-956
Toimintakate (Netto)	**-59**	**-84**	**-84**

670 YMPÄRISTÖNSUOJELU 6701 YMPÄRISTÖN SUOJELU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	91	91	91
Toimintamenot	-408	-442	-442
Toimintakate (Netto)	**-317**	**-351**	**-351**

670 YMPÄRISTÖNSUOJELU YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	91	91	91
Toimintamenot	-408	-442	-442
Toimintakate (Netto)	**-317**	**-351**	**-351**

680 PELASTUSTOIMI 6801 ETELÄ-POHJANMAAN PELASTUSLAITO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-6 370	-6 594	-6 594
Toimintakate (Netto)	**-6 370**	**-6 594**	**-6 594**

680 PELASTUSTOIMI 6802 VÄESTÖNSUOJELU	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-29	-37	-37
Toimintakate (Netto)	**-29**	**-37**	**-37**

680 PELASTUSTOIMI YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-6 399	-6 631	-6 631
Toimintakate (Netto)	**-6 399**	**-6 631**	**-6 631**

700 ELINVOIMA JA KILPAILUKYKY 7101 KAUPUNKIKEHITTÄMINEN	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-206	-222	-222
Toimintakate (Netto)	**-205**	**-221**	**-221**

700 ELINVOIMA JA KILPAILUKYKY 7151 ALUEKEHITYS JA OSALLISUUS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	7	7
Toimintamenot	-1 350	-1 355	-1 355
Toimintakate (Netto)	**-1 350**	**-1 348**	**-1 348**

700 ELINVOIMA JA KILPAILUKYKY 7201 MARKKINOINTI	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	5	5	5
Toimintamenot	-367	-418	-418
Toimintakate (Netto)	**-362**	**-413**	**-413**

700 ELINVOIMA JA KILPAILUKYKY 7251 VIESTINTÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-113	-119	-119
Toimintakate (Netto)	**-113**	**-119**	**-119**

700 ELINVOIMA JA KILPAILUKYKY 7301 KANSAINVÄLISET ASIAT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	50	76	76
Toimintamenot	-180	-192	-192
Toimintakate (Netto)	**-129**	**-116**	**-116**

700 ELINVOIMA JA KILPAILUKYKY 7302 KANSAINVÄLINEN KAUPUNKIYHTEIST	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-31	-31	-31
Toimintakate (Netto)	**-31**	**-31**	**-31**

700 ELINVOIMA JA KILPAILUKYKY 7401 HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDIS	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	16	65	65
Toimintamenot	-152	-207	-207
Toimintakate (Netto)	**-136**	**-142**	**-142**

700 ELINVOIMA JA KILPAILUKYKY 7501 TYÖLLISTÄMISPALVELUT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	746	736	736
Toimintamenot	-4 382	-5 510	-5 510
Toimintakate (Netto)	**-3 636**	**-4 773**	**-4 773**

700 ELINVOIMA JA KILPAILUKYKY 7502 TOIMINTOJEN TALO	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	44	55	55
Toimintamenot	-546	-682	-682
Toimintakate (Netto)	**-502**	**-627**	**-627**

700 ELINVOIMA JA KILPAILUKYKY 7503 KAKS KÄTTÄ-TYÖPAJA	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	1	1
Toimintamenot	-1 324	-1 150	-1 150
Toimintakate (Netto)	**-1 323**	**-1 150**	**-1 150**

700 ELINVOIMA JA KILPAILUKYKY 7601 TAPAHTUMAT	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	1	1
Toimintamenot	-309	-324	-324
Toimintakate (Netto)	**-309**	**-323**	**-323**

700 ELINVOIMA JA KILPAILUKYKY YHTEENSÄ	TA 2021	TAE 2022	TA 2022
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	863	948	948
Toimintamenot	-8 959	-10 210	-10 210
Toimintakate (Netto)	**-8 096**	**-9 262**	**-9 262**

INVESTOINNIT

PROJEKTEITTAIN

INVESTOINTIOSA						
			TAE 2022	TAE 2022	TA 2022	TA 2022
Kp	PROJ.		MENOT	TULOT	MENOT	TULOT
1302		KAUPUNGINHALLITUS				
	1001	Ki Oy Seinäjoen Palvelutalot	1 750 000			
	1002	Ki Oy Seinäjoen Myllypuistokoti	440 000			
	1026	Ki Oy Seinäjoen Paloasema	332 400			
	1038	Ki Oy Seinäjoen Ruokatalo	330 000			
	1045	Eelan laajennus	33 400			
	1047	Animwest	125 000			
	1206	Pörssi, Sampo ym.	1 000 000			
	1023	Asunto-osakkeet		-100000		
	1048	Suomi-Rata Oy	15 700			
1651		TIETOHALLINTO				
	1007	Tietohallinnon hankinnat/ohjelmistot	685 900			
	1008	Tietohallinnon hankinnat/laitteet	2 298 000			
1652		SOTE TIETOHALLINTO				
	1033	Tietohallinnon hankinnat/ohjelmistot	254 500			
	1034	Tietohallinnon hankinnat/laitteet	28 800			
		KONSERNIPALVELUT YHTEENSÄ	7 293 700	-100 000		
4101		ALAKYLÄN KOULU				
	4001	Alakylän koulun kalusto	34 000			
4104		MARTTILAN KOULU				
	4007	Marttilan koulun kalusto	28 000			
4108		LINTUVIIDAN KOULU				
	4008	Lintuviidan koulun peruskorjaus ja laajennus	50 000			
4110		KÄRJEN KOULU				
	4009	Kärjen koulun kalusto	20 000			
4111		PAJULUOMAN KOULU				
	4045	Pajuluoman koulun kalusto	20 000			
4116		HYLLYKALLION KOULU				
	4029	Hyllykallion koulun kalusto	22 000			
4117		VALKIAVUOREN KOULU				
	4010	Valkiavuoren koulun kalusto	30 000			
4120		TANELINRANNAN KOULU				
	4109	Tanelinrannan koulun kalusto	20 000			
4127		TOIVOLANRANNAN YHTENÄISKOULU				
	4011	Toivolanrannan yhtenäiskoulun kalusto	27 000			
4128		SEINÄJOEN LYSEO				
		Seinäjoen lyseon kalusto	32 000			

INVESTOINTIOSA						
			TAE 2022	TAE 2022	TA 2022	TA 2022
Kp	PROJ.		MENOT	TULOT	MENOT	TULOT
4129		SEINÄJOEN YHTEISKOULU				
	4013	SYK liikuntasalin ensikertainen kalustaminen	90 000			
		SYK peruskorjauksen kalusto	190 000			
4130		NURMON YLÄASTE				
	4107	Nurmon yläasteen kalusto	28 000			
4132		PERUSKOULUJEN YHTEISET MENO				
	4127	Koulujen yhteinen kalusto	316 000			
4422		HYLLYKALLION PÄIVÄKOTI				
	6851	Hyllykallion päiväkodin piha	20 000			
4425		KULTAVUOREN PÄIVÄKOTI				
	4076	Leikkimökki ja uudet keinut	30 000			
4466		NIEMISTÖN PÄIVÄKOTI				
	4128	Pyöräilyalue lasten käyttöön	30 000			
4583		TANELINRANNAN PÄIVÄKOTI				
	4129	Tanelinrannan päiväkodin piharemontti	50 000			
4801		SEINÄJOEN LUKIO				
	6852	Seinäjoen lukion kalusto	50 000			
4802		NURMON LUKIO				
	6469	Nurmon lukion kalusto	28 000			
5103		KIRJASTOAUTOPALVELUT				
	4034	kirjastoauto	500 000			
5103		LÄHIPALVELUT				
	4132	Nurmon kirjaston kalustus, muutto Nurmo talolle	175 000			
5501		MUSEOPALVELUT, HALLINTO JA YLEINEN MUSEOTOI.				
	4130	Museokeskus Tiklas	60 000			
5703		UIMAHALLI-URHEILUTALO				
	4131	Urheilutalon salibandykaukalo (IFF hyväksymä)	10 000			
5707		REITIT JA HIIHTOLADUT				
		Sahannevan ulkoilureitistön aloitus	100 000			
		Ampumaradan kunnostus	50 000			
		Telamönkijä	15 000			
		Klapikone	10 000			
5708		JÄÄURHEILUKESKUS				
		Jäänhoitokone	140 000			
		Istuimet	35 000			

INVESTOINTIOSA						
			TAE 2022	TAE 2022	TA 2022	TA 2022
Kp	PROJ.		MENOT	TULOT	MENOT	TULOT
5709		**KENTÄT**				
	4145	Oma Sp stadionnurmen hankinta	350 000			
	4021	Lähiliikuntapaikat	100 000			
	4146	Pesäpallostadionin nurmen uusiminen ja peruskunnostu	300 000			
	4147	Routakallion rata-alueen suunnittelu	50 000			
	4151	Tenniskentät, Hyllykallio	45 000			
	4154	Tanelinrannan virkistysalue	50 000			
	4155	Kyrkösvuoren parkkialue (Käpälikön P-alue)	250 000			
	4156	Mäki-Pohdon ravirata/ratsastuskenttä	30 000			
	4081	Digitaaliset tulostaulut	30 000			
	4148	Ulkojäänhoitokone	15 000			
	4149	Lumitykki	30 000			
		SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA YHTEENSÄ	**3 460 000**	**0**		
6103		**ISÄNNÖINTI**				
	6380	Mestarintie 1 muutokset	300 000			
	6607	Nurmotalon peruskorjaus	300 000			
	6608	Kärjen koulun peruskorjaus	100 000			
	6613	Joupin päiväkodin peruskorjaus	900 000			
	6618	Varaus investointiluonteisiin pienkorjauskohteisiin	300 000			
	6619	Seinäjoen yhteiskoulun peruskorjaus	3 500 000	-150 000		
	6622	Tiklaksen/jaakkolantie muutokset museotoimelle	1 400 000	-420 000		
	6685	Lintuviidan palvelutalon peruskorjaus ja laajennus	1 800 000			
	6777	Kertunlaakson koulu	100 000			
	6779	Törnävän kartano	130 000			
	6932	Kansalaistori (viheralueet)	100 000			
	6496	Toripaviljonki	900 000			
	5000	Alakylän koulun laajennus	100 000			
	5001	Jouppilanvuoren tekonurmikentän huoltorakennus	500 000			
	6856	Marttilan koulu	200 000			
	6154	Tanelinrannan koulu	300 000			
	5002	Törnävän museoalueen rakennukset	50 000			
6122		**RUOKAPALVELUT**				
	4073	Tunneliastianpesukone, Seinäjoen lukion keittiö	75 000			
	1021	Astianpesukone, Alakylän koulu	22 000			
	4150	Pakkauskone, keskuskeittiö Alvariina	10 000			
6202		**MAA-JA METSÄTILAT**				
	6012	Maa-alueiden hankinta	900 000			
	6012	Maa-alueiden myynti		-1 000 000		
6204		MITTAUSPALVELUT				
	6936	Leica captive GNSS -paketti	35 000			

INVESTOINTIOSA			TAE 2022	TAE 2022	TA 2022	TA 2022
Kp	PROJ.		MENOT	TULOT	MENOT	TULOT
6381		KADUT				
	6013	k Katujen kestopäällystäminen	900 000			
	6628	k Pajuluoman jatke 2021	129 800			
	6943	Pajuluoma	383 200			
	6519	k Kärki	211 500			
	6944	k Kouran asuinalie	134 300			
	6945	k Simunantie	70 000			
	6946	k Hallilanvuoren jatko	218 500			
	6947	k Niemistönkuja	78 500			
	6970	k Asulansuora ja Asulankuja osa 2	130 000			
	6948	k Axel Mörnen katu	117 000			
	6949	k Kappelintie	30 000			
	6950	k Puistoraitteja asuinalueille (nimeämätön)	100 000			
	6026	k Teollisuusalueiden kunnallistekniikka	70 000			
	6688	k Saneerauskohteet	1 130 900			
	6689	k Kevytliikenneväylät	288 800			
	6690	k Hulevesijärjestelyt	102 800			
	6691	k Sillat	1 290 000			
	6692	k Liikennevalot	50 000			
	6971	k Halkosaaren etl suunnitteluraha	60 000			
	6972	k Yleisten teiden jk+pp suunnitteluraha	150 000			
	6973	k Kauppakadun muuttaminen kaksisuuntaiseksi	500 000			
	6974	k Yksityistieyhteys Datacenterille	315 000			
	6290	k Komiakorttelin tori	75 000			
	6975	k Asuntoalueen melusuojaus Ideaparkia vastapäätä	90 000			
	6976	k Vauhtiajojen rata-alueen kehittäminen	50 000			
	6977	k Liikenteenjakajien uusiminen	60 000			
	6978	k Tieliikennelain aiheuttamat muutostyöt	15 000			
	6979	k Kuntokartoitus ja LM-investointi Sjk-Nurmo pääkadut	100 000			
	6895	k Atrian eritasoliittymä, kaupungin osuus osa 1	200 000			
	6896	k Kaupungin osuus yksityisteihin	300 000			
	6848	k Vesipostien rakentaminen	30 000			
	6843	k Melusuojausten rakentaminen	50 000			
	6844	k Aseman seudun kehittäminen	2 500 000			
	6180	k Maapankin alueen rakennustyöt (Pirttikorven materia	100 000			
	6054	k Joukkoliikenteen rakentaminen	100 000			
	6066	k Keskustan kehittäminen	300 000			
	6053	k Katualueiden viherkaistat	100 000			
	6052	k Kouluympäristöjen liikenneturvallisuuden parantamine	20 000			
	6061	k Haltuunottokorvaukset	30 000			
	6063	k Pienet liikennejärjestelyt	100 000			
	6064	k Edellisen vuoden keskeneräiset työt	100 000			
6392		HULEVESIVERKOSTON HOITO				
	6634	Svv Pajuluoman jatke 2021	76 900			
	6980	svv Pajuluoma 2022	117 900			
	6520	svv Kärki	75 400			
	6981	svv Kouran asuinalue	73 000			
	6982	svv Simunantie	30 000			
	6983	svv Hallilanvuoren jatko	53 700			

INVESTOINTIOSA						
			TAE 2022	TAE 2022	TA 2022	TA 2022
Kp	PROJ.		MENOT	TULOT	MENOT	TULOT
	6984	svv Niemistönkuja	57 400			
	6985	svv Asulansuora ja Asulankuja osa2	20 000			
	6986	svv Axel Mörnen katu (Törnävä)	26 000			
	6987	svv Kappelintie	16 400			
	6079	Svv Teollisuusalueiden kunnallistekniikka	25 000			
	6753	Svv Saneerauskohteet	483 400			
	6754	Svv Kevytliikenneväylät	134 000			
	6755	Svv Hulevesijärjestelyt	451 800			
	5009	svv Yksityistieyhteys Datacenterille	50 000			
6421		**KONEKESKUS**				
	6937	Traktori	69 000			
	6938	Kunnossapitokuorma-auto	240 000			
6422		PIENKALUSTO				
	6939	Generaattori	30 000			
	6940	Sulkuaidat	15 000			
6423		**KORJAUSPAJA**				
	6941	Sähköinen ketjunostin	25 000			
6441		**KULJETUSKESKUS**				
	6358	Kuljetuskalusto kylmäkuljetusvarustuksella	120 000			
6461		**PUISTOTOIMEN HALLINTO**				
	6107	Ruohonleikkuri	25 000			
	6110	Vanhojen puistojen peruskorjaus	210 000			
	6114	Kalajärven matkailualue	20 000			
	6757	Uusien puistojen rakentaminen	180 000			
	6942	Puistoraittien rakentaminen	50 000			
		KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA YHTEENSÄ	**25 477 200**	**-1 570 000**	**0**	**0**
		INVESTOINNIT YHTEENSÄ	**36 230 900**	**-1 670 000**	**0**	**0**

TALOUSSUUNNITTELMA

VUOSILLE 2023 - 2025

TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2023 – 2025

1. YLEINEN TALOUSKEHITYS

1.1 Yleinen talouskehitys

Talouden näkymät ovat maailman, Euroopan ja Suomen taloudessa kasvussa. Tämä näkyy myös maailman aukeamisena yhä enemmän kohti normaalimpia aikoja. Talouden toipuminen koronapandemiasta on ollut nopeaa vuoden 2021 keväästä alkaen. Kasvupyrähdys liittyy patoutuneen kysynnän purkautumiseen tilanteessa, jossa rokottaminen etenee ripeästi, liiketoiminnalle asetettuja rajoituksia puretaan ja kotitalouksien ja yritysten luottamus tulevaisuuteen on vahva. Vuoden 2020 taantumasta on siirrytty asteittain voimakkaamman kasvun uralle.

Maailmantalouden ennakoidaan kasvavan 5,7 % vuonna 2021 ja 4,5 % vuonna 2022, arvioidaan Talousjärjestö OECD:n uusimmassa talousennusteessa 21.9.2021.

Valtiovarainministeriö (VM) arvioi tuoreessa talouskatsauksessaan 27.9.2021, että talouden elpyminen jatkuu syksyllä 2021 varsinkin niillä toimialoilla, joita koronarajoitukset vielä tällä hetkellä koskevat. Sen seurauksena talouskasvu pysyy vahvana myös loppuvuonna ja jatkuu vuonna 2022. Julkisen talouden epätasapaino pienenee tänä ja ensi vuonna, kun talous kasvaa ripeästi ja epidemian aiheuttamat menotarpeet vähenevät. Julkinen talous jää suhdanteen tasaannuttua kuitenkin edelleen alijäämäiseksi.

VM:n ennusteissa on kuitenkin myös epävarmuustekijöitä. Julkisen talouden merkittävimmät riskit linkittyvät edelleen yleiseen talouskehitykseen. Myös koronaviruspandemian mahdolliset uudet virusmuunnokset voivat hidastaa talouden toipumista ja heikentää julkista taloutta hidastuneen talouskasvun ja epidemiaan liittyvien menojen mahdollisen uuden kasvun myötä, vaikkakin rokoteohjelma edistyy koko ajan.

Rahamarkkinoita on elvytetty historiallisen voimakkaasti valtioiden ja keskuspankkien toimesta Yhdysvalloissa ja Euroalueella. Se on merkinnyt samalla voimakasta julkisen velan kasvua Suomellekin. EU on hyväksynyt historiallisen hätärahoituksen, yli 750 miljardia euroa, tästä Suomen osuus on 6,6 miljardia euroa. Tämän lisäksi Euroopan Keskuspankki on elvyttänyt 1 350 miljardilla. Suomen valtio on ottanut lisävelkaa vuosina 2020-2021 lähes 30 miljardia. Euroopan unionin ja Suomen elvytystoimet ovat tärkeät viennin turvaamiseksi, mutta se lisää kestävyysvajetta entisestään. Julkisella sektorilla on isoja tasapainotuspaineita lähivuosina ja kuluvana vuosikymmenenä.

Julkisten menojen lisääntyminen tukee talouskasvua ja valtion talousarvioesitys 2022 on laadittu elvyttäväksi. Valtion talousarvio on -6,9 miljardia euroa alijäämäinen.

Bruttokansantuote (BKT) on saavuttanut Suomessa koronaa edeltävän tason ensi kertaa elokuussa 2021. Suomen talous ja työllisyysaste kasvavat todennäköisesti ensi vuonna ja lähivuosina, mutta talouden kasvu uhkaa jäädä tilapäiseksi väestön ikääntyessä ja rakenteellisten haasteiden vuoksi. Pidemmällä aikavälillä on oleellista tukea työllisyyttä, investointeja, tuottavuutta, kilpailukykyä ja vakaata julkista taloudenpitoa rakennepolitiikan keinoin.

Suomessa **bruttokansantuotteen** ennustetaan kehittyvän ajanjaksolla 2021-2025 seuraavasti (Lähde: VM 27.9.2021):

2021	3,3 %
2022	2,9 %
2023	1,4 %
2024	1,1 %
2025	1,0 %

Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen on kääntynyt 2020-luvulla uudelleen merkittävään kasvuun. Julkinen talous pysyy ennusteiden mukaan selvästi alijäämäisenä ja velkasuhde jatkaa voimakasta kasvuaan. Hallituksen tavoitteena on vakauttaa julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen vuosikymmenen loppuun mennessä. Hallitus on linjannut toimista, joilla julkisen talouden kestävyyttä vahvistetaan. Hallitus pyrkii vahvistamaan työllisyyttä, talouskasvun edellytyksiä, kilpailukykyä ja hillitä rakenteellisin uudistuksin julkisten menojen kasvua.

Pitkän aikavälin julkisen talouden kestävyysvaje on 8 miljardia euroa. Jos valmisteltavat rakenteelliset uudistukset ja kasvua vauhdittavat uudistukset eivät riitä vahvistamaan julkista taloutta tavoitellusti, hallitus on sitoutunut turvautumaan julkisiin tuloihin ja menoihin nopeasti vaikuttaviin toimiin.

Alhaiset korot luovat otolliset olot kotitalouksille kuluttaa ja yrityksille investoida. Suomen taloudellinen toimintaympäristö kokonaisuudessaan tarjoaa yhä edellytykset kasvun jatkumiselle maailmantalouden kasvaessa koronakriisin varjossa.

Inflaatiokehityksen ennustetaan Suomessa pysyvän oheisessa taulukossa (kuluttajahinnat) esitetyn mukaisesti varsin maltillisena vuoteen 2025 asti:

2020	0,3 %
2021	1,8 %
2022	1,6 %
2023	1,7 %
2024	1,8 %
2025	1,9 %

Vaikka näkymät ovat yhä ekonomistien arvioiden mukaan sangen vakaat inflaation suhteen Euroopassa ja Suomessa, on toisaalta talouden kasvaessa näkynyt huolestuttaviakin merkkejä talouden kuumentumisesta, on myös pulaa teollisuuden tarvitsemista raaka-aineista ja energian kustannuksissa on nähty merkittävä nousua syksyllä 2021. Ensi vaikutelmia kuluttajahintojen kovasta nousustakin on nähty mm. Yhdysvalloissa, jossa elokuussa 2021 inflaatio oli jo 5,4 %, Euroalueellakin vastaava lukema oli 3,0 %. Hyvänä tasona yleisen talouden kehityksen kannalta pidetään noin 2 %:n inflaatiota.

Ansiotason nousuksi Suomessa arvioidaan valtiovarainministeriössä noin 2,3-3,0 %:in vuosittaista kasvuvauhtia vuosina 2022-2025. Vuonna 2021 ansiotason arvellaan nousevan edellisvuodesta 1,9 %.

Talouskasvu lisää työllisten määrän kasvua. Työllisyysasteen arvellaan nousevan 72,4 %:sta 74,5 %:iin vuoteen 2025 mennessä, osin kasvun, osin työllisyystoimiin panostamalla, mutta myös työikäisen väestön vähentyessä. Yhteiskunnan eriytymisestä puolestaan kertoo se, että koronan pahimman vaiheen jälkeisellä nousukaudella pitkäaikaistyöttömyys on yhä kasvanut ja toisaalta osaajista on pulaa.

Työllisyysasteen ennustetaan kehittyvän 2021-2025 seuraavasti:

2021	72,4 %
2022	73,6 %
2023	74,1 %
2024	74,3 %
2025	74,5 %

Tilastokeskuksen lukujen (vertailukelpoinen muiden Euroopan maiden työttömyyslukujen kanssa) mukaisen työttömyysasteen ennustetaan laskevan 7,8 %:sta 6,8 %:iin vuonna 2022 ja vuoteen 2025 mennessä 6,2 %:iin.

Tilastokeskuksen seuraaman **työttömyysaste**en ennustetaan kehittyvän ajanjaksolla 2021–2025 seuraavasti:

2021	7,8 %
2022	6,8 %
2023	6,4 %
2024	6,3 %
2025	6,2 %

Rahoitusmarkkinoilla keskuspankkien ja valtioiden voimakkaat elvytystoimet ja talouden vain maltillisen kasvun näkymät näkyvät myös alhaisena korkotasona. Sekä lyhyet että pitkät markkinakorot ovat historiallisen alhaisella tasolla, ja niiden nousun näkymä on lykkääntynyt pidemmälle tulevaisuuteen.

Yksityisissä investoinneissa on näkyvissä merkittävää toipumista maailmantalouden parempien kasvunäkymien ja kotimaisten hankkeiden johdosta. EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä (RRF) saatava rahoitus vauhdittaa yksityisiä investointeja vuosina 2021–2023. Mm. vihreää kasvua tuetaan.

Talouden kokonaiskuvassa vaikuttaa tulevaisuudessa se, että julkisessa taloudessa vallitsee edelleen rakenteellinen menojen ja tulojen välinen epätasapaino. Merkittävä sopeuttamistarve on edessä julkisessa taloudessa, hyvinkin pian akuutin koronavaiheen jälkeen. Velkaantumisen vähentäminen samalla on keskeistä. Sote-uudistuksen onnistumisella ja työllisyysasteen tasolla on merkitystä. Suomella oli jo ennen koronakriisiä tuntuva julkisen talouden kestävyysvaje, joka johtuu mm. väestön ikääntymisestä.

1.2 Hyvinvointialueuudistus 1.1.2023 lukien

Hyvinvointialueiden kansallinen valmistelu jatkuu 2021 ja 2022. Uudet hyvinvointialueet aloittavat 1.1.2023. Hallitus johtaa valmistelua. Sote-uudistus vaikuttaa merkittävässä määrin kuntien tehtäviin ja talouteen. Uudistus koskee myös pelastuslaitoksia.

Seinäjoen kaupungille sote-uudistus tarkoittaa käytännössä erittäin isoa muutosta kuntien tehtäviin ja rahoitukseen vuodesta 2023 lukien. Vuonna 2023 henkilöstömäärä tulee vähenemään kokonaisuutena sosiaali- ja terveydenhuoltohenkilöstön ja pelastuslaitoksen siirtyessä hyvinvointialueeseen. Lisäksi tukipalveluita tuottavasta henkilöstöstä siirtyy merkittävä osa hyvinvointialueelle. Kokonaisresurssista määritellään laskennallisesti sosiaali- ja terveydenhuollolle sekä pelastuslaitokselle palveluita

tuottava osa. Yhteensä siirtyviä henkilöitä on noin 1200-1300 henkilöä sekä sopimuspalokuntalaisia (sivutoimisia) noin 850 henkilöä.

Lähes puolet kaupungin puolen miljardin budjetista siirtyy tulevalle hyvinvointialueelle. Myös omaisuutta siirtyy hyvinvointialueelle, mm. sairaanhoitopiirin kiinteistöt sekä kaupungin sote-irtaimisto kokonaan. Kaupungin omistamia sosiaali- ja terveyspalvelujen tiloja tuleva maakunta vuokraa 3+1 vuosimallilla, minkä jälkeen asiat ratkaistaan erikseen.

Verotusoikeus kunnilla vähenee tämän hetkisen tiedon perusteella laskennallisesti noin 13,26 %-yksikköä, mikä kaventaa merkittävästi tulopohjaa liittyen kuntiin jäävien palvelujen ja investointienkin rahoitukseen kunnissa uudistuksen jälkeen. Myös kaupungin liikelaitoksena toimiva Etelä-Pohjanmaan Pelastuslaitos on siirtymässä maakunnalle.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen vuotuinen tasapainottamistarve on lähes 2 % tämän hetkisten laskelmien myötä. Se tarkoittaa sitä, että palvelutarpeisiin nähden noin puolet rahoitustarpeen vuotuisesta kasvusta kyetään kattamaan. Tämä tarkoittaisi sopeuttamistarvetta joko palvelutasoa heikentämällä tai rakenteellisia uudistuksia tehden tulevalle maakunnalle. Etelä-Pohjanmaan vuosien 2015-2019 sote- ja erikoissairaanhoidon keskimääräinen vuotuinen kulukasvu on ollut +3,8 %/vuosi. (Lähde: Talen Vectian selvitys maaliskuu 2021).

Vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätösten sote-menot määrittävät valtion siirtolaskelmissa tulevan valtionosuustason kunnille siirtymäajaksi seitsemäksi vuodeksi 2023-2029. Tämä tarkoittaa sitä, että mikäli palvelut on tätä ennen tuotettu kunnassa ja sairaanhoitopiirissä tehokkaasti, on silloin vuoden 2023 jälkeinen valtionosuuskin suurempi kunnalle. Kääntäen sama tarkoittaa sitä, että kalliilla hoidetut sote-palvelut ennen vuotta 2023 vaikuttavat kunnan valtionosuusrahoitukseen sitä merkittävästi pienentävinä seitsemän vuoden ajan alkaen vuodesta 2023.

Sairaanhoitopiirin alijäämät on omistajakuntien kuitattava maksetuiksi vuoden 2022 loppuun mennessä. Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirillä ei ole tällä hetkellä alijäämiä.

Valtakunnallisella sote-uudistuksella pyritään vastaamaan mm. väestörakenteen muutoksen tuomaan julkisen talouden kestävyysvajeeseen muodostamalla laajemmat järjestämisvastuulliset toimijat alueen palvelutarpeen muutokseen vaikuttavasti ja kustannustehokkaasti.

Valmistelutoimielin on aloittanut toimintansa 1.7.2021. Kaupunki on nimennyt VATE:en edustajansa. Lisäksi kaupunki on nimennyt VATE:n asettamiin valmisteluja-ostoihin ja niiden alajaostoihin edustajansa.

Hyvinvointialueiden valmistelu vaikuttaa myös kuntiin merkittävässä määrin siirtymäaikana tilapäisesti lisääntyvän työmäärän myötä. Alueelliset vaalit pidetään alkuvuodesta 2022 ja hyvinvointialueiden luottamushenkilötoimielimet aloittavat toimintansa 1.3.2022.

Kuvio. Sote-uudistuksen aikataulu hyvinvointialueiden aloitukseen.

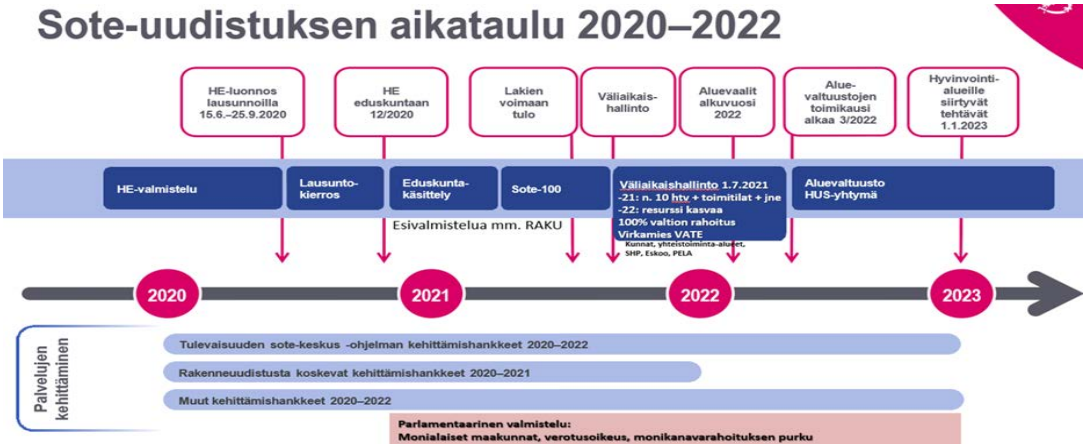

2. SEINÄJOEN KAUPUNGIN KEHITYS

Vuoden 2022 talousarvio ja taloussuunnitelma 2023-2025 on laadittu siten, että talous on tasapainossa. Kaupungin kasvun ja vetovoiman uskotaan jatkuvan.

Tämänhetkiset talousennusteet lähtevät siitä, että työllisyystilanne tulee paranemaan talouden elpyessä. Se on myös hallituksen yksi keskeisimmistä tavoitteista. Suomen talouden kasvun hidastuminen voi vaikuttaa oletettua enemmän myös Seinäjoen tulokertymiin tulevaisuudessa. Yleisessä taloudessa on yhä epävarmuutta jatkuvan koronapandemian vuoksi, vaikkakin rokoteohjelma edistyy koko ajan. Inflaatioriski on kasvanut. Julkiseen talouteen jää merkittävää kestävyysvajetta. Suurta vertoapua ei ole odotettavissa valtiolta tai yleisestä talouden kasvusta talouden suunnitelmavuosina. Senkin tähden on tärkeää, että tasapainottamistavoitteista pidetään kiinni myös suunnitelmavuosina ja että tarvittavat toimet tehdään ajoissa.

Talousarviovuoden onnistuminen ja erityisesti tulevien vuosien talouden kestävyys vaativat valmiutta uusiutua ja tehdä rakenteellisiakin muutoksia.

Tavoitetta helpottavat Seinäjoen vahva kasvu ja myönteinen työllisyyskehitys. Asukasluvun vuotuinen kasvuennuste on noin 1 %, ja 65 000 asukkaan raja on menossa rikki. Työllisyys on suurten kaupunkien parhaimmistoa. Positiivinen kierre vahvistaa Seinäjoen asemia kiinnostavana ja vetovoimaisena kaupunkina, joka houkuttelee investointeja ja yrittäjyyttä.

Käyttötalouden tervehdyttämiseksi, toisin sanoen toimintakatteen ja vuosikatteen vahvistamiseksi tarvitaan silti määrätietoisia sopeuttamistoimia, mutta myös hyvin johdettuja rakenteellisia uudistuksia ja uusiakin toimintatapoja pysyvän muutoksen aikaan saamiseksi. Tuloilla on menojen rinnalla yhtä lailla iso merkitys.

Taloussuunnitelmavuosina 2023 - 2025 käänne selkeästi vahvemmalle talousuralle näkyy vuosikatteessa ja tilikauden tuloksissa, edellyttäen että rakenteellisissa uudistuksissa onnistutaan. Myös lainamäärän kasvu taittuu ja kääntyy laskuun.

Hyvien tulosten saamiseksi keskeistä on kyky uudistua, ja että ymmärretään hyvin myös toiminnan ja talouden kytkös. Strategian tavoite tasapainoisesta taloudesta viedään käytäntöön erikseen määriteltyinä konkreettisina toimina kaikilla toimialoilla ja

siten osaltaan vahvistetaan kasvukaupungin mahdollisuuksia sekä panostaa laadukkaisiin ja vaikuttaviin palveluihin että toisaalta vaikuttavaan investoimiseen. Tarkastellaan myös kaupungin organisaatiota, miten se vastaa tulevaisuuden kehitysnäkymiin ja miten toiminta on vaikuttavaa ja kustannustehokasta sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Kaupungin strateginen tavoite on vuosikatteessa vähintään 30 Meur ja nettoinvestoinneissa enintään noin 30 Meur. Tämä tarkoittaisi kasvukaupungille velkaantumisen kääntymistä positiiviseen suuntaan ja noin +10 miljoonan euron vuotuisia tilikauden tuloksia. Terve talous luo liikkumatilaa ja mahdollistaa peruspalvelut sekä kaupungin kasvun jatkumisen.

Kuvio: Vuosikatekehitysvuosina 2016 – 2022 ja ennakoitu kehitys suunnitelmavuosina 2023-2025.

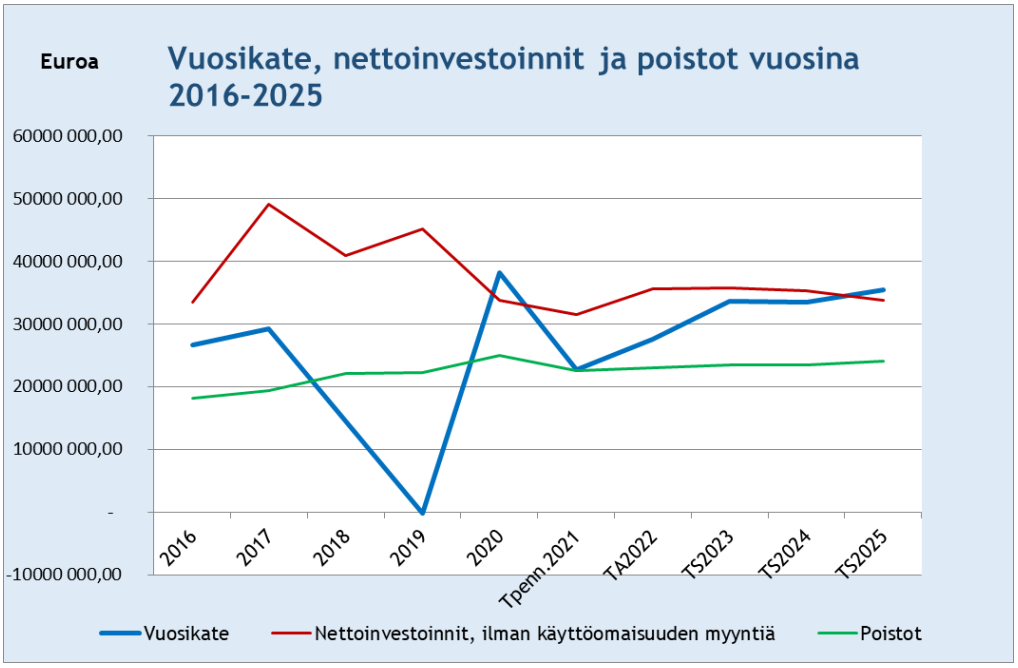

Talouden tasapainottamistoimia jatketaan vuosina 2021-2025 tavoitteena talouden tervehdyttäminen ja kaupungin kasvun tukeminen. Talousarviovuonna 2022 tulee valmistella myös rakenteellisia uudistuksia samanaikaisesti, kun turvataan positiivinen tulos. Näin vuosista 2022-2025 voi tulla selvästi parempia talouden näkökulmasta.

Tavoitteena on talouden vahvistaminen siten että velkaantuminenkin vähenee myös määrällisesti. On tärkeää toisaalta turvata vuoden 2023 uudessa kuntarakenteessa kuntalaisten tarvitsemat kuntapalvelut ja infra ja toisaalta hyvä siirtyä hyvinvointialueiden rakentumisessa.

Kuvio. Kolmen eri skenaarion kehityskulut 2019-2025:

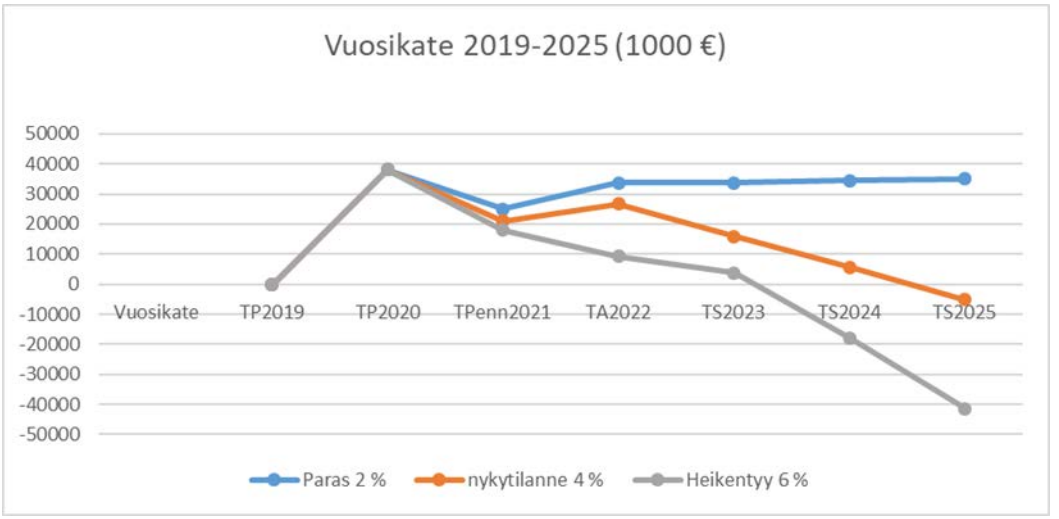

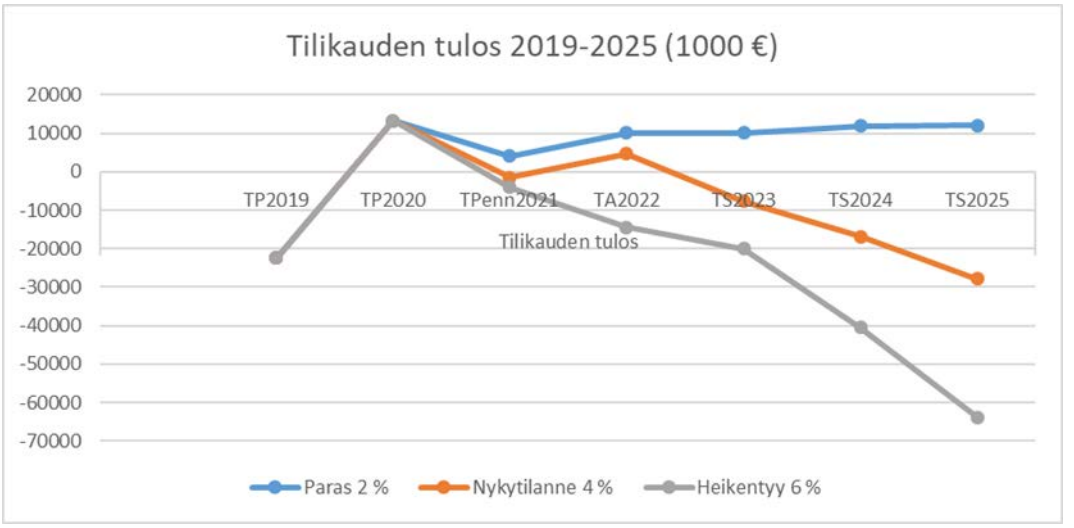

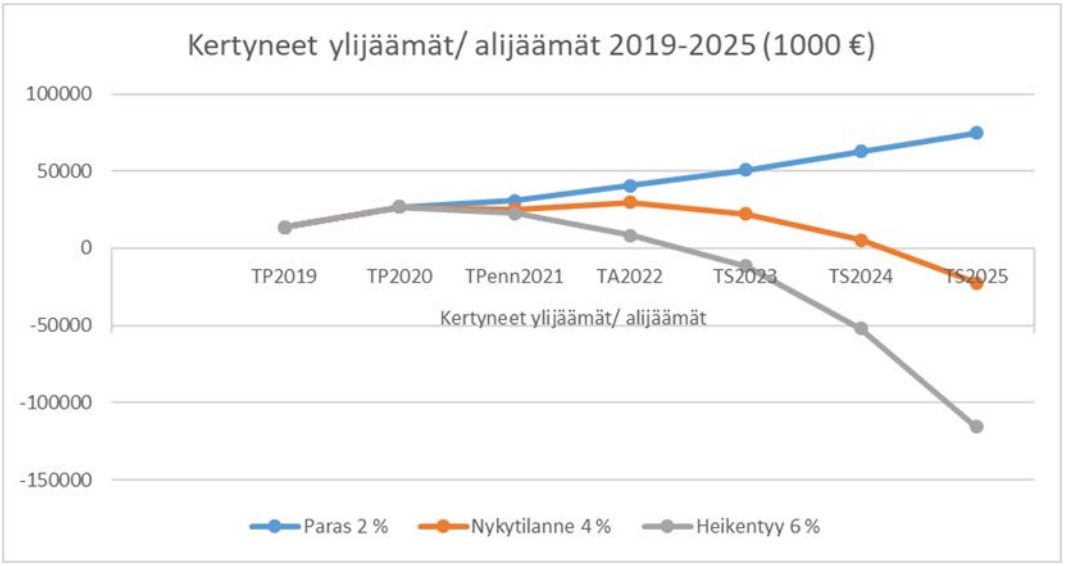

Osana vuoden 2021 talousarviota hyväksyttiin talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2021- 2024. Hyväksytään, että ko. linjalla jatketaan myös vuosina 2022-2025 seuraavasti:

- Vuotuinen +10 milj. euron tulos, parempikin, jos tulot kehittyvät hyvinä. Tämä pidentää mahdollisuuksia lykätä veronkorotuksia. Myös velkaantuminen kääntyy laskuun ja on alle 5000 €/asukas jo taloussuunnitelmavuosien loppupuolella. Emokaupungin kumulatiivinen ylijäämä vahvistuu vuoden 2024 loppuun mennessä vähintään 30–40 miljoonaan euroon.

- Toimintakate paranee yhteistuumin merkittävästi uudistamalla nykyisestä noin 5750 euron tasosta vuoden 2022 loppuun mennessä enintään 5600 euroa/asukas -tasolle ja sen jälkeen taloussuunnitelmavuosina 2023-2024 hyvälle 5500 euroa/asukas -tasolle, joka on tämän hetkinen valtakunnallinen keskiarvo.

- Seinäjoen verrokkikaupunkeihin nähden tavoite on olla parhaassa kolmannessa toimintakatevertailussa euroa/asukas.

- Vuotuisesti toimintakate kasvaa vuonna 2021 enintään noin 1,0 % ja taloussuunnitelmavuosina 2022-2024 enintään 2,0 %/vuosi, minkä tulee riittää kestävään kasvuun ja palvelujen järjestämiseen. Tulopuolta tarkastellaan menojen rinnalla.

- Toiminta, tavoitteet ja seuranta perustuvat voimassa olevaan kaupunkistrategiaan 2018-25. Tavoitteet viedään osaksi konkretiaa myös talousarviotavoitteina. Vaikuttavuus, kustannustietoisuus ja uudistuminen ovat arkipäivää ja tasapainottamistoimet on viety toiminnan tasolle. Palvelutasosta ja -määrästä on mahdollista tinkiä väliaikaisesti talouden tasapainottamiseksi.

- Kaupunki henkii 2020-luvulla edelläkävijyyttä, yrittäjämäisyyttä, rohkeutta uudistua sekä tarkastelee systemaattisesti palvelurakenteita etsien parasta toimintatapaa. Digitalisaatiota hyödynnetään palveluissa ja palveluprosesseissa sekä tiedolla johtamisessa. Henkilöstö on mukana uudistamassa, hyvä johtaminen ja osaaminen näkyvät kaikessa tekemisessä. Henkilöstösuunnitelmaa 2021-2024 hyödyntäen haetaan optimitaso koko kaupungin henkilöstömäärän kehittymiselle siten, että kokonaishenkilöstömäärä henkilötyövuosina voi myös vähentyä vuoden 2021 tasosta vuosina 2022-2024.

- Nettoinvestoinnit ovat noin 28-35 miljoonan euron tasolla, kunnes on mahdollisuuksia jälleen panostaa enemmänkin. Mm. asemanseutu kehittyy ja siihen saadaan mukaan myös muuta ulkoista rahoitusta, samoin kuin muihinkin investointeihin. Edunvalvonnan merkitys korostuu. Erikseen laaditaan vuoden 2021 aikana tarkennettu investointisuunnitelma 2021-2024 vaikuttavuusarvioineen osana tasapainotustoimia.

Taulukko. Parhaan, samalla taloutta tasapainottavan skenaarion tuloslaskelma vuosille 2023-2025.

						TALOUSARVIO 2022		Suunnitelmavuodet 2023-2025		
TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSA (KAUPUNKI+LIIKELAITOS), 1 000 €										
Eliminoimaton		TP-2019	TP-2020	TA2021, muut.	TP2021 enn.	TA-2022	vrt. Ta2021	TS-2023	TS-2024	TS-2025
TOIMINTATUOTOT										
	Myyntituotot	51 576	51 075	56 110	56 110	55 347		35 229	36 285	37 374
	Maksutuotot	19 393	17 584	20 584	20 584	21 843		14 673	15 113	15 567
	Tuet ja avustukset	4 374	6 036	6 080	6 080	7 087		4 000	4 000	4 500
	Muut toimintatuotot	37 053	40 709	39 599	38 699	46 816		27 028	27 568	28 120
	Toimintatuotot yht.	**112 396**	**115 404**	**122 373**	**121 473**	**131 093**	7,1 %	**80 929**	**82 967**	**85 560**
TOIMINTAKULUT										
	Palkat ja palkkiot	-154 969	-156 600	-166 028	-166 028	-176 305		-105 522	-108 160	-110 864
	Henkilösotsivukulut	-35 922	-36 085	-38 840	-40 340	-41 324		-25 151	-25 403	-25 657
	Palvelujen ostot	-195 300	-193 617	-195 044	-197 044	-201 899		-55 808	-56 924	-58 063
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 989	-23 258	-25 024	-25 024	-25 676		-12 660	-12 913	-13 171
	Avustukset	-25 735	-27 320	-27 125	-27 925	-26 180		-14 150	-14 433	-14 722
	Muut toimintakulut	-40 034	-42 903	-45 697	-46 344	-46 322		-22 875	-23 333	-23 799
	Toimintakulut yht.	**-475 949**	**-479 783**	**-497 757**	**-502 705**	**-517 706**	4,0 %	**-236 167**	**-241 166**	**-246 276**
TOIMINTAKATE		**-363 553**	**-364 379**	**-375 384**	**-381 232**	**-386 613**	3,0 %	**-155 237**	**-158 199**	**-160 716**
Verotulot										
	Kunnan tulovero	216 332	226 354	228 000	230 000	**242 500**	*	101 000	103 021	105 041
	Kiinteistövero	25 777	23 795	27 545	27 545	**27 100**		27 300	28 000	29 000
	Osuus yhteisöveron tuotosta	14 991	16 434	17 306	19 506	**16 600**		12 000	12 000	12 500
Valtionosuudet		97 793	127 063	117 020	117 020	**120 100**		40 000	40 000	40 000
Rahoitustuotot ja -kulut										
	Korkotuotot	5 547	5 376	5 177	5 177	4840		5555	5555	5666
	Muut rahoitustuotot	4 804	5 404	4 862	4 862	4782		4800	4800	4300
	Korkokulut	-1 613	-1 596	-1 844	-1 493	-1340		-1650	-1650	-1781
	Muut rahoituskulut	-327	-348	-314	-314	-364		-100	-100	-321
VUOSIKATE		**-249**	**38 104**	**22 368**	**21 071**	**27 606**		**33 668**	**33 427**	**35 366**
POISTOT		-22 197	-24 934	-22 571	-22 571	-23 010		-23 500	-23 400	-24 000
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT										
	Satunnaiset tuotot									
	Satunnaiset kulut									
TILIKAUDEN TULOS		**-22 446**	**13 170**	**-203**	**-1 500**	**4 596**		**10 168**	**10 027**	**11 966**

- Talouden tasapainottamista tukee, että kaupungin kasvu jatkuu hyvänä 0,75-1,0 %:n tasolla ja imago pysyy vahvana ja mahdollisesti vahvistuu. Kasvu tuo lisätuloja ja synergiaetuja palvelujen järjestämiseen. Kaupungilla on palvelut kunnossa, on varaa investoida ja enemmän mahdollisuuksia pärjätä tulevaisuudessa. Kaupungin kiinnostavuus myös vahvistuu, oli sitten kyseessä yritykset tai ihmiset. Ja kaupunkistrategiassa edellytetty tasapainoinen talous saadaan kestävälle perustalle.

Yhteinen missio on pitää Seinäjoen kaupunki menestyjien joukossa ja kiinnostavana kaupunkina myös tulevaisuudessa.

Samalla kun taloutta tasapainotetaan, kaupungin hyvästä pito- ja vetovoimasta halutaan pitää kiinni, ja päinvastoin vahvistaa sitä myös suunnitelmakaudella ja tämän jälkeenkin.

Asukasluvun kasvu on vuosittain noin 500 - 650 henkilöä, joka on noin 0,75 - 1,0 % vuodessa. Kaupunki on väestöennusteiden mukaan eniten kasvavien joukossa. Kaupungistuminen ja mm. Seinäjoen hyvä sijainti pääradan varrella tukee tätä kehitystä. Uudenlaisista osaajista, etenkin kansainvälisistä osaajista odotetaan olevan pulaa jo lähitulevaisuudessa, minkä tähden Seinäjoella on tärkeää panostaa myös osaamisen vahvistamiseen. Seinäjoen elinvoimaisuus näkyy. Erinomainen kehitys elinkeinoelämässä on jatkunut, tämä näkyy mm. vilkkaana rakentamisena, yli 100 %:n työpaikkaomavaraisuutena ja hyvänä yritysmäärä- ja työllisyyskehityksenä.

Asukasluvun ennustetaan kehittyvän suunnittelukaudella seuraavasti (asukasluku ja kasvu - %):

Asukasluvun kehitys		%
31.12.2020	64154	0,6
31.12.2021	64800	1,0
31.12.2022	65400	1,0
31.12.2023	66000	1,0
31.12.2024	66700	1,0
31.12.2025	67300	1,0

3. SEINÄJOEN KAUPUNKISTRATEGIA 2018 – 2025

Kaupunginvaltuusto on 12.2.2018 hyväksynyt Seinäjoen kaupunkistrategian vuosille 2018 – 2025.

Taulukko. Seinäjoen kaupunkistrategian tavoitteet.

Yrittäjyys	Kaupunkiympäristö	Palvelut	Elämäni Seinäjoki	Hyvän johtamisen Seinäjoki
Paras sijainti	Ydinkeskusta	Sujuvat palvelut	Meidän kylä ja kaupunginosa	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö
Vahvat yritystoimialat	Uudistuva kaupunkiympäristö	Kokonaisvaltainen hyvinvointi	Yhteinen kaupunki	Hyvän johtamisen kaupunki
Yritystoimintaa ymmärtävä kaupunki	Elämää kaupungissa ja maalla	Investoinnit kulttuuriin ja hyvinvointiin	Kaikkien Seinäjoki	**Talous; talouden tasapaino**
Yhteistyöverkosto yritysten tukena	Kestäviä liikkumisen ratkaisuja	Yhteistyöllä paremmat palvelut		
	Kestävän kehityksen kaupunki	Vahvistuva korkeakoulu-kaupunki		
		Ammatillista koulutusta työ-elämän tarpeisiin		

Strategian mukaan kaupungin visio on:

Seinäjoki on tekemisen ja onnistumisen kaupunki

Kaupungin arvot ovat:

Tahto, rohkeus ja vastuullisuus

Strategiset valinnat ovat:

Yrittäjyys
Kaupunkiympäristö
Palvelut
Elämäni Seinäjoki
Hyvän johtamisen Seinäjoki

Hyväksytty kaupunkistrategia ohjaa toimialojen budjetointiprosessia ja tavoiteasetantaa sekä palveluissa että investoinneissa.

Tavoitteissa läpileikkaavana teemana halutaan korostettavan asiakaslähtöisyyttä ja vaikuttavuutta, ja että asetetut tavoitteet ovat mitattavia ja johdettu kaupunkistrategiasta. Uusia tapoja toimia ja digitalisaatiota palveluissa halutaan edistettävän kaikilla toimialoilla systemaattisesti. Myös ympärillä oleva globaali muutos haastaa uudistumaan. Tavoitteena on, että tulevissa talousarvioissa kaikilla palvelualueilla tämä näkyy mahdollisimman vahvasti tavoiteasetannassa ja konkreettisissa toimissa, kun talousarviota toteutetaan.

Myös kestävä kehitys on yksi keskeinen strateginen painopistealue. Seinäjoen kaupunki on liittynyt HINKU (kohti hiilineutraalia kuntaa) –verkostoon joulukuussa 2019 kaupunginvaltuuston päätöksellä. Verkostossa olevat kunnat tavoittelevat hiilineutraaliustavoitteita vuoteen 2030 mennessä. Käytännössä Seinäjoen olisi vähennettävä 80 % vuoden 2007 hiilidioksidi (CO_2) tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Kaupungin investoinneissa ja päätöksenteossa vaikutetaan kestävän kehityksen edistämiseksi. Toimia tehdään energiatehokkuuden lisäämiseen, hukkalämmön hyödyntämiseen, ekotehokkuuteen, öljylämmityksestä luopumiseen, julkisen liikenteen lisäämiseen tai pyöräilyn edistämiseen. Kaupungilla on myös käyttämätöntä potentiaalia kiertotalouden edistämisessä, lähtien maakäytönsuunnittelusta ja rakentamisesta siten, että hyödynnetään syntyvät maa-ainekset optimaalisesti.

Seinäjoki kannustaa myös kaupunkilaisiaan samanlaisiin tekoihin, mitä kaupunki pyrkii itsekin tekemään.

Kaupungin talouden tavoitteet on kirjattu seuraavasti:

Kaupungin tavoitteena on talouden tasapaino*, joka saavutetaan tulopohjaa vahvistamalla, toimintamenojen kasvua hallitsemalla, palvelujen tuottavuutta parantamalla ja investointitaso tulorahoituksen mukaiseksi mitoittamalla.*

Talouden tasapainon kehitystä seurataan seuraavilla mittareilla:

- *Vuosikate nettoinvestointien tasolle, vuosikatteen ollessa vähintään 30 miljoonaa euroa.*
- *Lainamäärän kasvun pysäyttäminen ja kaupungin lainamäärän jääminen alle 4 000 euroa/asukas ja kaupunkikonsernin osalta alle 8 000 euroa/asukas.*

- *Veroasteen, toimintakatteen ja palvelujen tuottamiskustannusten vertailu verrokkikaupunkeihin ja suhteellisen aseman parantaminen vertailussa.*
- *Kaupungin taseen hallinta ja erityisesti kaupungin omistamien tilojen käyttöaste.*

Kaupunkistrategia päivitetään ja uudistetaan vuonna 2022. Strateginen tavoite talouden tasapainosta on tärkeä pitää erityisenä painopistealueena myös vuosien 2023 - 2025 taloussuunnitelmassa.

4. TALOUSSUUNNITELMA 2023 – 2025

Kuntalain taloutta koskevat uudet säädökset tulivat voimaan 1.5.2015. Lain 110 §:ssä on säädökset talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelusta.

Talousarvio ja -suunnitelma
Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Tässä asiakirjassa vuoden 2021 talousarvioon on liitetty taloussuunnitelma vuosille 2022 – 2024. Taloussuunnitelmassa selvitetään kaupungin tulevaa talouskehitystä, joka perustuu tarkasteluun käyttömenojen kehityksestä sekä arviointeihin tulojen ja vieraan pääoman kehitykseen liittyvistä seikoista. Lisäksi taloussuunnitelma sisältää investointiohjelman tuleville vuosille.

Sote- ja maakuntauudistuksen toteutus on avoin, ja se toteutuu aikaisintaan vuonna 2023. Muutokseen liittyviä lakeja ei ole vielä. Lakia koskevien tietojen perusteella ei voida tehdä päätöksiä, vaan on tukeuduttava olemassa olevaan lainsäädäntöön. Siksi Kuntaliitto suosittelee, että kunnat laativat vuoden 2021 ja siitä eteenpäin ulottuvan taloussuunnitelmansa siten, että sen luvuissa ei huomioida mahdollista tulevaa uudistusta.

Taloussuunnitelma sisältää kaupungin nykyisen ainoan liikelaitoksen eli Etelä-Pohjanmaa pelastuslaitoksen.

4.1 Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosa osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, rahoituskustannuksiin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Talousarviosta ja taloussuunnitelmasta laadittu tuloslaskelmaosa on esitetty jäljempänä.

Tuloslaskelmaosan toimintatulot ja -menot perustuvat tarkasteluun tulojen ja menojen kehityksestä. Toimintatulojen osalta liikkumavara tulojen lisäyksen suhteen on varsin pieni. Tavoitteena kuitenkin on, että kaupungin omia tuloja pyritään jatkuvasti lisäämään ja tulojen ennustetaan kasvavan lievästi kustannuskehitystä nopeammin.

Toimintamenojen kasvun sääteleminen on keskeisin asia, kun pyritään turvaamaan riittävän korkea vuosikatetaso. Strategian mukainen tavoitetaso on vähintään 30 miljoonaa euroa. Toimintamenojen kasvua pyritään hillitsemään taloussuunnitelmavuosina palvelujen tuottamiseen liittyviä rakenteita, prosesseja ja palvelutuotantomalleja kehittämällä. Tavoitetasona on enintään 2,0 %:n vuotuinen kasvu.

Konsernihallintoa kehitetään edelleen talouden ohjauksen ja palvelutuotannon kehittämisen näkökulmasta. Painopistealueina on kaupunkikonsernin kokonaisuudenhallinnan parantaminen, toimiva ja tehokas omistajapolitiikka, velkakehitys ja takausperiaatteet.

Kuntien yleisen talouskehityksen kannalta on tärkeää, että valtio ei omilla toimenpiteillään heikennä kuntien taloudellista asemaa. Lisävelvoitteita ei tule siirtää kunnille ilman, että velvoitteiden hoitamiseen osoitetaan tarvittava täysimääräinen rahoitus.

Toimintatuottojen on arvioitu kehittyvän seuraavasti:

Toimintatuotot (1 000 €)

2022	2023	M-%	2024	M-%	2025	M-%
131 093	80 929	-38,3 %	82 967	2,5 %	85 560	3,1 %

Toimintatulotavoite on realistinen, osa tavoitteesta saavutetaan volyymin kasvun avulla, osa joudutaan varmistamaan maksuperusteiden tarkistuksilla.

Toimintamenot kehittyvät seuraavasti:

2022	2023	M-%	2024	M-%	2025	M-%
-517 706	-236 167	-54,4 %	-241 166	2,1 %	-246 276	2,1 %

Henkilöstösuunnitelma vuosille 2023 – 2025 valmistellaan erikseen vuoden 2022 aikana. Henkilöstösuunnitelmaa hyödyntäen haetaan optimitaso koko kaupungin henkilöstömäärän kehittymiselle. Henkilötyövuosien kehitystä seurataan. Eläköitymisen ennuste vuosina 2022-2025 (lähde: Kevan tilastot) yhteenlaskettuna määränä on 446. Tämä sisältää myös hyvinvointialueelle siirtyvät eläköitymiset.

Merkityksellistä on huolehtia myös riittävästä vakituisesta henkilöstöstä, riittävästä henkilöstömäärästä ja henkilöstön hyvinvoinnista, jotta sitouttaminen kaupunkiorganisaatioon myös tulevaisuutta ajatellen on mahdollista. Vakituisen henkilöstömäärän lisääntyminen suhteessa määräaikaiseen resurssiin antaa työyhteisöille vakautta, eikä resurssia valu hukkaan jatkuvaan vaihtuvan henkilöstön perehdyttämisen prosesseihin.

Seinäjoen kaupungille sote-uudistus tarkoittaa käytännössä erittäin isoa muutosta kuntien tehtäviin ja rahoitukseen vuodesta 2023 lukien. Vuonna 2023 henkilöstömäärä tulee vähenemään kokonaisuutena sosiaali- ja terveydenhuoltohenkilöstön ja pelastuslaitoksen siirtyessä hyvinvointialueeseen. Lisäksi tukipalveluita tuottavasta henkilöstöstä siirtyy merkittävä osa hyvinvointialueelle. Kokonaisresurssista määritellään laskennallisesti sosiaali- ja terveydenhuollolle sekä pelastuslaitokselle palveluita tuottava osa. Yhteensä siirtyviä henkilöitä on noin 1200-1300 henkilöä sekä sopimuspalokuntalaisia (sivutoimisia) noin 850 henkilöä.

Henkilöstökulujen määrittelyssä on käytetty taloussuunnitelmavuosina alla olevan taulukon mukaisia arviointeja. Henkilöstökulujen kehityksessä on ennakoitu palkkamenoissa maltillista kasvua. Valmistelussa on lähdetty siitä, että kaupungin henkilöstömäärä ei juurikaan kasva suunnitelmakaudella sote-uudistuksen jälkeen ja henkilöstön luonnollinen poistuma, eläköityminen ja muu poistuma, käytetään hyväksi henkilöstörakenteen kehittämisessä. Mahdollisia toimintojen ulkoistamisia ei ole ko. arvioissa huomioitu.

Henkilöstömenot (1 000 €)

2022	2023	M-%	2024	M-%	2025	M-%
243 223	130 674	-46,3 %	133 563	2,2 %	136 521	2,2 %

Palvelujen ostojen määrän arvioidaan kasvavan suunnitelmavuosina vuositasolla maltillisesti siitä tasosta joka 2023 jää kuntiin sote-uudistuksen jälkeen. Perusteluna tähän ovat rakenteelliset uudistukset ja toimintatapojen muutokset. Tavoitteena on kaikessa toiminnassa myös taloudellisuus ja kustannustehokkaampi toiminta sekä panostaminen vaikuttavimpiin palveluihin. Myös digitalisaation hyödyntämistä toiminnassa lisätään.

Tavoite edellyttää emokaupungin palveluissa, mutta myös sairaanhoitopiirissä erittäin tiukkaa menojen säätelyä ja toiminnan uudistamista. Samoin tavoitteen saavuttamien edellyttää hyvää kilpailuttamista, markkinoiden hyödyntämistä ja erikoissairaanhoidon palvelujen käytön hallintaa.

Palvelujen ostomäärät kehittyvät suunnitelmavuosina seuraavasti:

Palvelujen ostot (1 000 €)

2021	2022	M-%	2023	M-%	2024	M-%
193 044	197 000	2,0 %	199 315	1,2 %	203 301	2,0 %

Toimintakate ja toimintatulojen ja -menojen suhde sekä vuosikate muodostuvat edellä todettujen suunnittelulähtökohtien pohjalta seuraavasti
(1 000 € ja %):

	Toiminta kate	Toiminta tulot/ Toiminta menot	Vuosikate
2022	-386 613	25,3 %	27 606
2023	-155 237	34,3 %	33 668
2024	-158 199	34,4 %	33 427
2025	-160 716	34,7 %	35 366

Tavoitteena on enintään enintään 2,0 %:n vuotuinen toimintakatekasvu. Taloussuunnitelman tavoiteasetannassa on lähdetty siitä, että tulot suhteessa menoihin ovat tasapainossa ja että vuosina 2023 - 2025 vuosikate ylittää merkittävästi strategiatason (vähintään 30 Meur). Tällöin vuosikate kattaa poistojen lisäksi suurelta osin nettoinvestoinnitkin. Velkaantuminen saadaan vähenemään.

Verotulojen kasvu tuloslaskelmassa perustuu omiin arvioihin ja Kuntaliiton ennusteisiin tulokehityksestä, ja niissä on huomioitu sote-uudistuksen vaikutus rahoituspohjaan. Kunnallisveron tuloveroprosenttiin on kestävyysvajeen vuoksi korotuspaineita suunnitelmakauden aikana. Tulopohjan vahvistuminen on tarpeen samalla kun menojen kasvua hillitään.

Edellä todetun pohjalta ennakoidut verotulot ovat kunnallisveron osalta seuraavat:

Kunnallisvero (1 000 €)

2022	2023	M-%	2024	M-%	2025	M-%
242 500	101 000	-58,4 %	103 021	2,0 %	105 041	2,0 %

Yhteisöverotulojen kehitys riippuu ensisijaisesti talouden yleisestä kehityksestä, mutta myös veron jako-osuuksien valtakunnallisista vuotuisista määrittelyistä. Riskinä on, että mahdollinen koronapandemian jatkuu, jolloin se vaikuttaa merkittävästi etenkin yhteisöverotuottoihin, mutta myös muihin verotuloihin. Talouden kasvun odotetaan Suomessa hidastuvan taloussuunnitelmakaudella alle 2 prosenttiin.

Yhteisöverotulojen arvioidaan kehittyvän taloussuunnitelmavuosina seuraavasti:

Yhteisövero (1 000 €)

2022	2023	M-%	2024	M-%	2025	M-%
16 600	12 000	-27,7 %	12 000	0,0 %	12 500	4,2 %

Kiinteistöveroprosentteihin ei esitetä korotuksia. Kiinteistövero on kehittynyt viime vuosina kasvun uralla.

Kiinteistöverotulojen määrän arvioidaan kehittyvän seuraavasti:

Kiinteistövero (1 000 €)

2022	2023	M-%	2024	M-%	2025	M-%
27 100	27 300	0,7 %	28 000	2,6 %	29 000	3,6 %

Valtionosuuksien kehityksen ennustetaan olevan seuraavan:

Valtionosuudet (1 000 €**)**

2022	2023	M-%	2024	M-%	2025	M-%
120 100	40 000	-66,7 %	40 000	0,0 %	40 000	0,0 %

Valtionosuuksissa on huomioitu sote-uudistuksen vaikutus rahoituspohjaan. Uudet tehtävät valtio on ilmoittanut rahoittavansa 100 %:sti. Julkisen talouden näkymät ovat haastavat, mikä tarkoittaa sekä valtiolla että kunnissa merkittäviä talouden sopeutustoimia ja rakenteellisten uudistusten tarvetta. Elvyttäessään valtio velkaantuu voimakkaasti etenkin vuosina 2020 ja 2021, mikä tarkoittanee kunnille sitä, että tulevina vuosina valtionosuudet todennäköisesti vähenevät tai ovat enintään hyvin maltillisella tasolla, kun valtio joutuu tervehdyttämään omaa talouttaan.

Rahoitustuloissa ja -menoissa keskeisimmät tuloerät tulevat korko- ja osinkotuloina Seinäjoen Energia Oy:ltä. Vuotuinen tuloutus energiayhtiöltä on kaiken kaikkiaan noin 8 - 10 Meur.

Lainamäärän vähetessä suunnitelmakausilla, myös matala korkotaso tuo helpotusta koroista aiheutuviin kustannuksiin. Korkotason kehityksen osalta on lähdetty siitä, että korkotaso ei merkittävästi nouse suunnittelukaudella. Inflaatiokehitys on ollut kasvavaa vuonna 2022, mikä voi merkitä myös nousua korkokustannuksiin ennakoitua enemmän. Lainamäärä on kuitenkin edelleen korkea, ja siihen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Lainasalkun suojausaste pidetään vähintään 50 %:ssa.

Taulukko. Tuloslaskelma kattaen taloussuunnitelmavuodet 2023 - 2025.

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSA (KAUPUNKI+LIIKELAITOS), 1 000 €							
Eliminoimaton		TP-2020	TA-2021 muutettu	TA-2022	TS-2023 (hyvinvointialue huomioitu)	TS-2024	TS-2025
TOIMINTATUOTOT							
	Myyntituotot	51 075	56 110	55 347	35 229	36 285	37 374
	Maksutuotot	17 584	20 584	21 843	14 673	15 113	15 567
	Tuet ja avustukset	6 036	6 080	7 087	4 000	4 000	4 500
	Muut toimintatuotot	40 709	39 599	46 816	27 028	27 568	28 120
	Toimintatuotot yht.	**115 404**	**122 373**	**131 093**	**80 929**	**82 967**	**85 560**
TOIMINTAKULUT							
	Palkat ja palkkiot	-156 600	-166 028	-176 305	-105 522	-108 160	-110 864
	Henkilöstösivukulut	-36 085	-38 840	-41 324	-25 151	-25 403	-25 657
	Palvelujen ostot	-193 617	-195 044	-201 899	-55 808	-56 924	-58 063
	Aineet, tarvikkeet ja tavara	-23 258	-25 024	-25 676	-12 660	-12 913	-13 171
	Avustukset	-27 320	-27 124	-26 180	-14 150	-14 433	-14 722
	Muut toimintakulut	-42 903	-45 697	-46 322	-22 875	-23 333	-23 799
	Toimintakulut yht.	**-479 783**	**-497 757**	**-517 706**	**-236 167**	**-241 166**	**-246 276**
TOIMINTAKATE		**-364 379**	**-375 384**	**-386 613**	**-155 237**	**-158 199**	**-160 716**
Verotulot							
	Kunnan tulovero	226 354	228 000	242 500	101 000	103 021	105 041
	Kiinteistövero	23 795	27 545	27 100	27 300	28 000	29 000
	Osuus yhteisöveron tuotosta	16 434	17 306	**16 600**	12 000	12 000	12 500
Valtionosuudet		127 063	117 020	120 100	40 000	40 000	40 000
Rahoitustuotot ja -kulut							
	Korkotuotot	5 376	5 177	4 840	5555	5555	5666
	Muut rahoitustuotot	5 404	4 862	4 782	4800	4800	4300
	Korkokulut	-1 596	-1 844	-1 340	-1650	-1650	-1781
	Muut rahoituskulut	-348	-314	-364	-100	-100	-321
VUOSIKATE		**38 104**	**22 368**	27 606	**33 668**	**33 427**	**35 366**
POISTOT		-24 934	-22 571	-23 010	-23 500	-23 400	-24 000
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT							
	Satunnaiset tuotot						
	Satunnaiset kulut						
TILIKAUDEN TULOS		**13 170**	**-203**	**4 596**	**10 168**	**10 027**	**11 966**

Laaditun taloussuunnitelman mukaan kaupungin talous on suunnitelmavuosina ylijäämäinen, mikä on välttämätön lähtökohta talouden tervehdyttämistoimille. Vuosikatteiksi ennakoidaan reilusti yli 30 Meur. Tilikauden tulokset vuosina 2023 -2025 ovat yli 10 Meur ylijäämäisiä. Strategian mukainen tavoite talouden tasapaino viedään konkretiaan. Tavoite on haastava, muttei mahdoton.

4.2 Investoinnit

Taulukko. Investointiosa kattaen myös taloussuunnitelmavuodet. Pelastuslaitos ei ole em. luvuissa mukana 1.1.2023 lukien, koska se siirtyy hyvinvointialueelle.

INVESTOINTIOSA	TP2020	TA- 2021	TA-2022	TS-2023	TS-2024	TS-2025
Kaupunki ja liikelaitos						
Menot 1 000 €						
Pitkävaikutteiset menot	634	845	1 108	600	600	600
Maa- ja vesialueet	900	900	900	1 000	1 000	1 200
Rakennukset	15 500	12 222	10 980	13 410	13 360	10 460
Kadunrakentaminen	8 199	8 379	10 780	13 000	11 000	12 000
Puistorakentaminen	450	460	460	500	500	600
Liikuntapaikkarakentaminen	600	839	1 325	800	800	1 000
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	200	249	232	100	100	100
Hulevesiviemärit	1 258	1 248	1 691	1 300	1 300	1 500
Koneet ja kalusto	5 383	5 103	5 751	4 000	4 000	4 000
Arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	2 191	3 234	4 027	4 000	4 000	4 000
MENOT YHTEENSÄ	**35 315**	**33 479**	**37 254**	**38 710**	**36 660**	**35 460**
Tulot 1 000 €						
Maa- ja vesialueet	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 200
Rakennukset		790	570	750		
Liikuntapaikkarakentaminen	50					
Kadunrakentaminen				100	100	100
Hulevesiviemärit	15	15				
Koneet ja kalusto	452	14	18	200	200	200
Arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	100	100	100	100	100	150
TULOT YHTEENSÄ	**1 617**	**1 919**	**1 688**	**2 150**	**1 400**	**1 650**
NETTOMENOT	**33 698**	**31 560**	**35 566**	**36 560**	**35 260**	**33 810**

Investointikohteiden osalta voidaan yhteenvetona todeta seuraavaa:

- Maa- ja vesialueiden kohdalla määräraha osoitetaan raakamaan hankintaan. Keskeistä on riittävän tonttivarannon turvaaminen asumisen ja elinkeinotoiminnan tarpeisiin. Määrärahatasoa muutetaan tarpeen mukaan. Tonttimyynti muodostaa merkittävän osuuden kaupungin myyntituloissa.

- Talonrakennusinvestoinnit ovat noin 10 - 13 Meur/vuosi. Niistä tarkemmin jäljempänä.

- Kadunrakentamisen ja kunnallistekniikan osalta pääpaino on riittävän uuden tonttivarannon turvaamisessa ja saneerausvelan hallinnassa. Tähän tarkoitukseen osoitetaan vuosittain noin 10-13 Meur.

- Taloussuunnitelmassa osoitetaan rahoitusta Asemanseudun kunnallistekniikkaan vuosille 2023-2025 merkittävät panostukset, kun modernin 2020-luvun Seinäjoen asemanseudun rakentaminen aloitetaan. Asemanseudulle on tulossa asuin-, toimisto- ja liiketiloja sekä yhteiskuntaa palvelevia tiloja. Suurimpana yksittäisenä infrakohteena on raidealueen alittava tunneli, joka yhdistää keskustan ja Pohjan kaupunginosan. Uudesta tunnelista tulisi kulku myös raiteille. Alueen hulevesien järjestelyt täytyy ratkaista alkupuolella. Vesien poisjohtamisen rakentamisesta aiheutuu kustannuksia. Merkittävä kustannus alkuvaiheessa tulee myös Valtionkadun ja Ruukintien liikenneratkaisuista asema-alueen kohdalla. Myös lähi- ja kaukoliikenteen bussien liityntäpysäköinti järjestellään uudella tavalla. Suunnitelma tarkentuu valmistelun edetessä.

- Hulevesiviemäreiden rakentamiseen osoitetaan rahoitusta verkostorakentamisiin ja -saneerauksiin. Investoinnit ovat kytköksissä kadunrakentamisohjelmaan.

- Puistorakentamisen volyymi pidetään likimain vuoden 2022 tasolla. Samoin on liikuntapaikkarakentamisessa.

- Irtaimistohankinnat liittyvät pääosin eri saneerauskohteiden kalustoinvestointeihin, kone- ja laitehankintoihin sekä ict-hankintoihin.

- Leasingin käyttöä vaihtoehtoisena rahoitusmallina tullaan lisäämään esim. kalusto- ja ict-hankinnoissa.

Taulukko. Nettoinvestointien määrä ilman käyttöomaisuuden myyntiä vuosina 2022-2025. Pelastuslaitos ei ole em. luvuissa mukana 1.1.2023 lukien, koska se siirtyy hyvinvointialueelle.

Kaupunki ja liikelaitos Nettoinvestoinnit (1000 euroa)			
TA 2022			35 566
TS 2023			36 560
TS 2024			35 260
TS 2025			33 810

Tärkeää olisi saada investointeihin mukaan lisää ulkopuolista rahoitusta joko valtiolta ja/tai yksityisiltä ja/tai julkisoikeudellisilta sijoittajilta, jolloin myös investoinneissa kaupunkistrategian mukainen taso kyetään saavuttamaan. Etelä-Pohjanmaan liitto on esittänyt Seinäjoen asemanseutua Euroopan unionin kestävän kehityksen hankkeena rahoitettavaksi.

Tavoitteena investointien tasapainotukselle on priorisoida vaikuttavimmat ja, että nettoinvestointitaso on enintään 35 Meur vuodessa.

Talonrakennusinvestointien osalta on laadittu tarkempi suunnitelma, joka on oheisena. Talonrakennushankkeiden lopullinen toteuttamisaikataulu ja -järjestys ratkaistaan aina kunkin vuoden talousarvioehdotuksen käsittelyn yhteydessä. Samassa yhteydessä tarkistetaan esitetyt kustannusarviot vastaamaan hankkeiden lopullista rahoitustarvetta.

Taulukko. Talonrakennusinvestoinnit

TALONRAKENNUSINVESTOINNIT 2023-2025 (1 000 €)					
Talonrakennusinvestoinnit	Kustannus-	TA-2022	TS-2023	TS-2024	TS-2025
1 000 €	arvio				
Simunanrannan palvelukeskus	800	0	400		
Mestarintie 1, muutokset	700	300			
Keskuskatu 32 muutostyöt	5 200	0	1 000	2 100	1 400
Nurmotalon peruskorjaus	2 150	300			
Kärjen koulun peruskorjaus	6 350	100	3 150	3 100	
Joupin päiväkodin peruskorjaus	2 100	900	1 100		
Uimahallin laajennus	8 000	0	200	3 000	4 700
Varaus korjauskohteet		300	300	300	1 300
Seinäjoen yhteiskoulun peruskorjaus	7 925	3 500	1 200		
Kouran koulun tilaratkaisut	400	0	400		
Tiklaksen/Jaakkolantie muutokset museotoimelle	2 100	1 400	300		
Lintuviidan palvelutalon peruskorjaus ja laajennus	10 700	1 800	2 700	3 500	2 500
Kertunlaakson koulu	6 100	100			
Törnävän kartano	280	130	30	30	30
Puistolan päihdepalveluyksikkö vaihe 2	1 100	0		1 100	
Kansalaistori	900	100	800		
Alakylän koulun laajennus	1 600	100	1 500		
Jouppilanvuoren tekonurmikentän huoltorakennus	500	500			
Törnävän kentän huoltorakennus	500	0	300	200	
Kyrkösjärven kentän huoltorakennus	500	0			500
Marttilan koulu	500	200			
Tanelinrannan koulu	800	300			
Törnävän museoalueen rakennukset	110	50	30	30	30
Toripaviljonki	900	900			
MENOT YHTEENSÄ	60 215	10 980	13 410	13 360	10 460
TULOT					
VALTIONOSUUDET					
Tiklaksen/Jaakkolantie muutokset museotoimelle		420			
SYK Honkavaara liikuntahalli		150			
Uimahallin laajennus					
TULOT YHTEENSÄ		570	0		0
NETTOMENOT	60 215	10 410	13 410	13 360	10 460

Suunnitelmavuosien suurimpia rakennushankkeita ovat Lintuviidan palvelutalon peruskorjaus ja laajennus (10,7 Meur, 2022-2025), mahdollinen Uimahallin laajennus/ peruskorjaus (8 Meur, 2023-2025), mahdollinen Kärjen palvelutalon peruskorjaus/ uudisrakennus (6,35 Meur, 2022-2024), SYK urheiluhalli ja Honkavaaran korvaavien tilojen loppurahoitus (4,7 Meur vuosille 2022-2023), Joupin päiväkodin peruskorjaus (2,1 Meur, 2022-2023), Alakylän koulun laajennus (1,6 Meur, 2022-2023). Suunnitelmajakson sijoittuu myös Keskuskatu 32 keskushammashoitolarakennuksen ja musiikkipiston tilojen peruskorjauksen aloitus (5,2 Meur, 2023 – 2025) sekä Kansalaistorin korjaukset ja perusparannukset (0,8 Meur).

Lisäksi taloussuunnitelmaan on vuodelle 2025 jätetty 1,3 Meur taloussuunnitelmavaraus vielä ennakoimattomalle investointitarpeelle.

Todetaan, että Törnävän koulun korjaus- tai korvaamishanke valmistellaan vuosien 2021 ja 2022 aikana toteutettavaksi koulurakentamisen ja asumisen kokonaiskonseptiksi kiinteistöleasing- tai vuokramallilla. Valmistelussa osallistetaan käyttäjiä ja kuntalaisia. Koulun valmistumisen tavoiteaikataulu: valmistuu vuoden 2023 aikana.

4.3 Rahoitusosa

Rahoitusosan avulla kootaan tulorahoitus, investoinnit ja muut pääomamenot sekä pääomarahoitus yhteen laskelmaan. Rahoitusosa on kaupungin kokonaistaloutta kuvaava laskelma.

Taulukko. Taloussuunnitelmavuosia koskeva rahoitusosa, kaupunki ja liikelaitos (liikelaitos poistuu 1.1.2023, ja se on huomioitu ko. laskelmassa):

RAHOITUSOSA, 1 000 €	TP-2020	TA-2021	TA-2022	TS-2023	TS-2024	TS-2025
Tulorahoitus						
Vuosikate	38 104	22 721	27 606	33 668	33 427	35 366
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-6 144	-5 890	-13 460	-5 000	-5 000	-5 000
Investoinnit						
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-35 802	-30 212	-37 253	-38 710	-36 660	-35 460
Rahoitusosuudet investointime	1084	804	588	1 050	300	300
Käyttöomaisuuden myyntituoto	8 123	7 005	14 559	6 100	6 100	6 350
YHTEENSÄ	**5 365**	**-5 572**	**-7 960**	**-2 892**	**-1 833**	**1 556**
Rahoitustoiminnan kassavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lis. muille						
Antolainasaamisten lis. liikelait.						
Antolainasaamisten väh. muilta	3 638	3 275	3 311	3 667	3 739	3 627
Antolainasaamisten väh. liikelait.						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	79 067	30 707	76 688	27 657	21 531	56 270
Pitkäaikaisten lainojen vähenny	-72 161	-28 410	-72 039	-28 432	-23 437	-61 453
Liikelaitoksen lainojen lisäys						
Liikelaitoksen lainojen vähennys						
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 000					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2948					
Rahoitusjäämä/Rahoitustarve	**4 544**	**5 572**	**7 960**	**2 892**	**1 833**	**-1 556**
Vaikutus maksuvalmiuteen	**6 961**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Nettovelkaantuminen	**6 906**	**2 297**	**4 649**	**-775**	**-1 906**	**-5 183**

Velkaantuminen saadaan pysäytettyä ja kääntymään laskuun.

Taulukko. Vuosikatteen, nettoinvestointien ja suunnitelmapoistojen kehitys vuosina 2016-2025.

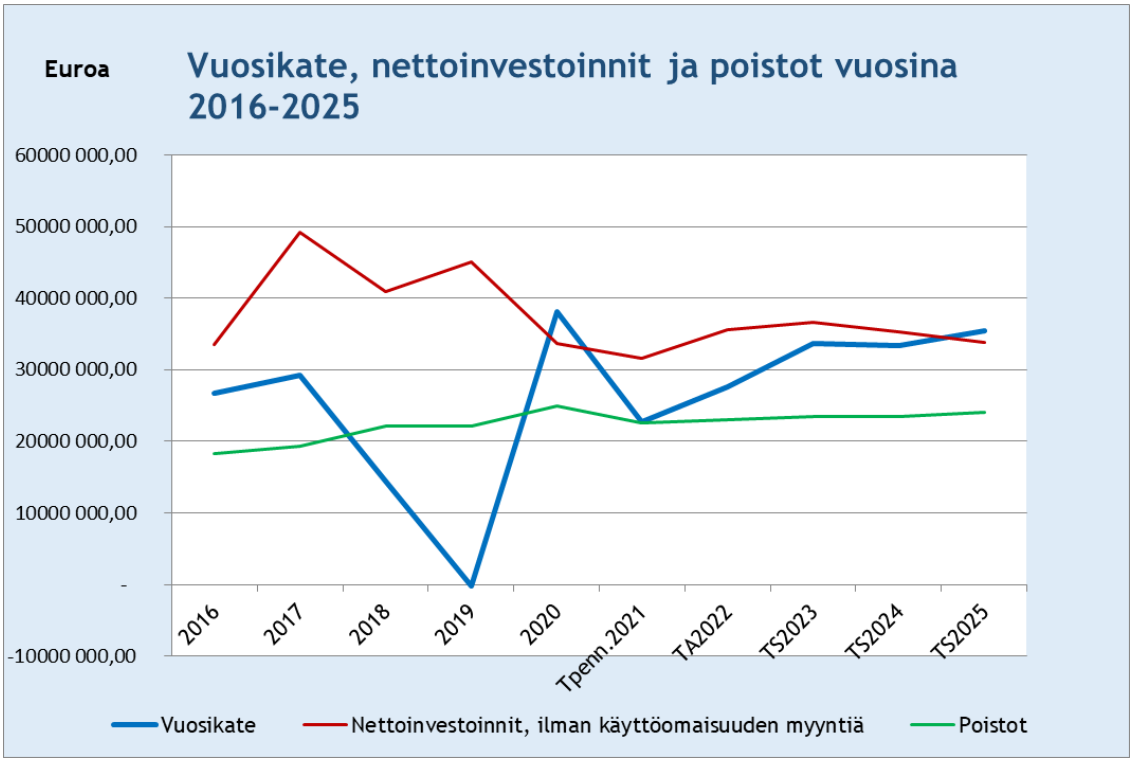

Kuvio. Kaupungin kokonaislainamäärän kehitys vuosina 2015 - 2025.

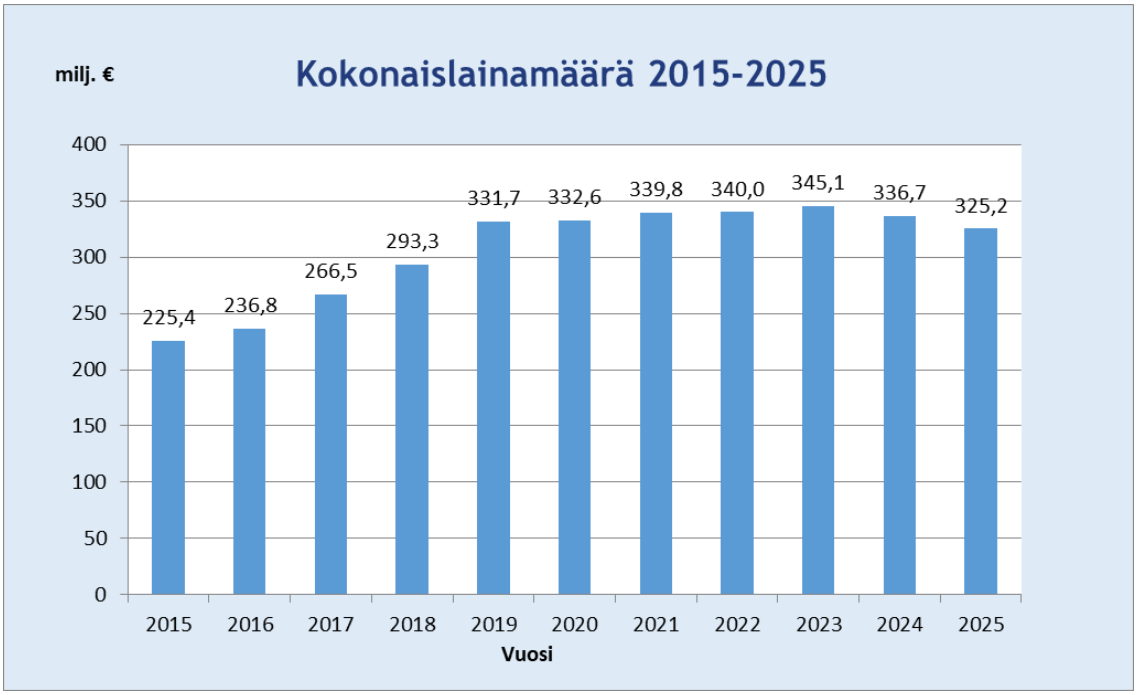

Kuvio. Kaupungin kokonaislainamäärä asukasta kohti -kehitys vuosina 2015 – 2025

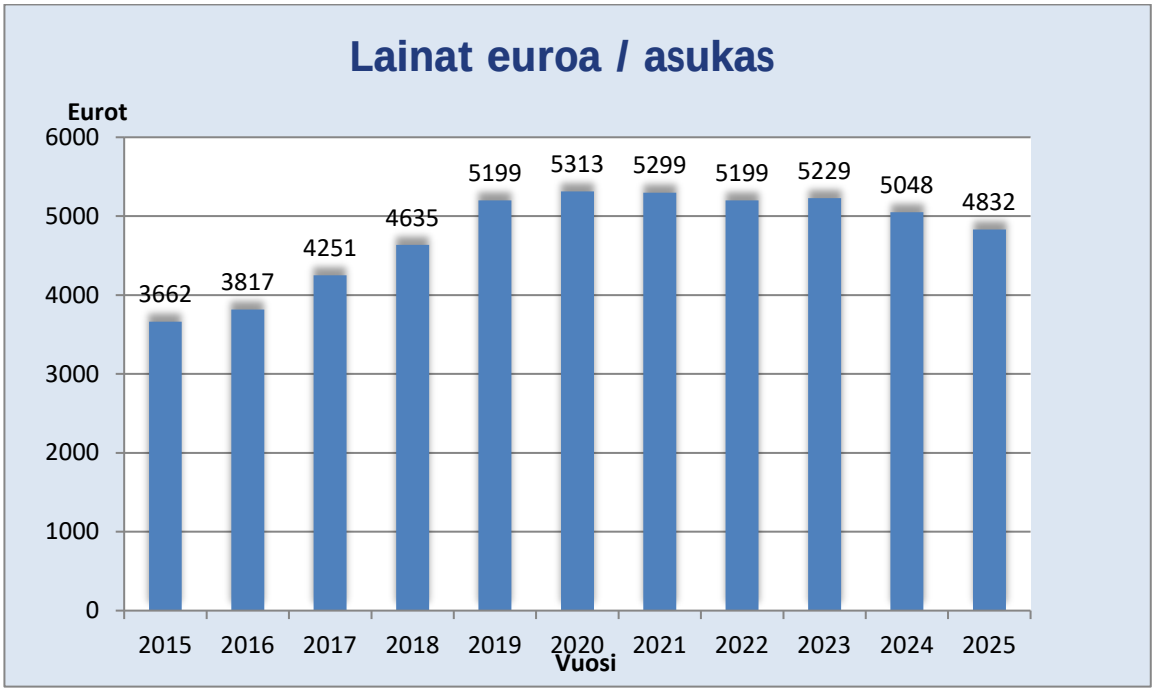

Kokonaisvelkamäärä on vuoden 2025 lopussa 325,2 Meur. Ennakoitu asukaskohtainen lainamäärä laskee taloussuunnitelmavuosien 2023-2025 aikana 367 euroa/asukas ja on suunnitelmakauden lopussa 4 832 euroa.

5. LOPUKSI

Kaupunki kasvaa, taloutta vahvistetaan uudistaminen keskiössä. Kaupungin talouden kehitys kääntyy suunnitelmakaudella merkittävästi parempaan suuntaan. Kehityksen taustalla on yleinen talouden kasvu, vaikkakin kasvu on hidastunut. Kaupungin myönteinen kehitys ja asukasluvun kasvu tuovat verotuloja, mutta toisaalta myös menoihin kasvupaineita. Vaikuttavalla ja kustannustehokkaalla palvelukokonaisuudella mahdollistetaan tarvittavat positiiviset tulokset ja sitä kautta myös entistä paremmat näkymät tulevaisuuden haasteiden kohtaamiseen.

Parhaillaan Seinäjoki rakentaa kuntaa vuodelle 2023 ja valmistautuu samaan aikaan kuntakentän historian suurimpaan muutokseen, kun sosiaali- ja terveystoimi sekä pelastustoimi siirtyvät vuoden 2023 alussa hyvinvointialueelle.

Taloussuunnitelmavuosina ei tehdä alijäämäisiä tilinpäätöksiä. Vuotuisesti kaupungin toimintakate kasvaa taloussuunnitelmavuosina 2023-2025 enintään 2,0 %/vuosi, minkä tulee riittää kestävään kasvuun ja palvelujen järjestämiseen. Tulopuolta tarkastellaan menojen rinnalla. Strategian tavoite tasapainoisesta taloudesta viedään käytäntöön erikseen määriteltyinä konkreettisina toimina kaikilla toimialoilla ja siten osaltaan vahvistetaan kasvukaupungin mahdollisuuksia sekä panostaa laadukkaisiin ja vaikuttaviin palveluihin että toisaalta vaikuttavaan investoimiseen. Tarkastellaan myös kaupungin organisaatiota, miten se vastaa tulevaisuuden kehitysnäkymiin ja miten toiminta on vaikuttavaa ja kustannustehokasta sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Seinäjoen kaupunkistrategia päivitetään vuoden 2022 aikana. Kaupunkistrategiaan kytkeytyvä ja kaupungin kasvua lisäävä digiohjelma toteutuu vuosina 2022-2025. Yksi keskeisimmistä tavoitteista liittyy kaupungin ydinkeskustan yhteiskehittämiseen kiinteistönomistajien ja yrittäjien kanssa. Visio ja suunnitelma ydinkeskustan kehittämiseksi uusitaan talousarviovuonna ja laitetaan vaiheistaen täytäntöön. Myös kaupungin pääsisääntulo uudistuu. Asemanalueen kehittämiseen kohdistetaan erityistä huomiota koko 2020-luvun.

Haasteena on yhä investointien rahoitus investointitason ylittäessä tuloslaskelman vuosikatteen. Suunnittelujänteen pituus tekee vaikeaksi investointien arvioinnin, mutta tavoitetasoon on mahdollista päästä. Investoinneissa tulorahoituksella on myös merkitystä. Asemanseutu kehittyy ja siihen haetaan mukaan myös muuta ulkoista rahoitusta, samoin kuin muihinkin investointeihin. Investointeja toteutetaan myös jatkossa kaupungin taseen ulkopuolella kaupunkikonsernin tytäryhtiöissä. Tämä asettaa oman haasteen konsernitalouden, velkakehityksen ja takausten hallitsemiselle. Lisäksi etsitään vaihtoehtoja yksityistenkin investointien hyödyntämiselle.

Tavoite on saada talous kestävälle pohjalle myös pidemmälle ajalle. Hyvien tulosten saamiseksi keskeistä on kyky uudistua, ja että ymmärretään hyvin myös toiminnan ja talouden kytkös. Mikäli hyvä kehitys kyetään pitämään, kaupungin velkaantuminenkin saadaan taittumaan ja kertyneet ylijäämät parhaiten turvattua. Tällöin pystytään palvelemaan kaupunkilaisia ja yrityksiä parhaalla mahdollisella tavalla myös tulevaisuudessa.

LIITTEET

SEINÄJOEN KAUPUNGIN SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOAJAT

Kuntalaki edellyttää kunnissa kirjanpitolain käyttöönottamista soveltuvin osin. Tämä tarkoittaa myös sitä, että kunnissa on käytössä suunnitelman mukaiset poistot. Kirjanpitolain 16 §:n mukaan poistojen kirjaamisesta todetaan seuraavaa:

”Käyttöomaisuuden hankintameno aktivoidaan ja kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi. Mikäli muita pitkävaikutteisia menoja on aktivoitu, ne on poistettava vaikutusaikana suunnitelman mukaan. Kirjanpitovelvollinen, jonka on kirjattava poistot suunnitelman mukaan, saa, jos siihen on erityistä syytä, kirjata suunnitelman ylittäviä poistoja.”

Seinäjoen kaupungin taloussäännön 22 §:n poistosuunnitelman hyväksyminen kuuluu seuraavasti:

”Suunnitelmapoistojen perusteet hyväksyy valtuusto. Käyttöomaisuuden perusparannusmeno lisätään poistamattomaan hankintamenoon, jollei erityiseen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä.

Valtuuston hyväksymien suunnitelmapoistojen perusteiden pohjalta kaupunginhallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Kaupunginhallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.”

Valtuustolle esitetään hyväksyttäväksi talousarvion ja taloussuunnitelman käsittelyn yhteydessä oheiset Seinäjoen kaupungin suunnitelman mukaiset poistoajat:

SEINÄJOEN KAUPUNGIN SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOAJAT

PYSYVÄT VASTAAVAT	TASAPOISTO
Aineettomat hyödykkeet	
Kehittämismenot	2 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Liikearvo	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
Atk-ohjelmistot	5 vuotta
Muut	5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet	
Maa-ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto-ja laitosrakennukset	30 vuotta
Tehdas-ja tuotantorakennukset	20 vuotta
Talousrakennukset	20 vuotta
Vapaa-ajanrakennukset	20 vuotta
Asuinrakennukset	40 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut,tiet,torit ja puistot	20 vuotta
Sillat,laiturit ja uimalat	20 vuotta
Muut maa-ja vesirakenteet	20 vuotta
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta
Viemäriverkko	30 vuotta
Sähköjohdot,muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 vuotta
Muut putki-ja kaapeliverkot	15 vuotta
Sähkö-,vesi-yms.laitosten laitoskoneet ja laitteet	15 vuotta
Kiinteät nosto-ja siirtolaitteet	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	15 vuotta
Muut kiinteät koneet,laitteet ja rakenteet	15 vuotta
Koneet ja kalusto	
Muut kuljetusvälineet	7 vuotta
Muut raskaat koneet	10 vuotta
Muut kevyet koneet	10 vuotta
Sairaala-,terveydenhuolto-yms.laitteet	5 vuotta
Atk-laitteet	5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo-ja taide-esineet	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa

Konsernitaseessa hyväksytään tytäryhteisöjen osalta käytettäväksi niiden omien poistosuunnitelmien mukaisia poistoaikoja.

TALOUSARVIOLAINOJEN OTTAMISTA KOSKEVA DELEGOINTI

Hyväksyessään vuoden 2022 talousarvion valtuusto oikeuttaa kaupunginhallituksen ottamaan Seinäjoen kaupungille

- 76 687 500 euron suuruisen euromääräisen lainan siten, että laina-aika on vähintään 1 vuosi ja enintään 20 vuotta ja lainasta viitekoron lisäksi maksettava marginaali enintään 1,20 % kuitenkin siten, että maksettava kokonaiskorko on enintään 6 %.

- 150 000 000 euron suuruisen euromääräisen kassalainan kaupungin rahoitusaseman turvaamiseksi siten, että laina-aika on enintään 1 vuosi ja lainasta viitekoron lisäksi maksettava marginaali enintään 1,20 % kuitenkin siten, että maksettava kokonaiskorko on enintään 6 %.

TALOUSARVION SITOVUUSTASOMÄÄRITTELY

Hyväksyessään vuoden 2022 talousarvion valtuusto hyväksyy talousarvion sitovuusmäärittelyn seuraavasti:

KÄYTTÖTALOUSOSA

Valtuustoon nähden sitovia ovat tulosalueitten toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä niitä vastaavat määrärahat:

VAALIT
100 Vaalit

TARKASTUSLAUTAKUNTA
120 Tarkastustoimi

KAUPUNGINHALLITUS
130 Yleishallinto
140 Hallintopalvelut
150 Henkilöstöpalvelut
160 Talouspalvelut

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA
200 Soten hallinto
210 Sosiaalityö
260 Ikäihmisten palvelut
300 Terveydenhuolto
370 Ympäristöterveydenhuolto

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA
400 Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan hallinto
410 Perusopetus
420 Erityispalvelut
430 Varhaiskasvatus
480 Lukiokoulutus
490 Kansalaisopisto
500 Ammatillinen koulutus

HYVINVOINTILAUTAKUNTA
510 Kirjastopalvelut
530 Kulttuuripalvelut
550 Museopalvelut
570 Liikuntapalvelut
590 Nuorisopalvelut

KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA
600 Kaupunkiympäristön toimialan hallinto
610 Toimitilat
620 Kiinteistö- ja paikkatietopalvelut
630 Yhdyskuntatekniikka
650 Kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus
680 Pelastustoimi

LUPA-ASIAINLAUTAKUNTA
660 Rakennusvalvonta
670 Ympäristönsuojelu

ELINVOIMALAUTAKUNTA
700 Elinvoima ja kilpailukyky

Käyttötalouden tulosalueet jakaantuvat talousarviorakenteessa kustannuspaikoiksi. Nämä kustannuspaikat muodostavat määrärahatason, joka on sitova ao. lautakunta- tai johtokuntatasolla. Mikäli tulosalueella ei ole omaa lautakuntaa tai johtokuntaa, päättää määrärahan sitovuudesta tällä tasolla kaupunginhallitus.

Lautakuntaa tai johtokuntaa sitovan määrärahan jakamisesta pienempiin määrärahoihin päättää asianomaisen tulosalueen tai kustannuspaikan vastuuhenkilö, laaditun talousarvion muodostaessa ohjeellisen määrärahojen käyttösuunnitelman.

INVESTOINTIOSA

Valtuustoon nähden sitova määrärahataso on seuraava:

- Muut pitkävaikutteiset menot
- Maa- ja vesialueet
- Rakennukset
- Kadunrakentaminen
- Puistorakentaminen
- Liikuntapaikkarakentaminen
- Muut kiinteät rakenteet ja laitteet
- Hulevesiviemärit
- Koneet ja kalusto
- Arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Investointiosan määrärahakokonaisuudet jakaantuvat investointiprojekteiksi, joiden määrärahat ovat sitovia asianomaiseen lautakuntaan tai johtokuntaan nähden. Poikkeuksen muodostaa talonrakennuksen (rakennuttaminen) projektit, jotka ovat sitovia valtuustoon nähden.

Rakennukset:
Mestarintie 1, muutokset
Nurmotalon peruskorjaus
Kärjen koulun peruskorjaus
Joupin päiväkodin peruskorjaus
Varaus korjauskohteet
Seinäjoen yhteiskoulun peruskorjaus
Tiklaksen/Jaakkolantie muutokset museotoimelle
Lintuviidan palvelutalon peruskorjaus ja laajennus
Kertunlaakson koulu
Törnävän kartano
Kansalaistori
Alakylän koulun laajennus
Jouppilanvuoren tekonurmikentän huoltorakennus
Marttilan koulu
Tanelinrannan koulu
Törnävän museoalueen rakennukset

TULOSLASKELMAOSA

Valtuuston nähden sitova taso on kustannuspaikkojen määrärahataso:

- Verotulot
- Valtionosuudet
- Rahoitustuotot ja –kulut

RAHOITUSOSA

- Tulorahoituksen korjauserät
- Ottolainat
- Antolainat

LIIKELAITOS

Liikelaitosta sitovia meno- ja tuloeriä kaupungin talousarviossa ovat korvaus kaupungin sijoittamasta pääomasta, kaupungin toiminta-avustus liikelaitokselle sekä kaupungin pääomasijoitus liikelaitokseen ja liikelaitoksen pääoman palautus kaupungille.

MUUTA

Sitovuustason määräykset eivät koske laskennallisia määrärahoja (tilityserät).

Lautakunnan tai muun viranomaisen on vuosittain määrättävä henkilöt, jotka hyväksyvät sen puolesta tositteet, jollei hyväksyjä ole määrätty ohje- tai johtosäännössä.

Ennen kuin lasku tai muu maksun suorittamisen perusteena oleva asiakirja esitetään maksettavaksi, on hyväksyjän huolehdittava,

- että tarvikemäärät, yksikköhinnat, alennukset ja laskutoimitukset ovat oikein ja että tavara, työsuoritus tai muu palvelus on merkitty vastaan otetuksi,
- että laskussa on oikea tilimerkintä ja
- että menon suorittamiseen on käytettävissä määräraha.

Vastaanottajana ja hyväksyjänä ei saa olla sama henkilö. Laskut ja muut tositteet on esitettävä maksettavaksi viivytyksettä, hyvissä ajoin ennen eräpäivää, jotta mahdolliset käteisalennukset saadaan hyväksi ja vältytään viivästyskoroilta.

Tarkemmat talousarvion käyttöohjeet ilmenevät *Seinäjoen kaupungin hallintosäännöstä*.